

အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

၁၀၆၀၈

ဆာ အက်ဒွင် အန်းလင်

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

၁၀၆၀၈ နိဒါန်း ရေးပီး ဘာသာပြန်သူ
မောင်သာနိုး

မောင်သာနိုး

တရုတ်

ကေသီပန် စာစဉ်၊ စာတိုက်သေတ္တာနံပါတ် ၃၁၅၊
ဗဟိုစာထိုက်ကြီး၊ ရန်ကုန်။

—

ဘာသာပြန် ပုံနှိပ်ခြင်း ပထမအကြိမ်

၁၉၇၇

အုပ်ရေ - ၂၀၀၀

အဖုံးပန်းချီ - ကမ္ဘာကျော် စိတ္တကဝိ ပေကြီးသက်

ဘာသာရေးစာပေဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်(၁၀၂၁၈ က)

စာန်ဘိုး ၁၀ ကျပ်

ဦးကိုလေး (မြ ၀၁၇၀၉) လူငယ်စာပေတိုက်၊ အမှတ် ၁၀၊
အထက်ပုဇွန်တောင်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ထုတ်ဝေ၍

ဦးစာပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် ၁၇၂-၃၃ လမ်းရန်ကုန်မြို့
ဦးစာပုံနှိပ် (၀၂၁၃၈၆) ကုန်ပုံနှိပ်သည်။

မာတိကာ

၁။	ဘာသာပြန်သူ့ဆီက စကားတခွန်း	၅
၂။	စာရေးသူရဲ့ စကားချီး	၁၃
၃။	အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်		
	ပထမ ကျမ်း	၁
	ဒုတိယ ကျမ်း	၃၈
	တတိယ ကျမ်း	၅၉
	စတုတ္ထ ကျမ်း	၈၄
	ပဉ္စမ ကျမ်း	၁၀၇
	ဆဋ္ဌမ ကျမ်း	၁၃၀
	သတ္တမ ကျမ်း	၁၆၁
	အဋ္ဌမ ကျမ်း	၁၈၃
၄။	စုဋ္ဌ အဘိဓာန်	၂၁၃

The Light of Asia

or

**The Great Renunciation
(Mahabhinikkhamanam)**

by

Sir Edwin Arnold, M.A., K.C.I.E.

ဘာသာပြန်သူဆီက စကားတစ်ခွန်း

လန်ဒန် မြို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်း တည်ရာဌာန ပြခန်းထဲမှာ ကုလားထိုင်အိုတလုံး ရှိတယ်။ ဒီ ကုလားထိုင်ကို သူ့အဖေ မွေးနှစ် တရာပြည့်တဲ့ ၁၉၃၂ (ဆာ အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်က ၁၈၃၂ ဇွန်လမှာ မွေးပါတယ်) မှာ သားကြီးဖြစ်သူက ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကို လှူဒါန်းခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနှစ် ဇူလိုင် ဩဂုတ် စာစောင်မှာ အသင်းရဲ့ ကြွေးကြော်သံ “အင်္ဂလန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ” မဂ္ဂဇင်းကို အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ် အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် ထုတ်တော့ သူ့ ဒုတိယသား ဒေါက်တာ အီမာဆန် အန်းလ်ဒ်က သူ့အဖေအကြောင်း ဆောင်းပါးရေးပီး မဂ္ဂဇင်း မှာ ထည့်တယ်။ ကုလားထိုင်ကတော့ ဆာ အက်ဒွင်အန်းလ်ဒ် “အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်” ရေးစဉ်က အများဆုံးထိုင်ခဲ့တဲ့ ကုလားထိုင်ပါဘဲ။

အနောက်နိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရောက်ရှိ ပျံ့နှံ့ပုံသမိုင်းကို ပြောရင် “အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်” ကို ထည့်မပြောလို့ မဖြစ်

ဖူး။ ဒီစာအုပ် ပထမဆုံးအကြိမ် ထွက်တာက ၁၈၇၉ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်တယ်။ (ဒီ ပထမအကြိမ်ရိုက် စာအုပ်တအုပ်ကိုလဲ အဒေါ် ကြီး တယောက်က လူလို့ လန်ဒန် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း ပြခန်းမှာ ပြထားတယ်။) အဲဒီအချိန်တိုက်ဟာ အနောက်နိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာအကြောင်းလေ့လာသမှု စတင်ပြုကြတဲ့အချိန်၊ ဘားနူး၊ ဟာဒီ၊ ဖော့စ်ဘလ်၊ မက်စ်မည်လာ၊ စတဲ့ ပညာရှင်တို့ ပိဋက ကျမ်းဂန်တွေကို ပါဠိကနေ ဥရောပဘာသာအသီးသီး ပြန်ဆို နေကြတဲ့အချိန်ဖြစ်တယ်။ စပင့်စ် ဟာဒီလို ခရစ်ယန်သာသနာ ပြုတွေ့ရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း ရေးသားချက်တွေလဲ ပေါ် ထွန်းနေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ “အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်” ထွက်လာတဲ့အခါ၊ တခါထဲ အရောင်းရဆုံး ဗုဒ္ဓ ကျမ်းစာအုပ် ဖြစ်သွားပါတော့တယ်။ နှစ်အနဲငယ်အတွင်းမှာပဲ အင်္ဂလန်မှာ အကြိမ်ခြောက်ဆယ်၊ အမေရိကန်မှာ အကြိမ်ရှစ်ဆယ် ထပ်-ထပ် ပီး ရိုက်ခဲ့ရတယ်။ ခုလဲ ရိုက်ရဆဲ။ အကြိမ် ရာကျော်သွားပါ ပီ။ အုပ်ရေအရဆိုရင်တော့ သန်းချီခဲပီ။ လန်ဒန် ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ခရစ်မတ် ဟမ်းဖရီးက “ရာစုနှစ်တဝက်လုံး ပညာရှင်တွေ လေ့လာကြလို့ ရနိုင်မယ်မဟုတ်တဲ့ ဓမ္မပရိသတ်ကို ဒီစာအုပ်ဟာက ရခဲ့တယ်ဆိုရင် လွန်လွန်းရာမကျပါဖူး” လို့ ရေးတယ်။

တကယ်လဲ ဒီစာအုပ်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သူတွေ ဒုန့်ဒေး ဆိုနိုင်တယ်။ အနောက်နိုင်ငံက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးကို ဘယ်လို လုပ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လာရပါသလဲလို့ မေးရင် “အာရှ တိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်” ကို ဖတ်ပြီး ဖြစ်လာကြောင်း ဖြေသူက

အများအပြား ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဥပမာ-၁၉၀၁ က ၁၉၁၄ ထိ
 ဗမာပြည်မှာ ရဟန်းဘဝနဲ့ နေသွားခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အာ
 နန္ဒာမေတ္ထိယျ (ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းရဲ့ ဆရာတဦး) ဆိုပါတော့။
 ၁၈ နှစ်သား(၁၈၉၀ ခုနှစ်)မှာ “အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်”
 ဖတ်မိရာက နောက်ဆုံး ဗမာပြည် ရောက်လာ၊ ရဟန်းခံ၊ သာသနာ
 ပြု လုပ်ငန်းတွေ လောက်ချလုပ်တဲ့ထိ ဖြစ်သွားတော့တယ်။

၁၉၃၇ မေလ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့က ဗုဒ္ဓပွဲတော် ကျင်းပစဉ်
 ကောင့် အက်ဇဲလ် ရောင်းလ် ဗာစမိုင်စတာ ဆိုသူက “သိဒ္ဓတ္ထ
 မင်းသား” ဆိုပြီး အော်ပရာပြဇာတ် တဇာတ် အင်္ဂလန်မှာ
 ရုံတင်ခဲ့ရာမှာ အတော် အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ ဒီ ပြဇာတ်မှာ
 စကားလုံး တော်တော်များများကို “အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်”
 ထဲက ယူသုံးထားတယ်။ (တခြား ကျမ်းများကလဲ ယူသပ။)
 ဂီတကိုတော့ သူ့ကိုယ်တိုင် စီကုံးခဲ့သပေါ့။

အနောက် ဗုဒ္ဓသာသနာလောကမှာ မှတ်တိုင်တဆူ စိုက်ထူ
 လိုက်တဲ့ ဒီ “အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်” ကဗျာကို ရေးဖွဲ့သူ
 အက်ဒွင်အန်းလ်ဒ်ဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းက ကဗျာဗီဇပါလာသူ
 ဖြစ်တယ်။ အောက်စဖို့ဒ် ကက္ကသိုလ်မှာရှိစဉ်က နယူးဒီဂစ်ဆူ
 ရရှိလိုက်ရာမှာ ကဗျာဆရာရယ်လို့ အသိအမှတ်ပြု ခံခဲ့ရတော့
 တယ်။ ၁၈၅၆ ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလန်ကနေ ဣန္ဒိယပြည်ကို ပူနာ
 မြို့က ဒက္ကာကောလိပ်မှာ ကျောင်းအုပ်ကြီး အဖြစ်နဲ့ ရောက်လာ
 ခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး သူ ဣန္ဒိယဘာသာစကားတွေ လေ့
 လာခဲ့တာ သက္ကဋဘာသာမှာ အထူး ကျွမ်းကျင်ခဲ့သမို့၊ သက္ကဋ

ဘာသာပြန်ကျမ်းတွေ အများပဲ ပြုစုခဲ့တယ်။ ရှေးဟောင်း ဣန္ဒိယစာပေကို ကမ္ဘာနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးသူအဖြစ် ထင်ရှားလာ တော့တယ်။ နာမယ်ကျော် ကျမ်းတွေကတော့ ဟိတောပဒေ သ၊ ဂီတဂေါဝိန္ဒ၊ မဟာဘာရတက လက်ရွေးစင်များ ဖြစ်တဲ့ “ဣန္ဒိယလွှမ်းချင်းများ”နဲ့ “ကောင်းကင်တေးသံ” တို့ ပါပဲ။ “အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်” ကို အင်္ဂလန်ပြန်ရောက်လို့ “ဒေး လီး တယ်လီဂရပ်ဖ်” သတင်းစာမှာ ခေါင်းကြီးရေးသူ အယ်ဒီ တာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော့မှ စိကုံးတာ ဖြစ်တယ်။ ယေရှု ခရစ်ရဲ့ဘဝကို “ကမ္ဘာ့အလင်းရောင်” ဆိုပြီး ရေးသေးတယ်။ “အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်” ကို မမ္ဘီဗူးလို့ ပညာရှင်အများက ဝေဖန်ကြတယ်။ ၁၉၀၄ ခုနှစ် (အသက် ၇၂ နှစ်) အရွယ်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တယ်။

ဆာ အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်က သူ့ကဗျာကို ဘယ်ကျမ်း အခြေခံတယ်လို့ အတိအကျ ပြောပြမထားဖူး။ သူ့စကားချီး အဆိုကတော့ ကျမ်းပေါင်းစုံက လေ့လာပီး ရေးတယ်၊ စပင့်စ ဟာဒီရဲ့ စာအုပ်ထဲက အချက်တွေ ယူသုံးတယ်လို့ ဖြစ်တယ် (စာ ရေးသူရဲ့ စကားချီး ရှု) ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓ စာပေအရာ နှံ့စပ်တဲ့ ပညာရှင်အများကတော့ အန်းလ်ဒ်ဟာ သူ့ကဗျာကို “လ လိတ ဝိတ္ထာရ” သက္ကဋကျမ်းပေါ် အဓိက အခြေခံပြီး ရေးဖွဲ့တာ ဖြစ်တယ်လို့ ထောက်ပြကြပါတယ်။ “လလိတ ဝိတ္ထာရ” ဆိုတာ ကတော့ သက္ကဋဘာသာနဲ့ ရှိနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဝင် ကျမ်းပါ။ သက္ကဋ ဆိုပေမယ့်လို့ မြောက်ပိုင်း မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ မမှတ် လိုက်ပါနဲ့။ တောင်ပိုင်း ဟိနယာန ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ဂိုဏ်းခွဲဖြစ်တဲ့

မဟာသံဃိကဂိုဏ်းက ကျမ်းပဲ ဖြစ်တယ်။ (ဒုတိယသံဂါယနာ တင်ပီး နောက်မှာ ဟိနယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ မဟာသံဃိက၊ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒီနိ၊ ထေရာဝါဒ စသဖြင့် ဂိုဏ်း ၁၈ ဂိုဏ်း ကဲ့သို့ ခွဲတယ်။ ဗမာပြည်ကို ထေရာဝါဒ ထွန်းကားခဲ့တယ်။ ကမ္ဘာအေး ထုတ် ကထာဝတ္ထုကျမ်း နိဒါန်းရှု။) ဣန္ဒိယပြည်ထဲကို မဟာ မေဒင်တွေ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးတော့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း အသီးသီးက ကျမ်းစာတွေ မီးထဲပါသွားပေမဲ့ မဟာသံဃိကဂိုဏ်းရဲ့ ကျမ်းစာ အများအပြားမပျက်စီးမဲ့ ကျန်ခဲ့တယ်။ မဟာဝတ္ထုနဲ့ လလိတ ဝိတ္ထာရတို့ဟာ အထင်ရှားဆုံးတွေပါပဲ။ နာမယ်ကျော် ကဗျာ ဆရာ အဿဇောသ (ခရစ်နှစ် ၁ ရာစု) ဟာလဲ မဟာသံဃိက ဂိုဏ်းဝင်တဦးပေါ့။

မဟာသံဃိက ဂိုဏ်းက ကျမ်းတကျမ်းကို အခြေခံထားတဲ့ အတွက် ထေရာဝါဒ ဗမာပြည်က မှတ်တမ်းတွေနဲ့ အချို့ နေရာမှာ ကွဲပြားတာလေးတွေ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ- တုရားလောင်း နိမိတ်မြင်ရာမှာ ရဟန်း မပါတာ၊ တောထွက် တော့ ရာဟုလာ မမွေးသေးတာမျိုး။ ဒါ မဆန်းပေဖူး။ ကျနော်တို့ ထေရာဝါဒဂိုဏ်းက ကျမ်းတွေထဲမှာတောင် မူကွဲ ကတော့ ရှိနေတာပဲ။ ဥပမာ နိမိတ်လေးပါးကို တရက်ထဲ မြင်သလား၊ တရက်စီခြားပြီး မြင်တာလားဆိုတာမျိုး။ ဒါပေမဲ့ ဒီမူကွဲတာဟာ အသေးအပွဲ အချက်မှာပါ။ အဓိက အချက်ဖြစ်တဲ့ တရားသဘောမှာတော့ ဂိုဏ်းအားလုံးက လက်ခံနိုင်တဲ့ အခြေခံ အချက်များသာဖြစ်ကြောင်း ပညာရှင်အများက ဝန်ခံထား ကြပါတယ်။

အန်းလ်ဒ်က ဗုဒ္ဓဝင်ကို ကဗျာအဖြစ် ပြင်ပီး ရေးရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် နေရာတော်တော်များများမှာ စိတ်ကူးနဲ့ ဖန်ဆင်း ထည့်သွင်းထားရတာမျိုးလဲ ရှိပါတယ်။ ဒါကို သူ့စကားချီးထဲ မှာလဲ ဝန်ခံထားတယ်။ နောက်ပီး၊ ခရစ်ယန် အတွေးအခေါ်နဲ့ ကြီးပြင်းလာတဲ့ အနောက်တိုင်းက ပရိသတ်ကို တင်ပြရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အရှေ့တိုင်းက ကျနော်တို့အဖို့ ဂုဏ်နေတာ မျိုးလဲ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ- ရသေ့တွေ ပျံလာဟယ် ဆိုရင် အတောင်ပံနဲ့ ပျံလာလေဟန် ရေးထားတယ်။ ခရစ်ယန် ကောင်းကင်နတ်တွေက အတောင်ပံနဲ့ ပျံကြတာကိုး။ အနောက် က လူတွေက ဘုရားလောင်း၊ ဘုရားဖြစ်ပီး ဘုရား၊ ရေရေလည် လည် နားမလည်ကြသေးတာမို့လဲ၊ သူတို့တတွေ ရောမကုန်ရ လေအောင် တုသိတာနတ်ပြည်မှာ စံစဉ်ကနေ ဘုရားဖြစ်တဲ့ထိ တရှောက်လုံး “ဗုဒ္ဓ” လို့ပဲ သုံးထားတာကိုလဲ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ဘာသာပြန်သူအနေနဲ့ ဒါတွေကို မပြင်မဲ ဒီအတိုင်းပဲ ထား လိုက်ပါတယ်။ သိပ် အရေးမကြီးလှလို့ပါပဲ။ စကားချီးမှာ နောက်ပိုင်းခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ချဲ့ထွင်ကြပုံနဲ့ ပတ်သက်ပီး တကြောင်းနှစ်ကြောင်း မှတ်ချက် ချထားတာကိုတော့ အငြင်း ပွားစရာ ရှိလိမ့်မယ်လို့ ယူဆတဲ့အတွက် ဖြုတ်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။

ပထမကတော့ မူရင်းကဗျာကို စကားပြေနဲ့ပဲ အစအဆုံး ပမာလိုပြန်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဒုတိယအကြိမ် စဉ်းစားမိရာမှာ တော့ ကဗျာကို စကားပြေနဲ့ ပြန်ရေးရင် ကဗျာအရသာ အထိုက် အလျောက် ပေါ်သွားမယ်။ ကဗျာကို ကဗျာလို့ ပြန်မှသာ

အရသာ ရတန်သရွေ့ ရမယ်လို့ ယူဆပြီး ကဗျာပြုဖို့ ကြိုးစားခဲ့ ပါတယ်။ သို့မူရင်းကဗျာက ဗလကဗျာ (ကာရန်မသုံးတဲ့ ကဗျာ)ပါ။ ဣအဗ္ဗဂိုဏ်းနဲ့ ပဉ္စမတြ ပါဒပြု ဖွဲ့ဆိုထားတယ်။ (ဆိုလိုတာက တပါဒမှာ အက္ခရာ ဆယ်လုံး၊ နှစ်လုံးတဂိုဏ်းနဲ့ ဘပါဒမှာ ငါးဂိုဏ်းဖွဲ့တယ်။ ဂိုဏ်းတစ်ခုစီမှာ ရှေ့ လဟာ နောက် ဂရု ဆိုတဲ့ ဣအဗ္ဗဂိုဏ်း [၁-၂] ကို သုံးထားတယ်။) ကျနော် ဘာသာပြန် ကဗျာမှာတော့ သူ့လို မကြာစနစ်ကို မသုံးတော့ဖူး။ ပါဒ ဖွဲ့ရာမှာပဲ အက္ခရာဆယ်လုံး ယူတယ်။ အက္ခရာတွေကို မကြာဂိုဏ်း မဖွဲ့ဖဲ စကားပြော ရစ်သမ်နဲ့ပဲ စီကုံး လိုက်တယ်။ ဘာသာစကားနှစ်ခု မတူ ကွဲပြားမှုက ခွင့်ပြု သလောက်၊ အပိုအလိုမပါ။ ပါဒချင်း ပါဒချင်း လုံးစေ့ ပါဌ် စေ့ ဘာသာပြန်ထားရုံမက ကဗျာတစ်လုံးရဲ့ အက္ခရာ အရေ အတွက်နဲ့ ပါဒအရေအတွက်ကိုပါ မူရင်းနဲ့အတူတူ ကျအောင် လုပ်ထားပါတယ်။

ဘာသာပြန်သူရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျနော်တို့ ဗမာတွေ အဖို့ လူတိုင်း သိပြီးဖြစ်နေတဲ့အပြင် အများအပြားကလဲ ကဗျာ ဖွဲ့ဖူးလှပီဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုပဲ (ရှေးဟောင်းကဗျာ အမျိုးအစား ဖြစ်စေတော့) ကဗျာမြောက်အောင် ဘယ်လို ဖွဲ့သလဲ ဆိုတာကို ကျနော်တို့ရဲ့ လူကြီးလူငယ် ကဗျာဆရာတွေ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာစေချင်တာပါပဲ။ အနီးလိပ်ရဲ့ “အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းခရောင်” ဟာ ကဗျာအနေနဲ့ကိုက ဂန္ထဝင်တပါး ဖြစ် နေသေးတယ်။

ဒီမဟာကဗျာကို ဘာသာပြန်ရတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအကျိုး
 ကြောင့် ပြည်သူတွေ ဘဝဆင်းရဲအပေါင်းက လွတ်မြောက်ရေး
 ဝိမုတ္တိ ရရှိကြကာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အမြန်ဆုံး ခံစားရကြ
 ပါစေသော။

မောင်သာနိုး

စာရေးသူရဲ့ စကားချီး

အောက်ပါကဗျာမှာ ကျုပ်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို တည်ထောင်သူ၊ ဣန္ဒြိယပြည်က ဂေါတမ မင်းသား၊ ဒီ မြင့်မြတ်တဲ့ သူရဲကောင်းနဲ့ ပြုပြင်ရေးသမားရဲ့ ဘဝနဲ့ စိတ်ဓါတ်ကို သရုပ်ဖော်ဖို့၊ အဘိဓမ္မာကို ပြည့်နှံဖို့၊ စိတ်ကူ ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပါသကာတဦးရဲ့ မဏ္ဍိုင်ကို သုံးပီး၊ ကြိုးစားထားတယ်။

လူသားဆက် တဆက်အထက်က၊ ဥရောပတိုက်မှာ အာရှတိုက်က ဒီ ယုံကြည်မှုကြီးအကြောင်း လုံးဝမသိကြသလောက်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ရာစုနှစ် နှစ်ဆယ့်လေးစုအတွင်း တည်တံ့နေခဲ့ပီ။ ဒီနေ့မှာဆိုရင်၊ နောက်လိုက်ဦးရေအရ၊ ပျံ့နှံ့ရာဒေသအကျယ်အဝန်းအရ၊ ဘယ်ဘာသာအယူဝါဒထက်မဆို သာလွန်နေတယ်။ ကျုပ်တို့ လူသားမျိုးနွယ် သန်းပေါင်းလေးရာ ခုနစ်ဆယ့်ဟာ ဂေါတမရဲ့ အယူအဆတွေနဲ့ နေထိုင်ကြသေကြတယ်။ ဒီ ရှေးခေတ် ဆရာမြတ်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ရေး လွှမ်းမိုးမှုဟာ လောလောဆယ်အချိန်မှာ နိပေါင်း သီဟိုဠ်ကနေ၊ အရှေ့ပိုင်း ကျွန်းဆွယ်တဝှန်း၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ တိဘက်၊ အလယ်အာရှ၊ ဆိုက်ဗီးရီးယား၊ ဆွီဒစ် လက်ပလန်တို့ထိ ပျံ့နှံ့နေတယ်။ ဣန္ဒြိယ

ကိုယ်တိုင်ကိုလဲ ဒီမြင့်မြတ်တဲ့ ယုံကြည်မှု အင်ပိုင်ယာမှာ ထည့်
သွင်းလို့ ရကောင်းပါတယ်။ အများအားဖြင့်တော့၊ ဗုဒ္ဓဘာ
သာကို သက်ဝင်ကိုးကွယ်မှုဟာ သူ့ဇာတိအရပ်ကနေ လွန်သွား
ရပီ ဖြစ်ပေမယ့်၊ ဂေါတမရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ သင်ပြမှုရဲ့ အမှတ်
အသားဟာ ခုခေတ် ဗြဟ္မဏဝါဒပေါ်မှာ ဖျောက်ဖျက်မရ
အောင် ခပ်နှိပ်ရက်သား ဖြစ်နေတယ်။ ဟိန္ဒူတွေရဲ့ စရိုက်အပီ
ဆုံး ဓလေ့တွေ ယုံကြည်မှုတွေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ သီလတွေရဲ့ သိမ်မွေ့
တဲ့ သြဇာညောင်းမှု မကင်းဖူးဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။ ဒီတော့
လူသားထု သုံးပုံတပုံဟာ မိမိတို့အကျင့်သီလရေး ဘာသာရေး
စိတ်ကူးတွေကို ဒီ ကျော်ကြားတဲ့မင်းသားဆီက ရကြတာပါပဲ။
သူ့ပုဂ္ဂိုလ်ဘဝဟာ လက်ရှိအကိုးအကားများအရ မပြည့်မစုံသာ
သိရသေးပေမယ့်လို့၊ အတေးအခေါ်သမိုင်းမှာဖြင့်၊ အမြင့်မား
ဆုံး၊ အသိမ်မွေ့ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ အကြင်နာဆုံး ဖြစ်ကြောင်း
ပဲ ပေါ်လွင်နေတယ်။ ခြင်းချက်တခုပဲ ရှိရဲ့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ
စာအုပ်တွေမှာ အချက်အလက် မညီညွတ်တာ၊ ပမာဒလေခ
ဖြစ်တာ၊ ဖြည့်စွက်တာ၊ အဓိပ္ပါယ်အကောက်မှားတာတွေ ပါ
နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ တနေရာမှာတော့ တညီတညွတ်ထဲပါပဲ။
အဲဒါကတော့-မင်းသားတပါးရဲ့ အကောင်းဆုံး အရည်အချင်း
တွေကို ပညာရှင်တဦးရဲ့ အသိဉာဏ်၊ အာဇာနည်တဦးရဲ့ အား
သွန် မြှုပ်နှံမှုတို့နဲ့ ပေါင်းစည်းညီညွတ်ထားသူ၊ ဒီ ဣန္ဒြိယသား
ဆရာမြတ်ရဲ့ စင်ကြယ်မှုနဲ့ ကြင်နာမှုကို ပျက်ပြယ်စေမယ့် အရာ၊
အပြုဘခု၊ စကားကုန်နဲ့ မှတ်တမ်းတင်ထားတာ မရှိဖူး။ အမ်၊
ဘာထဲလမီဆန် အီလေးရီလို လူမျိုးကတောင်မှ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့

အချက် အများအပြားကို ယွင်းမှားစွာအကဲဖြတ်ထားပေမယ့်လဲ၊
မင်းသားသိဒ္ဓတ္ထအကြောင်း ပြောပြရာမှာတော့၊ ပါမောက္ခ
မာန်စံမည်လာ ကိုးကားမယ်ဆို ကိုးကားထိုက်ပါတယ်။ “သု
ဘဝဟာ ခြောက်ပြစ်ကင်းတယ်။ သူ့ရဲ့ ထာဝရ သူရဲကောင်း
ပီသမဟာ သူ့ယုံကြည်မှုနဲ့ ညီတူတယ်။ သူ ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့
သီအိုရီဟာ မှားတောင်မှ သူပြသသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နမူနာတွေကဖြင့်
အပြစ်ဆိုဖွယ်မရှိဖူး။ သူဟာ သူပြောသွားတဲ့ အရည်အသွေး
ကောင်းတွေရဲ့ ဆက်ရှိ ပြယုဂ် ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု၊
သူ့ရဲ့ မေတ္တာစေတနာ၊ သူ့ရဲ့ မပြောင်းလဲတဲ့ သိမ်မွေ့မှုတို့ဟာ
တခဏလေးတောင် မပျက်ပြယ်ခဲ့ဖူး။ ခြောက်နှစ် တောထွက်ကာ
တောတော ဆင်ခြင်ရင်း သူ့တရားကို သူ ငြိမ်ဆိတ်စွာ ပြင်ဆင်
ခဲ့တယ်။ နှုတ်နဲ့ပြောပြခြင်း၊ သွေးဆောင်ခြင်း စမ်းပကားတခု
ထဲနဲ့ပဲ ဒီတရားကို ရာစုနှစ်တဝက်သာသာ ဖြန့်ချိခဲ့တယ်။ သူ့
တပည့်တွေရဲ့လက်ထဲမှာ သူ လွန်ခဲ့တော့၊ တဘဝလုံး ကောင်း
တာကို ပြုကျင့်ခဲ့သူ၊ အမှန်တရားကို တွေ့ရှိခဲ့ပီလို့ သေချာပေါက်
ယုံကြည်သူ ပညာရှင်တဦးရဲ့ တည်ငြိမ်မှုအပြည့်နဲ့ပဲဖြစ်တယ်”တဲ့။
ဒါကြောင့်လဲ၊ လူသားထုအပေါ် ခုလို အံ့ဖွယ်သရဲ အောင်နိုင်မှု
ကို ဗုဒ္ဓ ရရှိခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ဝတ်ပြုအကျင့်ဓလေ့ကို သူက တား
ခဲ့ပေမဲ့ (နိဗ္ဗာန်တံခါးဝ ရောက်နေချိန်မှာတောင်၊ တခြား လူ
များလိုပဲ ပြုကြဖို့ သူကိုယ်တိုင် ပြောခဲ့ပေမဲ့) အာရှရဲ့ မေတ္တာနဲ့
ကျေးဇူးတရားဟာ သူ့ မိန့်မှာချက်ကို မနာခံမဲ သူ့ကို ထက်
သန်တဲ့ ကိုးကွယ်မှု ပြုခဲ့တော့တယ်။ ပန်းတောတွေကို သူ့ရဲ့
အစွန်းအစက်ကင်းတဲ့ စေတီတွေမှာ နေ့စဉ် ချကြတယ်။ မရေ

ဘက်နိုင်တဲ့ နှုတ်ခမ်း သန်းပေါင်းများစွာဟာ နေ့စဉ် “ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ပါရဲ့” ဖော်ပြမှုလာကို ရွတ်နေကြတယ်။

ဒီကဗျာထဲက ဗုဒ္ဓဟာ (တကယ်ရှိခဲ့တာ ယုံမှားစရာ မရှိပါ) နီပေါနယ်စပ်မှာ ခရစ်မတိုင်မီ ၆၂၀ ခုနှစ်က မွေးဖွားပြီး၊ ဩဒနယ် ကုသိနာဂရမှာ ၅၄၃ က လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ သက်ဘမ်းအရ ကြည့်ရင်၊ ဒီ လေးစားဖွယ် •ဘာသာတရားနဲ့ နှိုင်းယှဉ်လိုက်တော့၊ အခြား အယူဝါဒအများစုဟာ ငယ်နဲ့ ကုန် ပါတော့တယ်။ သူ့မှာ အားလုံးအတွက် မြော်လင့်ချက် ထာဝရမြဲမှု၊ အတိုင်းအဆမဲ့ မေတ္တာရဲ့ မသေနိုင်စွမ်း၊ အဆုံးစွန် ကောင်းကျိုးကို မပျက်ပြားနိုင်အောင် ယုံကြည်မှုအခြေခံ၊ လူ သား လွတ်လပ်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပေါ်ဖူးသမျှ ဂုဏ်ယူဖွယ် အကောင်းဆုံး ထုတ်ဖော်ချက်များ ပါရှိတယ်။

ကျုပ်ကဗျာကိုဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းရဲ့ ပါးစပ်ထဲ ထည့်ထား တယ်။ အာရှအတွေးအခေါ်တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ခံစားနိုင်ဖို့က၊ အရှေ့တိုင်းရှုဒေါင့်က ကြည့်မှသာ သင့်မြတ်တယ်။ ဒီ မှတ် တမ်းမှာ ပါတဲ့ အံ့ဖွယ်သရဲ ဖြစ်ရပ်တွေ၊ သူ ဖော်ပြနေတဲ့ အသိဓမ္မာတို့ကို တခြားနည်းနဲ့ဆိုရင် သဘာဝကျကျ ပြန်လည် ခင်းကျင်း ပြနိုင်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပေဖူး။ ဥပမာ-ခေတ်သစ်သိပ္ပံ ပညာအဖို့ အလန့်ဘကြားဖြစ်ချင်စရာ၊ ဘဝကူးပြောင်းမှု အယူ အဆဆိုရင် ဗုဒ္ဓခေတ်က ဟိန္ဒူတွေအဖို့ အခိုင်အမာတည်ရှိပြီး၊ လုံးဝလက်ခံပြီး ဖြစ်နေတယ်။ ယေရှုလင်ကို နဲ့ဘုရားနဲ့တက

သိမ်းပိုက်နေချိန်၊ နိနဲဗဲဟာ မဲဒဲတို့ လက်ထဲ ကျသွားနေချိန်၊
 မာဆေးလ်ကို ဖော်ကာယန်တို့ တည်ထောင်ချိန်ပေါ့။ ဒီလောက်
 ရှေးကျလှတဲ့ စနစ်တခုကို ဒီမှာ ရှင်းလင်း တင်ပြထားတာဟာ
 ဖြင့် မလွဲမရှောင်သာ မပြည့်စုံသေးဖူးပေါ့။ ကဗျာအနုပညာရဲ့
 ဥပဒေသတို့ကို လိုက်နာတဲ့ အနေနဲ့လဲ၊ အဘိဓမ္မာအရ အရေး
 အကြီးဆုံး ပြဿနာ အများအပြား၊ ဂေါတမရဲ့ ရှည်လျားလှတဲ့
 ဝါတော်စဉ် ဗုဒ္ဓတရားတို့ကို ကဗျာကယာ ကျော်လွှားခဲ့ရ
 ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမြင့်မြတ်တဲ့ မင်းသားရဲ့ ကြီးမြတ်လှတဲ့
 စရိုက်သဘာဝ၊ သူ့ဝါဒရဲ့ ယေဘုယျသဘောတို့ကို မျှမျှတတ
 သဘောပေါက်မှု ပေးနိုင်တယ်ဆိုရင်ဖြင့် ကျုပ် ရည်ရွယ်ချက်
 အောင်မြင်ပါပြီ။ ဒုတိယ အချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပညာရှင်များ
 အတွင်း အကြီးအကျယ် အငြင်းပွားမှု ပေါ်နေပါတယ်။
 ကျုပ်ကတော့ စပင့်စဲဟာဒီရဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ မပြည့်မစုံပါတဲ့
 ဗုဒ္ဓစာပေ အကိုးအကားတွေကို ယူသုံးထားတယ်။ အများ
 လက်ခံကြတဲ့ ဇာတ်လမ်းများထဲက တပိုဒ်မကကို ပြုပြင်ထား
 တယ်ဆိုတာ ပညာရှင်များ တွေ့ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့
 ဒီကဗျာများမှာ “နိဗ္ဗာန်၊” “ဓမ္မ၊” “ကမ္မ”နဲ့ အခြား ဗုဒ္ဓဘာ
 သာဆိုင်ရာ အချက်ကြီးများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြထားတဲ့
 အမြင်တွေကတော့၊ အနဲဆုံးပြောရရင်၊ အထိုက်အလျောက်
 လေ့လာမှုရဲ့ နောက်ပီး လူသားထု သုံးပုံတပုံဟာ ဗလာချီ
 သဘောတရားဆွဲမှုတွေ၊ ဘာမှမရှိတာကို အဆုံးစွန် ပန်းတိုင်
 ဆိုတာတွေမှာ အတင်းအယှဉ်းလို့ရမယ် မဟုတ်ဖူးဆိုတဲ့ ခိုင်မာ
 တဲ့ယုံကြည်ချက်တို့ရဲ့ အသီးအပွင့်များ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ဒီ “အာရှရဲ့အလင်းရောင်”ကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သူ အရှင်မြတ်ကို ကြည်ညိုတဲ့ အနေနဲ့ သူ့ကို သတိရရာ ရကြောင်း အလုပ်မြတ်တွေ လုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ သုတေသီတွေကို လေးစားတဲ့ အနေနဲ့ (ကျုပ်မှာ ဒီလို အလုပ် လုပ်ဖို့ နားချိန်ရော အခွမ်းအဝပါ မရှိပါ)၊ အလောတကြီး ရေးရတဲ့ ကျုပ် လေ့လာချက်ရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်များကို ခွင့်လွှတ်ကြဖို့ ကျုပ် တောင်းပန်တယ်။ နားချိန်မရှိတဲ့ အချိန်တိုတွေအတွင်း စီးကုံးရတာပါ။ အရှေ့နဲ့အနောက် အပြန်အလှန် နားလည်ရေး အထောက်အကူ ပြုချင်တဲ့ ဆန္ဒကြောင့် စျာန်ဝင်ခဲ့တာပါ။ ဒီစာအုပ်ရယ်၊ ကျုပ်ရဲ့ “ဣန္ဒြိယ တေးတကာ တေး”ရယ်၊ “ဣန္ဒြိယ လွမ်းချင်းများ”ရယ် ဟာဖြင့်၊ ဣန္ဒြိယပြည်နဲ့ ဣန္ဒြိယပြည်သူတွေကို ချစ်ခင်လေသူတဦးကို အစဉ် သတိရအောင် ထိန်းသားမယ့်အချိန် ရောက်လာကောင်းမယ်လို့ ကျုပ်မြော်လင့်ရဲ့။

အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်

ပထမ ကျမ်း

နိဗ္ဗာန်နဲ့ တရားတော်တို့ကို သင်သူ ဆရာ။
ရုဏ်ပြုအပ်ဆုံး၊ ဥာဏ်အရင့်ဆုံး၊ အကြင်နာဆုံး၊
မြေတို့ မိုးတို့ ငရဲတို့မှာ အတုမဲ့သူ၊
မြေပေါ် မင်းသိဒ္ဓတ် တွင်တဲ ဗုဒ္ဓ ဘုရား၊
ကမ္ဘာလောကကို ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကျမ်းစာ။

လူတို့အတွက် မွေးပြန်ဖို့ သူ လာခဲ့တယ်။

အမြင့်ဆုံး ဘုံအောက် မင်း လေးပါး စံနေတယ်၊
တို့ကမ္ဘာ အုပ်ချုပ်သူတွေ၊ သူတို့ အောက်က
ပိုနိုးပေမဲ့ မြင့်တဲ့ ဘုံတွေမှာဟော
အမြတ်ဆုံး ဝိညာဉ်တို့ နှစ်သုံးသောင်း စောင့်ကြ၊
ဝိုး ရှင်ကြပြန်တယ်။ အဲဒီမှာ စောင့်စဉ်
ဗုဒ္ဓ မှာ သန္ဓေ နိမိတ် တို့အတွက် ပေါ်လာတယ်။
နတ်တွေက နိမိတ်တွေအကြောင်း သိသမို့ ဆိုပီ—
“ကမ္ဘာ ကယ်ဖို့ ဗုဒ္ဓ သွားရဦးမယ်”တဲ့။
“အိမ်း”တဲ့ သူက၊ “ကမ္ဘာ ကယ်ဖို့ သွားတော့မယ်။

အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

အကြိမ်ကြိမ်မှာ နောက်ဆုံးပ။ ငါ့ရော ငါ့တရား
သိသူတွေပါ၊ မွေးခြင်း၊ သေခြင်း ဆုံးပါ။
ဟိမဝန်ရဲ့ တောင်ဖက် မိုးနှင်းတို့ အောက်မှာ၊
တရားကျင့် ပြည်သူ၊ တရားစောင့် မင်းတို့ စံရာ၊
သကျတို့ အတွင်းကို ငါ ဆင်းသက်တော့မယ်။”

အဲဒီည ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနရဲ့ အပယ် မယား၊
မာယာ မိဖုရား သူ့သခင်ဘေး မွေးစက်စဉ်
အိပ်မက်ဆန်း မြင်တယ်။ ကောင်းကင်က ကြယ်တစင်း၊
ခမ်းနား၊ ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ်၊ နှင်းဆီ ပုလဲရောင်၊
သဏ္ဌာန် လက္ခဏာကတော့ ဆင်ပြောင်ရဲ့ သဏ္ဌာန်နဲ့၊
အစွယ်ခြောက်ခု၊ ကာမဓုန်နို့လို ဖြူဖွေးကာ၊
ဟင်းလင်းပြင် ဖောက်ထွင်း၊ သူ့ဆီ ထွန်းလင်းကာ၊
ယာကနေ သူ့ဝမ်းထဲ ဝင်သတဲ့။ နိုးတော့
လူ မိခင်ထက် ပိုတဲ့ ပီတိ သူရင်
လွှမ်းပါ။ မြေကြီး တဝက်မှာ ချစ်ဖွယ် အလင်းရောင်
လ ရှေ့က လင်းတယ်။ တောင်တို့ လှုပ်၊ လှိုင်းတို့
ငြိမ်ကျ၊ နေ့မှာပွင့်မြဲ ပန်းတွေ မှန်းတည့်
ချိန်နယ် ပွင့်လာကြ၊ အဝေးဆုံး ငရဲတို့တိုင်
မိဖုရားရဲ့ ပီတိ ပျံ့ခဲ့။ နေရောင် နွေး
တော အမှောင် ရွှေရောင်ပြာသလိုပ။ အောက်ရပ်ဆီ
တီးတိုးသံနဲ့ တခုက- “အို အသင်တို့၊
ရှင်ရမယ့် သေသူ၊ သေတဲ့ ရှင်သူတို့၊
ထကြ၊ ကြားကြ၊ မျှော်ကြ၊ ဗုဒ္ဓ လာပါ”တဲ့။
ဒီတုန်း ငရဲဘုံ အသင်္ချေမှာ ငြိမ်းချမ်းမှု

ပျံ့သွား၊ ကမ္ဘာ့ နှလုံး ခုန်၊ လေတစင်း လတ်ဆတ်မှု
 အသစ်နဲ့ ကုန်းတွေ ရေတွေပေါ် တိုက်လွှာတယ်။
 မနက် အာရုဏ် ကျင်း၊ ဒီအကြောင်းကို ပြောပြရာ၊
 ဆံဖြူ အိပ်မက်ဖတ်တို့က- “အိပ်မက်ကောင်းပ၊
 ကက္ကဋတရာဟာ နေနဲ့ ယှဉ်နေတယ်။
 မိဖုရား သား ဖွားမယ်။ အဖွယ်ပညာရှင်၊
 သတ္တဝါအပေါင်း အကျိုးပြုမယ့် ကလေးမြတ်ပေပဲ။
 လူတို့ကို မှုသိမှုမှ ကယ်တင်လိမ့်မယ်၊
 ဒါမှ မဟုတ် သူ စိုးချင် ကမ္ဘာကို စိုးမယ်။”

ဒီလိုနည်း မြတ် ဗုဒ္ဓ မွေးဖွားခဲ့တယ်။

မိဖုရား မာယာ မွန်းတည့်မှာ ရပ်နေတယ်၊
 နန်းတော် ဥယျာဉ် အင်ကြင်းပင် အောက်မှာပ။
 ဘုရားကျောင်းတိုင်လို ဖြောင့်စင်းတဲ့ ပင်စည်နဲ့၊
 သစ်ရွက်ဝင်းဝင်း၊ ပန်းပွင့်မွှေးမွှေးတွေနဲ့။
 အချိန်ကျပီ သိတော့ (အရာ အားလုံး သိရဲ့)
 အသိရှိ အပင် သစ်ကိုင်းတွေကို ညှတ်ကိုင်းကာ
 မာယာ တင့်တယ်မှု အထက် ပန်းရုံ ပြုတယ်၊
 မြေကြီး ပန်းတထောင်ကို ရုတ်တရက် ပွင့်စေပြီး
 သလွန် ခင်းတယ်။ ရေသန့်စင်ဖို့ရာ အဆင်သင့်၊
 အနားရှိ ကျောက်ဆောင်က သလင်းရောင် ရေစီးနဲ့
 စမ်းကြည်ကြည် စီးစေတယ်။ သလိုနဲ့ သားကို
 မနာမကျင် ဖွားခဲ့တယ်။ ကြော့ရှင်းတဲ့ ကိုယ်မှာ
 ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာ သုံးဆယ်နှစ်ပါး ပါရဲ့။

ဒီ မဟာ သတင်း နန်းတော်ဆီ ရောက်သွားတော့တယ်။ ဦးစီး ဌာန

F 2

၁၀၆၀၈

စာကြည့်တိုက်
 ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်

ဒါပေမဲ့ သူ့ကို နန်းတော် ဆောင်ကျဉ်းဖို့
 ဝေါဟာရ ယူလာရာ၊ ဝေါထမ်းသူတွေမှာ
 သုမေရု တောင်က ဆင်းလာတဲ့ ကမ္ဘာ စိုး
 မင်းကြီး လေးပါးသာ -လူ့ လုပ်ရပ်တွေကို
 ကြေးပြားနဲ့ ရေးမှတ်သူတွေ -အရှေ့ နတ်မင်း၊
 တပ်သားတွေက ငွေ ဝတ်ရုံ ဝတ်၊ ပုလဲ ဒွိုင်း
 ကိုင်ကြတယ်။ တောင် အရပ်ရဲ့ နတ်မင်း၊ သူရဲ
 မြင်းသည် ကုမ္ဘာတွေက မြင်းပြာ စီး၊
 နီလာ ဒွိုင်း ကိုင်ကြတယ်။ အနောက် အရပ် နတ်မင်း၊
 နောက်လိုက် နာဂတွေ၊ သွေးနီရောင် မြင်းစီး၊
 သန္တာ ဒွိုင်းတွေနဲ့။ မြောက်အရပ်ရဲ့ နတ်မင်း၊
 ရွှေရောင်ဝင်းပင်း ယက္ခတွေ ဝန်းရံလို့၊
 မြင်းဝါတွေကို စီး၊ ရွှေဒွိုင်း ကိုင်ကြတယ်။
 မမြင်ရတဲ့ ခမ်းနားမှုနဲ့ လာကြကော၊
 ဝေါထမ်းကြတယ်။ ဇာတ်နဲ့ ပြင်ပမ်း အဝတ်အစား
 ဝေါသမားပ။ တကယ်က အကြီးဆုံး နတ်တွေသာ။
 နတ်နဲ့ လူ အတူ သွားကြရဲ့၊ လူကသာ မသိ။
 မြေကြီးအတွက် ကောင်းကင် ပီတိ ပြည့်နေတယ်၊
 ဗုဒ္ဓအရှင် လာပြန်ပီ သိလို့မို့ပဲ။

ဒါပေမဲ့ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန ဒါ မသိဖူး။
 နို့မိတ်ကြောင့် စိတ်ပျက်နေရာ၊ အိပ်မက်ဖတ်တို့
 ကမ္ဘာ စိုးမယ့် မင်းသားပါ ဟောကြတော့တယ်။
 စကြာဝတေးပ။ အနှစ်တထောင်မှာ တခါ ပေါ်တဲ့
 မင်းမျိုး။ သူ့မှာ ရတနာ ခုနစ်ပါး ရှိရဲ့။
 ကြွေရတနာ၊ နတ် ဘီးဝန်း။ မဏိ ရတနာ။

မြင်း၊ အသ္မာ ရတနာ၊ တိမ်တွေမှာ မြူးတဲ့
 ကြားဝင့်ဝင့် မြင်းမျိုး။ နှင်းလို ဖွေးတဲ့ ဆင်၊
 သူ ဘုရင် ထမ်းဖို့ မွေးတဲ့ ဟတ္ထိ ရတနာ။
 ပါးနပ် လိမ်မာတဲ့ ဝန်ကြီး၊ အနိုင် မခံတဲ့
 ဗိုလ်ချုပ်ကြီး။ ပြိုင်ဖက်ကင်း အလှ ပိုင်ရှင် ဇနီး၊
 သာတိ ရတနာ၊ အာရုဏ်ထက် ချစ်ဖွယ်ပ။
 ဒီ ဆုတွေ ရမယ့် ဒီ အံ့ဖွယ် သူငယ်အတွက်
 သူ မြို့မှာ ပဲ့တော်ကြီး ကျင်းပဖို့ ဘုရင်
 အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ လမ်းတွေ တံမျက်လှည်း၊
 နှင်းဆီရနံ့ လမ်းပေါ် ကျပက်၊ အပင်တွေမှာ
 မီးအိမ်တွေ၊ အလံတွေ ဆွဲ၊ လူထု ကြည့်စရာ
 ဒါးကစားသမား၊ ဟန်ရေးပြသမား၊ လက်လှည့်သမား၊
 အလမ္ဗါယ်၊ ဒန်းသမား၊ ကြိုးတန်းရွှောက်သမားများ၊
 တဖိတ်ဖိတ် ထမိတွေ၊ အငြိမ် မနေတဲ့ ခြေထောက်မှာ
 ရယ်သွမ်းသံ မြည်ကျူးတဲ့ ဆည်းလည်းတွေနဲ့
 ကချေသည်များ၊ ဝက်ဝံ-သမင်ရေ ဝတ်သူများ၊
 ကျားယဉ်စေသူ၊ နပမ်းသမား၊ ငှက်တိုက်သမားများ၊
 ဗုံတီးသူ၊ ကြိုးတပ်ပစ္စည်း တီးခပ်သူများ၊
 အမိန့်အရ ပြည်သူကို ပျော်အောင် လုပ်ရှာကြ။
 နောက်ပီး အဝေးက ကုန်သည်တွေ ရောက်လာကာ၊
 သားဖွားမှု သတင်းအကြား ရွှေဗျတ်နဲ့ လက်ဆောင်
 ယူလာကြ။ ဆိုတ်ရေတဘက်၊ နံ့သာဆီ၊ ကျောက်စိမ်း၊
 “ညနေ ကောင်းကင်” အရောင် ကျောက်မျက်၊ ရက်ထည်များ၊
 (နုလွန်းသမို့ ဆယ့်နှစ်လွှာ ထပ်တောင် မျက်နှာမကွယ်)
 ပုလဲ စီချယ်တဲ့ ခါးဝတ်ထည်များ၊ စန္ဒကူး။
 အမြို့မြို့က ပဏ္ဏာပ။ ဒါနဲ့ မင်းသားကို

သဗ္ဗတ္ထသိဒ္ဓါ “အကုန်ပြည့်သူ၊” အတိုကောက်
သိဒ္ဓတ္ထ မှည့်ကြတယ်။

သုစိမ်းတွေထဲမှာ

ဆံဖြူ ရသေ့ အသိတ ပါရဲ့။ သူနားတို့
မြေဆန်တာ မကြားကြာပီ၊ နတ်သံကိုသာ
ကြားသမို့၊ ညောင်ပင်အောက် ဝတ်ပြုစဉ် နတ်တို့
ဗုဒ္ဓ ဖွားကြောင်း တေးသီတာ ကြားခဲ့တယ်။

အသက်အရ အကျင့်အရ ပညာအရာ အံ့ဖွယ်ပ။
ကြည်ညိုဖွယ် အသွင်နဲ့ သူ ချဉ်းကပ်လာရာ၊
ဘုရင် ဦးညွတ်၊ မိဖုရား မှာယာ သားငယ်ကို
သုတော်စင်ရဲ့ ခြေရင်း ချမယ် ပြုတယ်။

ဒါပေမဲ့ မင်းသား မြင်တော့ အဖိုးအိုက
“အို၊ မိဖုရား၊ မပြုနဲ့” တဲ့။ ပီး မြေပြင်ကို
ရှစ်ကြိမ် အိုမင်း မျက်နှာနဲ့ ခိုက်တော့တယ်။

“အို ခလေး၊ ငါ ရှိခိုးရဲ့။ မင်းဟာ သူပဲ။
နှင်းဆီ အလင်း၊ ခြေဖဝါး လက္ခဏာများ၊ နူးညံ့
ကျွေ့လိမ် စကြာ နွယ်ပန်း၊ လက္ခဏာကြီးပေါင်း
သုံးဆယ်နှစ်ပါး၊ လက္ခဏာငယ် ရှစ်ဆယ်တို့ကို
ငါ မြင်ရပီ။ မင်းဟာ ဗုဒ္ဓ ပေပဲ။

မင်း တရားကို ဟောမယ်။ တရားကို ကြားရသူ
အားလုံးကို ကယ်မယ်။ ငါတော့ ကြားမယ် မဟုတ်၊
စောစောက သေချင်သူ အသေစောခဲ့ပီ။
ဒါပေမဲ့ မင်းကို ဖူးရပီ။ မင်းမြတ်၊
ဒါဟာ နှစ်အသင်္ချေမှာ တခါသာ ပွင့်တဲ့၊

ပွင့်ပီးရင်၊ ကမ္ဘာကို ပညာရနံ၊ မေတ္တာ
ပျားရည် လျှမ်းစေတဲ့၊ လူသား သစ်ပင်က
ပန်းပွင့် ဖြစ်တယ်။ သင့် တော်ဝင် သစ်မြစ်က
နတ် ကြာပန်း ပွင့်ပီ။ ချမ်းသာစွာ နန်းတော်၊
လုံးလုံးချမ်းသာစွာတော့ မဟုတ်၊ သင့် ဝမ်းကို
ဒီ သူငယ်ကြောင့် ဒါး စိုက်လိမ့်။ အသင် မိဖုရား၊
ဒီ မွေးမှုကြောင့် လူနတ်တို့ ချစ်အပ်သူ၊
မြင့်မြတ်လွန်းသမို့ နောက် ဒုက္ခ မခံထိုက်ပီ၊
ဘဝဆိုတာ ဒုက္ခပဲ။ ခုနစ်ရက် နေရင်
မနာ မကျင် သင် ဒုက္ခ နိဂုံး ရောက်လိမ့်မယ်။”

ဒီတိုင်း ဖြစ်ရဲ့။ ခုနစ်ရက်မြောက် ညနေမှာ
မိဖုရား မာယာ ပြုံး စက်ရာ၊ မနိုးတော့ဖူး။
တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ကို အသာရောက်သွားရာ၊
နတ် အသင်္ချေတို့ ရှိခိုးကြ၊ ဝင်းပတ်
မိခင်မြတ်ကို ခယ လုပ်ကျွေးကြတယ်။
ခလေးငယ်အတွက် မွေးကျွေးပြုစုသူ ရတယ်—
မဟာ ပဇာပတိ မင်းသမီးတဲ့၊ သူရင်မြာဟာ
လောကအပေါင်းကို နှုတ်နဲ့ နှစ်သိမ့်သူရဲ
နှုတ်ကို နို့ရည် ကျွေးခဲ့တယ်။

ရှစ်နှစ်အကြာ

သတိရှိသူ ဘုရင် သားကို မင်းသား အတတ်များ
သင်ပေးဖို့ စဉ်းစားတယ်။ ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်များ၊
ဒုက္ခများ အံ့ဖွယ် နိမိတ်ကို ပယ်လိုတယ်။
ဒါနဲ့ မူးမတ် စုံညီ ညီလာခံမှာ၊

“မင်းကြီးတို့၊ သားတော်ကို မင်းသား တတ်စရာ
သင်ဖို့ ဘသူ ပညာအရှိဆုံးလဲ” မေးတယ်။
ဒီ အခါ အဖြေ တသံထဲ ထွက်လာခဲ့တာက
“မင်းမြတ်၊ ဝိဿမိတ္တ ပညာအရှိဆုံး၊
ကျမ်းစာတွေမှာ အနှံ့စပ်ဆုံး၊ သုတရော
လက်မှု ပညာပါ၊ အရာရာ အတော်ဆုံးပါ။”
ဒါနဲ့ ဝိဿမိတ္တရောက်၊ အမိန့် နာခံ၊
နေ့ကောင်းရက်သာ တနေ့မှာတော့ မင်းသားဟာ
ဘောင်ပတ်လည် ကျောက်မျက်တို့ စီချယ်ထားတဲ့၊
ကျောက်မှုန့် နုနုညက်ညက် ဖြန်းဖြူးထားတဲ့၊
နှားနီရောင် စန္ဒကူး သင်ပုန်းကို ယူကာ၊
ရေးစရာ ကညစ်ကို ယူ၊ ပညာရှင် ရှေ့မှာ
မျက်လွှာကို ချပြီး ရပ်လိုက်တယ်။ ဆရာက
“သား၊ ဒီ စာကို ရေး” ဆိုပြီး ဖြေးဖြေးချင်း
ဇာတ်မြင့်သော ကြားရတဲ့ “ဂါယတီ” ရှိတ်တယ်—

ဩ၊ တတ်သဝိတုရူရေနုမံ
ဘရ်ဂေါ ဒေဝသျှ ဓီမဟိ
ဓိယော ယော န ပြုဆောဒယာတ်။*

* မြို့ကတိုင်း မနက်-ည ဘုရားရှိခိုးရာမှာ ရွတ်တဲ့ဂါထာ။ ။သဝိတြိ
ဝါ၊ နေကိုဖန်ဆင်းအသူဖြစ် ခေါ်ထားလို့ သဝိတြိလဲခေါ်တယ်။အဓိပ္ပါယ်က
“စကြာဝဠာကို ဖန်ဆင်းတော်မူသူရဲ့ မြတ်နိုးဖွယ် အလင်းကို စီးဖြန့်ကြ
ပါတယ်။ ကိုယ်တော် (ငါတို့စိတ်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့အလင်း)ဟာ ငါတို့ ဥာဏ်
အသိကို(အမှန်တရား ရှာဖွေရာမှာ)လမ်းညွှန်ပါစေသား”တဲ့။

ဗထမကျမ်း

“အာစရိယ၊ ငါ ရေးပီ။” မင်းသား အနူးအညွှတ်
ဖြေတယ်။ ပီး ဂါထာကို မြဲမှန်ပေါ်မှာ—
တမျိုးထဲ မဟုတ်၊ အက္ခရာ အမျိုးမျိုးနဲ့သာ အမြန်
ရေးတော့တယ်။ † နာဂရီနဲ့ ဒက္ခိဏ၊ နီ၊
မင်္ဂလ၊ ပရုသျှ၊ ယဝ၊ တိရထိ၊ ဥက်၊
ဒရဒ်၊ သိချာနီ၊ မန၊ မဇ္ဈစာရ။ †
ရုပ်ပုံစာနဲ့ သင်္ကေတ ဘာသာ စကား၊
ဂူနေ၊ ပင်လယ်နေ လူတို့ အမှတ်အသားများ၊
မြေအောက် မြေတို့ကို ရှိခိုးကြသူများ၊
မီးလျှံနဲ့ နေဝန်းကို ကိုးကွယ်သူများ၊
မာဂီယန်များ၊ မြေပုံပေါ် နေထိုင်သူများ၊
လူမျိုးအပေါင်းရဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ အရေးအသားများ၊
တခုပီးတခု ကညစ်နဲ့ သူ ရေးခြစ်တော့တယ်။
ဆရာ့ ဂါထာကို စကားအစုံနဲ့ ဖတ်ပြတယ်။
ဒီတော့ ဝိဿမိတ္တက “တော်လောက်ပီ၊
ဂဏန်း သင်ကြစို့။”

ငါ့နောက်က လိုက်ဆိုလေ၊
လင်* ကို ရောက်တဲ့ထိ ရေတွက်ကြရအောင်။
တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ တဆယ်ထိ၊ ပီး ဆယ်တွေက
ရာတွေ၊ ဆောင်တွေထိ။” သူ့နောက်က ခလေး
ခုတွေ၊ ဆယ်တွေ၊ ရာတွေ ရှုတ်တယ်။ မနားဖူး။

† နာဂရီ...မဇ္ဈစာရ။ ။ရှေးခေတ် ဣန္ဒိယသုံး အက္ခရာအရေးအသား
များ။ အခုနာဂရီပဲကျန်တော့တယ်။

* လင် = တသိန်း

လခုံပြည့်ပီ၊ ဒါပေမဲ့ အသာ ဆက်ရွတ်တယ်
 “ဒီနောက်မှာ † ကောဠိ၊ နဟုတ၊ နိန္ဒ ဟုတ၊
 ခမ္မ၊ ဝိက္ခမ္မ၊ အဗဗိ၊ အတ္တတ၊
 ကုမုဒ၊ ဂုဏ္ဍိက၊ ဥပ္ပလ၊ ပီး
 ပုဏ္ဏရိက ကနေ ပဒုမ ရောက်သွားတယ်၊
 နောက်ဆုံးဟာက ဟတ္ထဂီရိကို အမှန်
 ထောင်းပီး မြို့တွေကို ရေတဲ့ခါ သုံးတယ်။
 ဒီနောက်လဲ ကိန်းဂဏန်း တခု ရှိပါသေးရဲ့။
 ကာထ တဲ့၊ ညရဲ့ ကြယ်တွေ ရေရတယ်။
 ကောဠိကာထ၊ သမုဒြာရေစက် ရေဖို့။
 ဣဂံ၊ ဝန်းဝိုင်းတာတွေရဲ့ ကဲကုလ။
 သဗ္ဗနိက္ခေပ၊ ဒါနဲ့ ဂင်္ဂါရဲ့
 သဲတွေ ရေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အန္တကပ်
 ရောက်လာရာ၊ ပမာဏကတော့ ဂင်္ဂါပေါင်း
 ဆယ်ကုဋေရဲ့ သဲတွေပါ။ ဒီထက် ကျယ်တဲ့
 ဘိုင်းတာစရာ ရွာရင်တော့ ဂဏန်းသင်္ချာဟာ
 အသင်္ချာကို ရောက်လာပါတယ်။ ဒါကတော့
 အနှစ်တသောင်းမှာ နေ့စဉ် မိုးရွာရင် အားလုံး
 ကမ္ဘာတွေပေါ် ကျမယ့် ရေစက်အပေါင်းပါပဲ။
 ဒီနောက် မဟာကပ္ပ၊ † ဒါနဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတို့
 ကိုယ့်အနာဂတ်နဲ့ အတိတ်ကို တွက်ချက်ကြတယ်။”

† ကောဠိ...မဟာကပ္ပ။ ။ရှေးဇနိယမှာသုံးတဲ့ ရေတွက်နည်း။ သိန်းက
 တက်သွားရာ အနန္တ ထ မှာ ဆုံးတယ်။ ကနေထိလဲ ဒီရေတွက်နည်းကို
 သုံးဆဲ။

“ကောင်းပ”တဲ့ သုခမိန်က၊ “အမြတ်ဆုံးမင်းသား၊
ဒါတွေမင်းသိရင်၊ အလျားအတိုင်းအတာကိုရော
ငါသင်ပေးစရာ လိုပါဦးတော့မလားကွယ်။”
ကျိုးနွံစွာ သူငယ်က ဖြေတယ်- “အာစရိယ။
တဆိတ် နားဆင်ပါ။ ပရမာနုမြူ ဆယ်ခု
ပရသုခုမ တစ်၊ ဒီဟာ ဆယ်ခုက
တြသာရန တစ်၊ တြသာရန ခုနစ်ခုက
နေခြည်ထဲ မျောတဲ့ မြူ တစ်၊ မြူ ခုနစ်ခု
ကြွက်နှုတ်ခမ်းမွေး တမွေး၊ အမွေး ဆယ်ပင်က
လီချ တစ်၊ ဆယ် လီချ တယူက၊ ဆယ်
ယူက မုယော စပါးစေ့ နှလုံးသား တစ်၊ ဒါရဲ့
ခုနစ်ဆ နကျယ်ကောင်ရဲ့ ခါး။ ဒီလိုနဲ့ပဲ
မုဂ်၊ မုန့်ညင်း၊ မုယော စပါးတို့ရဲ့ အစေ့များ၊
ဒါ ဆယ်စေ့ လက်တဆစ်၊ ဆယ်နှစ်လက်ဆစ်
တထွာ၊ ဒီကနေ ဆက်ပြန်တော့ တောင်၊ တုတ်အလျား
လေးအလျား၊ လှံအလျား။ လှံအလျားပေါင်း နှစ်ဆယ်က
တ“ရိုက်”လို့ ခေါ်တဲ့ဟာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကတော့
အဆုပ်လေ တခါ ဖြည့်ယောက်ျားတယောက်လှမ်းမယ့်အလှမ်း၊
ဒါမျိုး လေးဆယ် တဂါဇုတ်၊ လေး ဂါဇုတ်က
တယူဇနာ။ † ပီးတော့ ဆရာ၊ နားဆင်လိုပါရင်၊
တယူဇနာ တဖက်စွန်းက တဖက်စွန်းထိ အတွင်းမှာ
နေမြူ ဘယ်နှစ်ခု ရှိကြောင်း ငါရှုတ်ပြမယ်။”
ပီး ချက်ချင်း ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မင်းသားငယ်

† ရှေးဣန္ဒြိယသုံး အလျားတိုင်းပုံဖြစ်တယ်။ နေရာရဲ့ အလျားကို တိုင်းရာမှာ သုံးတယ်။ အချိန်တိုင်းနည်း အရင်အပိုဒ်မှာ ဖော်ပြပြီး။

အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

အနံ့မြို့ စုစုပေါင်းကို ရွတ်ပြောတော့တယ်။
ဒါပေမဲ့ ဝိဿ မိတ္တ သူငယ် ရှေ့မှာ
ဦးခိုက် နားဆင်နေပီ။ သူက—“မင်းဟာ
မင်း ဆရာတွေရဲ့ ဆရာပဲ။ မင်းက ဂုရု၊
ငါ မဟုတ်ဖူး။ အို၊ ငါ ရှိခိုးရဲ့၊ မင်းသား။
စာအုပ် မလို၊ အားလုံးကို မင်း သိကြောင်းနဲ့
ဂါရဝ တရား သိကြောင်း ပြဖို့ ငါ့ကျောင်းကို
မင်း လာခဲ့တာပဲ။”

ဒီ ဂါရဝတရားကို

ဗုဒ္ဓအရှင် သူ ဆရာတိုင်းအပေါ်မှာ ထားတယ်။
သူတို့ ပညာကို လွန် သင်ပြရဲ့။ စကား
ညင်သာ၊ ပညာတော့ ရင့်။ အသွင်မှာ မင်းသား၊
ဟန်မူ နူးညံ့။ မဝင့်ကြား၊ သူ့အလိုလိုက်တတ်၊
နှလုံးသား သိမ်မွေ့၊ ကြောက်စိတ်တော့ ကင်းတဲ့ သွေး။
မင်းသားပျိုတို့ထဲမှာ သူထက် ရဲရင့်တဲ့
မြင်းသည်တော် သမင်လိုက် မြင်းစီး မသွားစဖူး။
သူထက် စိတ်ထက်သန်တဲ့ ရာဇာမောင်းသမားမျိုး
နန်းယင်ပြင်မှာ ပြိုင်ပွဲဝင် မောင်းမသွားစဖူး။
ဒါပေမဲ့ လိုက်ရင်းက သူငယ် တန်ခိုးသမိုင်း
သမင် လွတ်ထွက်သွားတတ်ရဲ့။ မောပန်းရှာတဲ့
မြင်းတို့ အသက်ရှူဆင်းရဲရင်၊ မင်းသားတွေ
ရှုံးလို့ ဝမ်းနဲ့သွားရင်၊ အိပ်မက် တခုခု
သူ စိတ်ထဲ ဖြတ်လာရင်၊ နိုင်လှ ပြိုင်ပွဲ
အရှုံးပေးပစ်တတ်ရဲ့။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်တွေ
ကြာလေ တို့အရှင် ကရုနာ ကြီးထွားလာတယ်။

ပထမကျမ်း

ရွက်နုနှစ်ရွက်က သစ်ပင်ကြီး ပေါက်ပွားကာ
အရိပ် ဖြန့်ကျက်သလိုပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူငယ်ဟာ
ဆွေးမှု၊ နာမှု၊ မျက်ရည်အကြောင်း မသိဘတ်သေး၊
ဘုရင်တို့ မခံစားရ၊ မခံစားဖူးတဲ့ အရာ
အမည်ဆန်းတွေပဲ ထင်ရဲ့။ ကြုံရပုံက
ဥယျာဉ်တော်ထဲမှာ နေဦးရဲ့ တနေ့မှာ
ဟင်္သာ တအုပ် မြောက်ဖက် ဟိမဝန္တာ ရင်ခွင်
သိုက်မြုံဆီ နှင်ရင်း ဖြတ်ပျံသွားကြတယ်။
နှင်းဖွေးဖွေး လမ်းအတိုင်း မေတ္တာသံတွေ ခေါ်၊
ငှက်ဝင်းတို့ ပျံကြ၊ မေတ္တာ ဦးဆောင်ရဲ့။
မင်းသား ညီအစ်ကိုတော် ဒေဝဒတ္တဟာ
လေးကို ချိန်ရှယ်၊ မြွေးကို လှုတ်လိုက်တဲ့ခါ၊
အပြာရောင် လမ်းကျယ်မှာ ရှောဖို့ ဖြန့်ထားတဲ့
ရွှေဆုံး ဟင်္သာရဲ့ တောင်ပံကား ထိသမို့၊
ခါးသီးတဲ့ မြွေးတန်းလန်းနဲ့ ကျလာပေါ့၊
ရဲဝင်းတဲ့ သွေးပန်းတွေ အမွှေးမှာ စွန်းလို့။
ဒါကိုမြင်ဘော့ သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားက
ငှက်ကို တယုတယ ကောက်၊ ပေါင်ပေါ်မှာ တင်ထား၊
(ဗုဒ္ဓအရှင် ထိုင်သလို တင်ပလ္လင်ချိတ် ထိုင်ရက်)
အခိုင်းကောင်ရဲ့ အကြောက်ကို အထိနဲ့ ဖြေသိခွဲပေး၊
ဖွားလံ အမွှေး သပ်ပေး၊ မြန်ဆန် နှလုံး ငြိမ်စေ၊
တနာရီကမှ ပွင့်အာတဲ့ ငှက်ပျောရွက်လို့
နဲ့တဲ့ လက်ဖဝါးနဲ့ ယုယ ပွတ်သပ်ပေး၊
ဘယ်လက်က ကိုင်၊ ညာလက်က ရက်စက်တဲ့
သံမဏိကို ဒဏ်ရာက နှုတ်၊ အေးစေတဲ့
အရွက်များ၊ ပျောက်စေမယ့် ပျားရည် တင်ပေးတယ်။

နာမူအကြောင်း သူငယ်ဟာ အသိ နဲ့လှသေးသမို့၊
သိလိုစိတ်နဲ့ မိမိ လက်ကောက်ဝတ်ကို
မြားဦး ထိုးကြည့်၊ နာတော့ မျက်လုံး ပေကလပ်၊
မျက်ရည်ရှဲကာ ငှက်ကို နှစ်သိမ့်ပြန်တယ်။

ဒီတွင် တစုံတဦး ရောက်လာပီး- “ငါ့ မင်းသား
ဟင်္သာ ပစ်တာ ဒီ နှင်းဆီပင်တို့ ကြား
ကျတယ်။ ပို့ပေးဖို့ ခိုင်းတယ်။ ပေးမှာလား။”
“မပေးဖူး” တဲ့ သိဒ္ဓတ္တကံ။ “ငှက် သေရင်
သတ်သူထံ ပို့ပေးဖို့ သင့်မြတ်ပေမယ်။
ဟင်္သာ ရှင်နေတယ်။ ဒီ တောင်ပန်ဖြူမှာ
လှုပ်တဲ့ နတ်တမျှ အရှိန်သာ ငါ့အကို သတ်ခဲ့။”
ဒေဝဒတ္တက ဖြေတယ်- “အရိုင်းကောင်ဟာ၊
ရှင်ရှင် သေသေ၊ ပစ်ချသူရဲ့ ဟာပဲ။
တိမ်ထဲမှာ ဘသူမှ မပိုင်၊ ကျအလာ ငါ ပိုင်။
ငါ့ ဆုလပ်ကို ပေး၊ ငါ့ညီ။” တို့ အရှင်က
ဟင်္သာ လည်ကို မိမိ ပါးမှတ်မှာ ကပ်၊
တည်ကြည်စွာနဲ့- “မဆို့နဲ့၊ ငှက်ဟာ ငါ ပိုင်၊
ကရုနာ-မေတ္တာ အခွင့်အာဏာအရ ငါပိုင်
ဖြစ်မယ့် သတ္တဝါ အနန္တမှာ ပထမပဲ။
အတွင်းက လှုပ်ရှားလာသမို့၊ ခု ငါသိပီ၊
ငါ လူတို့ကို ကရုနာတရား သင်ပြမယ်၊
စကားမဲ့ လောကကို ဖွင့်ဆိုသူ ဖြစ်မယ်၊
လူ ဒုက္ခတင် မဟုတ်၊ ဒုက္ခ ရေအလျဉ်ကို
စဲစေမယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်းသား အငြင်းပွား
လိုက် ပညာရှိတို့ဆီ တင်သွင်းလေ။

သူတို့အဆို စောင့်စို့။” ဒီလို ပြုကြရော။
သဘင်စုံညီမှာ ပြဿနာ အခြေအတင် ငြင်းကြ၊
အများက ဒီလို ထင်၊ အများ ဟိုလို ထင်ကြ၊
နောက်ဆုံး အမည် မသိ ရဟန်းတပါး ထဆိုလေတယ်-
“အသက်ဟာ တစုံတခု ဖြစ်ရင်၊ အသက် ကံယ်သူဟာ
သတ်ဖို့ အားထုတ်သူထက် သက်ရှိသတ္တာကို
ပိုပိုင်ထိုက်တယ်။ သတ်သူ ဖျက်တာ၊ ဖြုံးတာ၊
ကယ်သူ ထိန်းတာ။ ငှက် သူ့ကို ပေးပါလေ။”

ဆုံးဖြတ်ချက် တရားတယ် အားလုံး ထင်ရဲ့။ ဘုရင်
ပညာရှိကို ဂုဏ်ပြုဖို့ ရှာတော့၊ မရှိပီ၊
ပါးပျဉ်းထောင် မြေတကောင် ရှောသွားတာ တဦးမြင်သတဲ့
နတ်များ ဒီလို လာမြဲပဲ။။ ဗုဒ္ဓ အရှင်
ကရုနာ လုပ်ငန်း စခဲ့ပီ။

ဒါပေမဲ့

ငှက်ဒုက္ခထက်၊ ပိုတဲ့ ဒုက္ခ မသိသေး။
ငှက်လဲ အနာပျောက်တော့ မြူးကြွပြန်သွားပေါ့။
နောက် တနေ့မှာတော့ ဘုရင်က မိန့်တယ်- “လာလေ၊
သားချစ်၊ နွေဦးရဲ့ သာယာပုံ ရှုစမ်း။
သီးထွက်ကောင်း မြေ ရိတ်သူကို သူ ရတနာ
ပေးချင်အောင် မြူဆွယ်ရပုံ၊ ငါ့နိုင်ငံ
(သုဿန်မီးမှာ ငါ လောင်ရင် မင်း နိုင်ငံ)

ပါးစပ် အားလုံး ကျွေး၊ ဘုရင့် ဘဏ္ဍာ ဖြည့်ပေးပုံ
ရှုပ။ ရှက်သစ်တွေ၊ အပွင့်ဝင်းတွေ၊ မြက်စိမ်း၊
ထွန်သံ ယက်သံနဲ့ ရတု သာစူ။” ဒါနဲ့
ရေတွင်းတွေ၊ ခြံတွေနဲ့ လမ်းထဲ ရောက်သွား၊

နှုန်းမြေကောင်းမှာ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် နွားတို့
တကျိကျိ ထမ်းပိုးမှာ ပုခုံးကြီးတွေနဲ့ ရုန်း၊
ထယ်ဆွဲနေကြရဲ့။ ထယ်နောက်မှာ မြေဆီ
ချောမွေ့ နက်ရှိုင်း လှိုင်းတွေ ကြွလိမ့်နေရဲ့။

ပောင်းသူတို့ ထွန်ကြောင်း နက်အောင် ခုန်ကြွကြွ
ထယ်ပေါ် ခြေနှစ်ဖက်လုံး တင်ကြ၊ ထန်းပင်တို့
ကြားမှာ လှိုင်းတုန်တုန် ရေ တချင်ချင် မြည်ရဲ့။

ရေစီးလေရာ ဝမ်းမြောက် မြေက သစ်ဆီ
မွှေးပင်၊ စပလင်ပင် လှံတွေနဲ့ ချယ်ပေးတယ်။
တနေရာမှာတော့ ပျိုးကျဲဖို့ သွားသူတွေ။
တတောလုံး သိုက်မြုံတေးတွေနဲ့ ရယ်နေတယ်။

ခြုံတွေမှာ နွေဦးချိန် ကြည်နူးနေတဲ့
ပုတ်သင်၊ ပျား၊ နွားချေးပိုး၊ တွားသွားကောင် စတဲ့
သတ္တဝါငယ်တို့ လှုပ်ရှား။ သရက်ကိုင်းတို့မှာ
ပန်းရည်စုတ်တို့ လူးလာ။ ဖားဖို့ စိမ်းမှာ
ငှက်ပန်းတိမ် တကောင်ထဲ အလုပ်များ။ ပျားတူ ငှက်လဲ
ခရမ်းရောင် လိပ်ပြာ တွန်မြည်လိုက်ဖမ်း။ အောက်မှာ
ရှဉ့်ကျားတို့ ပြေး၊ ဇရက်တို့ နားကြ၊ ကောက်ကြ၊
ညီမညီ ခုနစ်ဖော် ဆူးထဲ စကား တတွတ်တွတ်။

တင်ကျီးငှက် ရေအိုင်ထက်မှာ တွဲလဲသာ။
ကျဲတို့ကြား ဗျိုင်းတို့ ငါး လိုက်ချောင်းနေကြ။
ရွှေရောင် လေထဲ စွန်တို့ စက်ဝိုင်းဟန် လွင့်၊
ရောင်စုံ စေတီတက် ဥဒေါင်းတို့ ပျံသန်း။
ရေတွင်းတိုင်း ချိုးပြာတို့ စာကူကူး။ အဝေးမှာ
မင်္ဂလာဆောင်တခုမှာ ရွာ ဗုံတို့ ထီးမြည်ကြ။

အားလုံး ငြိမ်းချမ်း- ဝပျောသံ။ မင်းသားမြင်၊
ရှင်လန်းရဲ့။ နက်နက် ကြည့်မိတဲ့ အခါမတော့၊
ဘဝ နှင်းဆီမှာ ပေါက်တဲ့ ဆူးတွေ မြင်ပေါ့။
အသာမဲ လယ်သမား လုပ်ခအတွက် ချေးဒီးကျ၊
အသက်ရှင်ရေး လုံးပန်းရှာရ။ ပူလောင်တဲ့
အချိန်တွေမှာ မျက်ပွား နှားတွေ မောင်းနှင်ရ၊
ကတ္တီပါနံပါး နှက်ရ။ နောက် မြင်ပြန်တယ်-
ပုတ်သင် ပရက်ကို စား၊ သူ့ကို မြေက စား။
နှစ်ဦးလုံးကို စွန့်စား၊ သိန်းငှက် တင်ကျီးကို
သူ ဖမ်းမိထားတာကလေး လုယူတော့တယ်။
ကျောက်မျက်စိ လိပ်ပြာကို လိုက်ဖမ်းနေတဲ့
ဗွတ်ကို ငှက်ဘီလူးက လိုက်။ နေရာတကာမှာ
သတ်သူက သတ်ဖြတ်၊ သူ့အလှည့်ကျ အသတ်ခံ၊
ဘဝဟာ သေမှုပေါ်တည်။ အလှ ပြပွဲက
ကြီးမား၊ ရှိုင်းစိုင်း၊ ရက်စက်တဲ့ ဘဝတူချင်း
သတ်ဖြတ်ပွဲကို ကွယ်ထားတယ်။ ပိုးက လူ
အထိပ်။ လူ လူချင်း သတ်ပြန်။ ဒါ မြင်တော့
(ငတ်မွတ်တဲ့ လယ်သမား၊ ပင်ပန်းတဲ့ နှားတွေ၊
ဆိုးရွားတဲ့ ထမ်းပိုးကြောင့် ပခုံးသားတွေ အနာဖြစ်၊
အသက်ရှင်ရေးကြောင့် ဘဝကို ရန်ပွဲ ဖြစ်စေ)
သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား ညည်းမိတယ်။ “ဒါလား၊
ငါ့ကို ကြည့်ဖို့ ခေါ်တဲ့ ပျော်ဖွယ် မြေကြီး။
လယ်သမားရဲ့ ထမင်း ချေးနဲ့ ငန်စူ။ နှားတို့
ပင်ပန်းစူ။ ခြုံထဲမှာ အားနဲ့ အားကြီး
စစ်ပွဲ ပြင်းထန်စူ။ လေ လုပ်ကြံတတ်စူ။

ရေထဲတောင် နားခိုရာ မရှိဖူး။ အနဲငယ်
ဘေးဖယ်ပ။ သင်တို့ ပြတာ တွေးပရစေ။”

ဒီလို ဆိုပြီး ဗုဒ္ဓ အရှင် သပြေပင်အောက်
တင်ပလွင် ချိတ်၊ ရုပ်ပွားတို့ ထိုင်ဟန်မျိုးနဲ့
ထိုင်ချလိုက်တယ်။ ပထမဦးဆုံး ဘဝရဲ့
နက်ရှိုင်းတဲ့ ရောဂါကို ဆင်ခြင်ကြည့်တယ်။
သူ မြစ်ဖျားဟာ ဘာ၊ ကုစားရာ ဘာလဲ။

ကရုနာ ကြီးမား၊ သတ္တဝါတို့ အတွက် မေတ္တာ
ကျယ်ပြန့်၊ ဒုက္ခ ကုစားလိုစိတ် ပြင်း သမို့
ဒါတွေ အရှိန်နဲ့ မင်းသား စိတ် ဝင်စားမှု
သက်ဝင်လာ၊ ကာမဂုဏ်နဲ့ အတ္တ အညစ်အကျေး
ပယ်ရှားကာ၊ “လမ်း” ရဲ့ ပထမ အဆင့် စျာန်ထဲ
သူငယ် ရောက်သွားတော့တယ်။

အဲဒီ အချိန်ပိုင်းမှာ

မိုးပေါ်က သူမြတ် ငါးပါး ပျံသွားတယ်။
သစ်ပင်ကို အဖြတ် စျာန်ရှိန်ဟုန် တုံ့သွားသတဲ့။
“အဘယ် ပိုကြီးတဲ့ တန်ခိုး တို့ ပျံတာ ဆွဲသလဲ”
မြတ်စွမ်းအင်ကို ခံစားမိ၊ ကြီးမြတ်တဲ့
စင်ကြယ်သူ ရှိတာ သိသမို့ မေးကြတယ်။
ဒီတိုင် ဦးကြည့်ရာ၊ ကယ်ဖို့ အတွေး ထက်သန်၊
နှင်းဆီ ရောင်ခြည်ဝန်း သရဖူ ဆောင်းနေတဲ့
ဗုဒ္ဓကို မြင်ပေါ့။ အပင်အုပ်ထဲက အသံ
တသံက “ရသေ့တို့၊ ဒါလောက ကယ်မယ်သူ။
ဆင်း ရှိခိုးကြ။” ဒါနဲ့ တောက်ပသူတို့
လာ၊ မြေပြင်၊ သက်ဆင်း၊ ချီးကျူးတေး သိကြ၊

ခရီးဆက်၊ သတင်းကောင်း နတ်တို့ဆီ သယ်သွားရဲ့။

ဘုရင့်ဆီက တဦး မင်းသားကို လိုက်ရှာရာ၊
 မှန်းလွဲပီ၊ နေ အနောက် တောင်တွေဆီ သွေ့ပီ၊
 မင်းသားကတော့ ဝင်စားရက် တွေရတယ်။
 အရိပ်အားလုံး ရွှေပေမဲ့ သပြေပင်ရိပ်က
 တနေရာထဲတန့် သူ့အပေါ် ဖြန့်ကျက်နေရဲ့၊
 ခေါင်းမြတ်ကို နေရောင်စောင်း ထိမှာ စိုးထင်။
 ဒီမြင်ကွင်း မြင်သူ သပြေ ပန်းပွင့်တို့ကြား
 အသံတသံ ပြောဆိုတာကို ကြားခဲ့ရသတဲ့-
 “ဘုရင့်သား နေစေ။ သူ့လုံးသားထဲက အရိပ်
 မထွက်သွား မချင်း ငါ့ အရိပ် ရွှေရှားမယ် မဟုတ်ဖူး။”

ဒုတိယအုပ်စု

ငါတို့သခင် ဆယ့်ရှစ်နှစ်ရွယ် ရောက်တဲ့ခါ၊
ခန့်ထယ်တဲ့ နန်းသုံးဆောင် ဆောက်စေလို့ ဘုရင်
အမိန့်တော် မှတ်တယ်။ တဆောင် စတုရန်း ကျောက်ယက်မ
ဆီဒါသား ရံလို့၊ ဆောင်းရက်မှာ နွေးဖွယ်။
တဆောင် ရောင်စုံ ကျောက်ဖြူ၊ နွေပူမှာ အေးဖွယ်။
တဆောင် အုတ်သား၊ အုတ်ကျွတ် ပြာပြာ ချယ်သလို့
စကား ဖူးတဲ့ 'ပျိုးကျရာသီ ကြည်နူးဖွယ်။
အမည်တွေက သုဘ၊ သုရမ္မ၊ ရမ္မ။
ဝန်းကျင်မှာ ရသာစုံ ဥယျာဉ်တွေ ဝေလို့၊
စမ်းချောင်း တသွင်သွင်၊ ရနံ့မွှေးခြုံတွေ ပျံ့လို့၊
ခန်းဆောင် ဝင်းဝင်း များစွာ၊ မြက်ခင်းလှလှ၊
ဒါတွေ အလယ် သိဒ္ဓတ္ထ ထင်ရာ လူးလာ၊
တနာရီ တမျိုး ရှင်မြူးစရာ အသစ် ဖြည့်စွမ်းရဲ့။
ပျော်စရာ အချိန်တွေချည်း၊ နဲ့မျှတဲ သွေးသား
အကြဆုံးမို့ ဘဝ စိုပြေရဲ့။ ဒါပေမဲ့

တိမ်ပြေးတို့နဲ့အတူ ကန်ငွေ မှန်လာရင်
သူ တွေးမှု အရိပ်တွေ ပြန်လာဆဲပါပဲ။

ဒါကို ဘုရင် မြင်တော့ အမတ်တွေကို ခေါ်တယ်။
“အမတ်တို့၊ ရသေ့အိုကြီး ပြောခဲ့တာ၊ အိပ်မက်
ဆရာတို့ ဟောခဲ့တာ စဉ်းစားကြပါဦး။
ငါ့ နှလုံးသွေးထက် ချစ်ရတဲ့ ဒီ သူငယ်ဟာ
တလောကလုံးကို စိုးပိုင်သသူ ဖြစ်ကာ၊
ရန်သူအပေါင်း လည်တက်နှင်းတဲ့ ဘုရင်တကာဘုရင်
ဖြစ်ရင်လဲ ဖြစ် (ဒါ ငါ့ နှလုံးသားဆန္ဒ)။
စိတ်အလို ချိုးနှိမ်၊ ဆင်းရဲခံ ကျင့်၊ စိုးပိုင်
ထိုက်တာ အားလုံး စွန့်၊ ဘယ်လို အကျိုးရှိမယ်
မသိရတဲ့၊ ကျေကွဲဖွယ် နိမ့်ကျကျ လမ်း
လိုက်ရင်လဲ လိုက်မယ်၊ ဒါ သူ့ မျက်လုံးတွေ
နန်းဆောင်လယ်ကနေ တိမ်းညွှတ်နေလေတယ်။
ပညာရှိတွေကပဲ၊ ငါ့ကို အကြံပေးပါ။
ဘယ်လိုများ သူ ခြေတို့ကို ရှောက်သင့်တဲ့
လမ်းမှန်ဖက် လှည့်အောင်၊ စိုးချင်ရင် ကမ္ဘာကို
စိုးမယ့် နိမိတ်အတိုင်း ဖြစ်အောင်၊ လုပ်ရပါမလဲ။”

အသက်အကြီးဆုံးဖြေတယ်-“မဟာရာဇ၊ အချစ်ဟာ
စိတ်လေတွေ ကုစားလိမ့်မယ်။ ဟာနေတဲ့
သူ နှလုံးမှာ မိန်းမ မာယာ ပြုစားပစေ။
မိုးကို မေ့စေတဲ့ မျက်လုံးတို့၊ ဆေးသဖွယ်
နှုတ်ခမ်းတို့၊ အလှအကြောင်း ဒီ သူငယ် ဘယ် သိမလဲ။

ဇနီးချောတွေ၊ ကစားဖော်အလှတွေ ရှာပေးလိုက်။
 ကြေးကြိုးတွေနဲ့ ထိန်းမရတဲ့ စိတ်တွေကို
 လုံ့မ ဆံပင် အသာ ချည်နှောင်ရဲ့။”

အများ အဘောညီရဲ့

ဘုရင်က ဖြေတယ်- “တို့ သူဖို့ ဇနီး ရှာရင်၊
 အချစ် ဆိုတာ တခြား မျက်စေ့နဲ့ ရွေးတတ်တယ်။
 တို့က အလှ ဥယျာဉ်ထဲမှာ လှည့်လည်ပါ၊
 ကြိုက်ရာ ပန်းခူးပါ ခိုင်းရင်၊ သူ ပြုံးပီး
 သူ မသိတဲ့ ချမ်းသာကို အသာ ရှောင်လိမ့်မယ်။”
 ဒီတော့ တဦးက တင်တယ်- “ကြမာ မြား မပျံ့မချင်း
 ဗာရသိက် လှည့်လည်မပ။ သူ့အဖို့ရာ၊
 မမြင့်မြတ်သူ ထာချို လိုပဲ၊ တဦး နှစ်လိုဖွယ်၊
 တဦး မျက်နှာ နိဗ္ဗာန် ထင်ရမယ်။ တဦးရုပ်
 ကမ္ဘာကို နှိုးသူ အာရုဏ်ဖျော့ထက် လှမယ်။
 မင်းမြတ်၊ ဒီလိုပြု၊ ပဲ့တော် တခု အမိန့်မှတ်၊
 နိုင်ငံလုံမများ နဲ့ပျိုမှု၊ လှမှု၊
 သကျတို့ထုံး အားကစားမှု ပြိုင်ကြစေ။
 မိန်းမလှတို့ကို မင်းသား ဆုပေးပါစေ။
 ချစ်ဖွယ် အောင်သူတို့ သူ့ခုံ ဖြတ်သွားရာ၊
 တဦးတလေ သူပါးနုက အဆွေး ပြောင်းစေသလား
 အကဲခပ်မယ့် သူများ ရှိနေကြရမယ်။
 ဒီနည်း အချစ်ရဲ့ မျက်စေ့နဲ့ အချစ်ကို ရွေး၊
 မင်းသားကို ပျော်မှုဆီ ဉာဏ်ဆင် လှည့်ခေါ်ကြမယ်။”
 ဒါ ကောင်းတယ် ထင်ရတယ်။ ဒါနဲ့ တနေ့မှာ
 မောင်းကြေးနင်းလည်၊ ငယ်ရွယ် လှပ သူတွေ

နန်းတော် လာစေတယ်။ အမိန့်တော်မှတ်တာက
ပျော်ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပမယ်။ မင်းသားက
ဆု ချီးမြှင့်မယ်။ အားလုံးအဖို့ အကောင်းစားတွေ၊
အလှဆုံး အရွေးခံ အကောင်းဆုံးဆု။ ဒီလိုနဲ့
ကပိလဝတ္ထု သူတွေ နန်းဝ စုပေါ်၊
မဲမောင် ဆံကေ အသစ် ဖီးသင်-ထုံးဖွဲ့လို့၊
မျက်တောင်တွေကို ဆေးဘောင့်နဲ့ အရောင်ချယ်လို့၊
ရေမိုးချိုး၊ နို့ သာသ၊ အလွင်ဆုံး တဘက်တွေ
အဝတ်တွေ ခြုံ၊ သေးသွယ်သွယ် လက်ခြေတို့ကို
နီရဲရဲ ခြယ်၊ တိလိက အမှတ်တွေ ဝင်းလို့။
လှပေ ပြပွဲ-ဣန္ဒြိယ သူလေးတွေ
မျက်ပြုံးကျယ် မြေမှာ စိုက် ပလ္လင်ရွှေ ဖြေးဖြေး
ရှောက်သွားရှာကြ။ မင်းသားကို မြင်တဲ့ခါ
ရာဇဂုဏ်ထက် ပိုတဲ့ အချိန်တခု နှလုံးသားကို
ခန့်စေတော့တယ်။ ထိုင်ပုံက ရာဂကင်း၊
သိမ်မွေ့၊ အလှမ်းဝေးလှရဲ့။ လုံမ အသီးအသီး
မျက်လွှာချကာ ဆု ယူတယ်။ မကြည့် ဝံ့ဝံ့။
လူတွေက မိန်းမလှတဦး ပြိုင်ဖက်တွေထက်
တော်ဝင်အပြုံး ထိုက်တန်ကြောင်း ဟစ်ကြွေးကြရင်၊
လန့်နေတဲ့ သမင်မနွယ် ရပ်၊ လက်တော်ကို
မထိဝံ့ဝံ့၊ တုံ့ရီ ဆုယူ၊ အဖော်တွေဆီ
ပြေးတော့တယ်။ ဒေဝ ဆန်လွန်း၊ မြင့်မားလွန်း၊
သူတော်စင်၊ လုံမ လောက အထက်မှာ ကပဲ။
ဒါနဲ့ မြို့တော်ရဲ့ ပန်း၊ လုံမချောတွေ
တဦးပီးတဦး တန်းစီ၊ လှပတဲ့ ချီပွဲ
ဆုံးခါနီး၊ ဆုတွေ ကုန်ချိန်၊ နောက်ဆုံးမှာ

လုံမ ယသောမိရာ လာပေါ့။ သိဒ္ဓတ္ထ အနီး
 ရပ်နေသူများက ဝင်းပပ လုံမ
 ချဉ်းလာရာ မင်းသား တုံ့သွားတာ မြင်သတဲ့။
 နတ်သွင် ရုပ်သဏ္ဌာန်၊ ပရဝတီလို ဟန်ပန်မျိုး။
 ချစ်တင်းနှောချိန် သမင်မ မျက်လုံး၊ စကားနဲ့
 ပန်းချီချယ်မရတဲ့ လှမျက်နှာ၊ သူတယောက်ပဲ
 (လက်နှစ်ဖက် ရင်မှာ ပိုက်ကာ) မင်းသားရဲ့ အကြည့်
 အပြည့်ပြန်ကြည့်တယ်။ ခန့်ညားလည်တံ မကွေး။
 “ငါ့ဖို့ လက်ဆောင် ရှိစ” မေးပီး ပြုံးရဲ့။
 “လက်ဆောင် ကုန်ပီ”တဲ့ မင်းသားက၊ “ဒါပေမဲ့
 ဒါကို အစားယူတော့၊ ငါ့နှမ၊ မင့်အလှဟာ
 တို့မြို့ ဂုဏ်ယူစရာပ။” ဒီတွင် မိမိ
 လည်က မြ လည်ဆွဲကို ချဲ့တ်၊ လုံမရဲ့
 မဲနက်၊ ပိုးလိုနဲ့ ခါးမှာ ပတ်ပေးတယ်။
 မျက်လုံးချင်း နှော၊ အကြည့်က အချစ် ပေါက်ပွားပေါ့။

နောင်ကြာတော့ (ဗောဓိဉာဏ် ပြည့်စုံတဲ့အခါ)
 ဘာကြောင့် သကျ လုံမေကို မြင်မြင်ချင်း
 နှလုံးသား မီးစွဲရသလဲ မေးရာ ဗုဒ္ဓ
 အရှင် ဖြေတယ်—“ထင်ကြရသလို တို့ဟာ တစ်စိမ်း
 မဟုတ်ကြဖူး။ လွန်လေပီး ကမ္ဘာတွေတုန်းက
 မုဆိုးသား တဦး၊ နန္ဒာဒေဝီ တည်ရာ၊
 ယမုန် ဦးမှာ တောလုံမေတွေနဲ့ ကစားစဉ်၊
 ညချမ်းချိန် ယုန်တွေ ဝန်းဝိုက် ပြေးဆော့သလို
 ထင်းရှူးတော သူတို့ ပြေးရာ ချွင် လုပ်တယ်။
 တယောက်ကို ခရေပန်းတွေ၊ တယောက်ကိုတော့ ဘုတ်နဲ့

တောကြက် အမွေးအတောင်တွေ၊ တယောက်ကို ထင်းရှူးသီး
ဆင်ပြန်းပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာ
ပြေးသူ သူ့အတွက် ပထမ။ သူ့ကို သူငယ်
သမင်ယဉ်တကောင်နဲ့ နှလုံးသား မေတ္တာ ပေးရဲ့။
တောထဲမှာ သူတို့ နှစ်မျှားစွာ နေခဲ့၊
တောထဲမှာ မကွဲမကွာ သေလွန်ခဲ့ကြတယ်။
အစေ့ပုန်း မိုးမဲ့ နှစ်မျှားနောက် အပင်ပေါက်သလို
ကောင်းစွာ-မကောင်းမှု၊ ဒုက္ခ-သူခါ အမုန်းနဲ့
အချစ်၊ လွန်ပီး အမှုများ၊ ပြန်လည် ပေါ်ပေါက်ကာ
ရှက်ဝင်း-ရှက်မဲ၊ အသီးချို-အသီးချဉ် ဆောင်ရဲ့။
ဒီလိုနဲ့ ငါက သူ၊ ဒင်းက ယသောဓံရာ။
မွေးခြင်း-သေခြင်း သံသရာ ဘီးဝန်း လည်စဉ်၊
ဖြစ်ပီးသမျှ တို့နှစ်ယောက်ကြား ဖြစ်ရပေမယ်။”

ဆုပေးပဲ့မှာ မင်းသားကို စောင့်သူတို့
အကုန် မြင်ကြ၊ ကြားကြ၊ သတိရှိ ဘုရင်ကိုလဲ့
မဟာ သုပ္ပဗုဒ္ဓ သမီး ယသောဓရာ မလာခင်
သိဒ္ဓတ္ထ ဂရုမစိုက် ထိုင်နေပုံ။ သူ့ကို
ရုတ်တရက် မြင်တော့ ပြောင်းလဲသွားပုံ၊ ဒင်းလေး
သူ့ကို ကြည့်၊ သူက ဒင်းကို ကြည့်ပုံ၊ ရတနာ
လက်ဆောင် မေးပုံ၊ စကားပြောတဲ့ အကြည့်မှာ
ဘာ ပါပုံ လျှောက်ကြတယ်။

ဘုရင် ပြုံးရဲ့။
“ကိုင်း၊ မြူစရာတော့ တွေ့ပီ၊ တို့ရဲ့ စွန့်ကို
တိမ်ယုံက ဆွဲချဲ့ဖို့ ဆွေးနွေးကြကုန်။”

ငါ့သား ထိမ်းမြားဆောင်နှင်းရာ လုံမကို
 တောင်းဖို့ တမန် စေကြကုန်။” သကျတို့မှာ
 ထုံး ရှိတာက-မျိုးရိုး မြင့်မြတ်၊ လှပ၊
 နှစ်လိုဖွယ် လုံမကို တောင်းရမ်းခဲ့ရင်၊
 စိန်ခေါ်မယ့် ပြိုင်ဖက်တွေ အားလုံးနဲ့ သူ
 စစ်ပညာ ကျွမ်းကျင်မှု အစွမ်း ပြရမယ်။
 ဒီ ထုံးကို ဘုရင်တို့တောင် မချိုးဖောက်နိုင်ဖူး။
 ဒါကြောင့် သမီး ဖခင်က-“ဘုရင်ကို လျှောက်ပါ၊
 သမီးကို အဝေး-အနီး မင်းသားတို့ တောင်းနေတယ်။
 သင့် အနံ့ဆုံး သားဟာ သူတို့ထက် လေးကို
 တင်နိုင်၊ ဒါးကို ရမ်းနိုင်၊ မြင်း နှင်နိုင်ရင်၊
 အားလုံးမှာ အတော်ဆုံး၊ တို့အဖို့ အတော်ဆုံးပဲ။
 သူလို ရသေ့ဟန်နဲ့၊ ဒါ ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ။”
 ဘုရင် နှလုံး ကျေကွဲရာ၊ မင်းသားခမျာ ယသောဓရာ
 ကြင်ရာအဖြစ် တောင်းခဲ့တာ အချိုးနှီး ဖြစ်ပါ။
 ဒေဝဒတ္တက လေးအရာမှာ ရွှေတန်းက၊
 အဇ္ဈန ဒေါမာန်ပြင်း မြင်းအပေါင်းရဲ့ သခင်၊
 နန္ဒ ဒါးကစားမှာ ဗိုလ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့
 မင်းသားက အသာ ရယ်ကာ-“ဒါတွေလဲ ငါ
 တတ်တယ်။ သင့်သားဟာ လာသူအားလုံးကို
 ကြိုက်ရာ အားကစား ပြိုင်မယ် ကျေညာလိုက်ပါ။
 ဒါမျိုးကြောင့်ဖြင့် ငါ့အချစ် ဆုံးမယ် မထင်”တဲ့။
 ဒါနဲ့ ထုတ်ပြန်ရ-ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့မှာ
 သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားက ယောက်ျားတို့ အထတ်
 ယှဉ်လိုသူ ဘသူမဆို ယှဉ်လှည့် ဆင့်ခေါ်ကြောင်း၊
 အောင်နိုင်သူ သရဖူမှာ ယသောဓရာ ဖြစ်ကြောင်း။

ဒါကြောင့်၊ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၊ သကျမင်းများ၊
 ဝန်းကျင် မြို့နေ တောနေများ ပြိုင်ကွင်းဆီ
 သွားကြပေါ့။ လုံမလဲ သားချင်းတို့ အလယ်၊
 ပန်းကကြိုးဆင် ရွှေချိုရှင် နွားတွေနဲ့၊
 ဝင်းပဆင်ယင် ထမ်းစင်ထက်၊ အတိုးအမှုတ်နဲ့။
 သတို့သမီးအဖြစ် ထမ်းဆောင်ကာ ရောက်လာခဲ့တယ်။
 မင်းသွေး ဒေဝဒတ္တကရော၊ ခတ္တိယ
 နန္ဒ၊ အဇ္ဈနတို့ပါ ပိုင်လိုသူ၊
 လူလင် အပေါင်းရဲ့ ပန်းပ။ နောက်ဆုံးမှာတော့၊
 မြင်းဖြူကဏ္ဍက စီးလို့ မင်းသား လာပေါ့။
 ပြင်ပ ကမ္ဘာဆန်းကို အံ့ဩ၊ မြင်း ဟိရဲ့။
 သိဒ္ဓတ်လဲ တအံ့တဩ မျက်လုံးနဲ့ ငေးမိ-
 ရာဇပလ္လင်အောက် မွေးခဲ့သူ ပြည်သူအပေါင်း၊
 ဘုရင်လို နန်းထက် မစံရ၊ ဘုရင်လို မစားရ၊
 သူခ ဒုက္ခတော့ တူသူတွေ ချည့်သာ၊
 ဒါပေမဲ့ မင်းသား ယသောဓိရာ အလှ မြင်တော့
 ဝင်းပပ ပြုံး၊ ပိုးသားဇက်ကြိုးကို ဆွဲ၊
 ကဏ္ဍကကျောကျယ်ပေါ်က မြေပေါ် ခုန်ဆင်း၊
 အော်တယ်- “အထိုက်ထန်ဆုံး မဟုတ်သူ၊ ဒီပုလဲနဲ့
 မထိုက်တန်ဖူး။ သူ့ကိုတောင်းရာမှာ ငါဟာ
 ဝံစားလွန်းရော့လား ပြိုင်ဖက်တို့ ပြကြ။”
 ဒီနောက် နန္ဒ မြှားပြိုင်ပွဲ စိမ်ခေါ်ကာ၊
 ကြေးဝါ စည်ကို ခြောက် ဂါဝုတ် အကွာ ထားတယ်၊
 အဇ္ဈနက ခြောက်၊ ဒေဝဒတ္တက ရှစ်။
 သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားကတော့ သူ စည်ကို
 မျဉ်းနဲ့ ဆယ်ဂါဝုတ် အဝေးမှာထားစေသမို့။

ပစ်စရာ ကြွေစေ့မျှ ထင်ရ။ မြားလွတ်ကြရာ၊
 နန္ဒ သူစည်၊ အဇ္ဈန် သူစည်၊ ဖောက်ရဲ့။
 ဒေဝဒတ္တ မြားကို အကျ ချိန် လွှတ်လိုက်ရာ
 ပစ်ကွင်း နှစ်ဖက်စလုံး ဖောက်ထွင်းသွားသမို့၊ ပရိသတ်
 အံ့မဆုံး- အော်ဟစ်ကြတယ်။ ယသောဓရာ အလှူမျှာ
 ရွံ့တဲ့ မျက်လုံးပေါ် ရွှေဆာရီ ဆွဲမိ၊
 သူ မင်းသား မြား လွဲမှာ မမြင်ရက်ရှာဖူး။
 သူကတော့၊ ဗလကောင်း လက်မှ တင်နိုင်တဲ့၊
 ငွေကြိုးနဲ့ တန်း၊ သားရေကြိုးနဲ့ ချည်ထားတဲ့၊
 သူတို့ရဲ့ သစ်စေးသုတ် ကြိမ်လေးကို ယူ၊
 ခေါက်ကြည့်၊ အသာ ရယ်လိုက်၊ ကြိုးကို ဆွဲလိုက်ရာ၊
 အစုန်း နှစ်စုန်း နှမ်းမိ၊ ထူထဲတဲ့ လေးဝမ်း ပြတ်ရော့။
 “ဒါ ကစားဖို့ အတွက်၊ အချစ်တတွက် မဟုတ်”တဲ့ “သကျ
 မင်းတို့နဲ့ ပိုတန်တဲ့ လေး မရှိဖူးလား။”
 တယောက်က “ဘယ်ခေတ်က မသိ ဘုရားကျောင်း ထားတဲ့၊
 ဘာသူမှ ကြိုးမတပ်နိုင်၊ တင်လဲ မတင်နိုင်တဲ့၊
 သီဟ ဘာနဲ့ လေးတော့ ရှိရဲ့” ပြောတယ်။
 “ဒီ ယောက်ျားတို့ လက်နက် ယူခဲ့ကြ”တဲ့။
 ကျွဲရိုင်းချိုလို လေးကိုင်းကွေးမှာ ရွှေခက်
 ချယ်ကာ သံမဏိအနက်နဲ့ လုပ်ထားတဲ့
 လေးကြိုး ယူခဲ့ကြတယ်။ နှစ်ကြိမ်တိုင် သိဒ္ဓတ်
 လေးရဲ့ အားကို ဒူးမှာ စမ်းပီး “ဒါနဲ့
 ပစ်ကြစမ်း၊ အကိုတို့”တဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူတို့
 ခေါင်းမာတဲ့ လေးကိုင်း တထွာတောင် မကွေးနိုင်ကြ။
 ဒီတွင် မင်းသား အနဲငယ် ကိုင်း၊ လေးကို ကွေး၊
 ကြိုးစကို အထစ်မှာ အကျအန တပ်၊ ကြိုးကို

ဆတ်ခနဲ ခပ်ရာ၊ လေ တုန်သွားတဲ၊ လင်းယုန်
 အတောင်လို ပီမြည်- ကျယ်လောင် မြည်ဟီးသွားသမို့၊
 အိမ်မှာ မသန်စွမ်းသူတို့ အဲဒီ နေ့က
 “ဘာသံလဲ” မေးကြတယ်။ လူများ ဖြေရဲ့-
 “အဲဒါ သီဟဘာနဲ့ လေးက အသံပေါ့။
 ဘုရင့်သားက ကြိုးတပ်ပီး ပစ်မလို့ လုပ်တာ။”
 ဒီနောက်၊ မြားတစင်း တပ်၊ ကြိုးဆွဲ၊ လွှတ်လိုက်တယ်။
 မြားချွန် မိုးကို ဖောက်ခဲ့၊ အဝေးဆုံး စည်ကို
 တည့်တည့် ထွင်းတော့တယ်။ ဒီထွင်လဲ မရပ်သေး၊
 ကွင်းပြင် တဖက် ပျံသွားရာ မမြင်ရတော့ဖူး။

ဒီတော့ ဒေဝဒတ္တ ဒါးအရာ စိန်ခေါ်တယ်။
 လက်ခြောက်လုံး တုတ်တဲ ထန်းပင်ကို လွှဲလိုက်တယ်။
 အဇ္ဈန် ခုနစ်၊ နန္ဒ ကိုးလုံးတုတ် ခုတ်ရဲ့။
 ဒါပေမဲ့ သလို ပင်စည် နှစ်ပင်ပူး ပေါက်နေ၊
 နှစ်ပင်လုံးကို သိဒ္ဓတ္ထ ဒါး လျှပ်တပြက် ခုတ်၊
 ထက်ရဲ့၊ ချောမွတ်လွန်းသမို့၊ ပင်စည် မတ်မတ်၊
 နန္ဒက “သူ ဒါး လွဲပီ” အော်၊ လုံမ
 အပင်တွေ မတ်မတ် မြင်ပြန်သမို့၊ တုံ့ရီမိ။
 ဒီတုင် လေထဲက ကြည့်နေသူ နတ်တွေ
 တောင်က လေညှင်း တိုက်စေ့မှ အပင်စိမ်း နှစ်ပင်
 သဲပေါ် တိတိပြတ် လဲရဲ့။

ဒီနောက် တန်းမြင့်
 မွေးမြူ၊ သတ္တိကောင်း မြင်းတွေ ယူလာကြ၊
 ကွင်းကို သုံးပတ် ပတ်ကြ၊ မြင်းဖြူ ကဏ္ဍက

အလျင်ဆုံးကို အဝေးကြီး ချန်ခဲ့၊ မြန်လွန်းသမို.
 သူ ပစပ်က အမြုပ် မြေကြီးပေါ် မကျခင်မှာ
 အလံ နှစ်ဆယ် ပြေး ရောက်နှင့်ပီ။ နန္ဒက
 “ကဏ္ဍကလို့ မြင်းနဲ့တော့ တို့လဲ နိုင်မှာပ။
 မကျင့်ရသေးတဲ့ မြင်း ယူခဲ့။ဘသူ အကောင်းဆုံး
 တက်စီးနိုင်မလဲ၊ ကြည့်စေ။” မြင်းထိန်းတို့လဲ
 ညလို့ မဲနက်၊ သံကြိုး သုံးကြိုး ချည်ရ၊
 ကြောက်ဖွယ် မျက်လုံး၊ နှာဝကျယ်၊ လည်ဆံလွန်၊
 ခွာမရိုက်၊ ကုန်းမတင်၊ ဘသူမှ မစီးဖူးသေးတဲ့
 မြင်းယူခဲ့တယ်။ သုံးကြိမ် သကျမောင်တို့
 သူ မဟာ ကျောပြင် ခုန်တက်ကြ၊ ဒေါထန် မြင်း
 အမျက် ချောင်းချောင်း ပတပ်ရပ်၊ သူတို့ကိုဖို့ထဲ
 အရှက်တက် လွှင့်ချခဲ့။ အဇ္ဈန တယောက်ပဲ
 ခုံ ခဏ မြဲခဲ့၊ သံကြိုးတို့ အလျော့ ခိုင်းပီး
 နံပါးနက်ကို ရိုက်၊ ဇက် လှုပ်၊ မာန်ဝင့်တဲ့
 မေးရိုးတွေ ပိုင်နိုင်စွာ ဆုပ်ကိုင် ထားရာ၊
 ဒေါသ၊ အမျက်၊ ကြောက်စိတ် မုန်တိုင်း ထတဲ့ကာ
 မြင်းရိုင်း ယဉ်တဝက်နဲ့ ကွင်းတပတ်ပတ်တော့တယ်။
 ဒါပေမဲ့ ရုတ်တရက် သွားကို ဖြဲလို့ လှည့်
 အဇ္ဈနကို ခြေနဲ့ ကုပ်၊အောက်ဆွဲချ၊
 အသေ သတ်မယ် ပြုရာ၊ မြင်းထိန်းတွေ ပြေးလာ၊
 ရူးမူးကောင် ချုပ်ကြလို့သာပ။ ဒီတော့
 လူအပေါင်းက “အသဲ မုန်တိုင်း၊ သွေးမီးလျှံနီ
 ဒီ ဘုတ်ကောင်ကို သိဒ္ဓတ္ထ မစွက်စေနဲ့”
 အော်ကြတယ်။ မင်းသားကတော့ “သံကြိုးတွေ
 ဖြုတ်၊ ငါ့ကို သူဦးဆုံး ပေး” ဆိုကာ

ဦးဆံ အသာ ဆုပ်ကိုင်၊ တီးတိုး စကား ဆိုပီး၊
 မြင်လား မျက်လုံးအစုံပေါ် ညာ လက်ဝါး တင်၊
 ဒေါသ မျက်နှာပေါ် ညင်သာသာ ဆွဲချ၊
 လည်တံရော မောဟိုက် နံပါးတရွောက်ရောပ။
 ဒီတိုင် ညမှောင် မြင်း လည်ကိုင် ကျ၊ ကျိုးနွံ၊
 သိမ်မွေ့ ရပ်နေတာ တအံ့တဩ တွေ့ရတယ်။
 တို့ သခင်ကို သိကာ ပူဇော်နေဟန်ပဲ။
 သိဒ္ဓတ္ထ စက်စဉ် အခါမှာလဲ မလုပ် မရှ၊
 ဒူးနဲ့ ဇက်ကြိုးထိရာ တည်တည် ငြိမ်ငြိမ်
 အများရှေ့ သွားပြသမို့ လူတွေ အော်ကြတယ်-
 “မစမ်းနဲ့တော့၊ သိဒ္ဓတ္ထ အတော်ဆုံးပဲဟေ့။”

ပြိုင်ဖက်အားလုံး ဖြေတယ်-“သူ အတော်ဆုံးပဲ။”
 လုံမရှဲ ဖ ခင် သုပဗ္ဗဒ္ဓက-
 “အချစ်ဆုံးမို့ အတော်ဆုံး တွေ့ချင်တာ
 တို့ နှလုံးသားထဲမှာပါ။ စစ်နဲ့ လောကီ
 အမှုက သင်တာထက် ပိုတဲ့ ယေဗကျားအတတ်
 နှင်းဆီရုံ၊ အိပ်မက်ကြား မင်း ဘယ် တန်ခိုးနဲ့
 တတ်ခဲ့သလဲ။ အောင်ဆု ရတနာ ဆင်လေတော့
 မင်းသား။” လှမ်းအခေါ် ဣန္ဒြိယ လုံမေ အလှ
 လူအုပ်အထက်ရှိ နေရာက ထ၊ မြတ်လေး
 ပန်းသရဖူကို ယူ၊ အနက်နဲ့ ရွှေ ပုဝါပါး
 နဖူးက နေ အသာအယာ ဆွဲချလိုက်ကာ၊
 လူရှယ်တို့ရှေ့ ဝင့်ကြားကြား ရှောက်တဲ့ ကဏ္ဍ
 နတ်ဟန်နဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ ရပ်ရာဆီ လာခဲ့၊
 ညမှောင် မြင်းပေါ်က ဆင်းပီးစ၊ မြင်းက

သူ့ လက်အောက်မှာ လည်ကို အနူးအညွတ် ကွေးလို့။
 မင်းသား ရှေ့ လုံ့မ ဦးညွတ်၊ မေတ္တာနဲ့
 ဝင်းနေတဲ့ နတ်လို မျက်နှာ လှစ်ပြတယ်။
 လည်မှာ မွေးပွဲပွဲ ပန်းကုံး စုပ်ပေးတယ်။
 ရင်မှာ ခြောက်ပြစ်ကင်း ဦးခေါင်း တင်လိုက်တယ်။
 ဂုဏ်ယူ မျက်လုံးနဲ့ သူ့ ခြေကို ငုံ့ထိ၊
 “ချစ် မင်းသား၊ သင် ပိုင်တဲ့ ငါ့ကို ကြည့်ပ”တဲ့။
 သူတို့ကြည့်ကာ လူထုအပေါင်း ဝမ်းသာ မဆုံး၊
 လက်ချင်း မြဲမြဲ ရှက်၊ နှလုံးသားချင်း အတူ ခုန်၊
 အနက်နဲ့ ရွှေ ပုဝါပါး ဆွဲချလိုက်ပြန်ပေါ့။

နောင် ကြာတော့ (ဗောဓိဉာဏ် ရောက်ရှိပီး အခါ)
 ဗုဒ္ဓ အရှင်ကို အကြောင်းစုံနဲ့ တကွ ဘာကြောင့်
 သူ့အနက်နဲ့ ရွှေ ဝတ်၊ ကြားဝင့်ဝင့် ရှောက်သလဲ
 မေးရာ လောကထိပ်တင် ဖြေရဲ့ “ငါ့ အဖို့
 ဒါမသိခဲ့၊ မသိတဝက် သိဘဝက်ဟန် ရှိရဲ့။
 မွေးမှု သေမှု ဘီးဝန်း လည်ခဲ့ရာမှာ၊
 အတိတ် အဖြစ်၊ အတွေးတွေ၊ မြုပ်ဘဝတွေ ပြန်လာမြဲ။
 ခုငါ သတိရပီ။ မိုးအသင်္ချေ အထက်က၊
 ဟိမဝါ တောအုပ် ဆိုင်းဆိုင်း ငါ ကျက်စားခဲ့၊
 ကျားပေါ့၊ အစင်းပါတဲ့ အငတ်မျိုးတွေနဲ့ ပေါ့။
 ဗုဒ္ဓ ဖြစ်သူ ငါဟာ သမန်း မြက်ထဲ ဝပ်၊
 ငါ အောင်းရာ တဝိုက် သေမင်းဆီ နီးသထက် နီး
 မြက်စားတဲ့ နွားအုပ်ကို မျက်လုံး စိမ်းစိမ်း
 ပေကလပ်နဲ့ ငေး။ ဒါမှ မဟုတ် ကြယ်တို့အောက်
 ခိုင်းစိုင်း၊ မရောင့်ရဲ၊ ငါ သားကောင်ကို လိုက်ရှာ၊

လမ်းတွေမှာ လူကို သမင်ကို အနံ့ခံရဲ့။
 တောနက်ထဲ၊ ကျူအိုင်အနီး ကြုံဆုံရတဲ့၊
 အဲဒီတုန်းက ငါ့ဘဝတူ သားတို့ အလယ်၊
 တောတခွင် အကြောဆုံး ကျားမတကောင် အထီးတွေကို
 စစ်ပဲ့ နှံစေတယ်။ သူ့ အရေ ရွှေလို ဝင်း၊
 အနက်ချယ်၊ ငါ့အတွက် ယသောဓရာ ဆင်မြန်းလွှာတဲ့
 ပုဝါ လိုပဲ။ သွားနဲ့ ခြေသဲနဲ့ တောတွင်း
 တိုက်ပဲ့ ပြင်းထန်လာချိန် တမာပင် အောက်မှာ
 အလှကောင် တို့ သွေးထွက်တာ ကြည့်၊ အပိုးခံရဲ့။
 မှတ်မိသေးယော့- အဆုံးမှာ ငါ အောင်နိုင်တဲ့
 စုတ်ပြတ်သူ ဟို ဒီ တောဘုရင်ရှေ့ ဟိန်းကာ
 ဖြတ်ရင်း သူလာ၊ ပျိုနုတဲ့ မေးရိုးနဲ့
 ခုန်နေတဲ့ ငါ့ နံပါး ယက်၊ ငါနဲ့ အတူ
 တောထဲ ကြွားဝင့်ဝင့် လှမ်း၊ ချစ်မဆုံး၊ လိုက်ခဲ့။
 မွေးမှု သေမှု ဘီး နိမ့်ချည် မြင့်ချည် လည်ရဲ့။”

ဒါကြောင့် လုံမကို မင်းသားဆီ ပေးပို့၊
 အလိုတူ လက်ရ ပစ္စည်းပ။ နက္ခတ်တို့
 သာချိန် (သိုးနီ မိဿ ကောင်းကင် မင်းမူချိန်)
 သကျ ထုံးတမ်း လက်ထပ်ပဲ့ ကျင်းပတယ်။
 ရွှေရောင် ထိုင်ဖိုထူ၊ ကော်ဇောကို ဖြန့်ခင်း၊
 မင်္ဂလာ ပန်းကုံးများ ဆွဲ၊ လက်ခြည်များ စည်း၊
 မုန့်ချိုကို ဖဲ့၊ ဆန်နဲ့ မွေးနံ့သာ ကျ၊
 အနီရောင်ဆိုး နွားနို့ပေါ် ကောက်ရိုး နှစ်စ မျှော၊
 ဒီ နှစ်စ နီးသွားရင် “သေထိ ချစ်” နိမိတ်ပေါ့။
 မီးဖိုကို ပတ် ခြေ ခုနစ်လှမ်း သုံးကြိမ် လှမ်း၊

ရဟန်း သမဏတွေ လူဒါန်း၊ စွန့်ကျဲမှုတွေ၊
ဘုရားကျောင်း ပူဇော်မှုတွေပြု၊ မန္တာန်ရှုတ်၊
သတို့သား သတို့သမီး ဝတ်ရုံစများ ချည်နှောင်၊
ဒီနောက် ဖခင် စကားဆိုတယ်-“မင်းသားမြတ်၊
တို့ ပိုင်ခဲ့သူ ခုက စ သင် ပိုင်ပါ၊
သင့်ဆီဘဝ နှင်းလှာသူကို ကြင်နာပါ။”
ဒီတုန်း သူတို့ ယသောဓရာ အလှကို တေးသံ၊
ခရာသံနဲ့ မင်းသားလက် အပ်နှင်း လိုက်ရဲ့။
မေတ္တာ အထွတ် အထိပ်ပ။

ဒါပေမဲ့ မေတ္တာ

တခုထဲ ဘုရင် မယုံသေး။ မေတ္တာ အကျဉ်းထောင်ကို
ခန့်ညား လှပစွာ ဆောက်စေတော် မူသမို့
ကမ္ဘာမြေ တခွင်လုံးမှာ မင်းသားရဲ့ စံနန်း
ဝိဿရမ္မဝန်လို အံ့ဖွယ်သရဲ မရှိဖူး။
ကျယ်ပြန့်တဲ့ နန်းဥယျာဉ်များ အလယ်မှာက
စိမ်းလဲ့တောင်ကုန်း၊ တောင်ခြေမှာ ရောဟိဏီ၊
ဟိမဝန် ခြေရင်းက သွင်သွင် ဆင်းခဲ့ကာ
ဂင်္ဂါ လှိုင်းတွေထဲ အခွန် ပဏ္ဏာ ဆက်သရဲ့။
တောင်ဖက်မှာ ကောင်းကင်ဖျော့ရောင် ဂန္တီပန်း
ထူထဲရာ မန်ကျည်းနဲ့ အင်ကြင်း ပင်အုပ်က
ကမ္ဘာနဲ့ အဆက်ဖြစ်ထားသမို့ ။ မြို့ရဲ့ ဆူသံ
လေ့ထဲ ပါလာရင် မမြင်ရတဲ့ ခြုံက
ပျားသံ တဝီဝီ မျှသာ။ မြောက်ဖက်ဆီမှာ
ဟိမဝန္တာ မဟာ တံတိုင်းရဲ့ ကုန်းရှောဖြူတွေ၊
အပြာရောင်မှာ အဖွေးသား တန်းစီနေကြဗယ်။

အံ့ဖွယ်၊ လူမရောက်တဲ့ အနန္တ။ သူတို့ရဲ့
 ကုန်းမြင့်ကျယ်တွေ၊ တောင်ထွတ်-တောင်စောက်၊ တောင်စွယ်
 တောင်ကျော၊ စိမ်းလဲ့တောင်ရွှေ၊ စိမ့်အေးတောင်ထိပ်၊
 ကဲ့ဟတောင်ချောက်၊ စိတ်မှာ တောင်ကမ်းပါးတွေနဲ့
 စကြာဝဠာဟာ အတေး မြင့်သထက် မြင့်တက်စေ၊
 မိုးမှာ ရပ်၊ နတ်တို့နဲ့ စကားဆိုရ ထင်။
 နှင်းတို့အောက် တောမောင်တို့ ဖြန့်၊ ခုန်ကြွကြွ
 ရေတံခွန်တွေ ဇာပေါက်၊ တိမ်ပူဝါပါး လွှမ်းရှဲ့။
 အောက်နားမှာ ဝက်သစ်ချ- ထင်းရှူးအုပ်များ။
 ဘုတ်ငှက် ခေါ်သံ၊ ကျားသစ်အော်သံ၊ ကျောက်တုံးပေါ်
 တောဆိတ် တခုပ်ခုပ်သံ၊ ဝဲနေတဲ့ လင်းယုန်
 ဟစ်သံ ပဲ့ထင် ထပ်နေရဲ့။ ဒါတွေ အောက်မှာ
 လွင်ပြင်ဟာ အမြတ်ဆုံး ပလ္လင်ရင်း ဝတ်ပြုရာ
 ကော်ဇောနွယ် လင်းရှဲ့။ ဒါကို မျက်နှာပြု
 နန်းဆောင် ဝင်းဝင်းကို စိုက်ထူခဲ့ကြတယ်။
 တောင်ကုန်းညီညီထက် လှလှ တည်၊ တဖက်တချက်
 မျှော်စင်တွေ၊ ပတ်လည်မှာ ပြသဒ်တွေနဲ့။
 ယက်မတွေမှာ ရှေးပုံပြင်တွေ ထုထား၊
 ရာဇ၊ ခရီးသွန်နဲ့ တောတွင်းသူလေးများ၊
 သီတာရယ်၊ ဟာနုမာန်ရယ်၊ ခြောပတိရယ်၊
 အလယ် မုတ်ပေါ်မှာတော့ ဂနေသျှ နတ်မင်းဟာ
 ပညာ၊ ဥစ္စာ ဆောင်ရာ အဝန်းနဲ့ ချိတ်နဲ့၊
 သူ နှာမောင်း စောင်းစောင်းခွေ၊ မင်္ဂလာဟုန် ထိုင်ရဲ့။
 ဥယျာဉ်နဲ့ နန်းယင်ပြင် လမ်းကွေ့တွေက
 ပန်းရောင် အကြွေသန်း ကျောက်ဖြူနဲ့ လုပ်ထားတဲ့
 အတွင်းတံခါးမဆီရောက်တယ်။ ကျောက်ပြာ တံခါးထုတ်၊

ကျောက်ဖြူနဲ့ တံခါးခုံ၊ တံခါးတွေက စန္ဒကူး
 မှန်ကူကွက် ရုပ်ပုံတွေ ထွင်းထုထားရဲ့။
 ဒီက ခန်းမြင့်တွေ၊ ရိပ်သာ ပန်းရုံတွေဆီ
 ခန့်ထည်တဲ့ လှေကားပေါ်၊ ဇာကွက် ဖော်တဲ့
 စကြာတရွှေက၊ ရောင်စုံ အမိုးနဲ့ ပြမ်းစုစု
 တိုင်တွေအောက် မြူးကြ လှမ်းသွားရ၊ ဒီမှာ
 ကြာမျိုး ရံတဲ့ ရေပန်းတို့ ကခုန်နေ၊
 ရေကြည်ထဲ ငါးတို့ နီ၊ ရွှေ၊ ပြာ လင်းနေ၊
 မျက်ပြူးသမင်တို့ နေသတဲ့ ကွက်လပ်မှာ
 နှင်းဆီကြွေ စားနေ၊ သက်တန့်အတောင်နဲ့ ငှက်တို့
 ထန်းပင်ကြား လူးလာနေ၊ စိမ်းညို ချိုးတို့
 ရွှေတိုက်ထောင့်ဝန်းမှာ သိုက်မြုံ ဆောက်နေကြ၊
 ဝင်းလက်လက် ဘေးလမ်းတွေပေါ်မှာ ဒေါင်းတို့
 အမြီးလှ ဒရုတ်ဆွဲနေရာ နို့ဖြူ ဗျိုင်းနဲ့
 သေးကွေးကွေး ဇီးကွက်တို့ ငြိမ်ကြည့်နေရဲ့။
 ဆီးရောင် လည်တိုင် ကျေးတို့ တသီးက တသီး ကူး၊
 အဝါရောင် ပန်းရည်ဇုတ်တို့ တပွင့်က တပွင့် ပျံ၊
 ကြောက်တတ်တဲ့ ပုတ်သင် ဇာကွက်ပေါ် အကြောက်မဲ့
 နေစာလို့။ ရှဉ့်တို့ လက်ထဲက အစာ စား၊
 အရာရာ ငြိမ်းချမ်းစွာ။ လာပ်ကောင်းစေတတ်တဲ့
 မြေနက် အိပ်ချင်မှု၊ အခွေ လပန်းတို့အောက်
 နေလှမ်းရာမှာ ကတိုးကောင် ဆော့ကစားနေရဲ့။
 မျက်ညို မျောက်တို့ ကျီးတို့နဲ့ စကားညံ့နေ၊
 ဒီ မေတ္တာ စံအိမ်တခုလုံးမှာ ချိုသာ
 ပြုစုမှု လိုလေသေးမရှိ၊ ရှုခင်းသာ
 နေရာတိုင်းမှာ သိမ်မွေ့တဲ့ မျက်နှာတွေ၊

စကား ချိုသာ၊ ပြုစုဖို့ အဆင်သင့်၊ ပျော်အောင်
ပြုရတာ ပျော်၊ နာခံရတာ ဂုဏ်ယူ။
ထာဝရ ပန်းတွေ ကမ်းမှာ ဝေတဲ၊ ချောင်းပမာ
လှည့်စားခံရင်း ဘဝ စီးသွားရဲ့။ ယသောဓိရာ
ပြုစားရာ နန်းရဲ့ ဘုရင်မ။

အလယ်ကောင်မတော့၊

ဒီ ခန်းမ ရာထောင်ရဲ့ ခမ်းနားမှု အလွန်မှာ၊
စိတ်ကို ငြိမ်စေဖို့ စိတ်ကူးလှ အစွမ်းကုန်
သုံးထားတဲ၊ လျှို့ဝှက် ခန်းဆောင် တဆောင်ရှိရဲ့။
အဝင်ဝ နွားနို့လို ကျောက်ဖြူနဲ့ ဆောက်ကာ၊
နွားနို့ဖြူ ကျောက်ပြား ခင်းထားတဲ စင်္ကြံ
စတုရန်းသာ။ အမိုးက ကောင်းကင်၊ အလယ်မှာ ကန်
ကန်ပတ်လည်မှာ၊ လှေကားထစ်တွေ ပေါ်မှာ၊
နဖူးစည်း တရွှောက်မှာ ကျကျ နန မဟူရာ
ကျောက်တွေ စိတ်ပျံ ချယ်လှယ် မှန်းမံသားတယ်။
ဒီမှာ လှည့်ရတာ နွေရာသီ နှင်းပေါ်
နှင်းရသလို အေးရဲ့။ နေခြည်တို့ ရွှေရောင်
ကျဲချ၊ မုတ်နဲ့ နံရံကပ် လိုက်မုတ် အဖြတ်
ပျော့ဆင်း အရိပ်ပြစ်၊ ငွေ၊ ပြူပျော့၊ ပီးမှုပေါ့။
ဒီ ပန်းရုံ အဝမှာ ချစ်ကြည်- ငြိမ်ဆိတ်စွာ
နေကိုယ်တိုင် တန့်ရပ်၊ ညနေ ပြစ်သွားထင်။
အဲဒီမှာ တံခါးအလွန်မှာ ခန်းမဆောင်လေ။
လှာ၊ သာယာပျံ၊ ကမ္ဘာ့ အံ့ဖွယ် တပါးပျံ။
ဆီမီးမွှေးတို့ရဲ့ အလင်းပျော့ဟာ ကမာနဲ့
ရောင်စုံ ပါးလျား ကြယ်ပွင့် ပြတင်းတို့ကနေ

ရွှေအခင်း ပြန့်ပြန့်များ၊ ပိုသားအိပ်ရာများ၊
ချစ်အိပ်ဆုံးကိုသာ ဝင်ဖို့ မြင့်ပေးတဲ့
တင်းတိမ် မြိတ်လှတို့အပေါ် ထိုးကျနေတယ်။
ဒီမှာ နေ့လား ညလား ဘယ်မှ မသိဖူး။
နေထွက်စထက် လင်း၊ ညနေလောက် နုတ်
အဲဒီ အလင်းဖျော့ဖျော့ အမြဲ ထွန်းပနေတယ်။
မနက်လေထက် ကြည်နူးဖွယ်ဖန်၊ သန့်ကောင်ယံ
လေလောက် အေးမြတ်၊ လေချို အမြဲ သွေးဟယ်။
နေရော ည စောင်းတို့ ညည်းနေ၊ နေရော ည
စားကောင်း ဖွယ်ရာတွေ၊ နှင်းအေး သစ်သီးတွေ
ဟိမဝန်နှင်းနဲ့ အေးစ ရှာရတတ်ရည်တွေ၊
သိမ်မွေ့ ညံ့န့မနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ မုန့်တွေ၊
ဆင်စွယ်ခွက်ထဲက အပင်ထွက် ခို့ချိုတွေ။
နေရော ည ခနေတာက လက်ရွေးစင်
ကချေသည်တွေ၊ ဖလားကိုင်တွေ၊ လင်းကွင်းတီးတွေ၊
နို့ညှို့ ညှိမမဲ မေတ္တာ ဝန်ထမ်းတွေ။
မင်းသား မျက်လုံး အိပ်ချင်ရင် ယပ်ခပ်ပေး၊
နှီးလာရင်၊ ပန်းတွေကြားက တီးတိုးဟန်
ဒီတု၊ အချစ်တေး၊ အိပ်မက်ဆန်ဆန် အကတွေ၊
ခြေဆည်းလည်းသံ၊ လက်ရမ်းဟန်၊ ဝေ့စောင်းကြိုး
ခပ်သံများနဲ့ သူ့ အတွေးကို သုခဆီ
ပြန်ပို့ပေးကြတယ်။ ကတိုးနဲ့ စကားပွင့် ရနံ့၊
လောင်ကျွမ်းဆဲ သစ်မွေးပေါ် ပြန့်တဲ့ အပြာရောင်
မြိုနှင်းတို့က သွပ်ညာဉ် ငြိမ်စေကာ
သဘောခရာအလှတေး မွေးစေတယ်။ ဒီလိုနဲ့
သိဒ္ဓတ္ထ မွေ့လျော့ နေခဲ့ရဲ့။

နောက်ပီး၊

ဘုရင့် အမိန့်တော်ကံ ဒီ နံရံများ အတွင်းမှာ
 သေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ ပူဆွေးခြင်း၊ နာကျင်ခြင်း၊
 ဖျားခြင်း အကြောင်း စကား မစပ်ရတဲ့။ နန်းတွင်းမှာ
 တဦးဦး နှမ်းလျှော် (အကြည့် မှုလား၊ ကရာ
 ခြေပျော့လာခဲ့) ရင်၊ အပြစ်မဲ့ ရာဇဝတ်သား
 ဒီ ကောင်းကင်ဘုံက ပြည်နှင့် ခံရရော။
 ဒုက္ခကို မင်းသား မြင်- ခံစားမစိုးလို့ တဲ့။
 အနာ-ရောဂါ၊ မျက်ရည်၊ ကြောက်စိတ်၊ မသာရှင်တို့
 ငိုသံ၊ မသာရှို့ မီးက မီးခိုး ထူတို့
 ရှိရာ ပြင်ပကမ္ဘာကြမ်းအကြောင်း ပြောသူကို
 စီရင်ဖို့ မျက်ပူး အစောင့်တွေ ကြည့်နေရဲ့။
 အဆိုတော်၊ ဝါ၊ ကချေသည် တဦးရဲ့ ဆံမှာ
 ငွေခြည်တမျှင် သန်းရင် သစ္စာဖောက်မှုပဲ။
 အာရုဏ် ကျင်းတိုင်း နှမ်းစ နှင်းဆီကို နှုတ်၊
 အရွက်နှင်းတွေ ဝှက်၊ အမြင်ဆိုးသမျှ ဖယ်ရတယ်၊
 ဘုရင်က- “ငေးမှိုင်းမှု၊ အကျိုးမဲ့ အတွေးတွေကို
 တွေးမှုဆီ ပို့ပေးတဲ့ အရာမျိုးတွေနဲ့
 ဝေးကာ လူရွယ်ဘဝ ကုန်လွန်သွားခဲ့ရင်၊
 လူသားအဖို့ ကြီးလွန်းတဲ့ ဒီ ကြမာ အရိပ်ဟာ
 မှိန်ပြယ်ကောင်းရဲ့။ ဘုရင်တကာ ဘုရင်၊ သူ ခေတ်ရဲ့
 ဘုန်းသမ္ဘာရှင်အဖြစ်၊ (သူ စိုးလိုရင်) နိုင်ငံ
 အပေါင်းကို စိုးမိုးမယ့်၊ မင်းကေရာဇ် ဆိုတဲ့
 အဆင့်မြတ် သူ ရောက်တာ ငါ မြင်ရမယ်” တဲ့။

ဒါကြောင့်၊ မေတ္တာက ထောင်မှူး၊ စည်းစိမ်က
 တန်း ဖြစ်နေတဲ့ ဒီ ထောင်သာယာ ပတ်လည်၊
 မမြင်နိုင်အောင် ဝေးရာမှာ ဘုရင် ချောမ
 တံတိုင်းတခု ဆောက်စေတယ်။ တံတိုင်းမှာ တံခါးမ တခု၊
 ခြားခေါက်တံခါးတွေနဲ့၊ ဒါတွေ ပတ္တမြား
 ပြန်လှိုင့်ဖို့ ကိုက လက်ပေါင်း တရာ လိုတယ်။
 ကြီးကျယ်လိုက်တဲ့ ဒီ တံခါး ဖွင့်တဲ့ အသံကို
 ယူဇနာ တဝက် ပြည့်ပြည့်က ကြားကြရတယ်။
 ဒီ တံခါး အတွင်းမှာ နောက် တံခါးတခု လုပ်ထားတယ်။
 အတွင်းမှာ နောက်တခု၊ ပျော်စံနန်းက ခွာရင်
 ဒီ တံခါး သုံးခုကို ဖြတ်သန်း ရလိမ့်မယ်။
 တံခါးကြီး သုံးခု၊ မင်းတုံး ချလို့၊ ပိတ်လို့။
 တခုတခု အပေါ် သစ္စာရှိ ကင်းတပ် ချသေး။
 ဘုရင့် အမိန့်က- “မင်းသားပဲ ဖြစ်ပစေ၊ ဘယ်လို
 လူမှ တံခါးတွေက ဖြတ်သွားခွင့် မပြုနဲ့။
 မင်းတို့ အသက်နဲ့ စောင့်- ငါ့သားပဲ ဖြစ်ပစေ။”

တ တိ ယ ကျမ်း

ဒီ ပျော်ရွှင် ဘဝနဲ့ မေတ္တာ ရိပ်ငြိမ်မှာ
ဗုဒ္ဓအရှင် အကျဉ်းကျခဲ့၊ ဒုက္ခ၊ လိမ္မ၊
နာမ၊ ဖျားမှု၊ အိမ်၊ သေမှု မသိဖူး။
အိပ်ပျော်သူ အိပ်မက်ထဲ ပင်လယ်တွေ လှည့်၊
နေ့ခင်းရဲ ကမ်းပေါ် နှမ်းဟိုက်စွာ ဆိုက်ကပ်၊
အမှောင် ခရီးက ကုန်ဆန်းတွေ သယ်လာသလိုသာ၊
ဒီလိုနဲ့ မကြာ မကြာ နူးညံ့တဲ့ ခေါင်းကို
ယသောဓရာရဲ ရင်မြှာ မဲမဲပေါ် မှေးတင်-
အိပ်ချင် မျက်ခွံ မယ့်လက် ယပ်ခပ်ပေးခိုက်၊
သူ လန့်နိုး- အော် ရဲ့- “ငါ့ လောက၊ အို လောက၊
ငါ ကြားပီ၊ သိပီ၊ လာပီ။” သူလေးက
မျက်ပွား လန့်ထိပ် မေးတယ်- “ဘာ ဖြစ်လို့ သခင်။”
ဒီ ချိန်မျိုးမှာ သူ အသွင်ပေါ်က ကရုနာ
အံ့ဖွယ်၊ သူ မျက်နှာ နုတ်မျက်နှာလိုပဲ။

သူလေး မျက်ရည်တွေ တန့်အောင် သူ ပြုံးရဲ့၊
 စိက ဒေတီးခိုင်းရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကြိုးတပ်
 ဗူးကို အောက်ခုံပေါ် တင်တာနဲ့ လေဟာ
 သံစဉ်တို့ပေါ် ကျ၊ ထင်ရာ တီးနိုင်ရာ
 (ငွေကြိုးပေါ်မှာ လေ ဂီတရိုင်း ဖန်မြဲ)
 အနားတစိုက် လျောင်းနေသူတွေ ဒါပဲ ကြားတယ်။
 မင်းသိဒ္ဓိတ်တော့ နတ်တို့ တီးသံ ကြားရဲ့၊
 သူ့နားထဲ သလို စကားတွေ သိကြသတဲ့-

ငါတို့ဟာ လှည့်နေတဲ့ လေရဲ့ အသံတွေ၊
 ငြိမ်းမှု တမ်းတ ညည်း၊ ငြိမ်းမှု မရ ကြပေ။
 ကြည့်ပါ၊ လေလိုပဲ လူ့ဘဝ ဆိုတာလဲ၊
 ညည်းသံ၊ ငိုသံ၊ ရှိုက်သံ၊ မုန်တိုင်း၊ တိုက်ပွဲ။

ငါတို့ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်က၊ ဘဝ ဘယ်မှာ စ၊
 ဘဝ ဘယ်ကို သွားလဲ၊ သင်တို့ မသိနိုင်ကြ။
 တို့လဲ သင့်လို လဟာပြင်က တစ္ဆေတွေပဲ၊
 မမြဲတဲ့ ဒုက္ခမှာ ဘာ သုခ ရမလဲ။

မပြောင်းတဲ့ သင့် စည်းစိမ် ဘာ ပျော်စရာ ရှိလဲ၊
 မေတ္တာ မြဲခဲ့ရင်ဖြင့်၊ ကြည်နူးစရာ ပဲ။
 ဘဝရဲ့ လမ်း လေရဲ့ လမ်း။ အရာ အားလုံးတွေ၊
 ကြိုးအမျိုးမျိုးပေါ် မြည်တဲ့ တဒဂ် အသံတွေ။

အို မာယာရဲ့သား၊ တို့ ကမ္ဘာ လှည့်ကြရာ၊
ဒီ ကြိုးတွေပေါ် ငိုမိ၊ မပျော်အားကြပါ။
အပြည်ပြည်မှာ ဒုက္ခစုံ တို့ မြင်ခဲ့ပေ၊
မျက်ရည်ရဲ့ မျက်လုံး၊ ဆုပ်ထားတဲ့ လက်တွေ။

ငိုရင်း လှောင်မိတယ်၊ သူရို့ မသိလို့သာ၊
သူတို့ စွဲတဲ့ ဘဝ အနှစ်မဲ့ ပြရပ်သာ။
မိုးတိမ်ကို အရပ်ခိုင်းတာ၊ မြစ်ရေစီးကို
လက်နဲ့ တန့်တာကမ္ဘာ ရဦးမယ် ပုံလို့။

ကယ်တင်ရမယ့် အသင်၊သင့် အချိန် နီးလာပေါ့၊
ကျေကွဲ ကမ္ဘာ ဒုက္ခနဲ့ စောင့်နေပါပေါ့။
မျက်ကန်း ကမ္ဘာ ဆင်းရဲသံသာ လည်ရင်း လဲ၊
ထတော့၊ မာယာ့ ရင်သွေး၊ မအိပ်နဲ့တော့ကွဲ့။

ငါတို့ဟာ လှည့်နေတဲ့ လေရဲ့ အသံတွေ၊
မင်းသား၊ ငြိမ်းမှု ရှာဖို့ သင်လဲ လှည့်လေ။
ချစ်သူတွေကို ချစ်လို့ အချစ် စွန့်၊ ဒုက္ခ
တုက်တာ ဒုက္ခဘုံ စွန့်၊ လွတ်ရေး ရှာပ။

ဒါကြောင့်၊ ငွေကြိုးတွေပေါ် ဖြတ် တို့ငိုတယ်၊
လောက ဓမ္မတာ မသိသေးတဲ့ သင့် တုက်ကွယ်။
ဒီလိုပဲ၊ ဖြတ်သွားရင်း တို့ လှောင်ပြောင်လို့
သင် မြူးတူးနေရာ ချစ်ဖွယ် အရိပ်တွေကို။

ဒီနောက် ညနေချိန် လှပတဲ့ နန်းအလယ်
 ယသောဓရာ အလှ လက်ကိုင်ကာ သူ ထိုင်နေစဉ်၊
 ဆည်းဆာချိန် ကုန်လွယ်ဖို့ လုံမ တယောက်က-
 အသံသာ ကျသွားရင် ဂီတ ဝင်ထောက်လို့-
 အံ့ချစ်အကြောင်း၊ မှော်မြင်းအကြောင်း၊ အသားဖြူလူမျိုးတွေ
 နေရာ၊ ညမှာ နေ ပင်လယ်ထဲ ဆင်းရာ၊
 အံ့ဖွယ် ကောင်းတဲ့၊ ဝေးလန်တဲ့ တိုင်းပြည်များ
 အကြောင်း ရှေး ပုံပြင် တပုံကို ပြောပြလေတယ်။
 ဒီတွင် သူ သက်ပြင်းချ- “စိတြ ပုံကြောင့်
 ကြိုးပေါ်က လေရဲ့ တေး ငါ သတိရပီ။
 ယသောဓရာ၊ မင်း ပုလဲကုံး သူ ဆုချလိုက်ပါ။
 ငါ့ပုလဲ အသင်၊ ဒီလို ကျယ်တဲ့ ကမ္ဘာ ရှိလား။
 လှိုင်းတွေထဲ နေ ဆင်းသွားတာ မြင်ရတဲ့
 တိုင်းပြည် ရှိလား။ တို့လို နှလုံးသားတွေကော
 မရေနိုင်၊ မသိနိုင်၊ မပျော်နိုင်၊ ရှိလား။ ငါတို့
 သိရရင်၊ သူတို့ကို ကယ်နိုင်ကောင်းမယ်။
 နေ့ခင်းရဲ့ သခင် ရွှေရောင် အရွှေ လမ်းတော်ကို
 နင်းလာတော့၊ ကမ္ဘာ့ အစွန်းမှာ သူ အလင်းရောင်ကို
 ဘယ်သူတွေ၊ မနက်ခင်းရဲ့ သားသမီးတွေက
 အဦးဆုံး ကြိုသလဲ ငါ မကြာမကြာ အံ့ဩရဲ့။
 မကြာ မကြာလဲ၊ ဇနီးဝင်း၊ မင့်လက်ထဲ ရင်ထဲ၊
 ငါလေ နေဝင်ချိန် နေနဲ့ အနောက်ဆီ လိုက်၊
 ညနေခင်းရဲ့ ပြည်သူတွေကို ကြည့်ဖို့
 နှမ်းလှလှ တမ်းတမိရဲ့။ ငါတို့တတွေ

ချစ်ရမယ့် သူတွေ အများကြီး ရှိမယ်- နော်။
မင်း နှုတ်ခမ်းနဲ့တွေ့ နမ်းယူမပစ်နိုင်တဲ့
ချင်ခြင်းတခု အခု ငါ့မှာ ရှိပါ။ လုံမ၊
အို စိတြ၊ နတ်သမီး တိုင်းပြည် သိသူ အသင်၊
ပုံထဲက မြင်းပျံ၊ ဘယ်မှာ လံထားလဲ။
သူ ကျောပေါ်တက် နှင်ကာ နှင်ကာ ကမ္ဘာ အနှံ့
ကြည့်ဖို့ တရက်တာ ငါ့နန်းတော်နဲ့ လဲရဲ့။
ငါ့ထက် ကျယ်တဲ့ တိုင်းတို့ရှင် အပုပ်စားကောင်
ဟို အမေးချို့ လင်းတရဲ့ အတောင် ရရင်လဲ၊
အမြင့်ဆုံး ဟိမဝန်ဆီ ငါ လူးလာချင် ဖို့။
နှင်းတွေပေါ် နှင်းဆီအလင်း ဖင့်နဲ့ရာ နား၊
ဝန်းကျင်ကို ဖွေရှာ ငေးကြည့်လိုက်စမ်းမယ်။
ဘာကြောင့် ငါ မမြင်ဖူး၊ မရှာဖူးခဲ့ရသလဲ။
ကြေးတံခါးတို့ အလွန် ဘာတွေ ရှိစ ဖြေစမ်း။”

တယောက်က ဖြေတယ်- “ပထမ မြို့ပ၊ မင်းသား၊
ဘုရားကျောင်းတွေ၊ ဥယျာဉ်တွေ၊ သစ်ပင်အုပ်တွေ၊
ဒီနောက် လယ်တွေ၊ ဒီနောက် လယ်ကွင်းအသစ်တွေ၊
ရိုးတွေ၊ ကစားကွင်းတွေ၊ တကောသပီး တကောသ၊
နောက်၊ ဘုရင် ဗိမ္ဗသာရရဲ့ နိုင်ငံ၊ ဒီနောက်
လူတွေ ကုဋေကုဋာနဲ့ ကျယ်လှတဲ့ ကမ္ဘာပြား။”
“ကောင်းစွာ” တဲ့ သိဒ္ဓတ္ထိက၊ “ဆန္ဒ ကို
ငါ့ ရထား ပြင်ဖို့ မှာလိုက်။ နက်ဖြန် မှန်းတည့်
ငါ ရထား စီးပီး ဟိုမှာဖက် ထွက်ကြည့်မယ်။”

ဒါနဲ့ ဘုရင်ကို လျှောက်ကြ-“တို့အရှင်၊ သားတော်
သူရထား မွန်းတည့်မှာ ပြင်စေချင်ပါသတဲ့။
အပြင် ထွက် စီး၊ လူ့စောကကို ကြည့်မလိုတဲ့။”

“အိမ်း”တဲ့ သတိရှင် ဘုရင်က၊ “ကြည့်ချိန်တန်ပီ၊
ဒါပေမဲ့ မောင်းကြေးနင်း လည်စေ၊ မြို့တော်
ဆင်ယင်စေ၊ ဆူညံညံ မြင်ကွင်းမျိုးတွေ
မတွေ့စေနဲ့။ မျက်ကန်းတွေ၊ အင်္ဂါချိုတွေ၊
ဖျားနာသူ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုလွန်းသူတွေ၊
အနူတွေ၊ မသန်စွမ်းသူတွေ မထွက်ကြစေနဲ့။”
ဒါကြောင့် ကျောက်တုံးတွေ လွှဲကျင်းကြ၊ အခေါက်ခေါက်
ရေသည်တို့ ရေပန်း သားရေအိတ်တွေနဲ့
လမ်းတွေ ရေဖြန်းကြ၊ အိမ်ရှင်မတို့ တံခါးဝ
အမှိုက်နီ အသစ် ဖြူးကြ၊ ပန်းကုံးသစ် ကုံးကြ၊
တံခါးရွှေက ပင်စိမ်းခြုံကို သင်ကြတယ်။
နံရံပေါ်က ပန်းချီတွေကို ကောင်းကောင်းကြီး
ဖုံးသုတ်ကြ၊ သစ်ပင်တွေ အလံ ဆင်ယင်ကြ၊
ရုပ်ထူတွေ ရွှေချ၊ လမ်းလေးခွတို့မှာ
သူရိယဒေဝနဲ့ နတ်ကြီးတို့ဟာ
သစ်ရွက်နတ်စင်တို့အလယ် ဝင်းကြ၊ မြို့ဟာ
နတ်ဖန်ဆင်းတဲ့ ပြည်က မြို့တော် ထင်ရ။
ဒါ့ပြင် စည်တွေ မောင်းတွေနဲ့ လှည့်လည်ကာ
အော်ဟစ် ကျေညာတယ်-“တိုင်းသူပြည်သားတို့၊
ဘုရင့် အမိန့်တော်- အနိဋ္ဌာရုံ မှန်သမျှ ဒီနေ့
မမြင်စေရ။ မျက်မမြင်သူ၊ အင်္ဂါချိုသူ၊
ဖျားနာနေသူ၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုလှ သူ၊

ကတိယကျမ်း

နုဿ၊ မသန့်စွမ်းသူ ဘသုမ္မ မထွက်စေနဲ့။
ည မရောက်မချင်း သူသေကို ထုတ်ယူလာခြင်း၊
မီးရှို့ခြင်း မပြုရ။ သုဒ္ဓေါဒန အမိန့်တော်။”

ဒီတော့ ကပိလဝတ္ထု တခွင်လုံး တင့်တယ်၊
အိမ်တွေ သပ်ယပ်နေချိန်မှာ မင်းသားဟာ၊
ထွင်းထု သစ်စေးသုတ်ထားတဲ့ ထမ်းပိုးမှာ
ပို့ကြီးတွေ အရေတန့်၊ ပါးပျဉ်းတဲ့လဲနဲ့၊
နှင်းဖြူ နွားတယျဉ်း ဆွဲ ရထားစီး ထွက်လာတယ်။
မင်းသားကို နှုတ်ဆက်သူ လူတို့ ပျော်ပုံ
တွေရတာ ကြည်နူးဖွယ်။ ဘဝဆိုတာများ
ကောင်းလေဟန် ရယ်လို့၊ ဝတ်ကောင်းစားလှ ဇတ်လို့
ပြည်သူတွေ မြင်ရ၊ သိဒ္ဓတ္ထ ပျော်မဆုံး။
“လောက လှပေရဲ့၊ ငါနှစ်ချိုက်ပေရဲ့။

ဘုရင် မဟုတ်တဲ့ ဒီ လူတွေ ချစ်ကြင်နာကြ၊
အလုပ်လုပ်၊ ထိန်းယသူ ငါ့နှမများ လှပေ။
သူတို့ သလို ရှိအောင် ငါ ဘာ လုပ်ခဲ့ပလဲ။
ငါ ချစ်ရင်တောင် ဒီ ခလေးတွေ သိပါ့မလား။

တို့ကို ပန်းနဲ့ ပေါက်တဲ့ ဟို သကျ သူငယ်
တင်လိုက်စမ်း၊ ငါနဲ့ အတူ ရထား စီးပစေ။
ဒီလို ပြည်မျိုး အုပ်စိုးရတာ ကောင်းစွ။
ငါ ထွက်လာလို့ သူတို့ ပျော်ကြတယ် ဆို။
ပျော်ရွှင်ရေး လွယ်စွ။ သလို အိမ်လေးတွေက
တို့မြို့ကို အပြုံး လှုံစေအောင် ကြွယ်ဝရင်
ဘယ်လောက်များများ အရာတွေ ငါ မလိုပီလဲ။

တံခါးတွေ ဖြတ် မောင်း၊ ဆန္ဒ၊ ငါ မသိခဲ့တဲ့
ဒီ တင့်တယ်တဲ့ ကံမျှာ နောက်ထပ် ကြည့်ဦးစို့။”

ဒါနဲ့ တံခါးတွေ ဖြတ်ခဲ့ကြ၊ ရထားဘီးတိုက်
ပျော်မဆုံး လူအုပ်ကြီး ရုံးစုနေ၊ တချို့က
နှားရွှေက ပြေး၊ ပန်းကုံးတွေ ပစ်၊ တချို့က
ပိုးနှယ် နံပါးတွေ သပ်၊ ထမင်းနဲ့ မုန့်ကျွေး၊
အားလုံးက အော်ကြ-“မင်းသားမြတ်၊ ဇယ၊ ဇယ။”
တလမ်းလုံး မြူးကြ အသံတွေပဲ တွေ့ရကာ၊
လှတဲ့ အမြင်တွေပဲ ပြည့်နေစဉ် (ဘုရင်က
သလို ဖြစ်စေ မိန့်သကိုး) လမ်းရဲ့ ခလယ်ခေါင်မှာ၊
ပုန်းရာ စဲပုတ်က ဖြေးညင်း တုံ့ချီချီ
စုတ်ပြတ်၊ ဟောက်ပက်၊ ပုပ်ဟောင်တဲ့ ဒုက္ခိတ
အဖိုးအို ထွက်လာပေါ့၊ နေလောင် ကျုံ့တူ အရေ
အသားမဲ့ အရိုးမှာ သားရေ ပမာ ကပ်နေရဲ့။
နေရက် အများရဲ့ ဝန်နဲ့ ခါး ကုန် နေရဲ့။
ရှေးမျက်ရည် တိုက်စားသမို့ မျက်တုင်း နီလို့။
မျက်လုံးတွေ အရည်နဲ့ မှုံပေ၊ သွားမဲ့တဲ့
မေးရိုးဟာ လူများပုံ၊ ပျော်ပုံ မြင်လို့
ကြောက်စိတ်နဲ့၊ သူကွာပါဒကြောင့် ခါရမ်း၊
လက်ပိုန်တဖက်က တုံ့ရီတဲ့ ကိုယ်ကို ထိန်းဖို့
တောင်ဝှေး ဆုပ်၊ တဖက်က နံရိုးဖြိုင်းဖြိုင်း ဖိ၊
နံကြားက နာကျဉ် ခက်ခဲ သက်ပြင်းထွက်။
“စွန့်ကျဲကြပါ၊ ပေးကြပါ၊ အရပ်ကတို့”တဲ့၊
“နက်ဖြန် သဘက် သေရတော့မှာပါ။” ပြောရင်း
ချောင်းဆိုးလို့ ဆို့၊ လက် ဖြန့်မြဲ၊ မျက်လုံးက

ပေကလပ်၊ အကြောဆွဲလိုက် ညည်းလိုက်၊ “ပေးကြပါ။”
 ဒီတိုင် ဘေးက လူတွေ သူ့ခြေချီကို
 လိမ့်ကော လမ်းပေါ်က တွန်းထိုးပစ်ကြ၊
 “မင်းသား။ မမြင်လား။ တဲစုတ်ထဲ ဝင်” ဆိုရဲ့။
 ဒါပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ-“နေပစေ၊ နေပစေ။
 ဆန္ဒ၊ လူလို့ ထင်ရပေမဲ့ ထင်ရုံ၊
 ကုန်းက၊ ဆင်းရဲ၊ ကြောက်မက်စရာ၊ ဝမ်းနဲ့စရာ
 ဒီအရာဝတ္ထု ဘာလဲ။ လူတွေ တခါတလေ
 ဒီလိုပဲ မွေးလာသလားဟင်။ ‘နက်ဖြန် သဘက်
 သေရမှာပါ’ဆိုတာ ဘာပြောတာလဲ။
 အစာ ရှာမရလို့ အရိုးငေါငေါ ဖြစ်တာလား။
 သနားဖွယ် သူ့ကို ဘာ ဒုက္ခ ကြုံခဲ့လဲ။”
 ဒီတော့ ရထားမှူးက ဖြေတယ်-“မင်းသားချစ်
 ဒါ တခြား မဟုတ်ဖူး၊ သူ့အိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
 အနှစ် ရှစ်ဆယ်အထက်က သူ့ ခါး ဖြောင့်စင်းရဲ့
 မျက်လုံး ဝင်းလက်၊ ကိုယ်နေ ကြော့ရဲ့။ ခုတော့
 ခိုးသား နှစ်တို့က သူ သွေး စုပ်ခဲ့ပြီ၊
 ခုန်အား လုယက်၊ စိတ်အား ခိုးဝှက်ခဲ့ပြီ။
 သူ မီးခွက် ဆီ ကုန်၊ မီးစာ ကျွမ်းခဲ့ပြီ။
 ရှိသေးသမျှ အသက်ဟာ မငြိမ်းခင် လင်းလက်တဲ့
 နွေးကွေးကွေး မီးပွားလေးမျှ။ ဒါ ဇရာပဲ။
 အရှင်သား၊ ဘာလို့ မှရမလဲ။” မင်းသားက-
 “ဒါ တခြား သူများဆီ၊ အားလုံးဆီ၊ လာမလား။
 သူလိုဖြစ်ရတာ ကြုံတောင့် ကြုံခဲ့လား။”
 “အမြတ်ဆုံး အရှင်၊ သူ့လောက် အသက်ရှည်ရင် အားလုံး
 သူလိုပဲ ဖြစ်ရမယ်” ဆန္ဒ ဖြေတယ်။

မင်းသားက-“နို့၊ ငါသလောက် အသက်ရှည်ရင်ကော
ဒီလိုဖြစ်မှာလား၊ နို့ပီး ယသောခရာကော
အသက် ရှစ်ဆယ်ရှိရင် ဒီလို အိုမှာလား။
ဇာလိနီ၊ ဟတ္ထ၊ ဂေါတမီ၊ ဂင်္ဂါကော။
ပီး အခြားသူတွေကောလား။” ‘အိမ်း၊ အရှင့်သား’လို့
ရထားမှူးက ဖြေတယ်။ ဒီတော့ မင်းသားက
“ပြန်လှည့်တော့၊ ငါ့စံအိမ်သာ ပြန်မောင်းထော့။
မြင်မယ် မထင်ခဲ့တာ ငါ မြင်ခဲ့ရပြီ။”

ဒါကို ဆင်ခြင်ပီး၊ သူ နန်းတော် အလှဆီ
ပူဆွေး ရုပ်သွင် သိဒ္ဓတ္ထ ပြန်ခဲ့တယ်။
ညနေစာ တည်လွှာ တဲ့ မုန့်ဖြူတွေနဲ့
သစ်သီးတွေ မမြည်းစမ်း၊ ကချေသည်တို့က
မြူဖို့ ကြိုးစားတာလဲ တချက်မော့မကြည့်ဖူး။
(တခွန်းကလဲ့လို့) စကားမဆို၊ ဒီတုင် ယသောခရာ
ဝမ်းနဲ့ပက်လက် သူ ခြေရင်း ပုံလဲကာ
ငိုရဲ့-“သခင် ငါ့မှာ ဖြေရာ မရပါသား”
“အို၊ အချစ်၊ သလို ဖြေရာ ငါ့ ဝိညာဉ် တမီး
ဒါ ဆုံးရမယ်၊ ဆုံးလိမ့်မယ်လို့ တွေးမိ၊
ငါတို့ နှစ်ဦးစလုံး အိုရလိမ့်မယ်၊ ယသောခရာ၊
အချစ်မဲ့၊ ချစ်ဖွယ်၊ ချိနဲ့၊ အို၊ ကုန်းကွ။
အချစ်နဲ့ ဘဝကို နှုတ်ခမ်းတွေနဲ့ တင်းတင်း
လှောင်ထားသမို့ နေ့ည အသက်ရှူသံ တသံထဲ
ဖြစ်ခဲ့ပေမဲ့ အချိန်က ကြားဝင်၊ ငါ့ အချစ်
မင့်အလှကို ခိုးယူလိမ့်မယ်။ အနက်ရောင် ည
ဟိုတောင်ထွက်က နှင်းဆီအလင်း ခိုးသလိုပဲ။

မှိန်သွားရဲ့၊ မှိန်စဉ် မမြင်ရ။ ဒါကို ငါ
တွေ့ပီ၊ ဒါ ကြောက်စိတ်နဲ့ ငါ့နှလုံး မပေါ့။
ငါ့ နှလုံး စူးစိုက် တွေးနေတာက မေတ္တာဟာ
သူ့ အလှကို လူတွေ အိုစေတဲ့ အချိန်
သူသတ်လက်က ကယ်နိုင်မလား။” ဒီည သူ
မအိပ်ဖဲ၊ ဖြေမရဖဲ၊ ထိုင်ရဲ့။

အဲဒီ တညလုံး

ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန အိပ်မက်ဆိုးတွေ မက်တယ်။
သူ အိပ်မက်ရဲ့ ပထမ ကြောက်ဖွယ်က အလံ။
ကျယ်ဝန်း၊ ခမ်းနားပြီး လူနွဲ့ရဲ့ အမှတ်အသား
ရွှေ နေနဲ့ ဝင်းရဲ့။ မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်လာ၊
နတ် အောင်လံကို ဆုတ်ဖြဲကာ မြေမှုထဲ
လွင့်ချပစ်တယ်။ ဒီထွင် အရိပ်လို့ ပရိသတ်
ရောက်လာကာ ပိုးစအစုတ်ကို ကောက်ယူပြီး
မြို့တံခါးကနေ အရှေ့ဆီ သယ်သွားကြတယ်။
ဒုတိယ ကြောက်ဖွယ်က ဆင်ကြီးတွေ ဆယ်ကောင်၊
ငွေအစုတ်တွေနဲ့၊ ကမ္ဘာ တုန်တဲ့ ခြေတွေနဲ့၊
တောင်ဖက် လမ်းအတိုင်း ချီတက်လာကြတော့တယ်။
ရှေ့ဆုံးက ဆင်ပေါ် ထိုင်လာသူကတော့
သားတော်ပ။ တခြား လူတွေ နောက်လိုက်တွေပ။
တတိယ ကြောက်ဖွယ်က ရထား၊ မျက်စေ့စူးဖွယ်
အလင်းနဲ့ ထွန်းပတယ်။ မီးခိုးဖြူ မှတ်ထုတ်၊
မီးလျှံအမြှုပ် ဝါးတဲ့ မြင်းလေးကောင် ကတယ်။
ရထားထဲမှာ သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား ထိုင်လို့။
စတုတ္ထ ကြောက်ဖွယ်က လည်၊ လည်နေတဲ့ ဘီး၊

ပုံတောင်းက ရွှေဝင်း၊ ကန့်ထောက်တွေ ကျောက်စီ၊
 ဘီးကွပ်မှာ အထူးအဆန်းတွေ ရေးသားထားပီး၊
 ဘီး လည်တော့ မီးလိုလို၊ ဂီတ လိုလို။
 ပဉ္စမ ကြောက်ဖွယ်က စည်ကြီး၊ မြို့တော်နဲ့
 တောင်များအကြား လမ်းခုလတ်မှာ ချထားတယ်။
 ဒါကို မင်းသား သံတုတ်နဲ့ တီးခတ်ရာ၊
 အသံဟာ မိုးကြိုးမုန်တိုင်းနယ် မြည်ဟည်းပီး
 ကောင်းကင်အနှံ့နဲ့ အဝေးဆီ ဟိန်းသွားတော့တယ်။
 ဆဌမ ကြောက်ဖွယ်က မျှော်စင်။ မြို့တော်ထက်
 မြင့်-မြင့်သွားခဲ့ရာ ခန့်ငြားတဲ့ ထိပ်ဟာ
 တိမ်သရဖူနဲ့ ဝင်းပ၊ ထိပ်မှာ မင်းသား
 ရပ်တဲ့ပီး လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဟိုဟိုဒီဒီ
 ချစ်ဖွယ် တောက်ပတဲ့ ကျောက်တွေ ကျဲတော့ရာ၊
 ကျောက်နီနဲ့ ပတ္တမြား မိုးရွာထင်။ တကမ္ဘာလုံး
 လာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ ကျတဲ့ ရတနာတွေ
 လှကောက်ကြရဲ့။ သတ္တမ ကြောက်ဖွယ်ကတော့
 ငိုကြွေးတဲ့ အသံ၊ ကြည်စမ်းတော့-လူခြောက်ယောက်
 ငိုယို၊ အံ့တော့ကို ကြိုတ်၊ လက်ဝါးတွေကို
 ပစပ်မှာ တင်၊ ယူကျုံးမရ ရှောက်သွားကြပေ။

ဒီ ကြောက်ဖွယ် ခုနစ်ပါး သူအိပ်မက်ပါပဲ။
 ဒါပေမဲ့ အတော်ဆုံး အိပ်မက်ဖတ် ဆရာတွေ
 အဓိပ္ပာယ် မဖွင့်နိုင်ဖူး။ ဘုရင် ဒေါသ ဖြစ်ကာ၊
 “ငါ့ နန်းတော် အကုသိုလ် ကျရောက်လာရာ
 မင်းတို့ တယောက်တလေမှ နတ်မင်းတို့ ဘာနိမိတ်
 ညွှန်းလိုကြောင်း ငါ့ကို ပြောမပြနိုင်ကြဖူး။”

ဒီတော့၊ ဘုရင် ကြောက်ဖွယ် ခုနစ်ပါး အိပ်မက်ကို
 မြင်ရာ ဘဿမ္မ မဖတ်နိုင်သမို့ မြို့တော်မှာ
 လူတို့ စိတ်မကောင်းကြ၊ ဒါပေမဲ့ တံခါးဆီ
 ဘဿမ္မ မသိတဲ့၊ ရသေ့အသွင်နဲ့၊ သမင်ရေကို
 ဝတ်ရုံထားတဲ့ အဖိုးအို တဦး ဝင်လာကာ၊
 “ငါ့ကို ဘုရင့်ဆီ ခေါ်သွား၊ သူ အိပ်မက်ကို
 ငါ ဖတ်နိုင်တယ်” တဲ့။ ဒီနောက် သူ သန်ကောင်ယံ
 အိပ်မက်ရဲ့ လျှို့ဝှက်ခုနစ်ပါးကို ကြားတော့၊
 အလေးအမြတ် ဦးညွှတ် လျှောက်ထားတယ်၊ “မဟာရာဇ၊
 ဒီ နန်းတော် ငါ ခရီးဦးကြိုရဲ့။ ဒီက
 နေထက် ပျံ့တဲ့ အလင်းရောင် ထွက်ပေါ်လိမ့်မယ်။
 ကြောက်ဖွယ် ခုနစ်ပါးဟာ မင်္ဂလာ ခုနစ်ပါးသာ။
 ပထမ၊ ကျယ်ဝန်း၊ ခမ်းနား၊ ဣန္ဒြ အမှတ်အသား
 ရွှေချထားတဲ့ အလံ ကျသွား၊ ပီး ကောက်ယူ
 သွားတာ မြင်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်က အယူဟောင်းတွေ
 အဆုံးသတ်၊ အသစ် စတင်မယ်တဲ့။ ပြောင်းလဲမှု
 ဆိုတာ လူတင်မက နတ်တို့မလဲ ရှိရဲ့။
 ရက်တွေ လွန်သလို ကပ်တွေလဲ လွန်တာပဲ။
 ကမ္ဘာကိုတုန်စေတဲ့ ဆင်ကြီးဆယ်ကောင်က
 ပါရမီ ဆယ်ပါးကို အဓိပ္ပာယ်ဆောင်နေတယ်၊
 ဒါတွေ ခွန်အားနဲ့ မင်းသား နန်းကို စွန့်၊
 ကမ္ဘာကို တရားမှန်နဲ့ တုန်လှုပ်စေလိမ့်မယ်။
 ရထားဆွဲ မီးလျှံထွက် မြင်းလေးကောင်ကတော့
 သင့်သားကို သံသယနဲ့ အမှောင်ထုကနေ
 အလင်းဆီ ပို့ပေးမယ့် တရား လေးပါးပါပဲ။
 ရွှေရောင် လောင်ညှီးတဲ့ ပုံတောင်းနဲ့ ဘီးကတော့

တလောကလုံးမှိုမြင်သာအောင် သူ လည်စေမယ်
အဖိုးအထိုက်ဆုံး မြတ်တရားဘီးဝန်း ဖြစ်ပေတယ်။
မင်းသား တီးခတ်လိုက်ရာ စည်သံ နိုင်ငံ

အားလုံး လျှံသွားတဲ့ မဟာစည်ကြီးကတော့
သူ ဟောမယ်၊ တရားတော်ကို ဟောပြောမှုရဲ့
မိုးချုန်းသံပဲ။ မိုးထိ မြင့်တဲ့ မျှော်စင်
ဒီ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားမြတ် ဖွံ့ဖြိုးပုံပဲ။

ဒီကနေ ကျဲထဲ ရှားပါး ရတနာတွေက
နတ်လူတို့ မြတ်နိုးအပ် လိုလားအပ်တဲ့
ပြောမကုန်တဲ့ တရားမြတ် ရတနာတွေပါပဲ။
ဒါ မျှော်စင်ရဲ့ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်ပါ။

နှုတ်ကို ပိတ်ကာ ငိုသူ ခြောက်ဦးကတော့
သင့်သားက တရားစစ်နဲ့၊ မချေပနိုင်တဲ့
စကားနဲ့၊ အမှိုက်အမဲတွေ ဖြစ်ကြောင်း ပြသမယ်
ဆရာကြီး ခြောက်ဦးပါ။ မင်းကြီး၊ ဝမ်းမြောက်တော့၊
အရှင်မင်းသားရဲ့ ဥစ္စာဟာ မင်းအဖြစ်ထက်
ပိုတယ်။ သူ သင်္ကန်းစုတ်ဟာ နုလှတဲ့
ရွှေထည်တို့ထက် လွန်မယ်။ ဒါ သင့် အိပ်မက်။

ခုနစ်ရက် ခုနစ်ည စေ့ရင် ဒါတွေ ဖြစ်မယ်။”
ရသေ့ကြီး ဒီလို ပြောဆိုကာ ပျပ်ဝပ်ခြင်း
ရှစ်မျိုး ပြု၊ မြေဆို သုံးကြိမ် ထိပါးနောက်
လှည့် ထွက်သွားတယ်။ ဘုရင်က လူဒါန်းစရာများ
သွန်နောက် လိုက်အပို့ခိုင်းတဲ့အခါ တမန်တော်တွေ
ဆိုပုံက- “စန္ဒြ ကျောင်းတဲ သူ ဝင်လို့
သွားရာဆီ ရောက်တော့ အတွင်းမှာ ဘာသူမှ မရှိ၊

ဦးကွက်ညှိတကောင်သာ ပံ့ထွက်သွားရဲ့”တဲ့။
နတ်တို့ ဒီလို လာတတ်ရဲ့။

ဘုရင်ခမ္ဘာမတော့

အံ့သြပီး၊ စံနန်း ကချေသည်တို့ အလယ်
သိဒ္ဓတ္ထ နှလုံးသား ကျွန်ပြု ထားနိုင်ဖို့
ပျော်မှုအသစ်တွေ ဖန်တီးကြ မိန့်လိုက်တယ်။
ကြေး တံခါး အားလုံးမှလဲ အစောင့်တပ် နှစ်ထပ်
ချလိုက်တယ်။

ကံကို ဘသူ ပိတ်ပင်နိုင်လိမ့်။

နောက်ထပ် တကြိမ် မင်းသားရဲ့ ‘စိတ်ဝိညာဉ်ဟာ
တံခါး ပြင်ပ ကမ္ဘာကို၊ အချိန်ရဲ့ သဲပြင်က
ဒုက္ခ နိဂုံးဆီ၊ အပျက်ဆီသာ လှိုင်းတို့
မပြေးခဲ့ရင် သာယာမယ့် လူတို့ ဘဝကို
မြင်လိုလာပြန်တယ်။ ‘မြို့တော်ကိုအရှိအတိုင်း
ကြည့်ခွင့်ပြုပါ’လို့ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနဆီ
ခွင့်ပန်လိုက်တယ်။ “မင်းကြီးဟာ လူတွေကို
မကောင်းတာတွေ၊ မြင်နေကျတွေ ဖယ်ရှားဖို့၊
ငါ ပျော်အောင် သူရို့ မျက်နှာတွေ ပျော်ဖို့၊
လမ်းတွေ လွင်နေဖို့၊ တကြင်တနာ ဂရုတစိုက်နဲ့
အရင်က ခိုင်းခဲ့တယ်။ ဒါဟာ နေ့စဉ် ဘဝ
မဟုတ်ဖူး ငါ သိခဲ့ပါ။ ဖခင်၊ ငါဟာ
နိုင်ငံနဲ့ သင်နဲ့ အနီးကပ်ဆုံး ဆိုရင်၊
ပြည်သူတွေ၊ လမ်းမတွေ၊ သာမန် ရိုးရိုး

မိလေ့တော့၊ နေ့စဉ် အလုပ်တော့၊ ဘုရင် မဟုတ်ကြတဲ့
သူတော့ နေရတဲ့ ဘဝတော့ သိချင်ဖို့။
ဥယျာဉ်တို့ကိုလွန်ကာ အညတြံ အသွင်
သွားခွင့်ပေးပါ၊ အရှင် မင်းကြီး။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့
ဥယျာဉ်တော့ဆီ ငါ ပို့ ကျေကျေနပ်နပ်၊
မကျေနပ်လဲ ပို့အသိတိုး ပြန်ခဲ့မယ်၊ အဖ။
ဒါကြောင့်၊ တောင်းပန်ပရစေ၊ နက်ဖြန် လမ်းပေါ်
ကျန်များနဲ့ သွားလိုရာ သွားခွင့် ပြုပါ။”
ဘုရင်က သူ ဝန်ကြီးတွေရှေ့၊ မိန့်ကြားတယ်-
“ဒုတိယ အခေါက်က ပထမကို ပြင်ကောင်းရဲ့။
သိမ်းငှက် ခေါင်းစုပ် ချတ်တော့ အမြင်သစ် တွေ့တိုင်း
လန့်ပုံ မှတ်သား။ ဒါပေမဲ့ လွတ်လပ်ရင်
မျက်စေ့ ငြိမ်မြဲ။ ငါ့သား အားလုံး မြင်စေ၊
သူ စိတ်ရဲ့ သတင်းစကား ငါဆီ ပို့ကြစေ။”

ဒါနဲ့ နောက်နေ့မှာ မှန်းတည့် ရောက်တဲ့ခါ၊
မင်းသားနဲ့ ဆန္ဒ တံခါးတွေ လွန်ခဲ့တယ်။
ဘုရင့် တံဆိပ်တော် ပြတော့ တံခါးဖွင့်ပေးကြရဲ့၊
ကုန်သည် ဝတ်ရုံနဲ့က ဘုရင့်ရဲ့ သားတော်၊
စာရေး အဝတ်နဲ့က သူ ရထားမှူး ဆိုတာကို
တံခါးကြီးတွေ ပြန်ပိတ်သလို မသိကြဖူး။
သာမန် လမ်းက သူတို့ ခြေကျင် ထွက်ခဲ့၊
သကျ ပြည်သူ အားလုံးနဲ့ ရောနှောကာ၊
မြို့ရဲ့ ပျော်ဖွယ်၊ ဆွေးဖွယ်များ ရှာကြတယ်။
ချယ်သ လမ်းတွေ မှန်းတည့် ဆူသံ လှုပ်ရှား၊
ဟင်းမွှေးတော့၊ အစေ့တွေ ကြားက စေ့သည်တွေ

အဝတ်စနဲ့ ပိုက်ဆံကိုင်သူ ဈေးဝယ်တွေ၊
 ဟိုဟာ - ဒီဟာ ဈေးရှေ့ဖို့ စကားစစ်ပဲ၊
 လမ်းဖယ်ဖို့ အော်သံကျောက် ဘီးလုံးကြီးတွေ၊
 သန်မာ နှေးကွေးနှားတွေ၊ တကျွံကျွံ ဝန်စည်တွေ၊
 တေးတကြော်ကြော်နဲ့ ဝေါယဉ် ထမ်းလာသူတွေ၊
 နေထဲ ချေးတလုံးလုံး လည်တုတ် လုပ်သားတွေ၊
 ရေအိုးကိုရွက်ကာ ရေခပ် လာကြတဲ့
 အိမ်ရှင်မတွေ၊ ခါးထစ် ခွရက် ပါလာတဲ့
 မျက်မ ခလေးတွေ၊ ယင်တအုံအုံ မုန့်ဆိုင်တွေ၊
 ယက္ကန်းစင်က ယက္ကန်းသည်၊ ဝါဖတ်လေး
 တချင်းချင်း၊ ကြိတ်ဆုံတွေ အမှုန့် ကြိတ်၊ ခွေးတွေက
 အတိုအစ ရှာ၊ ကျွမ်းကျင်တဲ့ သံချပ်လုပ်သမား
 ညှပ်နဲ့ တူနဲ့ သံချပ် အင်္ကျီတွေစပ်၊
 ပန်းပဲကံ ပေါက်တူးနဲ့ လှံကို မီးကျိုးထဲ
 အတူ နီနီရဲအောင် ထား၊ စာသင်ကျောင်းမှာ
 လခြမ်း သဏ္ဌာန်တည်တည် ဂုရုကို ဝိုင်းကာ
 သကျ ခလေးတွေ မန္တရားများ ရွတ်နေကြ၊
 မဟာနတ် စူဠနတ်ဘို့ အကြောင်း သင်ယူကြ။
 ပန်းဆိုးသူတို့ စည်ထဲက ဆေးစိုစို
 ခါးဝတ်တွေ နေလှမ်း၊ လိမ္မော်၊ နှင်းဆီ၊ အစိမ်း။
 စစ်သားတွေ ဒါး-ဒိုင်း တချင်းချင်း ဖြတ်သွားကြ။
 ကုလားအုပ် မောင်းသူတို့ ဖုပေါ် ယိမ်းထိုးကြ။
 မာန်ဝင့် ဗြဟ္မဏ၊ စစ်မာန်ပြည့် ခတ္တိယ၊
 နိမ့်ကျ လုပ်သား သူဒွ။ ဒီမှာ လူတအုပ်
 စကားပေါ်တဲ့ အလမွှာယိက မြွေငယ်နဲ့ နဂါး
 သက်ရှိ ကျောက်မျက်ကို လက်မှာ ရစ်ပြတာ၊

ပါးပျဉ်းထောင် သေမင်းကို ဗူးခြောက် ဂီတနဲ့
 ဒေါမာန်ပါ ကစေတာ ဝိုင်းအုံ ကြည့်ကြ။
 ဟိုမှာ စည်တွေ- ချိုတွေ တန်းရှည်ကြီး တတန်း၊
 ပိုးအမိုးတွေ လွင်လွင် ချယ်သ မြင်းတွေနဲ့၊
 သတို့သမီး အခေါ် သွားကြ။ ဒီမှာ မိန်းမ တဦး
 ယောက်ျား ကုန်သွယ်ရာက ဘေးမသိ ပြန်ရေး
 ဆုချေဖို့၊ သားဆု ပန်ဖို့ ပန်းကုံးတွေ
 မုန့်တွေနဲ့ နတ်ဆီ လှမ်း။ အနားမှာ ဆိုင်ဒ်တု၊
 အသားညို အိုးထိန်းတို့ မီးခွက်နဲ့ ကြေးအိုး
 လုပ်ဖို့ ကြေးကို ဆူညံ ထူကြ။ ဒီက
 သွားတော့ ဘုရားကျောင်း နံရံနဲ့ တံခါးများ၊ ပီး
 မြို့ တံတိုင်းအောက် မြစ် နဲ့ တံတား။

ဒါတွေ လွန်အလာ၊

လမ်းဘေးက သနားဖွယ် ညည်းသံ ထွက်လာတယ်။
 “ကယ်ပါ၊ သခင်ဘို့၊ ထူပေးကြပါ၊ ကယ်ပါ။
 အိမ် ပြန်မရောက်ခင် သေရပါလိမ့်မယ်” တဲ့။
 ရောဂါသည်ပ၊ ဆတ်ဆတ်တုန် သူ ကိုယ်ဟာ
 ရောဂါဆိုး ဖိစီး၊ အနာပြင်း နီရဲတွေ
 အကွက် အကွက်ထ၊ ဖုံထဲ တွန့်လိမ် နေလေရဲ့။
 နဖူးမှာ ချေးအေး စိမ့်စိမ့် သီးနေ၊ ပါးစပ်က
 နာလွန်းလို့ အကြော ဆွဲတာနဲ့ ရှဲ့စောင်းနေ၊
 မျက်လုံးရိုင်းတို့မှာ အတွင်း ဒုက္ခ လျှံရဲ့။
 သက်ပြင်း ရှုကာ မြက်ကို ဆုပ်ပီး ထကြည့်၊
 တဝက် ထမီ၊ လဲကျ၊ ချိနဲ့ လက်ခြေ တုန်၊
 ထိပ်လန့်တကြား အော်ရော့- “အမလေး၊ နာလှချည့်၊

ကယ်ကြပါဗျာတို့။” သိဒ္ဓတ္ထ ပြေးသွား၊
ညံ့နုလက်တွေနဲ့ ဒုက္ခသည်ကို ထူ၊
အပြုံးချိုချိုနဲ့ မမာသွ ခေါင်း ဒူးပေါ်တင်၊
အတွေ့နှုန်းကြောင့် ဒုက္ခိတ သက်သာခိုက်၊
မေးတယ်- “အကို၊ ဘာ ဖြစ်လို့လဲ၊ ဘာ ဒုက္ခ
ကျရောက်သလဲ၊ ဘာကြောင့် မထနိုင်ရတာလဲ။
ဆန္ဒ၊ သူ မော့ကိုက် မြည်တမ်း၊ စကားပြောရင်
ပင်ပန်း၊ သနားဖွယ် ညည်းတာ ဘာကြောင့်လဲ။”
ဒီတော့ ရထားမှူးက- “မင်းသားမြတ်၊ ဒီလူ
ရောဂါဆိုးတခု စွဲတယ်။ သူ မဟာဘုတ်တွေ
ဝရန်းသုန်းကား။ သူ သွေးကြောတွေမှာ သွေးဟာ
မြစ်ကောင်းတစင်း စီးရာက မီးလျှံဒီနှယ်
ခုန်ပေါက်-ဆူပွက်ပီ။ အချိန်မှန်တဲ့ သူ့လုံး
အတီးမတတ်တဲ့ စည်သားရေလို မြန်ချည်-နှေးချည်၊
ကြက်သားတွေ လျှော့လိုက်တဲ့ လေးကြိုးလို ရော့၊
ပေါင်၊ ခါး၊ လည်တို့မှာ ခုန်အား ကင်းကွာပီ၊
ယောက်ျားတို့အလှ၊ ပီတိ အားလုံး မဲ့ပီ၊
ဒါ ရောဂါတက်ချိန် လူနာတဦးပါပဲ။
သူဒုက္ခ ဖမ်းယူဖို့ လှမ်း-လှမ်း ဆွဲပုံ၊
သွေးချင်းချင်းနီ မျက်လုံး လည်၊ အံ့ကြိတ်၊
မီးခိုး မှန်သလို အသက်ရှူနေပုံ ကြည့်ပ၊
ကြည့်၊ ခုသူ သေမှာ။ ဒါပေမဲ့ မသေခင်
ရောဂါက လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်ဦးမယ်၊
ဘဝအရင် သေတဲ့ နမိကြောတွေ သတ်ဦးမယ်။
ဒုက္ခကြောင့် သူ့ကြိုးတွေ ပြတ်ကုန်တော့မှ၊
အရိုးအားလုံးမှာ နာကျည်းတတ်တဲ့ အာရုံ ခင်

ခမ်းတော့မှ၊ ရောဂါ ထွက်ခွါ၊ တခြား နားမယ်။
 အို သခင်၊ သူ့ကို ခုလို ကိုင်တာ မကောင်းဖူး။
 အနာ ကူးမယ်၊ သင့်ကို - သင့်ကိုတောင်—ထိမယ်။”
 လူနာကို နှစ်သိမ့်ရင်းပဲ မင်းသားက—
 “ဒါမျိုး တခြားသူ ရှိလား၊ အများကြီး ရှိလား။”

ခု သူ့မှာလို့ ငါ့မှာကော ဖြစ်နိုင်သလား။”
 “သခင်မြတ်၊” ရထားမှူး ဖြေတယ်။ “လူအားလုံးဆီ
 သဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးနဲ့ လာတယ်၊ ဆွေးစိတ်၊ ဒဏ်ရာ၊
 ဖျားမှု၊ ခုနု၊ သူ့ကွဲပေါ့ဒါ၊ နူနာ၊

အပြင်းဖျား၊ အရည်ခမ်းခြောက်မှု၊ ယင်းနာ၊ ရောင်နာ၊
 သတ္တဝါတိုင်း ဖြစ်တယ်၊ နေရာတကာ ဝင်တယ်။”
 “ဒီအနာတွေ မမြင်ရဖဲ လာသလား” မင်းသား

မေးရာ ဆန္ဒက-“မမြင်ရဖဲ ကိုက်တဲ့
 မြွေဦးစလဲလို၊ တောလမ်း ဘေးမှာ ပုန်းကာ
 ကာရုနွဲ့ ခြုံက ခုန်အုပ်ဖို့ စောင့်တဲ့
 အစင်းအကျား သူသတ်လို၊ ဟိုလူ မှန် ဒီလူ
 ချန်တဲ့ မိုးကြိုးလို၊ ရောက်ချင်ရာ ရောက်
 သူတို့ လာရဲ့။”

“လူတွေ လန့်နေမှာပဲ။”
 “လန့်ရဲ့၊ မင်းသား။”

“ဒီည ကျန်းမာချမ်းသာ
 အိပ်၊ သလို နိုးမယ် ဘာသူမှ မပြောနိုင်ဖူးလား။”
 “မပြောနိုင်ပါ။”

ကတိယကျမ်း :

“မမြင်ရမဲ့၊ လာချင်တဲ့အခါ
လာတဲ့ ဒီ နာမူတွေရဲ့ အဆုံးစွန်က
အက်ကဲ့တဲ့ ကိုယ်၊ ကျေကဲ့တဲ့ စိတ်၊ ပီးတော့
အိုခြင်းတဲ့လား။”

“အိမ်း၊ နေရရင်ပေါ့လေ။”

“ဒုက္ခတွေကို မခံနိုင်ကြဖူး ဆိုရင်၊
မခံနိုင်လို့၊ စည်းကမ်း တခု ရှာမယ် ဆိုရင်၊
ခံမယ်၊ ဒီလိုလို ချီလွန်းလို့ ညည်းရုံ
ညည်းနိုင်မယ်၊ ဒီလို ဆက် နေမယ်၊ အိုမယ်၊
အိုသထက် အိုလာမယ်ဆိုရင် အဆုံး ဘာလဲ။”

“သေတယ်၊ မင်းသား။”

“သေတယ် ?”

“မှန်ပါ၊ တနည်းနည်း၊
တချိန်ချိန်၊ နောက်ဆုံးမှာ သေခြင်း ရောက်လာတယ်။
လူအနဲ့ အိုတယ်၊ အများ နာကြ-ဖျားကြတယ်။
အားလုံးတော့ သေရမယ်—ဟော၊ သေသွပ်။”

ဒီတိုင် သိဒ္ဓတ် မော့ကြည့်ရာ မြစ်ကမ်းဆီ
အမြန် ရှောက်လာနေတဲ့ ငိုကြွေးသူ လူ တအုပ်
မြင်တယ်။ ရှေ့ဆုံး လူက မီးကျိုးခဲနဲ့
မြေအိုးကို လှုပ်ရမ်း၊ နောက်မှာ သားချင်းများ၊
ဆံ ရိတ်ဖြတ်၊ ဝမ်းနဲ့ အမှတ်နဲ့၊ ခါးစည်း မပါ၊
“ရာမ၊ ရာမ၊ ကြားပါ၊ ရာမဆီမှာ

တောင်းခံကြ၊ အကိုတို့” အော်ရဲ့။ ဒီနောက်
 အလောင်းစင်၊ ဝါးတွေရွက်ကာ တိုင်လေးတိုင်နဲ့။
 အပေါ်မှာ မာတောင့်တောင့်၊ ခြေရွှေထုတ်၊ ပိန်ချို၊
 ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျ၊ အမြင်မဲ့၊ နံပိန်၊ သွားဖြဲ၊
 အနီ အဝါ အမှုန့် ဖြူးလို့ လျောင်းလျက်က—သူသေ။
 လမ်းလေးခုမှာ သူ့ကို ခေါင်းပြန် လှည့်ကာ
 “ရာမ၊ ရာမ” အော်ရင်း ဆက်သယ် သွားရာ
 ချောင်းနဘေး ထင်းပုံ ပုံထားရာ ရောက်လာတယ်။
 ဒီအပေါ် သူ့ကို တင်၊ ထင်းမီး ဖြည့်တင်းကြ
 (ဒီအိပ်ရာ အိပ်သူ ကောင်းကောင်း အိပ်ရရဲ့၊
 လေအပေါင်း တိုက်ခတ်စဉ် ဝစ်လစ်ဝစ်လစ်ပေမဲ့
 အေးလို့ မနိုးပီ) မကြာခင် ဒေါင့်လေးဒေါင့်မှာ
 မီးလျှံနီနီ ညှိလိုက်ရာ၊ မီး တွားတက်၊
 လျှာနဲ့ ရက်၊ တောက်လောင်၊ သူ့အသားကို တွေ့တော့
 တရဲရဲ မြည်တဲ့ လျှာတွေနဲ့ အမြန် စားသုံး၊
 အရေခြောက် တဖျောက်ဖျောက်မြည်၊ အဆစ်တွေ ဖြတ်ကနဲပြုတ်
 နောက်ဆုံး မီးခိုးထူ ပါးလာ၊ ပြာတို့သာ
 နီရဲ- မဲ့ပြာ ကျလာ၊ ဟိုမှာ ဒီမှာ
 အပြာထဲ ဖြူတဲ့ အရိုး— လူရဲ့ စုစုပေါင်း။

ဒီတုန်း မင်းသားက “ဒါ အသက်ရှင်သူတိုင်း
 ကြုံ တဲ့ အဆုံးလား။”

“ဒါ အားလုံး ကြုံရတဲ့
 အဆုံးပါ” တဲ့ ဆန္ဒက၊ “မီးပုံပေါ်က
 သူ (ရုပ်ကြွင်း လှသမို့ ကျီးတို့ ငတ်မှတ်စွာ
 အာ၊ ပီး အချိုးနှိုး စားပွဲကို စွန့်ကြ)လဲ

စား၊ သောက်၊ ရယ်၊ ချစ်၊ ရှင်၊ ဘဝ မြတ်နိုးခဲ့ရဲ့။
 ဒီနောက် (ဘသူ သိမလဲ)၊ တောတွင်း မုန့်တိုင်းကျ၊
 လမ်းပေါ် ချော်လဲ၊ ရေနံနံထဲ ညစ်ကျစေ၊
 မြေ ကိုက်၊ ဒေါသတကြီးနဲ့ သံမဏိ အထွာဝက်၊
 အအေးမိ၊ ငါးရိုး၊ ပြုတ်ကျလာတဲ့ အုတ်ကြွပ်၊
 ဒီတွင် ဘဝ အဆုံးအတ်ကာ လူသား သေရော။
 စားလိုစိတ်၊ ပျော်ရွှင်မှု၊ နာကျင်မှု၊ ဘာမှ
 မရှိတော့။ သူ့နှုတ်ခမ်းပေါ် နှမ်းလဲ အလကား။
 မီး ပူလဲ့ အလကား။ သူ့ အသား လောင်ကျွမ်းလဲ
 သူ မနံ၊ ဒါပေမဲ့ စန္ဒကူးနဲ့ အမွှေးတော့
 ရှို့ကြတာပဲ။ သူ ပါးစပ် အရည် ကင်းပီ။
 သူ နားထို့ရဲ့ ကြားမှု ပိတ်ပီ။ အမြင်လဲ
 မျက်စေ့မှာ ကန်းပီ။ သူ ချစ်ခဲ့သူတွေ
 ကိုးရာမဲ့ ငိုကြပေါ့၊ ဘဝရဲ့ ဆီမီး
 ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာတောင် ဆုံးရတော့မယ်၊
 နို့မို့ရင် ပိုးတို့ ဒါ စားပွဲ ကျင်းလိမ့်။
 ဒါ သတ္တဝါ အားလုံးရဲ့ ဘုံကြမာပါပဲ။
 မြင့်သူ-နိမ့်သူ၊ ကောင်းသူ-ဆိုးသူ၊ သေရမယ်။
 ဒီနောက် အဆိုကတော့ တနေရာမှာ တနည်းနည်း
 အသစ် စတင် ရှင်မယ် (မသိတတ်ဖူး) ဒါနဲ့
 နာခြင်း၊ ခွဲခွါခြင်း၊ မီးပုံ စပြန်မယ်။
 ဒါ သံသရာပဲ။”

ဒါပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ
 မြတ်မျက်ရည် ဝင်းတဲ့ မျက်လုံး၊ မြေကြီးကို
 မြတ်ကရုနာ လင်းတဲ့ မျက်လုံးနဲ့ မိုးဆီ

ကြည့်၊ မိုးက မြေ၊ မြေက မိုး၊ ကြည့်လိုက်တယ်။
 ပျောက်ခဲ့၊ လွန်ခဲ့ပေမဲ့၊ ရွာနိုင်၊ မြင်ရ
 သိရတဲ့ ဒါနဲ့ ဟို ဆက်စပ်၊ သူစိတ်
 ထီးထီး ပျံရင်း အဝေးက အမြင် ရွာဟန်ပဲ။
 ဒီနောက် သူမျက်နှာဟာ ပြောမပြနိုင်တဲ့
 မေတ္တာရဲ့ ပြင်းပြမှု၊ အတိုင်းအဆ မရှိတဲ့၊
 မရောင့်ရဲနိုင်တဲ့ မျှော်လင့်ချက် ထက်သန်မှု -
 တွေ့နဲ့ ဝင်းပကာ- “အိုး၊ ဆင်းရဲတဲ့ ကမ္ဘာ၊
 အိုး၊ သေမှု-နာမှု ပေးတဲ့ ဘဝနဲ့
 သေမှု နာမှု ဘုံ ကုန်ထဲ မိနေတဲ့
 သိသူ-မသိသူ ဘဝတူတို့၊ ငါ့ မြင်ပီ၊
 ကမ္ဘာမြေရဲ့ ဒုက္ခရဲ့ ကျယ်ဝန်းလှပုံ၊
 သုခ အချိုးနှီး ဖြစ်ပုံ၊ အကောင်းဆုံး ဟူသမျှ
 လှောင်ပုံ၊ အဆိုးဆုံး ဆင်းရဲပုံ ငါ့ သိပီ။
 ပျော်မှုဟာ ဆွေးမှု၊ ပျိုမှုဟာ အိုမှု၊
 အချစ်ဟာ ဆုံးမှု၊ ဘဝဟာ မုန်းဖွယ် သေမှု၊
 သေမှုဟာ သုခ အတုတွေ၊ အတု မဟုတ်တဲ့
 ဒုက္ခတွေ ဝဲလည်မယ့် ဘီးဆီ လူကို
 ထမ်းပိုး တပ်ပေးမယ့် မသိတဲ့ ဘဝမှာ ဆုံးတယ်။
 ငါ့ကိုလဲ ဒီအမှား လှည့်သမို့် ရှင်ရတာ
 လှပ၊ ဘဝဟာ မပြောင်းတဲ့ ငြိမ်းမှုနဲ့ အမြဲ
 စီးတဲ့ နေရောင်ခ ချောင်းကလေး ထင်ခဲ့ပီ။
 တကယ်က ရေစီးရဲ့ ပေါ်ချာချာ လှိုင်းဟာ
 ပန်းနဲ့ မြက်ခင်းနာ၊ သွက်သွက် ကခုန်တာ
 အပုပ် အငန် ပင်လယ်ထဲ ရေကြည်လို မြန်မြန်
 သွန်းချခဲ့သော။ ငါ့ကို ကန်းစေတဲ့ ပုဝါ

တတိယကျမ်း

စုတ်ပြီပီ။ ငါ ဒီလူတွေလိုပါပဲ။
သူတို့ နတ်တွေဆီ တောင်းပေမဲ့ မကြားဖူး၊
ဝါ၊ ဂရုမစိုက်ဖူး။—အကူအညီတော့ ရှိရမယ်။
နတ်တွေကိုယ်တိုင် အကူ လိုပုံ ရရောထင်၊
သနားစရာ နှုတ်တွေ ငိုတော့ မကြား နိုင်ကြတာ
မသန်စွမ်းကြလို့ပေါ့။ ငါ ကယ်နိုင်ထဲမယ့်သူ
တဦးမှ မငိုစေရဖူး။ ဗြဟ္မာဟာ ကမ္ဘာကို
ဖန်ဆင်းပြီး ဆင်းရဲစေတာ ဖြစ်နိုင်မလား။
အနန္တ တန်ခိုး ရှိရက် ဒီတိုင်း ပစ်ထားရင်
သူ မကောင်းဖူး။ အနန္တ တန်ခိုးရှင် မဟုတ်ရင်လဲ
သူ ဂေါ်ဒ် မဟုတ်ဖူး။ ဆန္ဒ၊ အိမ်ပြန်မောင်းတော့။
ဟော်ပီ၊ ငါ့ မျက်လုံးတွေ အတော် မြင်ခဲ့ပီ။”

ဒါကို ဘုရင် ကြားတဲ့အခါ တံခါးတို့မှာ အစောင့်
သုံးဆ ချထားလိုက်တယ်။ အဲဟို အိပ်မက်
ရက် မစေ့မချင်း၊ ဝင်ရာ၊ ထွက်ရာ၊ နေ့ည မဟူ
ဘယ်သူမှ ဖြတ် မသွားရ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။

● တုတ္တကျမ်း

ဒါပေမဲ့ ရက်စွဲတဲ့ အခါ၊ ဖြစ်ရမယ့်
တို့သခင် ခွဲခွါသွားမှု ဖြစ်ရတော့တယ်။
ဒါကြောင့် ရွှေနန်းတော်တွင်းမှာ ငိုကြွေးမှု၊
ဘုရင်အဖို့ ဆွေးမှု၊ နိုင်ငံအဝှန်း ဝမ်းနဲ့မှု။
သတ္တဝါအပေါင်း အဖို့တော့ လွတ်မြောက်ရေး၊ ကြားနာ
ရသူတိုင်းကို လွတ်လပ်စေမယ့် တရားမြတ်။

နူးညံ့စွာ ကုဒ္ဒိယ ညဟာ ဝိတြ
သုဒ္ဓ လပြည့်က လွင်ပြင်ပေါ် ကျပ်၊
သရက်တို့ နီရဲ၊ အာသောက ဖူးငုံတို့
လေညင်းကို ထုံသင်း၊ ရာမ မွေးနေ့ ရောက်၊
လယ်အားလုံး မြို့အားလုံး ဝမ်းမြောက်နေပေ။

နူးညံ့စွာ ည ဝိဿရမ္မဝန်ပေါ် ကျ၊
 ပန်းတွေနဲ့ မွှေး၊ ကြယ်တွေနဲ့ ကျောက်စီလို့၊
 မြင့်မား ကျယ်ပြန့် ဟိမဝန် နှင်းပြင်တွေက
 ညည်းဆင်းလာတဲ့ တောင်ပေါ်လေနဲ့ အေးမြလို့။ ။
 လဟာ အရှေ့က တောင်ထွတ်တို့ပေါ် တံလဲ့၊
 အပြောက်မွန်း မိုးခုံးထက် တက်၊ ရောဟိနီရဲ့
 လှိုင်းလေးတွေ၊ တောင်တွေ၊ လွင်တွေ၊ အိပ်နေတဲ့
 နိုင်ငံတချင်းတို့ကို လင်းစေပီ၊ အနီးက
 စံနန်းတော် ခေါင်မိုးတို့ကို ငွေချယ်ပီ၊
 ဒီမှာ ဘာမှ မလှုပ်ရှား၊ အစောင့် အရိပ်အခြေ မရှိ၊
 ပြင်ပ တံခါးတို့မှာသာ အစောင့်တို့ စကားဝှက်
 “မုဒြ”၊ ပြန်လှန်စကား “အင်္ဂန” အော်ကြကာ၊
 ကင်းစည်တို့ ထက်ဝန်းကျင် တလှည့် တီးကြရဲ့။
 ကမ္ဘာမြေ ငြိမ်ဆိတ်နေတယ်။ အစာရှာ လည်တဲ့
 ခွေးအတို့ အော်သံ၊ ဥယျာဉ်ထဲ ပရစ်တို့
 မနားတမ်း မြည်သံပဲ ရှိလေရဲ့။

အတွင်းမှာ-

ဇာကွက်ဖော် ကျောက်သားထဲ လမင်း ဝင်းပ၊
 ပုလဲခွံ နံရံတွေ၊ ရောင်စုံ ကျောက် ခင်းတဲ့
 ကြမ်းတွေကို လင်းစေ၊ နူးညံ့ညံ့ လရောင်
 ဣန္ဒြိယ လုံမေ တသင်းအပေါ် ကျနေရာ၊
 နတ်မယ်တို့ မွေးစက်ရာ ကောင်းကင်ဘုံက
 ခန်းဆောင် တဆောင်လား ထင်ရတယ်။ သိဒ္ဓတ္ထ
 မင်းသား စံနန်းက လက်ရွေးစင်တွေပ။
 နန်းတော်မှာ အဝင်းဆုံး၊ သစ္စာ အရှိဆုံးမို့။

အသွင်တိုင်း အိပ်ခြင်းရဲ့ ငြိမ်းမှုမှာ လှလွန်း
 နေရာ၊ “အားလုံးမှာ ဒါ ပုလဲ” ဆိုမိရင်၊
 သူ့ဘေးမှာ သူ့အလွန်မှာ လှဲနေသူက
 လှသထက် လှနေပြန်သမို့၊ ပီတိ အင်းဟာ
 ဒီအလှပဲ့မှာ လှည့်မိပုံဟာ၊ ကျောက်မျက်
 ရတနာ ပြပဲ့မှာ ရတနာ တခုက တခု
 ကြည့်တော့ တရောင် မမြင်ခင် တရောင် စွဲမိပုံမျိုး။
 အမှုမဲ့ အလှနဲ့ လှဲနေသမို့၊ ညိုပြာညက်
 လက်ခြေ ဖုံးတဝက်-ဖော်တဝက်။ မဲနက် ဆံကေ
 ရွှေနဲ့ ပန်းနဲ့ ထုံးဖွဲ့၊ အချိုး အအဆစ် လှတဲ့
 လည်ဂုတ်မှာ လှိုင်းနက် သဏ္ဌာန် ပြေကျနေရဲ့။
 ပျော်ဖွယ် အလုပ်က အိပ်မက်လှဆီ မေးသိပ်
 အိပ်နေကြ၊ တနေကုန်၊ တေးသီကြ၊ ချစ်ကြ၊
 ပီး တောင်ပံအောက် ခေါင်းယှက်ကြ၊ မနက်ရောက်တော့
 သီပြန် ချစ်ပြန်တဲ့ ရတနာ ငှက်များနယ်ပ။
 အမိုးက ငွေကြိုးနဲ့ ဆွဲကာ နံ့သာဆီ
 လောင်းတဲ့ ပန်းထူ ငွေ ဆီမီးတိုင်များနဲ့
 လရောင်က အလင်းနဲ့ အရိပ်နဲ့တွေ့ ဖန်ရာ၊
 တင့်တယ်မှု မျဉ်းလှတွေ့ မြင်နေရတယ်-
 ရင်အုံရဲ့ ငြိမ်အကြွ၊ အောက်ချရက်-ယှက်ရက်
 လက်ဖဝါးနီနဲ့တွေ့၊ အဖြူ-အညို မျက်နှာတွေ့၊
 မျက်ခုံးကွေးကြီးတွေ့၊ နှုတ်ခမ်း ဟဟတွေ့၊
 ကုန်သည်က ပုတီး ကုံးဖို့ ရှေးမယ့် ပုလဲလို
 သွားတွေ့၊ ဖဲမျက်ခွံ မျက်လုံးတွေ့၊ ပါးနုပေါ်
 ကျနေတဲ့ မျက်တောင်တွေ့၊ ဝိုင်းစက် လက်ကောက်ဝတ်၊
 ခြူးနဲ့ ခြေကျင်း ဆင်ရာ ခြေမှတ်လေးတွေ့၊

စတုတ္ထကျမ်း

အိပ်သူတဦး လွန်ရင် ဂီတနဲ့ တချင်ချင်၊
အကသစ် မင်းသား ချီးကျူးပုံ၊ မှော်လက်စွပ်၊
နတ်လက်ဆောင် ရှာပုံ အပြုံး အိပ်မက်လေးကို
ချိုးဖျက်လေရဲ့။ ဒီမှာ စောင်းကို ပါးအပ်
တဦး လျောင်းစက်နေတယ်၊ သူတေးရဲ့ နောက်ဆုံး
သံစဉ်တို့ ဟို မျက်လုံးဝင်းတို့ အိပ်စေ၊
မိမိ မျက်လုံး ပိတ်စေခိုက်ကလိပ်
စောင်းကြိုးထဲ လက်ချောင်းတို့ ကြော့လိမ့်ဆဲ။
တဦးကတော့ ကန္တာရ သမင်ငယ် လက်မှာ
ပွေ့ရင်း အိပ်နေရာ၊ နောက်ပြန်ချိုလေးနဲ့
ခေါင်းနုလေးကို ရင်သားနှစ်မြွှာ အကြား မှေး
တင်ထားရဲ့။ အိပ်ကြတော့ နှင်းဆီနီတွေ
စားတုန်းမို့၊ ရော့ရဲရဲ လက်က ဝါးတဝက်
နှင်းဆီကို ကိုင်ထားဆဲ၊ နှင်းဆီဖတ် တခု
သမင် နှုတ်ခမ်းကြား ကွေးလို့။ ဒီမှာ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦး
မြတ်လေး ဖူးတွေ ဆင် အတူ အိပ်နေကြရာ၊
ညီအမ အလှကို ကြယ်ကြိုးနဲ့ ချည်နှောင်သလို၊
လက်ကို လက်ချင်း၊ နှလုံးကို နှလုံးချင်း ယှက်ကာ၊
တဦး ပန်းပွင့်ပေါ်၊ တဦး သို့ အပေါ် ခေါင်းအုံးရဲ့။
အခြားတဦးက မအိပ်ခင် ကျောက်မျက်တွေ လည်ဆွဲ
သိနေတာ (မဟူရာ၊ ဩနစ်၊ ဆာဒ် သန္တာ၊
လကျောက်) သူ လက်ကောက်ဝတ်မှာ ရောင်စုံအခွေ
ဝင်းနေပီး၊ အဆုံးသတ်စရာ ကျောက်၊ ရွှေနတ်တွေ၊
စာတွေ ထွင်းထုထားတဲ့ တာကစ် အစိမ်းကို-
ကြိုးမှာ မတပ်မသိသေးမဲ့ ကိုင်ထားလေရဲ့။
ဥယျာဉ် စမ်းချောင်းရဲ့ စည်းသံက သိပ်သမို၊

ကော်ဇောစုပေါ် လျောင်းနေကြ။ တဦးစီဟာ
 အရွက် ပိတ်ထားတဲ့ လုံမ နှင်းဆီ။ ဖွင့်မယ်၊
 နေ့အလင်း လှစေမယ် အာရုဏ်ကို စောင့်ဆဲ။
 ဒါ မင်းသားရဲ့ ပြင်ပခန်းမဆောင်ပါ။
 တင်းတိမ် အစွန်းမှာ အလှဆုံးတို့ အိပ်နေရဲ့၊
 ဒီ ငြိမ်ဆိတ်တဲ့ မေတ္တာနန်းမှာ မောင်းမ
 အချုပ်—ဂင်္ဂါနဲ့ ဂေါတမီ။ ။

ရွှေခြည်နဲ့

ပန်းထိုးထားတဲ့၊ အနီနဲ့ အပြာ၊ တင်းတိမ်ဟာ
 စန္ဒကူးသားနဲ့ ထုတဲ့ တံခါးမှာ တဲ့လဲ့။
 ဒီကနေ သုံးလှမ်းလှမ်းရင် အတွင်းဆုံး အလှ
 ခန်းမြို့နဲ့ မင်္ဂလာ ကုတင်။ ငွေဝတ်နဲ့
 ပျော့အိတ်၊ စင်မြင့်ပေါ်မှာ တင်ထားသမို့၊
 ခြေ ကျလေရာ တမာပွင့် ပုံတွေပေါ်ကို
 နင်းရသလိုပဲ။ နံရံအားလုံး လက်ခွဲ
 လှိုင်းရဲ့ အခွံတွေက ထွင်းတဲ့ ပုလဲပြင်တွေ။
 ကျောက်ဖြူ ခေါင်မိုးမှာ ကျောက်ပြာနဲ့ ကျောက်စိမ်း၊
 ကျောက်နီနဲ့ ကျောက်နက်ကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်
 ထွင်းထုထားတဲ့ ကြာနဲ့ ငှက်ပျံ စိတ်ပုံ
 မှန်းမထားတယ်။ အမိုးခုံးပတ်လည်၊ ဘေးတရွှောက်၊
 အပြောက်အမှမ်း ဇာကွက်တို့ ဖော်ထုတ်ထားတဲ့
 ဘောင်များ ဝန်းကျင်တဝိုက် ယက်ရှယ်ချယ်ထားတယ်။
 ဒီကနေ လရောင် လေခအေးတို့နဲ့ အတူ၊
 သင်းပျံလာတာက ရှုလို့ စပယ် ရနံ့များ။
 ဒါတွေသယ်လာတဲ့ တင့်တယ်မှု၊ နူးညံ့

မူတွေဟာ စံအိမ်အတွင်း အလှရှင်များက
ထွက်တာထက်တော့ မသင်း-လှလှန်းတဲ့ သကျ
မင်းသား၊ ခန့်ငြား၊ ဝင်းပတဲ့ ယသောဇရာ။

သူ နဘေး သိုက်မြုံနူးညံ့က ထတဝက်နဲ့၊
အပေါ်လှမ်းထည် ခါးထိ ရှောကျလို့၊ နဖူးကို
လက်နှစ်ဖက်မှ ထည့်ရင်း၊ မင်းသမီး အလှဟာ
ကြတဲ့ ရင်၊ စီးကျမဆုံး မျက်ရည်နဲ့ ငုံ့။
သိဒ္ဓတ္ထ လက် နှုတ်ခမ်းနဲ့ သုံးကြိမ် ထိ၊
တတိယ အနမ်းမှာ ငိုတော့တယ်- “နိုးပါ၊ အရှင်၊
အရှင် စကားရဲ့ နှစ်သိမ့်မှု ပေးပါ။” သူက
“ဘာ ဖြစ်လို့လဲ၊ အသက်ရယ်” တဲ့။ ခမျာကတော့
စကားတို့ ထွက်မလာခင် အသစ်သာ ငိုတော့တယ်။
ပီးမှ- “အို၊ မင်းသား၊ ငါ ပျော်မဆုံး အိပ်မော
ကျခဲ့တယ်။ သင့်ဖို့ ငါ ဆောင်နေတဲ့ ခလေး
ကနေ ညနေ သွက်လာတယ်။ ငါ့ နှလုံးသားဟာ
ဘဝ၊ ပီတိ၊ မေတ္တာနဲ့ နှစ်ဆ ခုန်ခဲ့သမို့၊
ဒီ ဂီတ ငါ့ကို သိပ်ခဲ့—ဒါပေမဲ့-
အိပ်တော့ ကြောက်ဖွယ် သုံးပါး မြင်ရတော့တယ်။
ဒါ တွေးပီး ခုထိ နှလုံး တုန်နေတုန်းပါ။
မြင်မက်ပုံက ချိုကားကား နွားဖြူတကောင်၊
စားကျက်တို့ရဲ့ သုခင်၊ လမ်းပေါ် ရှောက်လာပါတယ်။
ရှေ့ရှာ ကျောက်မျက် တလုံး ဆင်ထားပုံကဖြင့်
ကြယ်တလုံး ကြွေကျ လာပီး လင်းနေသလိုပဲ။
နဂါးမင်း မြေအောက်မှာ နေနှယ် လင်းဖို့ရာ
ဆောင်တဲ့ ကန္တ ကျောက်လိုလဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လမ်းတွေ ဖြတ်၊ တံခါးဆီ ပြေးပြေး သူ သွားရာ၊
 ဘသူမှ တားမရ၊ လူနွဲ့ ကျောင်းဆီကတော့
 “သူ့ကို မတားရင် မြို့တော်ရဲ့ ဂုဏ်အသရေ
 ကွယ်ပျောက်လိမ့်မယ်” ဆိုတဲ့ အသံ ထွက်လာရဲ့။
 ဘသူမှတော့ မတားနိုင်ကြ။ ငါ အော် ငိုကာ၊
 သူ့လည်ကို ငါ့လက်နဲ့ ဖက်ပီး ရုန်းတယ်၊
 တံခါးတွေ အပိတ်ခိုင်းတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ‘နွားမင်း
 အော်မြည်၊ သူ့ခေါင်းကို အသာရမ်း လွှတ်ထွက်ရင်း၊
 ငါ ဖက်ထားရာက ထွက်၊ တံခါးတွေ ချိုးဖောက်၊
 အစောင့်တွေ တက်ချေနှင်းကာ ထွက်သွားတော့တယ်။
 နောက် အိပ်မက်ဆန်းက ဒီလိုပါ။ မျက်လုံး
 ဝင်းလဲ့နဲ့ ထွန်းပြောင်တဲ့ နတ်လေးပါး။ လှသမ္ပ
 သိနေရ တောင်ပေါ်စံ ကမ္ဘာစိုးများလို့
 ထင်ရသူတွေ၊ နတ်ဗိုလ်ခြေ အနန္တတို့
 ခြံရံကာ မိုးပေါ်က ဆင်းသက်ခဲ့ပီး
 တို့မြို့ထဲ အမြန် ဝင်ကြရာ၊ တံခါးဝမှာ
 လူနွဲ့ရဲ့ ရွှေအလံ လွှင့်ပီး ကျသွားတာ
 ငါ မြင်ရတယ်။ သူ့နေရာ ထိန်ထိန်ငြီး
 အလံတခု ပေါ်လာပေါ့။ ဒီအလံတုန့်တွေဟာ
 ငွေခြည်နဲ့ ချုပ်ထားတဲ့ ပတ္တမြားတွေရဲ့
 မီးအလင်းနဲ့ လှိုင်းထနေ၊ ရောင်ခြည်တွေက
 စကားလုံးသစ်၊ ဝါကျလေးတို့ ထွက်စေရာ
 စာသားက သတ္တဝါ အားလုံး ရှင်စေတယ်။
 အရှေ့က နေထွက်ရဲ့ လေဟာ ညံ့နုနု
 တိုက်ခတ်သမို၊ ကျောက်စီ စာလိပ်တွေ ပွင့်လာ၊
 အားလုံး ဖတ်ကြရတယ်။ အံ့ဖွယ် ပန်းမိုး

(ဘယ်ဒေသက ခူးခဲ့တယ် မသိ) ရွာချဲ့။
တို့ ပန်းရုံတွေကလို့ အရောင်မျိုး မဟုတ်ဖူး။”

ဒီတော့ မင်းသားက-“ငါ့ ကြာပွင့်ငဲ့၊ ဒါ
အိပ်မက်ကောင်းပဲ။”

“အိမ်-၊ သခင်”တဲ့ မင်းသမီးက၊

“ဒါပေမဲ့၊ ဆုံးတော့ ကြောက်ဖွယ် အသံတသံက
အော်တယ်လေ- ‘အချိန် နီးပါ၊ အချိန် နီးပါ’တဲ့။
ဒီတွင် တတိယ အိပ်မက် လာတယ်။ သင့် ဘေး
ငါ ရွာတော့၊ အို သခင်၊ အိပ်ရာပေါ်မှာက
မပိတဲ့ ခေါင်းအုံးနဲ့ ဝတ်ရုံအလွတ်ရယ်သာ။
သခင်ကို မတွေ့ရဖူး။ ငါ့ ဘဝ၊ ငါ့ အလင်း၊ ငါ့
ဘုရင်၊ ငါ့ ကမ္ဘာ ဖြစ်သူ သခင်ကို မတွေ့ရဖူး။
အိပ်ရက် ထတဲ့အခါ၊ ဒီ ငါ့ ရင်အောက်မှာ
စည်းနှောင်ထားတဲ့ သခင် ပုလဲခါးပတ်ဟာ မြေဆိုး
ဖြစ်သွားတာ အိပ်ရက် မြင်ရတယ်၊ ငါ့ရဲ့
ခြေကျင်းတွေ ကျွတ်၊ ရွှေလက်ကောက်တွေ ပြုတ်ကျ၊
ငါ့ ဆံကေက စပယ်တွေ နှမ်းလျ ကျေမှု၊
ဟောဒီ ခန်းဝင် ကုတင် မြေထဲ နစ်ဝင်သွား၊
နီကျာ တင်းတိမ်လဲ စုတ်ပြွဲ ကျသွားတယ်။
အဝေးမှာ နွားဖြူ အော်သံ ကြားလိုက်ရတယ်။
အဝေးမှာ ပန်းထိုး အလံ တဖျတ်ဖျတ် လွင့်နေတယ်။
ဟို အော်သံ လာပြန်တယ်- ‘အချိန် ကျပါ’တဲ့။
ဒီ အသံနဲ့အတူ (ငါ့ ဝိညာဉ် တုန်လှုပ်ချဉ်)
ငါ နိုးတယ်။ အို မင်းသား၊ ဘာ နိမိတ်ပေလဲ။

ငါ သေမလား၊ (သေတာထတ် ဆိုးတာကတော့)
သခင် ငါ့ကို စွန့်—ကွယ်ပျောက်သွားမှာလား။”

နေ

ဝင်ချိန်ရဲ့ နောက်ဆုံး အပြုံးနယ် သိဒ္ဓတ္ထ
ငိုနေသူ ဇနီးအပေါ် ငုံ့တဲ့ အကြည့် ချိရဲ့၊
“ဖြေပါ၊ အချစ်”တဲ့၊ “မပြောင်းတဲ့ အချစ်မှာ ဖြေစရာ
ရှိခဲ့ရင်ပေါ့သေ။ မင်း အိပ်မက်တွေဟာ
ဖြစ်မှာ တွေရဲ့ အရိပ်တွေ ဖြစ်ဦးတော့၊ နတ်တွေ
ထိုင်ရာက တုန်နေပီ၊ လောကဟာ ကယ်နည်း
တခုခု သိဖို့ နီးနေပီ ဖြစ်ဦးတော့၊
မင်းနဲ့ ငါမှာ ဘာပဲ ဖြစ်လာပါစေ၊
ငါ ယသောဓရာကို ချစ်ခဲ့တယ်-ချစ်တယ် ဆိုတာ
သိထား။ မြင်ခဲ့တဲ့ ဒုက္ခ ကမ္ဘာ ကယ်ဖို့
ဒီလ အများမှာ ငါ တွေးခဲ့တာ မင်း အသိ၊
အချိန် ကျလာရင်၊ ဖြစ်မယ်ဟာ ဖြစ်မှာပဲ။
မသိတဲ့ သူတွေအတွက် ငါ့ ဗိတ် ဆင်းရဲရင်၊
ငါ့ ဒုက္ခမဟုတ်တဲ့ ဒုက္ခအတွက် ဆွေးရင်၊
ငါ့ ဘဝ မျှယူ-ရွှင်လန်းစေတဲ့ ဘဝများ
ရှိရာ ဒီမှာ ငါ့ အမြင့်ပျံ အတွေးတွေဟာ
ဝဲနေမှာ ချင့်တော့။ မင်းဘဝက အချစ်ဆုံး၊
အကြင်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး၊ အနီးဆုံး။ အို၊ ငါ့ခလေးအမေ၊
မင်းကိုယ်နဲ့ ငါ့ကိုယ် ဒါကို မြော် နှောခဲ့။
ကုန်းတွေ ပင်လယ်တွေ ဖြတ်ပြီး ငါ့ဗိတ်ဟာ
(အစေးပျံတဲ့ ချိုးငှက် သားနှစ်ကောင်အတွက် ကရုနာ
ပြည့်သလို လူတွေအတွက် ကရုနာ အပြည့်နဲ့)

လှည့်ရာ ဝမ်းမြောက်တဲ့ အတောင်၊ ချစ်ကြင်တဲ့အမွေးနဲ့
မင်းဆီ ပျံခဲ့တာချည်း။ မင်းဟာ ငါ့အမျိုး
လှသမျှ အလှဆုံး၊ ကောင်းသမျှ အကောင်းဆုံး၊ နှုသမျှ
အနုဆုံး ရယ်လို့ တွေ့ကြရသူ ဖြစ်တယ်။
အားလုံးထဲမှာ ငါ့အပိုင်ဆုံး သူ ဖြစ်တယ်။
ဒါကြောင့် ဒီနောက်မှာ ဘာပဲ ဖြစ်ပါစေ၊
အော်မြည်တဲ့ ဟို နားဘုရင်၊ အိပ်မက်ထဲက
တလွန့်လွန့် လွင့်တဲ့ ကျောက်မျက်စိ အလံတို့ကို
ဆင်ခြင်၊ ဒါကို သေသေချာချာ ယုံတော့-
အမြဲ ငါ့မင်းကို ချစ်ခဲ့၊ အမြဲ ချစ်နေတယ်၊
အားလုံးအတွက် ရှာ၊ မင်းအတွက် အများဆုံး ရှာတယ်၊
ဒါပေမဲ့ မင်း ဖြေတော့၊ ဆွေးစရာ ကြုံရင်၊
ငါတို့ ဒုက္ခကြောင့် ကမ္ဘာ ပေါ်မှာ ငြိမ်းမှု
ရှိနိုင်ကောင်းမယ် ယုံကြည်ပီး မင်း ဖြေတော့။
ဒီ အပေ့မှာ သစ္စာသိအချစ်က ကျေးဇူး
စကားဆိုပုံ၊ မေတ္တာ ပို့ပုံ ခံယူတော့။
(ချစ်စိတ်ဆိုတာ ပြင်းသလောက် ချီသမို့ နဲ့ရဲ့။)
ငါ့ကို နှုတ်ခမ်းမှာ နမ်း၊ နှလုံးသားက နှလုံးသား
ဒီ စကားတွေ သောက်သုံး၊ ဒါကို သိစမ်းတော့-
(သူများ သိမယ် မဟုတ်) သတ္တဝါ အားလုံးကို
ချစ်သမို့ ငါ့မင်းကို အချစ်ဆုံး ဖြစ်လေတယ်။
ကဲ၊ မင်းသမီး၊ အိပ်၊ ငါ့ထ၊ ကြည့်ရဦးမယ်။”

ဒီတုန်း မျက်ရည် စက်လက် အိပ်၊ အိပ်ရင်းက
ဟိုအိပ်မက် မြင်ပြန်သလို ညည်းရှာတယ်-“အချိန်။
အချိန် ကျပ်” တဲ့။ သိဒ္ဓတ္ထ လှည့်လိုက်တယ်။

ဟော၊ လဟာ ကက္ကဋ္ဌ နား ဝင်းပ။ ကြယ်တွေ
 ရှေးက နိမိတ် ဖတ်ခဲ့သလို ငွေရောင် အစဉ်နဲ့
 တန်းစီ၊ ပြောနေကြဟန်- “ဒီညပဲ။ အသင်
 ကြီးမြတ်မှုလား၊ ကောင်းမှုလား၊ လမ်း ရှေးတော့။
 ဘုရင်တကာ ဘုရင် လုပ်မလား၊ သရဖူမဲ့၊ အိမ်မဲ့
 တကိုယ်ထဲ လှည့်လည်ကာ လောကကို ကယ်မလား။”
 နောက်ပီး၊ အမှောင်ရဲ့ တီးတိုးသံများနဲ့ အထူ
 နတ်တို့ လေထဲက စကား ဆိုနေလေဟန်
 ဟို သတိပေး တေး သူ နားထဲ ပေါ်လာတယ်။
 တကယ်လဲ ဝန်းကျင်မှာ နတ်တွေသာ။ ဝင်းလဲ့
 ကြယ်တွေ ကြည့်သူ တို့ သခင်ကို ကြည့်နေရဲ့။

“ငါ ထွက်တော့မယ်” တဲ့ သူက၊ “အချိန် ကျပါ
 အပယ် အိပ်သူ၊ သင့် နှုတ်ခမ်းနုတို့က ငါ့ကို
 ကမ္ဘာကို ကယ်မယ်၊ တို့ကို ခဲ့မယ်ဆီ ဆင့်ပို့။
 ဟို မိုးရဲ့ တိတ်ဆိတ်မှုမှာ ငါ့ကြမ္မာရဲ့
 သဝဏ် လင်းပြတာ ငါ ဖတ်ရပါ။ ဒီကို
 ငါ လာ၊ ဒီကိုပဲ နေ့ည အပေါင်းတို့က
 ငါ့ကို ပို့ခဲ့ပါ။ ငါ ပိုင်နိုင်ကောင်းမယ်
 သရဖူ ငါ မယူပါ။ ငါ ဒါးလွတ် အရောင်ကို
 စောင့်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေ ငါ ဘေးဖယ်ပါ။
 ငါ့ ရထားဟာ သွေးစွန်း ဘီးတွေနဲ့ အောင်ပွဲ
 တခုက တခု မလိမ့်စေရ။ မြေကြီးဟာ ငါ
 နာမယ်ရဲ့ မှတ်တမ်းနီ မဆင်စေရ။ မြေရဲ့
 လမ်းတို့ကို ပြေးညှင်း၊ အစွန်းမဲ့ ခြေတို့နဲ့
 နင်းကာ၊ မြေကို အိပ်ရာ၊ ဆိတ်ညံ ကန္တာရ

ငါ့အိမ်၊ အနိမ့်ဆုံးတို့ကို ငါ့ အဖေ ပြုမယ်။
 အပယ်ခံတို့ ဝတ်တာထက် မပြောင်တဲ့ အဝတ် ဝတ်၊
 အလှရှင်တို့ စေတနာအရ ပေးကမ်းသမျှသာ
 စားသုံး၊ မှု့ဝါးဝါး ဂူ၊ တောခြံ တို့က
 ပေးတာထက် မပိုတဲ့ ခမ်းနားမှုနဲ့ နေမယ်။
 ဒီလို ငါ့ ပြုတာက ဘဝနဲ့ သက်ရှိ
 အားလုံးရဲ့ ငိုကြွေးသံ ငါ့နားထဲ ရောက်
 လာကာ၊ ငါ့ ဝိညာဉ် တခုလုံး ဒီ ကမ္ဘာရဲ့
 ရောဂါကို သနားမှု ပြည့်လျှမ်းနေလို့ပဲ။
 အကြီးဆုံး စွန့်ခြင်း၊ အပြင်းအထန် အားထုတ်ခြင်းနဲ့
 ကုလို့ ရနိုင်မယ် ဆိုရင် ငါ ကုမယ်။
 နတ်ကြီး- နတ်ငယ် ဘယ်သူများ တန်ခိုး ရှိသလဲ၊
 ကရုနာ ရှိသလဲ။ ဘသူ မြင်ခဲ့သလဲ- ဘယ်သူ။
 ကိုးကွယ်သူတွေအတွက် ဘာ လုပ်ပေးခဲ့သလဲ။
 ရှိခိုး၊ စပါးနဲ့ ဆီ အခွန်ဆက်၊ မန္တန်တွေ
 ရှတ်၊ စူးဝါးဝါး အော်ရှာတဲ့ ယဇ်ကို သတ်၊
 ဘုရားကျောင်း တခမ်းတနား တည်၊ သမဏတွေ ကျွေးမွေး
 ဝိသျှနု၊ သီဝ၊ သူရိယတို့ ခေါ်လို့
 လူသားမှာ ဘာများ ထူးခဲ့သလဲ။ အချီးနှီး
 မီးခိုးလို နေ့စဉ် တက်နေတဲ့ ကြားလုံး
 ခြောက်လုံး ဘုရားစာတွေ သွန်သင်သူတို့ကို
 ဒုက္ခက မကယ်နိုင်ကြတဲ့ နတ်တွေပဲ။
 ဒီလို လုပ်လို့ ငါ့အကို ဘသူများ ဘဝရဲ့
 ဒုက္ခတွေ၊ ချစ်ခြင်း- ဆုံးခြင်း ဒဏ်ချက်တွေ၊
 မီးနှယ်ပူတဲ့ ဖျားမှု၊ တုန်ရီ ဖျားမှု၊
 ပြေးပြေးချင်း အိုမင်း ရင့်ရော်သွားရမှု၊

အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

ကြောက်ဖွယ် မဲနက်တဲ့သေမင်း(ပီး တမလွန်မှာ
စောင့်နေတာက) ဘီးတကြော့ ပြန်လည်လာကာ၊
ဘဝသစ်က ဒုက္ခသစ်တွေ ဆောင်ကျဉ်းလာ၊
ဆန္ဒသစ်တွေအတွက် အဖြစ်သစ်တွေ၊ အဆုံးမှာ
လှည့်စားမှုဟောင်းတွေ-ဒါတွေလွတ်ခဲ့ပလဲ။
ငါ့နဲ့မ ဘယ်သူများ အစာရှောင်တဲ့ အသီးအပွင့်၊
ဘုရားစာ ရွတ်တဲ့ ကောက်နွံ ရရှိခဲ့သလဲ။
နို့ဒန်းဖြူ၊ ပင်စိမ်းရွက်လှ လှူခဲ့လို့
သားဖွားချိန်မှာ တချက် သက်သာခဲ့ရဲ့လား။
တချို့နတ်တို့ ကောင်း၊ တချို့နတ်တို့ဆိုး ဖြစ်ကောင်း
ဖြစ်မယ်၊ အလုပ်မှာတော့ ချိန့်ကြတာချည်း။
သနားဖွယ်နဲ့ သနားမဲ့ချည်း။ အတိတ်နဲ့ အနာဂတ်
ဘဝတွေ ကြည့်ရင် လူတွေလိုပဲ ဟောဒီ
ပြောင်းလဲမှု ဘီးမှာ မကင်းသူတွေချည်းပဲ။
တို့ ကျမ်းစာတွေ သင်ကြားထားတဲ့ အလို အရာ၊
ဘယ်မှာပဲ စစ၊ ဘယ်ကပဲ စစ၊
ဘဝ စက်ဝန်း လည်ပုံက၊ မြေမှုန့်၊ မှက်၊ ပိုး
မြွေ၊ ငါး၊ ငှက်၊ အမွှေးစူ သားရဲ တိရစ္ဆာန်၊ လူ၊
ဘီလူး၊ ဒေဝ၊ ဂေါ်ဒီတို့က တက်လာခဲ့ကာ၊
မြေမှုန့်ဆီ ပြန်ရတာချည်း။ ဒါကြောင့် တို့
သက်ရှိ အပေါင်းနဲ့ ဘဝတူပဲ။ လူသားကို
ကျိန်စာက ကယ်နိုင်ရင် တလောကလုံးပဲ
ကျောချမ်းစရာ အရိပ်၊ ရက်စက်မှု အလုပ် လုပ်တဲ့
ဒီ မသိမှု ဘေးဆိုးက လွတ်မြောက်မှုကို
မျှဝေနိုင်ရမယ်။ အင်း၊ ကယ်နိုင်ရင်ဖြင့်။
လမ်း ရှိရမယ်။ ခိုလှုံရာ ရှိရမယ်။

လူတွေ ဆောင်းလေထဲ သေနေရာ နောက်ဆုံး
 ကျောက်ထဲ အေးစက်စက် ဝှက်ထားတဲ့ နေရဲ့
 အဖိုးတန် အလှူနီ မီးကို ခတ်ယူခဲ့တယ်။
 ဝံ့ပုလွေလို အသားစားနေရာ စပါးကို ကျဲ၊
 အပင်ပေါက်၊ လှူရဲ့အသက်ကို မွေးမြူခဲ့တယ်။
 ရှုမဲ့- ဗလုံးဗသွေး မြည်ရာက စကား ဖြစ်လာ၊
 စိတ်ရှည် လက်တို့ အကွာ ရေးနိုင်ခဲ့တယ်။
 ချွမ်းခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း၊ စွန့်ခြင်းက လဲ့လို့
 ဘယ်နတ် ပေးလို့ ရတာများ ရှိခဲ့သလဲ။
 ဒီတော့၊ ကြီးမြတ်၊ ကံကောင်း၊ ကြွယ်ဝ၊ ချမ်းသာ
 ကျန်းမာခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံချင်ရင် မင်းဘာက
 မင်းအဖြစ် စိုးမို့ မွေးလာသူ တဦးကသာ၊
 ဘဝရဲ့ နေတာရှည်မှာ မပန်းသေး၊ မနက်ခင်း
 လန်းဆန်းမှုမှာ မြူးကြ၊ အချစ် စားမြိန်စာ
 မအံ့သေး၊ ငတ်မှုတ်နေသေးသူ တဦးကသာ၊
 မနှမ်း၊ မတုန့်၊ မရင့်သေး၊ ဒုစရိုက်တို့နဲ့ ပြမ်းတဲ့
 ဘုန်းသမ္ဘာ- ကျက်သရေတို့ကို မေ့လျော်ဆဲ သူ၊
 ကမ္ဘာရဲ့ ချစ်ဖွယ်အကောင်းဆုံးတို့ကို အလိုကျ
 ရှေးပိုင်သူ တဦးကသာ၊ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်တဲ့
 ဒုက္ခက လဲ့လို့၊ လူအနေက လဲ့လို့၊
 မဆင်းရဲ၊ မနာ၊ မလိုတဲ့ ငါလို လူကသာ၊
 ပေးစရာ အများ ရှိတဲ့ သလို လူမျိုးကသာ၊
 ပေးမယ်၊ လူတွေ ချစ်တဲ့အတွက် စွန့်လွှတ်မယ်၊
 သစ္စာ ရှာဖို့ ကိုယ်ကို အသုံးချ သွားမယ်၊
 ငရဲမှာ ရှိရှိ၊ ကောင်းကင်တွေမှာ ဝှက်ဝှက်၊
 အနားမှာ ကပ်ကာ မမြင်ရဖူး ဝဲနေနေ၊

လွတ်မြောက်ရေးလမ်းကို ဆွတ်လှမ်းမယ် ဆိုရင်၊
 နောက်ဆုံး၊ အဝေးမှာ၊ တချိန်ချိန်၊ တနေရာရာမှာ၊
 သူ စူးစမ်း မျက်လုံးမှာ ပုဝါ လှစ်သွားမယ်၊
 သူ နာကျင် ခြေတို့အဖို့ လမ်း ပွင့်သွားမယ်၊
 ကမ္ဘာ စွန့် ရှာခဲ့တာ အောင်မြင် ရရှိမယ်။

သေခြင်း အောင်သူအဖြစ် သေမင်းက တွေ့မယ်၊
 ဒါ ငါ လုပ်မယ်၊ နိုင်ငံကို အဆုံး ခံမယ်၊
 နိုင်ငံကို ချစ်လို့၊ နာကျင်တဲ့ နှလုံးအပေါင်း
 ခုန်သန်အတူ ငါ နှလုံး ခုန်နေလို့ပဲ။

သိသူ၊ မသိသူ၊ ဒီက ငါ လူတွေ၊ ငါ
 လူ ဖြစ်လာမယ် သူတွေ၊ ကုဋေကုဋာတွေကို
 အခု ငါ ပြုမယ်၊ စွန့်ခြင်းက ကယ်လိမ့်မယ်။
 အို ခေါ်တဲ့ ကြယ်တို့။ အို ငိုကျွေးတဲ့ ကမ္ဘာ၊
 သင့်အတွက် ငါ စွန့်ပီ— ငါ့ရဲ့ နှလုံးပေါ်။

ငါ့ ထီးနန်း၊ စည်းစိမ်၊ ငါ့ရွှေ နေ့ညတွေ၊
 ငါ့ စံနန်း— ပီး မင်း လက်တွေ၊ အပယ် မိဖုရား၊
 ကျန်အားလုံးထက် အစွန့်ရ ခက်လှလေရဲ့။

ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာ ကယ်ရာ မင်းလဲ့ ကယ်မယ်။
 ပီး မင်း သားအိမ်နဲ့အတွင်းမှာ လှုပ်ရှားနေသူ၊
 ငါ့ ခလေး။ တို့ မေတ္တာရဲ့ ပုန်းဆဲ ပုန်းပွင့်။
 သူ့ကို စောင့် နှုတ်ဆက်ရင် အဓိဋ္ဌာန် ပျက်လိမ့်။

ဇနီး၊ ခလေး၊ ဖခင်၊ ပြည်သူတို့။ ဒီအချိန်ရဲ့
 ပူဆွေးမှု ခဏ မျှယူကြတော့၊ ဒါမှ
 အလင်း ထွက်ပေါ်မယ်၊ သတ္တဝါတို့ တရားသိမယ်။
 ခု စိတ်ပိုင်းလိုက်ပါ၊ ခု ထွက်ခွာတော့မယ်။

အပြင်း ရှာလို့၊ အားထုတ်လို့ အောင်စတမ်းဆိုရင်
ငါ ရှာတာ မတွေ့မချင်း ပြန်လာမယ် မဟုတ်ဖူး။”

လျောင်းရမယ်။ နှင်းဆီ သေရင် ရနံ့နဲ့ အလှ
 ဘယ်ဆီ ရောက်သွားလဲ။ ဆီမီး ငြိမ်းခဲ့ရင်
 မီးတောက် ဘယ်ပြေးလဲ။ အို ည၊ သူတို့ရဲ့
 အောက်ချ မျက်လွှာတွေ မီး၊ နှုတ်ခမ်းတွေ ပိတ်ပ။
 မျက်ရည်နဲ့ သစ္စာ စကား ငါ့ မိဘားစေနဲ့။
 သူတို့ ငါ့ ဘဝကို တောက်ပစေတာထက်၊
 သူတို့ ငါ့ သတ္တဝါအပေါင်း သစ်ပင်တွေလို
 နေကြရတာ ပိုဆိုးရဲ့။ နွေ မည်မျှ၊
 မိုးနဲ့ နှင်း၊ မည်ရွေ့ မည်မျှ၊ ဆောင်းမည်မျှ၊
 ပီး ရော်ရွက်။ မသကာ နွေ ကြုံလာပြန်မယ်၊
 အမြစ်မှာ ပုဆိန်ကျမယ်-ဒါ ငါ မဖြစ်စေရဲ့။
 နတ်ဘဝ နေရတဲ့ ငါ- ဒါ မဖြစ်စေရဲ့။
 ငါ နတ်လို နေရစေတော့၊ အမှောင် အောက်မှာ
 လူတွေ ညည်းနေပီ။ ခွဲတော့မယ်၊ အဆွေတို့၊
 ဘဝဟာ စွန့်ဖို့ ကောင်းတုန်း၊ စွန့်မယ်၊ သွားမယ်၊
 လွတ်မြောက်ရေးနဲ့ မသိတဲ့ အလင်း ရှာမယ်။”

ဒီနောက်၊ အိပ်သူတို့ လျောင်းရာ ဖော့နှင်းကာ၊
 ညထဲ သိဒ္ဓတ္ထ ထွက်ပေါ့။ ည မျက်လုံး
 ကြယ်တွေ မေတ္တာနဲ့ သူ့ကို ကြည့်၊ ည အသက်
 လှည့်လည်လေ သူ ဝတ်ရုံစကို နမ်းရဲ့။
 အာရုံစူးအတွက် ကွေးဆဲ ဥယျာဉ် ပန်းတို့က
 ကတ္တီပါ နှလုံးတွေ ဖွင့်ကာ ပန်းနုနဲ့ ခရမ်း
 နဲ့ သာခွက်တွေက ရနံ့တွေ သူ့ဆီ လွှင့်ရဲ့။
 မြေရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ မြော်လင့်ချက် အသစ်နဲ့
 လှုပ်ရှားလာသလို ဟိမဝန်က ဣန္ဒြိယ

သမုဒ္ဒရာ၊ ကုန်းတဝှန်း တုန်ခါသွားတယ်။ (တို့သခင်
အထူပွတ် ဆိုင်ရာ) ကျမ်းတွေမှာ ဆိုတာက၊
ညလင်းထိန် သွားအောင် အရွှေဖက် အနောက်ဖက်မှာ၊
ကမ္ဘာ ရှင်ပျသွားအောင် မြောက်ဖက် တောင်ဖက်မှာ
စုလာတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာ ဗိုလ်ခြေတွေဆီက
နတ်ဂီတသံတွေ လေထဲ လျှမ်းသွားသတဲ့။
လောကပါလ နတ်ကြီး လေးပါးတို့လဲ့၊
နီလာ၊ ငွေ၊ ရွှေ၊ ပုလဲ လက်နက်တွေ ကိုင်တဲ့
ဝင်းပပ နတ်စစ်သည် ဗိုလ်ခြေနဲ့ အတူ၊
နှစ်ယောက်စီ တံခါးဝမှာ ဆင်းသက်၊ လက်ချင်း
ဆက်ရင်း၊ ဣန္ဒြိယ မင်းသားကို ကြည့်ကြ၊
သူ မျက်ရည် မျက်လုံးတွေ ကြယ်တွေဆီ မော့၊
မေတ္တာ အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ နှုတ်ခမ်းစေ့၊ ရပ်နေရဲ့။

ဒီနောက် သူ အမှောင်ထဲ ထွက်ခွဲကာ အော်တယ်-
“ဆန္ဒ၊ နိုးတော့၊ ကဏ္ဍကကို ထုတ်ခွဲ” တဲ့။

တံခါးဘေး မိမိနေရာက အသာ ထရင်း
“သခင်၊ ဘာကို လိုပ” ရထားမှူးက ဖြေတယ်၊
“လမ်းတို့ မှောင်စဉ် ညမှ ခရီးထွက်မလို့လား။”

သိဒ္ဓတ္ထက- “တိုးတိုး ပြော၊ မြင်း ယူခွဲ၊
အချိန် ရောက်ပြီ။ ငါ့ နှလုံးသားကို လှောင်ထဒေးရာ
ဒီ ရွှေအကျဉ်းထောင်ကို စွန့်ပီး သစ္စာကို
ရှာတော့မယ်။ လူအားလုံးတို့ရဲ့ အကျိုးအတွက်
သစ္စာကို မတွေ့ မချင်း ငါ ဖွေရှာတော့မယ်။”

“အလိုလေး၊ မင်းသားဌဲ့” ရထားမှူး ဖြေကြားတယ်။
 “သုဇ္ဈောဒနရဲ့ သားမြတ်ဟာ အပြည်ပြည်ကို
 အုပ်စိုးလို့မို့ မင်းတကာ မင်း ဖြစ်မယ့်အချိန်
 စောင့်တော့လို့ ကြယ်တွေ ကြည့်ကာ ပညာရှိ
 သူမြတ်တို့ မိန့်ခဲ့တာ အချိုးနီး ဖြစ်ပလား။
 ဒီက ထွက်ကာ ကြယ်ဝတဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို
 လက်လှည့်၊ သူတောင်းစားခွက် လက်စွဲတော့ မလို့လား။
 ဒီက စံနန်းတော်ကို ပိုင်တဲ့ အသင်ဟာ
 ဖော်မဲ့ ကန္တာရထဲ ထွက်သွားမလို့လား။”

မင်းသား ဖြေတယ်- “ဒီကို ငါ လာခဲ့တာ
 ထီးနန်းအတွက် မဟုတ်ချေဖူး။ ငါ တမ်းတတဲ့
 နိုင်ငံက အပြည်ပြည်ထက် သာတယ်။ အရာရာ
 ပြောင်းမြဲ၊ သေမြဲ၊ ကဏ္ဍကကို ထုတ်ခဲ့တော့။”

“အလေးစားအပ်ဆုံးဌဲ့” ရထားမှူး ဆိုပြန်တယ်၊
 “သင်သာ ချမ်းသာ ဖြစ်သူတို့ အဆွေး ချင့်ပ။
 သူတို့ကို ဖြတ်ရင် ကူရာ ဘယ်ရောက်မလဲ။”

သိဒ္ဓတ္ထက- “တကိုယ်ကောင်း အချစ်အရသာ အတွက်
 ချစ်ဖို့ တွယ်တင်တဲ့ အချစ်ဟာ မစစ်ဖူး၊ အဆွေ။
 ငါ့ရဲ့ ချမ်းသာ၊ သူတို့ရဲ့ ချမ်းသာထက်
 သူတို့ကို ချစ်တဲ့ ငါ့ဟာ သူတို့နဲ့
 သတ္တဝါအပေါင်းကို မေတ္တာ စွမ်းသမျှ ကယ်ဖို့
 ထွက်မယ်။ ကဏ္ဍက ယူခဲ့။”

ဒီတော့ ဆန္ဒ
 “သခင်၊ သွားပီ”ဆိုကာ ငိုယိုရင်း ချက်ချင်း
 မြင်းစောင်းဆီ သွား၊ စင်ပေါ်က ငွေဇက်နဲ့
 ဇက်ကြိုးများ၊ ရင်သိုင်းကြိုး၊ အာထောက်တို့ကို
 ချယူကာ၊ ပတ်ကြိုးတွေ ခိုင်ခိုင် ထုံးဖွဲ့၊
 ချိတ်တွေ ထွယ်ချိတ်၊ ကဏ္ဍကကို ထုတ်ခဲ့တယ်။
 ကွင်းမှာ လံထားပီး၊ ဖီးသင်၊ ဆင်ယင်ပေး၊
 နှင်းဖြူ အမေးကို ပိုးသားရောင် လက်အောင် သပ်၊
 ဒီနောက် မြင်းပေါ် လေးထောင့်ကုန်းခံ အဝတ် တင်၊
 ကုန်းနှီးခင်းကို ကန့်လန့်ဖြတ်ခင်း၊ ပီးမှ
 ကုန်းနှီး တင်၊ ကျောက်စီခါးကြိုး တင်းတင်း ဆွဲ၊
 နောက်ပိုင်း ကြိုးနဲ့ မေးတုကြိုးကို အသီး တပ်၊
 ရွှေကို သွန်းလုပ်တဲ့ နင်းကွင်းတွေ ကျစေ၊
 ပုလဲစေ့နဲ့ ပိုးခြည် ပန်းပွားတွေ ဆင်ယင်တဲ့
 ရွှေပိုက်တခုကို အားလုံး အပေါ် လွှမ်းလိုက်ကာ၊
 မြင်းတော်ကို မင်းသားရပ်ရာ နန်းတံခါးဆီ
 ခေါ်ခဲ့တယ်။ သူ သခင်ကို မြင်တဲ့အခါ သူ
 ပီတိ ဖြာကာ ဝမ်းသာ အားရ နှာပေါက်
 နီကျာတွေ ဖြန့်- ဟည်တော့တယ်။ ကျမ်းဂန်မှာ
 ဆိုတာက- “ကဏ္ဍက ဟည်သံ၊ သူ သံခွါ
 ပြင်းပြင်း နင်းသံကို အားလုံး ကြားမှာပဲ၊
 မမြင်ရတဲ့ တောင်ပံတွေနဲ့ နတ်တို့က
 အိပ်သူတို့ နားတွေ ပိတ်ပေးကြလို့သာ။”

သိဒ္ဓတ္ထ မာန်ဝင့် ခေါင်းကို အသာ ဆွဲချ၊
 လည်ဝင်းဝင်းကို ပွတ်သပ်ပေးပီး- “ငြိမ်တော့၊

ကဏ္ဍကဏ္ဍ၊ ငြိမ်၊ မြင်းသည်တော် စီးဖူးသမျှ
အဝေးဆုံး ခရီးမှာ ငါ့ကို ခု သယ်ဆောင်တော့။
ကနေ့ည သစ္စာ ရှာဖွေ ငါ့ မြင်း စီးမယ်။
ရှာပုံတော် ဘယ်မှာ ဆုံးမယ် ငါ့ မသိဖူး။
မတွေ့ မချင်း လမ်း မဆုံးမှာ တခုပဲ ငါ့ သိရဲ့။
ဒီတော့၊ မြင်းကောင်း၊ ကနေ့ည စွမ်းစေ၊ ရဲစေ၊
ဒါးသွား တထောင်က လမ်း မပေး ဆိုစေဦးတော့၊
မတန်လေနဲ့။ ဘယ်တံတိုင်း ဘယ်ကျုံးကမှ ငါ့တို့
ခရီးကို မတားစေနဲ့။ ကြည့်၊ မင်း နံပါးကို
တို့ကာ “သွား၊ ကဏ္ဍက” အော်ရင် လေပေတို့
နောက် ကျန်စေ။ မီးလို လေလို ကျင့်၊ ငါ့ မြင်း။
မင်း သခင်ကို သယ်၊ ဒါမှ ကမ္ဘာကို ကယ်မယ့် ဒီ
ကြီးမြတ်တဲ့ အမှုမှာ မင်း ဝေစုပါမယ်။
ဒီတုန်း ငါ ထွက်တာ၊ လူတွေတုန်းတင် ဟုတ်၊
စကားမဲ့ပေမဲ့ တို့လို ဆင်းရဲ၊ မမြော်တတ်၊
မြော်ဖို့ အသိ ကင်းမဲ့သူ အားလုံးအတွက်ပဲ။
ကိုင်း၊ မင်း သခင်ကို သတ္တိပြောင်ပြောင် သယ်ရော့။”

ဒီနောက် ကုန်းနှီးပေါ် ပေါ့ပါးပါး ခုန်တက်၊
ခေါင်းခုံးခုံးလို အထိလိုက်မှာ ကဏ္ဍက ခုန်
ထွက်ရာ သံခွာတို့ ကျောက်တုံးပေါ် မီးပွင့်၊
ဇက်ကိုက်သံ တချင်ချင်ပဲ၊ ဘသူမှတော့ မကြား၊
သူဒွ ဒေဝတို့ စုရုံး လာကြကာ၊
မောရ ပန်းနီတွေ ခူး၊ သူ့ ခြေအောက်မှာ
ထူထူ ခင်း၊ မမြင်ရတဲ့ လက်တွေကလဲ
ဘချင်ချင် ဇက်နဲ့ ဇက်ကြိုး အသံပိတ်ပေးတယ်။

နို့ပီး၊ ကျမ်းဂန်အဆူအရ၊ အတွင်း တံခါးများ အနီး
လမ်းပေါ်ကို သူတို့ ရောက်လာကြတဲ့ အခါ၊

မိုးပေါ်က ယက္ခတို့က မှော် အဝတ်တွေ
မြင်းရဲ့ ခြေအောက် ချပေးသမို့ သူ သွားပုံ
ညင်သာ တိတ်ဆိတ်ရဲ့။

ကြေး သုံးထပ် တံခါးဆီ
 ရောက်ကြတော့၊ တန်းဖြုတ်ဖို့ ဖွင့်ဖို့ လူတရာ
 မလောက်ပေမဲ့၊ ကြည့်၊ တံခါးတွေ အကုန် အသံဆိတ်ဆိတ်
 ပွင့်ကြပေ၊ နေ့ခင်းသာ ဆိုက ကြောက်ဖွယ်
 ပတ္တာတို့၊ အကိုင် ခက်တဲ့ ကြေးပြားတို့ရဲ့
 မိုးချုန်းသံ နှစ်ကောသက ကြားရမှာ။

အလယ်နဲ့ ပြင်ပ တံခါးတို့လဲ ဒီလိုပဲ
သိဒ္ဓတ္ထနဲ့ သူ မြင်းတို့ လာတဲ့ အခါ၊
ရောမ တံခါးကြီးတွေ အသံ ဆိတ်ဆိတ်ပဲ
ပွင့်ကြရဲ့၊ တံခါးတို့အရိပ် အောက်မှာတော့ကာ
သူသေလို့ ဆိတ်ဆိတ်၊ လက်ရွေးစင် ကင်းတွေ၊
လှံ-ဒါး ဘေးကျ၊ ဒိုင်း မကိုင်း၊ စစ်ဗိုလ်တွေ၊
စစ်သားတွေ လှဲနေရဲ့။ မင်းသား မလာခင်၊
မလ္လ အိပ်မွေ့ လယ်ပေါ် တိုက်တဲ့ လေထက်
အိပ်ငွေ့ ပြင်းတဲ့ လေ တိုက်သမို့ ရှုမိရင်
အာရုံတွေ မူးမွေ့ကုန်တယ်။ ဒါနဲ့ သူ
နန်းက လွတ်ခဲ့ပေ။

မိုးသောက်ကြွယ် အရွှေဖက်

မိုးအစုန်းမှာ လှံတဝက်ခန့် အကွာ ရောက်ရှိချိန်၊
 မြေပေါ်မှာ မနက်ခင်း လေသက်ပြင်း ချကာ
 နယ်ခြားမြစ် အနော မခွဲ လှိုင်းကို လူးလွန်ချိန်၊
 သူဇက်ကြိုးကို ဆွဲ၊ မြေပေါ် ခုန်ချကာ၊
 ကဏ္ဍကံကို နားရွက်ကြားမှာ နမ်း၊ ဆန္ဒကို
 ချီသာစွာ ဆိုတယ်- “ဒီ မင်းပြုတဲ့ အမှု
 မင့် ကောင်းကျိုး သတ္တဝါအပေါင်း ကောင်းကျိုး ဆောင်မယ်။
 မင့် မေတ္တာအတွက် ငါ့ မှတ်ကို ချစ်တယ် သိ။
 ငါ့ မြင်း ပြန်ခေါ်သွား၊ ဒီ ငါ့ခေါင်းက ပုလဲ၊
 ငါနဲ့ မအပ်တော့တဲ့ ငါ့ မင်းသား ဝတ်ရုံ၊
 ငါ့ ကျောက်စီ ဒါးလွယ် ခါးပတ်နဲ့ ဒါး၊ ဟောဒီမှာ
 ဒါးသွားမြနဲ့ ငါ့ ခေါင်းက ဖြတ်လိုက်တဲ့
 ဆံရှည်တွေ ယူသွား။ အကုန် ဘုရင့်ကို ပေးလိုက်၊
 အလင်းအတွက် တကိုယ်ရေ ဖေ့ရှာ အားထုတ်ခဲ့လို့
 ရတဲ့ ပညာတော်နဲ့ ဆယ်ပြန် မင်း အဖြစ်
 မလာ မချင်း မေ့ဖို့ သိဒ္ဓတ္တ မှာတယ် ပြော။
 ငါ အောင်မြင်ရင် တကမ္ဘာလုံး ငါ့ ကမ္ဘာပဲ။
 မဟာ အကျိုးပြုမှုကြောင့်၊ မေတ္တာကြောင့် ငါ့ ကမ္ဘာ။
 လူအတွက် မြော်လင့်ချက် လူမှာပဲ ရှိတယ်။
 ငါ့ ကမ္ဘာကို ကယ်ဖို့ ငါ့ ကမ္ဘာကို စွန့်တဲ့
 ငါ ရှာသလို ဘဿ မရှာသေးခဲ့စဖူး။”

ဝဉ္ဇမကျမ်း

ဆူဇဂြိုဟ် ပတ်လည်မှာ တောင်လှ ငါးလုံးတို့
ဗိမ္ဗသာရ မင်းရဲ့ မြို့ကို ရံနေတယ်။
စပလင်နဲ့ ထန်းနဲ့ စိမ်းတဲ့ ဧဝဘာရ။
ခြေရင်းမှာ သာသုတိ လှိုင်းနှေးလေးနဲ့
စီးရာ ဝေပုလ္လ။ အငွေ့လျှံ ကန်တို့မှာ
ကျောက်နက်ရိပ် ထင်ဟပ်ကာ ကျောက်မိုးတို့က
မြေဆီမြတ် စိမ့်ရာ ရိပ်သာ တပေါင်န့်။
အရှေ့တောင်မှာ လင်းတ တောင် သေလာဂီရိ။
အရှေ့ဆီမှာ ရတနာတောင် ရတနာဂီရိ။
ခြေနင်းကျ ကျောက်ပြားခင်း လှမ်းကောက်လေးက
ဆူးပန်းခင်းတွေ ဝါးရုံတွေ နားကနေ၊

မှိုင်းညိုညို သရက်ပင်တွေ ဆီးပင်တွေ အောက်၊
 ဖွေးဖွေး ကျောက်တန်းတွေ၊ နဂါးသွဲ့ ကျောက်ဆောင်တွေ၊
 စတောင်စောက်နိမ့်တွေ၊ တောပန်းခင်းတွေ ဖြတ်လာ၊
 နောက်ဆုံး တောင်နှာမောင်း အနောက်ပြေးဆင်းသွားပြီး
 သမန်းပင် အုပ်မှီးတဲ့ ဂူထက် မိုးနေရဲ့။

ရူပါ၊ ဒီ ရောက်လာသူ အသင်၊ ဖိနပ် ချတ်လေ၊
 ဦးညွတ်လေ၊ ကျယ်ပြောတဲ့ ဒီ ကမ္ဘာမြေ တဝှန်း
 ဒီထက် ချစ်အပ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ နေရာ မရှိ။

ဒီမှာ ဗုဒ္ဓ သခင် ပူပြင်းတဲ့ နွေများ၊
 မိုးသဲများ၊ အေးစိမ့် မိုးသောက်၊ ညနေများ
 ထိုင်ခဲ့တယ်။ လူအပေါင်း အကျိုးအတွက် သင်္ကန်းဆီး၊
 သူသူတို့ဆီက ရတတ်သမျှ မဖြစ်စေသော
 အစာလေး သူတောင်းစားဟန်နဲ့ စားကာ၊ ညမှာ
 အိမ်၊ တကိုယ်ထဲ၊ မြက်ပေါ် လွဲလျောင်းခဲ့တယ်။
 အအိပ်မဲ့တဲ့ တောခွေးတို့ သူ့တိုက် ဟောင်း၊
 ခြုံထဲမှာ ငတ်မွတ်တဲ့ ကျား ချောင်းဟန်ရဲ့။
 နေရော ည လောက သခင် ဒီမှာ နေခဲ့၊
 စည်းစိမ်အတွက် မွေးခဲ့တဲ့ ကိုယ်ကို ချိုးနှိမ်၊
 အစာရှောင်၊ ခဏခဏ မအိပ်ဖဲနေ၊ ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ်

ကမ္ဘာနှုန်းနဲ့ ပြင်းပျစူးစမ်း—ကြာလွန်းသမို၊
 ရံဖန်၊ သူထိုင်ခုံ ကျောက်တုံးနှယ် မလှုပ်မရွက်
 သူ စီးပြန်းခိုက်၊ သူ ဒူးပေါ် ရှဉ့်က ခုန်၊
 ကြောက်တတ်သူ ငှက်က မိမိ သားသမီးတွေ
 သူ ခြေကြားက ခေါ်သွားပြီး၊ ချိုးပြာတို့
 သူ လက်ဘေး ခွက်ထဲက ထမင်း နှိုက်ကြရဲ့။

ပဉ္စမကျမ်း

ဒီလိုနဲ့ သူကုန်းမြေ အပူ တဖိုတ်ဖိုတ်၊ တံဘိုင်း
ကျောင်းတို့ လေပူထဲ ကံချိန် မှန်းတည့်က
နေဝင်ထိ တွေးတယ်၊ မီးလျှံအလုံးကြီး လိမ့်
ဆင်းသွားတာ၊ လယ်နဲ့အိတို့ပေါ် မရမ်းရောင်
ညနေ ရှောပြေးသွားတာ၊ ကြယ်တို့ ငြိမ်ငြိမ်
လာနေကြတာ၊ လူ စည်ကားရာ မြို့က
စည်သွားရေတို့ ခုန်တာ၊ ဇီးကွက်၊ မြေဝပ်တို့
အော်တာလဲ မကြားဖူး။ အတွေး ခြည်မြင်တွေ့ကို
ထက်ထက်သန်သန် ဖြေရှင်း၊ ဘဝ ဝက်ပါကို
မြဲမြဲ ရှောက်ရင်း အတ္တက ခွါခဲ့တယ်။
ဒီလိုနဲ့ ထိုင်ရာ သန်ကောင်က ကမ္ဘာ ငြိမ်စေ၊
အမှောင်ရဲ့ သားကောင်တို့သာ ခြုံထဲ တွားကြ၊
အော်ကြ၊ လူရဲ့ မသိမှု တောနက်ကြီးထဲ
ဘယနဲ့၊ အမှန်းတို့ အော်သလိုမျိုး။ တဏှာ၊ လောဘ၊
ဒေါသတို့ တွားသွားနေကြသလိုမျိုးပ။
တိမ်ပင်လယ်ရဲ့ ဆယ်ပုံ၊ တပုံ ကူးခပ်ဖို့
ခြေမြန် လ ကြာသလောက်သာ သူ အိပ်စက်တယ်၊
အာရုဏ်တု အရင် အိပ်ရာက ထ၊ တောင်ရဲ့
စင်မြင့်မှောင်မှောင်မှာ အတွေးနဲ့ ရပ်တဲ့ကာ၊
အိပ်ဆဲ ကမ္ဘာကို ထက်သန်တဲ့ မျက်လုံးတွေ၊
သက်ရှိ အားလုံး ပိုက်ထွေးတဲ့ စိတ်နဲ့ ရှု၊
မြေတို့ကို နှိုးတဲ့ မနက်ရဲ့ အနမ်း လေညင်း
လှိုင်းတို့နဲ့ လယ်တို့ပေါ် လှုပ်ရှားလာတော့တယ်။
အရှေ့ဆီမှာ နေ ဆိုတဲ့ အံ့ဖွယ်သရဲ အမှု
စုရုံး-ကြီးထွားလာပေါ့၊ ပထမ ဆည်းဆာ
ဒါ့မျှမို့ အာရုဏ်ပျော့ကို ည မသိသေး၊

မကြာခင်-တောကြက်ဖ နှစ်ခွန်း မတုန်လိုက်ရပါ—
 အဖြူနား တခု၊ ကျယ်လာ၊ တောက်လာတဲ့ အဖြူရောင်၊
 ငွေရောင် ရေလုံ့ထဲ မှိန်ဝင်၊ ရွှေပျော့အဖြစ်
 နွေးလာတဲ့ ရွှေပြေးကြယ်လို့ မြင့်မား၊ ထိပ်ဆုံး
 တိမ်တို့မှာ မိ၊ တိမ်နားတွေမှာ ရွှေရောင်
 ညီးညီး လောင်ကျွမ်းကာ၊ အနားစွန်းကနေ နုနင်း၊
 ကြက်သွေး၊ နီတျာ၊ ဂေါ်မုတ်တို့ ဖြာတော့တယ်
 ဒီတုန်း အပြာမှာ ဝင်းဝင်း ကောင်းကင် လောင်ကျွမ်း၊
 ပီတိ အလင်းရောင် ဝတ်ရုံ ရုံကာ၊ ဘဝနဲ့
 ဘုန်းတန်ခိုး ဘုရင် လာချေပေါ့။

ဒီနောက် တို့အရှင်

တက်လာတဲ့ နေဝန်းကို ရသေ့ ထုံးစံအတိုင်း
 နှုတ်ဆက်—ကိုယ်လက် သုတ်သင်မှု ပြုပီးနောက်—
 ကျွေ့ကောက်ကောက် လမ်းက မြို့ထဲ လာခဲ့တယ်။
 ရသေ့ ထုံးစံအတိုင်း တလမ်းဝင် တလမ်းထွက်တဲ့ကာ
 သပိတ်ကို လက်မှာစွဲလို့ မိမိ လိုသမျှ
 မဖြစ်စလောက် အနံ့ငယ် ဆွမ်းခံခဲ့တယ်။ မကြာခင်
 ပြည့်တာပဲ။ မြို့နေ အားလုံးက ဆိုတယ်—
 “တို့အလှူ ခံပါ၊ အရှင်၊” “တို့ဆီက ယူပါ။”
 နတ်လို မျက်နှာ၊ စျာန်ဝင် မျက်လုံးကို မြင်ကြ။
 မိခင်တွေ တို့သခင် ဖြတ်သွားတာ မြင်တော့၊
 ခလေးတွေကို သူ့ခြေ ကုန်းအနမ်းခိုင်းကြတယ်။
 သင်္ကန်းစွန်းကို နဖူးဆီ မယူကြ၊ သူ
 သပိတ် ပြေး ဖြည့်ကြ၊ နို့နဲ့ မုန့် လှူကြတယ်။
 ရံဖန်၊ သာသာ ပြေးပြေး၊ နတ်ကရုဏာနဲ့

တောက်ပ၊ ဘဝတူ အဖြစ်နဲ့သာ သူ သိတဲ့
 သူတို့အတွက် မေတ္တာ လျှမ်းကာ ရှောက်လာစဉ်၊
 ဣန္ဒြိယ သူတဦးရဲ့ မျက်လုံးမဲများ
 တအံ့တသြ ရုတ်ခြည်း မေတ္တာနဲ့ ကြည့်၊ ခန့်ငြား
 ရုပ်ကို လေးမြတ် ရှိခိုး၊ အတွေးနဲ့ အိပ်မက်
 ရုပ်လုံးပေါ်လာတာ မြင်ရ၊ လူထက် လူ
 ကြက်သရေ ရင်မှာ မီးစွဲသလိုပဲ။ သူက
 သပိတ်နဲ့ သင်္ကန်းနဲ့ ရှေ့ဆက် ရှောက်သွားရဲ့။
 နှလုံးသား ဒါနကို နူးညံ့ စကားနဲ့ တုန့်၊
 ဆိတ်ငြိမ် ဒေသဆီ ပြန်လာခဲ့ပီးနောက်၊
 တောင်ပေါ်မှာ သူတော်စင်တို့နဲ့ အတူထိုင်၊
 ပညာအကြောင်း၊ လမ်းအကြောင်း ကြားနာ မေးမြန်းရဲ့။

ရတနာဂီရိရဲ့ အပင်အုပ်ငြိမ်တို့ အလယ်၊
 မြို့တော်ရဲ့ အလွန်၊ ဂူတွေရဲ့ အောက်ဆီမှာ၊
 ကိုယ်ကို ဝိညာဉ်ရဲ့ ရန်သူ၊ သွေးသားကို
 နာမူအသိ သေကာ၊ အညှင်းခံ အာရုံတို့
 ညှင်းသူကို မနှောင့်ရှက်တော့တဲ့ထိ အပြင်းအထန်
 နာကျင်မှုတွေနဲ့ ကြိုးချည်ကာ ယဉ်အောင်
 လုပ်ရမယ့် တိရစ္ဆာန်လို ယူသူ ယောဂီ၊
 ဗြဟ္မစာရီ၊ ဘိက္ခု၊ ပိန်ကျုံးပူဆွေး
 အုပ်စု တစု တကွဲစီ နေတယ်။ တချို့ နေ့ည
 လက်မြောက် ရပ်နေရာ၊ သွေးခန်း၊ ရောဂါကြောင့်
 နှမ်းလျသမို့ တဖြေးဖြေး ပြုန်းကုန်တဲ့ အဆစ်များ၊
 တောင့်နေတဲ့ လက်ခြေများဟာ ပင်စည်က
 ကိုင်းခွသေများနယ် အရည်မဲ့ ပုခုံးကနေ

ပြုတ်ထွက်။ တချို့လဲ လက်သီးကို ကြာကြာနဲ့
 ပြင်းပြင်း ဆုပ်ထားရာ လက်သည်းခွံတွေဟာ
 လက်ဝါးပုပ်ကို ဖောက်ထွင်း။ တချို့ သံဆူးတပ်
 ဖိနပ်နဲ့ လမ်းရှောက်၊ တချို့ မီးခတ်ချွန်နဲ့ ရင်၊
 နဖူး၊ ပေါင်ကို ခြစ်၊ အမာရွတ်ထင်စေ၊ အသားကို
 တောဆူး၊ တံစို့တို့နဲ့ ချုပ်၊ ရှုံ့ပြာတို့ လိမ်း၊
 ခါးမှာ သူသေ အဝတ် ဝတ်၊ ပုပ်ဟောင်နေကြ။
 တချို့လဲ သူသေ မီးပုံတို့ လောင်ရာမှာ
 နေထိုင်ကာ အသေကောင်တို့ကို အဖော် လုပ်ပီး
 ညစ်ပတ် ပေကျ် လျောင်းနေကြတယ်။ စွန့်တွေ
 အနားတဝိုက် သူသေကြွင်းတို့ပေါ် အော်နေရဲ့။
 တချို့ သီဝ နာမယ်ကို တနေ့ အကြိမ် ငါးရာ
 အော်ကြပီး၊ ခုန်ထွက်လုလု မြေတွေကို
 နေလောင် လည်ပင်း၊ ဟောက်ပက်နံပါးတို့မှာ
 ရစ်၊ ခြေသေတဖက်ကို ပေါင်နောက် ပစ်ထားရဲ့။

ဒီလိုနဲ့ ဒုက္ခသား တစု စုနေရဲ့။

မီးလို အပူကြောင့် ခေါင်းအနာလွှမ်း၊ မျက်ခမ်းစပ်၊
 အသားဆိုင် အသားမြင်တွေ ရှုံ့တု၊ မျက်နှာတွေ
 ငါးရက်က လူသေလို ဟောက်ပက်-ချိုင့်ဝင်၊
 တယောက် ဖိုထဲမှာ ဝပ်၊ တမုန်းတည့်က တမုန်းတည့်
 လူးဆပ် အစေ့တထောင်ကို ရေတွက် ထုတ်ယူကာ၊
 အငတ်ရဲ့ ဇွဲနဲ့ တစေ့ချင်း တစေ့ချင်း စားကာ၊
 အငတ်ခံနေတယ်။ တယောက်ကတော့ ရသရမက်
 မပေါ်အောင် အရွက်ခါးတွေနဲ့ အနာရှာနေရဲ့။
 နောက်၊ ကိုယ့်အင်္ဂါ ကိုယ်ဖြတ်တဲ့ ဒုက္ခသား၊
 မျက်လုံးမဲ့၊ လျှာမဲ့၊ လိင်မဲ့၊ ကျိုး၊ နားကန်း။

ကိုယ်ကို စိတ်က ခုလို ကင်းကွာ စေတာ
ဒုက္ခ အသရေအတွက်၊ (ကျမ်းစာအဆို)ရကြမယ့်
သုခအတွက်တဲ့။ သူတို့ ဒုက္ခတွေဟာ
ဒုက္ခ စေသူ နတ်တို့ ရှက်၊ လူတွေကို
ငရဲ ဆိုးတာထက် ခံနိုင်တဲ့ နတ် ပြုပေ။

သူတို့ကို သနားစရာ မြင်ရာ၊ ဒုက္ခသည်
အကြီးအအကဲကို တို့သခင်က-“ဆင်းရဲစွ၊ အရှင်၊
ဒီ လပေါင်းအများမှာ ငါ တောင်ပေါ် နေကာ
(ငါလဲ သစ္စာရှာသူမဲ့) အကိုတို့နဲ့
သင့်ကို သနားစဖွယ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ညှင်းကြတာ
မြင်ရတယ်။ ဆိုးလှတဲ့ ဘဝကို ဘာကြောင့်
ဒုက္ခ လောင်းဖြည့်သလဲ။”

ပညာရှိ ဖြေရဲ့—

“ကျမ်းအဆိုက နာကျင်မှုကို နေ့စဉ် ဘဝ၊
သေခြင်းကို ချမ်းမြေ့နားရာ ဖြစ်တဲ့အထိ၊
ကိုယ့်အသားကို ဖျက်ရင်၊ ဒီ နာမှုတွေက
ဒုစရိုက် ချေးညော် စင်စေမယ်၊ ဝိညာဉ်လဲ
စင်ကြယ်၊ ဒုက္ခ မီးဖိုက တက်၊ အတေးလွန်
မြင့်မြတ်-တင့်တယ်တဲ့ ဘုံများဆီ ပျံမတဲ့။”

မင်းသားက-“ဣန္ဒြေ ပလ္လင်ကို ရွှေပုဝါလို
ရစ်ထားတဲ့၊ မိုးပေါ် လွင့်နေတဲ့ ဟို တိမ်
မုန်တိုင်းထန် ပင်လယ်က တက်ခဲ့တာပဲ။

ဒါပေမဲ့ မျက်ရေစက်တွေ ဖြစ်၊ ပြန်ကျ၊
 အက်ကြောင်း၊ ချောင်းရိုး၊ ရှုံ့ထု မြစ်ရေတို့မှာ
 ကြမ်းထမ်း နာကျဉ် စီးကြောင်းတွေနဲ့၊ ဂင်္ဂါ၊
 သူ ထလာရာ ပင်လယ်တို့ဆီ စီးမယ်။
 ဒုက္ခ အများ ခံပီးနောက် သုခ စံသူ
 အရှင်တို့လဲ ဒီတိုင်း ဖြစ်တာ မသိလား၊ အကို။
 တက်တဲ့ အရာ ကျမြဲ၊ ဝယ်တဲ့ အရာ ကုန်မြဲ။
 ငရဲရဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ ဈေးမှာ သင့် သွေးနဲ့
 နတ်ဘုံကို ဝယ်ရင်၊ ဝယ်ထားတာ ကုန်တော့
 ဒုက္ခ စရပြန်ရော။”

“စကောင်း စမယ်။”

ရသေ့ ညည်းရှာတယ်။ “အလို၊ တို့ ဒါကို မသိဖူး၊
 ဘာမှ မသိဖူး။ ဒါပေမဲ့ ည ပီးရင်
 နေ့၊ မုန်တိုင်းနောက် ငြိမ်းမှု လာတယ်။ တို့က
 တက်လိုတဲ့ ဝိညာဉ်ကို ပိတ်ဆို့နေတဲ့
 ဒီ အသားစုတ်ကို မုန်းတယ်။ ဝိညာဉ်အကျိုးအတွက်
 သုခကြီးတွေ ရဖို့ ဒုက္ခတို့တွေ
 နတ်ဘုံဆီ လောင်းကစားတယ်”

“နှစ် အသင်္ချေပဲ

ကြာဦးတော့၊ နောက်ဆုံး ဒီ သုခတွေလဲ
 ချုပ်ရမှာပဲ”တဲ့ သူက။ “နို့မို့ရင်
 ဘဝနဲ့ မတူဖွဲ မပြောင်းလဲတဲ့ ဘဝ ရယ်လို့
 အောက်၊ ထက်၊ ဟိုဖက်၊ ရှိသလား။ ဆိုစမ်း၊ နောင်တို့၊
 နတ်တွေ မြဲကြသလား။”

ယောဂီတို့က—“မမြဲ၊
မဟာ ဗြဟ္မာပဲ မြဲတယ်။ နတ်တွေ မမြဲပါ။”

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓ အရှင်က—“မြင့်မြတ်ကြဟန်၊
စိတ်ခိုင်မာဟန်နဲ့ ပညာရှိ အသင်တို့၊
ချုပ်ရမယ့်၊ အိပ်မက်မျှ ဖြစ်တဲ့ အကျိုးအတွက်
ညည်းသံ ငိုသံ ဒီ အန်စာတွေ လွှင့်ပစ်။
ဝိညာဉ် ချစ်လို့ ကိုယ်ကို မုန်းတဲ့ အသင်တို့၊
ဝိညာဉ်ကို ဆက် မသယ်အောင် ကိုယ်ကို ရှို့ကြ
ဖြတ်ကြသလား။ မြင်းကောင်းကို အတင်းမောင်းသလိုမျိုး၊
အိမ်ကို ရှာရာ ည မကျခင် လမ်းပေါ်မှာ
ပုံလဲစေတော့ မလား။ သနားဖွယ်ရာ ဆရာတို့၊
အတိတ်ကံကြောင့် နေဖို့ ရောက်လာကြရတဲ့
ဒီ အိမ်လေးကို ဖျက်ကြ ဖြိုကြတော့မလား။
သူ ပြတင်းတွေက အလင်းပေး—ဒီ အလင်းလေးနဲ့
အပြင်ကို မြော်ကြည့်ပြီး အာရုဏ် ကျင်းတော့မလား၊
လမ်းကောင်း ဘယ်ဆီ သွားလဲ့ သိကြရတာကို။”

သူတို့က—“တို့ ဒါ လမ်းအဖြစ် ရွေးခဲ့ပါ၊
ရာဇပုတ္တ၊ လမ်းကျောက်တွေ မီး ဖြစ်ဦး၊
သေရမှာ ယုံ အဆုံးတိုင် နင်းရှောက်ကြမယ်။
ပို ကောင်းမွန်တဲ့ လမ်း သိရင်၊ ပြောပါလေ။
မသိရင် ကျန်းမာစေဗျား။”

သူ ဆက်နှင်ခဲ့တယ်။
လူတွေ သေဖို့ ကြောက်လှသမို့၊ ကြောက်ဖို့ ရှိ၊
ရှင်ဖို့ တပ်လှသမို့၊ ဘဝကို မချစ်ရဲကြ၊
လူ ပျော်ဘာ ဝန်တိုတဲ့ နတ်တွေ ကြိုက်အောင်

လုပ်သလိုလို့၊ ကိုယ်တိုင်ညှိ ငရဲနဲ့ ငရဲကို
 တားသလိုလို့၊ ကိုယ် ပျက်ပြုန်းရင် ဝိညာဉ်အဖို့
 ထိုးဖောက်လွယ်မယ် အရူးစိတ်နဲ့ မြော်သလိုလို့၊
 အပြင်းအထန် အကျင့်တွေနဲ့ ညှင်းပန်းနေကြတာ
 တွေ့ရတော့ အလွန်အမင်း သနားစိတ်ဖြစ်မိရဲ့။
 သိဒ္ဓတ္ထဆိုတယ်- “အလင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ကာ၊
 သင်းပျံ့ပျံ့ မွေးရနံ့နဲ့၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ မရမ်းရောင်
 ဆင်ထားတဲ့ ပူဇော်မှု ဝတ်ရုံတွေနဲ့
 ကျေးဇူး ပြကြကာ၊ မျက်နှာနဲ့လေးတွေ
 နေဖက် လှည့်ကြသူ လယ်ရဲ့ ပန်းကလေးတို့။
 မင်းတို့ ဘသူမှ ဘဝကို ရှောင်။ ကိုယ့်အလှကို
 မဖျက်ဆီးကြဖူး။ အို၊ မိုးကို ဖောက်ထွင်းကာ၊
 မာလာယုနဲ့ ပင်လယ်ပြာအေးတို့က
 တိုက်လာတဲ့ လေ သောက်လိုသူ ထန်းပင်တို့၊
 ငှက်မွေး ရွက်အုပ်က နေတေးတွေ ညည်းကာ၊
 ပင်ပေါက်နံနယ် အရွယ်က သီးတဲ့ အချိန်ထိ၊
 ကျေနပ်နေတာ ဘာ လျှို့ဝှက်ချက် သိသလဲ။
 အပင်တွေမှာ ပျော်မြူး နေကြတဲ့ အသင်တို့၊
 အခုန်သွက် ကျေးတို့၊ ပျားတွေတို့၊ ဗွတ်တို့၊ ချိုးတို့၊
 မင်းတို့ ဘဝကို မမုန်းကြ၊ မင်းတို့ ဘသူမှ
 လိုအင် ချုပ်တီးကာ ကောင်းဖို့ မရည်ကြဖူး။
 မင်းတို့ သတ်သူ၊ အရှင်၊ လူက ပညာရှိ၊
 သွေးနဲ့ မွေးတဲ့ ပညာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
 ညှင်းမှုဆီ ပို့ပေါ့။”

သခင် ပြောကြားနေခိုက်၊
 တခုပ်ခုပ် ခြေရဲ့ ဖိုလိပ် တောင်ပေါ်က လွင့်၊

ဆိတ်ဖြူတွေ သိုးမဲတွေ ပြေးပြေး ဆင်းလာ၊
ဖင့်နဲ့စရာ အရှက်တွေ ခဏခဏ လှမ်းကုန်စား၊
ရေလင်းရာ၊ သဖန်းသီး တွဲကျရာ၊ လမ်းက
သေ့ဖီကြတယ်။ သူတို့ လမ်းချော်သွားတိုင်း
သိုးထိန်း အော်ကာ၊ လေးကို လွဲကာနဲ့ပဲ၊
ငမိုက်သား အုပ်ကို မြေပြန့်ဆီ ချီစေတယ်။
အုပ်ထဲမှာ သားတစ်စုံနဲ့ သိုးမ ပါတယ်။
သိုးငယ်တကောင် ဒဏ်ရာ ရထားသမို့ နောက်က
သွေးရဲရဲနဲ့ လှမ်း၊ ရွှေက အဖော် ခုန်ပေါက်၊
စိတ်ပူသူ သိုးမ ဟို ဒီ ပြေးရှာတယ်။
ဒီး သားငယ် ဟို သားငယ် ပျောက်မှာ တထင့်ထင့်။
ဒါကို တို့အရှင် မြင်တော့ ကြင်ကြင်နာနာ
သိုးခြေကျိုးလေး လေညှိပင်းမှာ ထမ်းလိုက်ကာ
ဆိုတယ်- “သနားစရာ အမွေးထူ အမေ၊ စိတ်အေးတော့၊
မင်း သွားရာ ငါ မင့်သားကို သယ်ခဲ့မယ်။
ဆုချေတဲ့ ရှင်တော့နဲ့ ဟို ဂူတော့မှာ
ကမ္ဘာ ဒုက္ခတွေ ထိုင် ရှုနေတာထက်တော့
တိရစ္ဆာန်တကောင် ဒုက္ခ ရောတာက မြတ်ရဲ့။”

“ဒါထက်၊” သိုးထိန်းတို့ကို သူက- “အဆွေတို့၊
မွန်းတည့်ကြီးမှာ သိုးအုပ် ဘယ် မောင်းကြမလဲ။
ညနေမှ သိုးအုပ်ကို ခြံသွင်းမြဲပါ။”

တောင်သူတို့က ဖြေတယ်- “ယဇ် ဆိတ်တရာနဲ့
သိုးတရာ အပွိုခိုင်းလို့ပါ၊ ဒီ ယဇ်တွေကို
ငါတို့သခင် ဘုရင်က ဒီနေ့ည သူရဲ
နတ်တွေ ပူဇော် ပသ သတ်ဖြတ်ပါမယ်။”

ဒီတော့ သခင်က-“ငါလဲ လိုက်မယ်”ဆိုကာ
ဖုံထဲ နေပူထဲ သိုးထိန်းတို့ ဘေးက
သိုးငယ်ကို ထမ်း၊ စိတ်ရှည်ရှည် ရှောက်ခဲ့တယ်။
သိုးမ ခမျှာ အော်ရင်း သူနဲ့ တဖဝါး မခွါ။

သူတို့ မြစ်ကမ်းနဖူး ရောက်လာကြတဲ့ခါ၊
ချိုး မျက်လုံး၊ ငယ်ရွယ်၊ မျက်နှာ မျက်ရည်ခွဲ
မိန်းမ တဦး လက်အုပ်ချီကာ ဦးညှုတ်ရင်း
“အရှင်”တဲ့၊ “မနေ့က ဒီက သဖန်းပင်အုပ်မှာ
ငါ့ကို ကရုနာ ပြခဲ့တာ အရှင်ပါပဲ။
ငါ ဒီမှာ တကိုယ်ထဲ ခလေးနဲ့ နေခဲ့တယ်၊
သူ ပန်းတွေထဲ ရှောက်လည်ရာ မြေကို တွေ့၊
မြေက သူ လက်ကို ပတ်တော့ ရယ်မောပီး၊
အေးစက်စက် ကစားဖော်ရဲ့ လျှာနှစ်ခွံနဲ့
ပါးစပ်ဟကို ဆော့ကစားခဲ့တယ်။ မကြာခင် သူ
ဖြူရောင် ငြိမ်သက်သွားသမို့၊ ဘာကြောင့် မကစားသလွဲ၊
ငါ့ ရင်ကို သူ နှုတ်ခမ်းက ကွာကျစေသလဲ
ငါ စဉ်းစားမရဖူး။ တယောက်က “သူ အဆိပ်သင့်
ဖျားပီ”တဲ့။ တယောက်က “သူ သေတော့မယ်”တဲ့။
အဖိုးတန်သား အဆုံး မခံနိုင်သူ ငါကတော့
သူ မျက်လုံးတွေဆီ အလင်း ပြန်ဆောင်ပေးမယ့်
ဆေး တောင်းခဲ့တယ်။ မြေရဲ့ အနမ်းအမှတ်လေးဟာ
ငယ်လွန်းတယ်၊ သူလို ချစ်စရာ ကောင်းသူကို
မမုန်းတန်ရာဖူး၊ သူ ဆော့ကစားတာကလဲ
နာစေမယ် မဟုတ်ဖူး ထင်မိတယ်။ တယောက်က
“တောင်ပေါ်မှာ သူတော်စင်တပါးရှိတယ်။ ဟော!

သင်္ကန်းဝါဝါနဲ့ သူ့အခု လာနေပီ။
မင်းသား ရောဂါအတွက် ဆေးများ ရှိလေမလား
ရသေ့ဆီ တောင်း”တဲ့။ ဒါနဲ့ ငါလဲ နတ်လို
နဖူးနဲ့ သင့်ဆီ တုံ့တုံ့ရီရီ လာခဲ့။
ငိုယို၊ ခလေးမျက်နှာလွှမ်း အဝတ်ကိုလှစ်ပီး
ဘာ ဆေးများ ကောင်းမလဲ ညွှန်ဖို့ တောင်းခဲ့တယ်။
သင်က ငါ့ကို မပယ်ပါ အရှင်၊ နူးညံ့တဲ့
မျက်လုံးတွေနဲ့ စိုက်ကြည့်၊ စိတ်ရှည် လက်နဲ့
ထိ၊ မျက်နှာလွှမ်း အဝတ် ပြန်ဖုံးပီး ဆိုတယ်-
“အိမ်း၊ နမူငယ်၊ မင်း တခု ရှာနိုင်ရင်၊ ပထမ
မင်းကို၊ ပီး သူ့ကို ကုနိုင်မှာ ရှိရဲ့။
ဆေးဆရာဆီ လာရင် ညွှန်းတာကို ယူလာ
ရမဲ့ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်၊ မုန်ညင်းနက်စေ့
တကျပ်သားရှာချေ။ တခုတော့ သတိထားလေ၊ အဖေ၊
အမေ၊ သားသမီး၊ ကျွန်၊ သေခဲ့ဖူးရာ အိမ်က
လက်ကတော့ မယူခဲ့လေနဲ့။ ဒီအစေ့မျိုး
ရှာနိုင်မယ် ဆိုရင်တော့ ကုနိုင်မယ်”တဲ့။
ဒီလို သင် ပြောခဲ့တယ်၊ အရှင်။”

သခင် အလွန်တရာ

ကြင်နာစွာ ပြုံးလိုက်တယ်-“အိမ်း၊ ငါပြောရဲ့၊
အပယ် ကိသာဂေါတမီ၊ နို့-အစေ့ကိုကော မင်း
ရပလား။”

“အရှင်၊ အေးသထက် အေးလာတဲ့ ခလေးကို
ရင်မှာပွေ့လို့ ဒီတောမှာ မြို့နားမှာ

တဲတိုင်းကိုပဲ ငါ လိုက်တောင်းခဲ့ပါတယ်။
 “တဆိတ်ရှင်၊ သနားသဖြင့် မုန့်ညင်းစေ့ပေးကြပါ၊
 တကျပ်သား၊ အနက်နော်။” ရှိသူတိုင်း ပေးကြရဲ့၊
 ဆင်းရဲသားတိုင်း ဆင်းရဲသားကို သနားသကိုး။
 ဒါပေမဲ့ ငါက ‘အဆွေရဲ့ အိမ်မှာ လင်၊
 ဇနီး၊ သားသမီး၊ ကျွန်၊ တယောက်ယောက် သေခဲ့တာများ
 ရှိသလား’ မေးတဲ့ခါ သူတို့က ဆိုတယ်-
 “အို ညီမ၊ ဘဲနွယ် မေးပါလိမ့်၊ သေသူ
 အလွန်မှ များပြား၊ ရှင်သူ နဲ့တာပဲ’ တဲ့။
 ကျေးဇူးစကားနဲ့ မုန့်ညင်းစေ့ ပြန်ပေးပီး
 တခြားမှာ တောင်းပြန်တယ်။ တခြားသူတို့ကလဲ
 ‘ရော့ မုန့်ညင်းစေ့၊ ကျွန်တော့်ဖြင့် ဆုံးခဲ့ရဲ့။’
 ‘ရော့ မုန့်ညင်းစေ့၊ အိမ်ကလူဖြင့် သေပေါ့။’
 ‘ရော့ မုန့်ညင်းစေ့၊ အစေ့ကို စိုက်သူတော့်ဖြင့်
 မိုးနဲ့ ကောက်ရိတ်ချိန်ကြား သေခဲ့ပီ’ တဲ့။
 ဆို၊ အရှင်၊ မုန့်ညင်းစေ့ ရှိပီး သေတဲ့ သူ
 မရှိတဲ့ အိမ် တအိမ်လေးမှ မတွေ့ခဲ့ရပါ။
 ဒါနဲ့ နို့မစို့၊ ပြုံးလဲ မပြုံးတဲ့ ခလေးကို
 ချောင်းဘေး စပျစ်ရိုင်းတို့အောက်မှာ ထားခဲ့ကာ
 သင့်မျက်နှာရှာ၊ သင့်ခြေ နမ်းပီး၊ သူတို့
 ငါ့ကို ပြောသလို၊ ငါ စိုးမိသလို၊ ခု တကယ်
 ခလေး မသေခဲ့ရင်၊ ဘယ်မှာ ဒီအစေ့ကို ရှာ၊
 သေခြင်းမဲ့ ရှာမလဲ မေးဖို့ လာခဲ့တယ်။”

“ဘီနုမ၊” သခင်က ဆိုတယ်၊ “ဘသူမှ မတွေ့တာ၊
 မငဲ့ကို ငါ ပေးရမယ့် ဆေးပြင်း ရှာရင်း

မင်း တွေ့ခဲ့ပီ။ မင်း ချစ်တဲ့ သူလေး မင်း
ရင်ခွင်မှာ မနေ့က သေခဲ့တယ်။ ဒီနေ့
တကမ္ဘာလုံး မင်းအပူမျိုး ငိုတာ မင်း သိပီ။
နှလုံးတိုင်း မျှယူတဲ့ အဆွေး တဦးအတွက် ရော့မီ။
မင်း မျက်ရည်တွေ တန်ဖိုး၊ အချစ်ကို အဆွေးပြု၊
ဟောဒီ နှုတ်အ တိရစ္ဆာန်တွေကို မောင်းသလို
ပန်းခင်း မြက်ခင်းတွေပေါ်မှာ သူတို့သခင်
လူတွေကို ယဇ်ပလ္လင်ဆီ မောင်းပို့နေတဲ့
ကျိန်စာကို အောင်ဖို့ ငါ့ သွေးတွေ သွန်းမယ်။
ဒီဆေး ငါရှာရဲ့။ ခလေးကို မြေမြုပ်လေ။”

ဒါနဲ့ သိုးထိန်းတို့နဲ့ မင်းသား၊ သူတို့
အတူယှဉ် မြို့ထဲ ဝင်ခဲ့ကြတယ်။ နေက
အဝေးဆီ ပြေးညှင်း သောဏရဲ့ ချောင်း ရွှေချယ်၊
လမ်းပေါ်၊ ဘုရင့်တပ်သားတို့ စောင့်ရာ တံခါးထဲ၊
အရိပ်ရှည်များ ထိုးချိန်။ တို့သခင် သိုးငယ်ကို
ထမ်းလာတာ မြင်တော့၊ အစောင့်တို့ နောက်ဆုတ်ကြ၊
ဈေးသားတို့ လှည်းတွေကို ဘေးကပ်ပေးကြ၊
ဈေးထဲမှာ ဝယ်သူ ရောင်းသူ လျှာ စစ်ပဲ့
ရပ်ကာ၊ ညင်သာစွာ မျက်နှာကို ငေးကြ၊
တူကို လက်နဲ့ မြှောက်ချီရက်က ပန်းပဲဆရာ
ထုဖို့ မေ့သွား၊ ယက်ကန်းသည် ယက်ထည် ပစ်၊
စာချီ စာလွှာ မေ့၊ ငွေအမ်းသူ ကြွေစေ့
ရေတာ မှားသွား၊ စောင့်သူ မဲ့တဲ့ စပါးကို
သီဝ နှားဖြူ ထင်သလို စား၊ နူးညံ့သလောက်
လှပခန့်ညားမှုနဲ့ လှမ်းတဲ့ တို့ သခင်

ဖြတ်သွားတာကို နို့ညှစ်သူတို့ ကြည့်ခိုက်
 နှားနို့တွေ ကြေးအိုးပေါ် လှံထွက်ကုန်တယ်။
 တံခါးတွေမှာ ရုံးစုနေတဲ့ မိန်းမတို့
 အမေးဆုံးပ- “ယဇ်ကောင် ထမ်းလာတာ ဘာလဲ။
 သွားပုံ လှလိုက်၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ပေးလိုက်တာ။
 ဘာဇာတ်နယ်ပီ၊ မျက်လုံးလှတွေ ဘယ်က
 ရပါ။ သိကြားလား၊ ဒေဝရာဇာလား” တဲ့။
 တချို့ကလဲ- “ဒါ တောင်ပေါ်မှာ ရသေ့တွေနဲ့
 အတူ သီတင်းသုံးတဲ့ သူတော်စင်ပဲပေါ့” တဲ့၊
 သခင်ကတော့ ဈာန်ဝင်စားကာ ရှောက်လာရင်း၊
 တွေးရဲ့- “ဪ၊ သိုးထိန်း မရှိတဲ့၊ လမ်းပြမှယ့်
 သူ မပါ ညမှာ လှည့်လည်ကြတဲ့ သူတို့
 မျိုးဆွေ ဒီ အကောင်တွေလို သေမင့် ဒါးဆီ
 မမြင်မစမ်း အော်မြည်သွားနေတဲ့ ငါ့ သိုးတွေ။”

ဒီတွင် တဦးက ဘုရင်ကို- “ယဇ်ပသဖို့
 မင်းကြီးမှာလိုက်တဲ့ သိုးတွေကို ခေါ်ပီး
 ရသေ့မြတ်တပါး ဒီ ရောက်လာကြောင်းပါ။”

ဘုရင်က ယဇ်ခန်းမထဲမှာ ရပ်နေတယ်၊
 တဖက်တချက်မှာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ် ဗြဟ္မဏတွေ
 မန္တရား ရွတ်ကြ၊ အလယ်ခေါင်က ယဇ်ပလ္လင်ထက်
 ဟိန်းဟောက်နေတဲ့ မီးကို ထိုးပေးကြတယ်။
 သစ်မွေးတွေကနေ မီးလျှံ လျှာတွေ လက်၊
 ထောပတ်၊ အမွှေးအကြိုင်၊ ဣန္ဒြေအကြိုက် ဆော့မရည်
 ပသတာတွေကို ရက်ရင်း၊ ရဲ့ရဲ့မြည်၊

လူးလွန်နေကြရဲ့။ မီးပုံ ပတ်လည်မှာ
 နှေးကွေး၊ ထူပြစ်၊ နီရဲ ချောင်းငယ်၊ 'အခိုးလူ
 စီးဆင်း၊ သဲက စုတ်ယူပေမဲ့ စီးမြဲ၊
 တအော်အော် ယဇ်ကောင်တို့ သွေးပ။ လွဲနေတဲ့
 တကောင်က ချိုရှည်၊ အပြောက်ပြောက်နဲ့ဆိတ်၊ ခေါင်းကို
 မှည့်မြက်နဲ့ နောက်ပြန်ချည်၊ စင်းထားတဲ့
 လည်မှာ ဒါး ဖိရင်း ပုဏ္ဏားက—“ကြောက်ဖွယ်
 နတ်တို့၊ ဒါ ဗိမ္ဗသာရရဲ့ ယဇ်အဖြစ်နဲ့
 ယူဇနာ အများက လာတာပါ။ ပန်းထွက်တဲ့
 သွေးကို ကြည့် ဝမ်းမြောက်တော့။ သင်းပျံ့ မီးမှူး
 လောင်ကျွမ်းတဲ့ အသားနဲ့ ခံကာ ကြည်နူးတော့၊
 ဘုရင့် ပြစ်မှုတွေ ဒီ ဆိတ်ပေါ် တင်ထားစေ၊
 ဒါတွေကို မီးက လောင်ကျွမ်း ဖျက်ဆီးစေ၊
 ခု ငါ ခုတ်ပေါ့။”

ဗုဒ္ဓက နူးညံ့စွာ—

“မခုတ်စေနဲ့၊ မင်းကြီး” ဆိုကာ ယဇ်ကောင်ရဲ့
 ကြီးကွေ့ ဖြေရာ၊ ဘဿု မတား၊ သူ့အရှိန်အဝါ
 ကြီးလွန်းရဲ့။ ပီး၊ ခွင့် ပန်ကာ သူ ဘဝအကြောင်း
 ဟောတယ်၊ ဘဝကို အားလုံး ယူနိုင်၊ ဘဿု
 မပေးနိုင်ဖူး၊ ဘဝကို သတ္တဝါတိုင်း ချစ်ကာ
 ထိန်းဖို့ ကြိုးတယ်။ အနိမ့်ဆုံးထိ သတ္တဝါတိုင်း
 မြတ်နိုး၊ သာယာ၊ အံ့ဖွယ်။ ကရုနာ ရှိရာ၊
 အားလုံးအဖို့ ဆုတပါး။ ကရုနာကြောင့် ကမ္ဘာဟာ
 အားနဲ့သူအဖို့ ပျော့၊ သန်သူအဖို့ မြတ်တယ်။
 သိုးအုပ်ရဲ့ ဆွံ့အတဲ့ နှုတ်ခမ်းမှာ သူ

အသနားခံ စကား ထည့်ပေးကာ၊ နတ်တို့ဆီ
 အသနားခံတဲ့ လူဟာ အသနား ကင်းတယ်၊
 သင်းတို့အဖို့ နတ်လိုပဲ။ ဘဝ အားလုံးဟာ
 အမျိုးတော်တယ်။ တို့ သတ်တဲ့ သတ္တဝါတွေက
 နို့နဲ့ သိုးမွေး ပဏ္ဏာ သရှာတယ်။ ကိုယ့်ကို
 သတ်တဲ့ လက်တွေ့ကို စိတ်ချ ယုံရှာတယ်။
 ကျမ်းစာတွေ တကယ် သင်ပြတာကိုလဲ သူ
 ဟောတာက-သေချိန်မှာ တချို့ ငှက်၊ တိရစ္ဆာန်
 ဘဝ နိမ့်ဆင်း၊ ဒါတွေကတဖန် မီးလျှံကြီး
 ဖြစ်တဲ့ မီးပွား ခရီးမှာ လူ တက်ဖြစ်ခဲ့။
 သတ္တဝါရဲ့ ကြမာ လမ်းကို ဟန့်တားခဲ့ရင်
 ယဇ် ပူဇော်တာ ပြစ်မှု အသစ်သာ ဖြစ်တယ်။
 ဝိညာဉ်ကို သွေးနဲ့ သန့်စင်အောင် ဆေးလို့
 မရဖူး။ နတ်တွေ ကောင်းသမို့ သွေးနဲ့ ပျော်အောင်
 လုပ်မရ၊ ဆိုးသမို့ လာဘ်သိုးမရ။ တရားမဲ့မဲ့
 ပြုခဲ့သမျှအတွက် အားလုံး ပေးကြရမယ့်
 အဖြေရဲ့ ဆံဘမြင် အလေးကို အပြစ်မဲ့ အနှောင်ခံ
 တိရစ္ဆာန်တို့ ခေါင်းပေါ် ပုံလို့လဲ မရဖူး။
 ဒါကို ကိုယ်စီ ကိုယ်င စကြာဝဠာရဲ့
 တည်မြဲတဲ့ ဂဏန်းသင်္ချာနဲ့ တွက်ရတယ်၊
 ဒီ သင်္ချာက သတိရှိ၊ အသိရှိ၊ အခဲမကျ၊
 မရွေ့မရှား၊ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနောတို့အဖို့ အကောင်းကို
 အကောင်းနဲ့၊ အဆိုးကို အဆိုးနဲ့၊ အတိအကျ တွက်တယ်။
 အနာဂတ်အားလုံး အတိတ်ရဲ့ အသီး ဖြစ်စေတယ်။
 ဒီလို ကရုဏာ သစ္စာ ခန့်ငြားမှုနဲ့
 သနားဖွယ် စကားလုံးများ သုံးကာ သူ ပြောရာ၊

ပုဏ္ဏားတို့ သတ်မှုနဲ့ နီစွေးနေတဲ့
လက်ပေါ် အင်္ကျီ ဆွဲချ၊ ဘုရင် ချဉ်းကပ်လာ၊
လက်အုပ်ချီ ရပ်၊ ဗုဒ္ဓကို ရှိခိုးပေါ့။

တို့ သခင်က ဆက်လက်ပီး ဟောပြောမှာ၊
သက်ရှိ အားလုံး မိတ်ဆွေစိတ် ပွားကြရင်၊
သွေးကင်း-စင်ကြယ်တဲ့ အစာတွေ၊ ရွှေရောင် စပါး၊
သစ်သီးဝင်းဝင်း၊ အားလုံးအတွက် ပေါက်နေတဲ့
အပင်ချိုတွေ၊ ရေကြည်၊ လုံလောက်တဲ့ သောက်ဖွယ်
စားဖွယ်တွေ စားသုံးရင် ဒီ ကမ္ဘာ လှစွာ။

ဒါ ကြားရာ၊ နူးညံ့မှု အားက အောင်သမို၊
ယဇ်ဆရာတို့ကိုယ်တိုင် ယဇ်မီးလျှံတွေ ညှိမ်း၊
ယဇ် သံမဏိ ဒါးကို လွှင့်ပစ်လိုက်ကြတယ်။

နိုင်ငံ တဝှန်း နောက်နေ့ မောင်းကြေးနင်း လှည့်ပီး
အမိန့်တော် ပြန်တဲ့ကာ ကျောက်ပြား ကျောက်တိုင်မှာ
ဒါ ထွင်းထုတယ်—“ဘုရင့် ဆန္ဒတော် ဒီလို၊
ယဇ် ပူဇော်ဖို့ သတ်တာ၊ စားဖို့ သတ်တာ

ရှိခဲ့လေပီ။ ဒီနောက်မှာတော့ ဘဿမ
ဘဝ သွေးကို မဖိတ်စင်စေရ၊ အသား မစားရ၊
အသိပညာ တိုးပွားမြဲ၊ ဘဝ တခုထဲသာ၊
ကရုနာ ရှိသူဆီ ကရုနာ ရောက်လာမြဲ။”

ဒါ ကျောက်စာပဲ၊ အဲဒီ ခေတ်က စကား၊
သူတော်စင် ကရုနာ၊ နူးညံ့တဲ့ စကားနဲ့
တို့အရှင် သွန်သင်ရာ ဂင်္ဂါ ကမ်းတို့မှာ
လူနဲ့ သူဝန်ထမ်း တိရစ္ဆာန်များ၊ ငှက်များ၊
သက်ရှိအပေါင်းမှာ ငြိမ်းချမ်းမှု ပျံ့တော့တယ်။

တဒဂ် ဘဝရဲ့ အသက်ကို ရှူ၊ သုခနဲ့
 ဒုက္ခ တညီတညွတ် ထမ်းပိုးတပ်ခံကြရသူ
 အပေါင်းကို သခင် နှလုံးသားက သနားတတ်လွန်းသမို့၊
 ကျမ်းစာမြတ်တို့မှာ ရေးထားပုံကတော့၊
 ရှေးတခတ်က၊ ဗုဒ္ဓဟာ ပြဟ္မဏ မျိုးမှာ
 ဖြစ်ကာ၊ ဒါလိဒ ရွာအနီး၊ မုန္တ ခေါ်
 ကျောက်တောင်ပေါ် နေထိုင်စဉ် အခါ၊ မိုးခေါင်လို့
 မြေပြင်တဝှန်း ညှိုးနွမ်းခြောက်သွေ့ခဲ့၊ ငုံးတကောင်
 မပုန်းသာခင် စပါးပင်ပျို သေ၊ တောထဲမှာ
 နေပြင်း အိုင်တို့ကို စုတ်၊ မြက်တွေ အပင်တွေ
 ညှိုးလျှ၊ တောသတ္တဝါအပေါင်း အစာရေစာအတွက်
 ကစဉ့်ကလျား ထွက်ပြေးကြရဲ့။ အဲသလို အချိန်မှာ၊
 ရိုးတခုရဲ့ နံရံပူတို့ကြား၊ ဟင်းလင်း
 ကျောက်တုံးတွေပေါ် စန့်စန့်၊ အစာငတ် ကျားမ
 တို့သခင် ဖြတ်သွားရင်း မြင်မိ၊ မျက်လုံးမှာ
 ငတ်မှုက မီးလျှံစိမ်းစိမ်း လင်း၊ တုံ့ရီ
 မေးရိုး၊ ရှုံ့တွ ပါးရိုးက လျှာ တန်းလန်း။
 မိုးကြောင့် ဆွေးနေတဲ့ သက်ငယ် ခွင်းကြားက
 ကျသလို၊ ရောင်စုံအရေတုန့် နံရိုးကြားက
 တွဲကျနေရဲ့။ နို့ပိန်ခြောက်ကို ငတ်မှုတ်
 အော်မြည် ကျားငယ်နှစ်ကောင် ဆွဲစို့နေကြ။
 ဘာမှ မထွက်တဲ့ နို့မဲ့ နို့သီး ဝါးကြ။
 မိခင်ပိန်လဲ ဆူဆူညူညူ နှစ်ကောင်ကို
 မိခင်စိတ်အပြည့် ရက်ပေး၊ လည်က ညည်းသံ၊
 မရှိမှုထက် ပိုတဲ့ မေတ္တာနဲ့ ခါးပိုင်း
 လွှတ်ပေးထား၊ ပထမ အော်သံ ယဲယဲနဲ့၊

ငတ်မှတ် နှုတ်သီးကို သဲပေါ် တင်တဲ့ကာ၊
 ဒုက္ခ မိုးချုန်းသံရိုင်းကို ဟစ်တော့တယ်။
 ဒီ ဆင်းရဲကို မြင်ရာ ဗုဒ္ဓရဲ့ မဟာ
 ကရုနာက လဲ့လို့ ဘာကမှ မမူတော့ဖွဲ့
 “ဒီ တောတိုင်း သူသတ်မကို ကယ်ဖို့ လမ်း
 တလမ်းပဲ ရှိတယ်” လို့ တိသခင် စဉ်းစားတယ်။
 “အဖာမရလို့ နေဝင်ချိန် သေကြတော့မယ်။
 သားကောင် သွေးစုန်း၊ သွေး မရလို့ ပိန်လို့တဲ့
 သူကို ဘယ်သက်ရှိ နှလုံးသားကမှ မသနား။
 ငါ သူကိုကျွေးရင် ငါက လဲ့လို့ ဘာသူ
 ဆုံးမလဲ့။ မေတ္တာဟာ အလွန်ဆုံး အမှု ပြုလဲ
 ဘယ်မှာ ဆုံးရှုံးမလဲ့။” ဒီလို ပြောပြီး သူ
 ပိန်ပဲ၊ တုတ်၊ မျိုးမြတ်ခြည်၊ ခေါင်းပေါင်း၊ အဝတ်တို့ကို
 ငြိမ်ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ် ချွတ်ထားခဲ့ပြီး၊ သဲပေါ်
 အစေးပင် ခြုံ နောက်ကွယ်က ထွက်လာခဲ့တယ်။
 “ကိုင်း၊ မိခင်၊ ဒီမှာ သင့်ဖို့ အစာလေ” တဲ့။
 ဒီတိုင် သေဆဲ အကောင် စူးစူးရိုင်းရိုင်း အော်၊
 ခလေးတွေဆီက ခုန်၊ စေတနာ သားကောင်ကို
 မြေပေါ် လှဲချ၊ လက်သဲ ဒါးကောက်တွေနဲ့
 သူ အသားကို ဖဲ့၊ အစွယ်ဝါဝါတွေ သွေးနဲ့
 ရှဲရှဲ၊ ပွဲတော်တည်တော့တယ်၊ ကြောင်ကြီးရဲ့
 လောင်ကျွမ်း အသက်ရှူသံဟာ ကြောက်ခြင်းကင်းတဲ့
 မေတ္တာရဲ့ နောက်ဆုံး သက်မနဲ့ ရောပီ။

ဒီလို သခင်နှလုံးသား ရှေးကပဲ ကြီးခဲ့၊
 ခုလို သူ မဟာ ကရုနာနဲ့ နတ်တွေကို

အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

ရက်စက်စွာ ပသမှု ရပ်မှတွင် မဟုတ်။
မင်းမျိုး ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားမြတ် ရှာကြောင်း၊ သိတော့
ဘုရင် ဗိမ္ဗသာရ တို့အရှင်ကို သူ မြို့မှာ
နေဖို့ အများကြီး တောင်းပန်တယ်။ သူ ဆိုတယ်—
“သင့် မင်းသားဘဝဟာ ဒီအကျင့်တွေနဲ့ မအပ်၊
သင့် လက်တွေ့ ရာဇလုံအတွက်၊ တောင်းဖို့ မဟုတ်၊
ငါနဲ့ နေပါလှည့်၊ ငါ့မှာ သား မရှိဖူး၊
သတို့သမီး လှလှနဲ့ ငါ့ နန်းမှာ စံကာ၊
ငါ သေတဲ့ထိ ငါ့ ပြည်ကို သွန်သင်ပါ။”
သိဒ္ဓတ္ထ ပြတ်သားတဲ့ စိတ်နဲ့ ဆိုတယ်—
“မင်းမြတ်၊ ဒါတွေ ငါ့မှာ ရှိခဲ့၊ စွန့်ခဲ့။
သစ္စာ ရှာခဲ့၊ ခု ရှာဆဲ၊ ရှာဦးမယ်။
သိကြား နန်းတော်ရဲ့ ပုလဲ တံခါးတို့ ပွင့်ကြကာ
နတ်မယ်တို့ ဖျားစေတော့ နေမယ် မဟုတ်ဖူး။
တရား နိုင်ငံ ထူတောင်ဖို့ ငါ သွားနေတယ်၊
ဂယာနဲ့ တောမြိုင် ရိပ်များဆီ ခရီးနှင်မယ်၊
အဲဒီမှာ ငါ့ဆီ အလင်း လာမယ် ထင်ရဲ့။
ဒီ အလင်းဟာ ဒီက ရသေ့တို့ ကြားမှာရော၊
သျှဉ်းတို့ကရော၊ ဝိညာဉ်ကြောင့် ငတ်ပြတ်၊
ကိုယ် မေ့မောတဲ့ထိ ကျင့်လို့ပါ မလာဖူး။
ရ စရာ အလင်း၊ အောင်စရာ သစ္စာ ရှိလေရဲ့။
အို့ ဆွေစစ်၊ ငါ ရရှိခဲ့ရင် မုချ
ပြန်လာကာ သင့် မေတ္တာ ဆပ်မယ်။”

ဒီတိုင်

ဘုရင် ဗိမ္ဗသာရ မင်းသားကို သုံးကြိမ် ပတ်၊
 သခင်ရဲ့ ခြေတို့ကို ဦးညှိတ် ရှိခိုးပီး
 နှုတ်ခွန်းဆက်တယ်။ ပီး ဥရုဝေလဆီ
 တို့အရှင် ဆက်ခဲ့တယ်။ နှစ်သိမ့်မှု မရသေး။
 ခြောက်နှစ် ရှာခဲ့သမို့ ချိနဲ့၊ မျက်နှာ လျှာ
 တောင်ပေါ်နဲ့ တောအုပ်တွင်း သူတို့ကတော့
 (အာဠာရ ဥဒ္ဒရနဲ့ ရသေ့ ငါးဦးတို့)
 သူ့ကို တားကြပီး သျှဉ်းကျမ်းတွေမှာ
 ရေးထားတာ အရှင်းသားပဲ တဲ့၊ သူတိထက်၊
 သတိထက် မြင့်ပီး ဘယ်သူမှ မရနိုင်တဲ့။
 သူမြတ်ကြီးတွေတောင် မရ တဲ့။ လူသားဟာ
 ဥာဏကဏ္ဍထက် ဘယ် ပိုသိနိုင်မလဲ။
 ဒီကျမ်းမှာ ဗြဟ္မာဟာ ကာယမဲ့၊ အပြုမဲ့၊
 တဏှာမဲ့၊ ငြိမ်သက်၊ ဂုဏ်မဲ့၊ မပြောင်းလဲ၊ ဘဝစစ်၊
 အတေးစစ်တဲ့၊ ပီတိစစ်။ လူဟာ ဘယ်ပုံ
 ကမ္မကဏ္ဍထက် တော်မလဲ။ ဒီကျမ်းမှာ
 တဏှာနဲ့ ကံကို ခွဲရှင်းကာ၊ အတ္တရဲ့
 အနှောင်အဓိက ထွက်၊ ဒီလိုနဲ့ အဝန်းမဲ့ကာ
 ဂေါ်ဒီ ဖြစ်၊ ကျယ်ပြန့်မှုထဲကို ပျော်ဝင်သွား၊
 အမှားက အမှန်၊ ကာမ စစ်ပွဲက ထာဝရ
 ငြိမ်းမှုဆီ ပျံ၊ ဒီမှာ ငြိမ်ဆိတ်နေသတဲ့။

မင်းသား သူတို့ စကား ကြားရဲ့။ မနှစ်သိမ့်နိုင်။

ဆဋ္ဌမကျမ်း

အလင်း နောက်ဆုံး လာရာကို မြင်လိုသူ အသင်၊
ဂင်္ဂါ မြစ်ဝှမ်း “ဥယျာဉ် တထောင်”က အနောက်မြောက်
သွားလေ၊ နောက်ဆုံး နီလာဇန်နဲ့ မောဟန
ချောင်းနှစ်သွယ် စတင်ရာ တောင်ကုန်းစိမ်းတို့ပေါ်
ခြေချမိမယ်။ ဒီချောင်းတွေအတိုင်း လိုက်သွား။
အရှယ်ကျယ် မဟူအပင်တို့အောက် သံသာရီနဲ့
ဘိရိ ချုံတို့ အလယ် ကွေ့ကောက် စီးသွားရာက
မြေပြန့်မှာ ညီမ နှစ်ဖော်တို့ ဆုံစည်းရာ
ဖာလ်ဂူဟာ ကျောက်ကမ်းတွေ ဖြတ်၊ ဂါယနဲ့
တောင်နီ ဗာရဗာန်တို့ဆီ စီးဆင်းသွားတယ်။
ဒီ မြစ်နားမှာ ဆူး ကန္တာ ပြန့်နေရဲ့၊
ရှေးခေတ်က ဥရုဇေလယ တွင်ခဲ့သပ။

သဲတောင် ကျိုးကျားနဲ့။ သူ့ အစွန်းမှာ တောတတော
 အမေးအဘောင်စိမ်းတွေ မိုးနဲ့ တစောင်း ရမ်းနေရဲ့။
 အောက်ချုံကို ဖြတ်ကာ ရေငြိမ် စီးနေရာ၊
 ကြာပြာ-ကြာဖြူတွေနဲ့ ပြောက်ပြောက်ကျားကျား၊
 ငါးတွေ လိပ်တွေလဲ နေထိုင်ကြလေရဲ့။
 အနီးမှာ သေနာနိရွာဟာ ထန်းတို့ကြား
 အသိုက်ဖွဲ့တဲ့ မြက်အမိုးတွေ လွင့်ထွက်ကာ၊
 ရိုးသားပြည်သူ၊ တောင်ယာအလုပ်နဲ့ အေးရဲ့။

ဒီက လူသူမနီး တောထဲမှာ နောက်တကြိမ်
 ဗုဒ္ဓ အရှင် နေ၊ လူတို့ ဒုက္ခ၊ ကံရဲ့
 လုပ်နည်းများ၊ ကျမ်းစာတို့က အယူအဆများ၊
 တောသတ္တဝါတို့ဆီက သင်ခန်းစာများ၊
 အားလုံး လာရာ ငြိမ်မူရဲ့ လျှို့ချက်များ၊
 အားလုံး သွားရာ အမှောင်ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်များ၊
 မြို့နင်း အင်္ဂတေ၊ ရေငွေ့ ဘောင်တန်းတွေနဲ့၊
 နီလာ၊ ဆီးကျောက်၊ မျက်ရဲ့ ရောင်သွေးတွေနဲ့
 လှလွန်းတဲ့၊ သုညဆီ ပျော်ဝင်သွားတဲ့၊
 မိုးလယ် တိမ်တခုက တခု လွင့်တင်ထားတဲ့
 ခုံးလို့၊ ကြားမှာ တည်တဲ့ ဘဝအကြောင်း တွေးတယ်။
 တလပီး တလ တို့အရှင် တောထဲမှာ ထိုင်ကာ
 ဒါတွေ ဆင်ခြင်လွန်းသမို့ ရံဖန် စားချိန်
 မေ့သွားတယ်။ နေထွက်နဲ့ မှန်းတည့် လွန်အောင်
 ကြာသွားတဲ့ အတွေးတို့က ထလိုက်တဲ့ အခါ
 သပိတ် မဖြည့်ရသေးအမို့၊ ကြွက်ကြွက်ညံ့ မျောက်က
 မြေပေါ် လှုပ်ချ၊ ခရမ်းရောင် ကျေး ဆွတ်ချတဲ့၊

ခေါင်းပေါ်က သစ်ကိုင်းတို့က ကြွေကျတဲ့၊
 တောသီးပဲ့ စားရတယ်။ ဒီတော့ သူ့အလှ
 ပြယ်ပေါ့၊ စိတ် အားထုတ်မှုနဲ့ နှမ်းတဲ့ ကိုယ်
 ဘုရားဖြစ်မှာ ပြတဲ့ လက္ခဏာ သုံးဆယ်နှစ်
 နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ ကွယ်ပေါ့။ အင်ကြင်းကိုင်းက
 သူ့ ခြေဆီ ခြောက်သွေ့-ရော်လျ လွင့်လာ တဲ့
 သစ်ရွက်ဟာ နွေဦး စိမ်းလန်မှု နဲ့
 အရိပ်ယောင်ကို ဆောင်သလောက်မှ သူဟာ သူပြည်
 အလုံးရဲ့ မင်းမျိုး ပန်းပွင့်ဟန် မဆောင်ပီဖူး။

ဒီလို အချိန် တချိန် ပင်ပန်းလွန်းတဲ့ မင်းသား
 အသက်မရှူ၊ သွေးမလှုပ်တော့တဲ့ အသတ်ခံရသူ
 ပမာ၊ အားအင် ကုန်ခမ်းကာ မြေပေါ် မူးမေ့
 လဲသွားတော့တယ်။ သိပ်ဖြူရောင်နေတော့တယ်၊
 လုံးဝ မလှုပ်မရှား။ ဒီတွင် အဲဒီလမ်းကို
 သိုးကျောင်းသားတဦး ရောက်လာ၊ မျက်ခွံတွေ ပိတ်၊
 အမည်မဲ့ အနာရဲ့ အရေးတွေ နှုတ်ခမ်းမှာ ထင်ကာ၊
 မှန်းတည့်နေရဲ့ မီးပူ ခေါင်းပေါ် ကျလို့
 သိဒ္ဓတ္ထ လဲနေတာ မြင်တော့၊ တောသပြေ
 အကိုင်းတွေ ချိုး၊ ပန်းရုံတရုံသဖွယ် ရှက်သွယ်ပီး
 မြင့်မြတ်တဲ့ မျက်နှာပေါ် အရိပ် ပြပေးတယ်။
 သခင် နှုတ်ခမ်းတွေပေါ် ဆိတ်ရေအိတ် ညှစ်ပီး
 နို့နှေးနှေးကို တစက်ချင်း လောင်းချပေးတယ်။
 ဇာတ်နိမ့်သူမို့၊ မြင့်မြတ်ဟန် ထင်ရသူ
 တဦးကို မထိစေရဖူးပဲ။ ကျမ်းအဆိုက၊
 အဲသလို စိုက်လိုက်တဲ့ ဇမ္ဗူ ကိုင်းတို့ဟာ
 အရှက်အပွင့် ဝေဝေ အမြန် အသက်ဝင် ပေါက်လာပီး

အသီးဝင်းဝင်းတွေ ပြတ်သိပ် ကျပ်ညပ်နေကာ၊
 ငွေပွင့်တွေ ရွှေခို ဖောင်းကြ ရုပ်တွေနဲ့
 ချယ်လယ်ထားတဲ့၊ တောလိုက်ထွက်သူ ဘုရင်အတွက်
 ထိုးတဲ့၊ ပိုးတဲနန်းနယ် တူသေးတော့သတဲ့။
 ကောင်းလေး သူ့ကို နတ် ထင်ပီး ရှိခိုးတယ်။
 တို့အရှင် အသက် ပြန်ရှုလော၊ ထပ်ပီး သိုးထိန်း
 ကြေးအိုးထဲက နို့ တောင်းတယ်။ “အို၊ ငါ့အရှင်၊
 သင့် ငါ မပေးနိုင်ပါ” တဲ့ သူငယ်က၊ “ငါ
 သုဒ္ဓ ဆိုတာ မြင်စ၊ ထိရင် ယုတ်မယ်။”
 ဒီတော့ လောကထိပ်တင်က- “ကရုနာနဲ့
 လိုမှုဟာ အားလုံးကို ဆွေမျိုးပြုပီ။
 တရောင်ထဲ ရှိတဲ့ သွေးမှာ ဇာတ်မရှိ၊ အားလုံး
 ငန်တဲ့ မျက်ရည်မှာ ဇာတ်မရှိ၊ လူဆိုတာ
 နဖူးမှာ တိလ်က အမှတ်နဲ့၊ လည်မှာ မျိုးမြတ်
 ခြည်နဲ့ မွေးခဲ့တာ မဟုတ်၊ မှန်တာပြုသူ
 နှစ်ဆယ် ဇာတိ၊ မကောင်းပြုသူ ယုတ်ညံ့မြဲ။
 သောက်စရာ ပေးပါ၊ ငါ့ညီ၊ ငါ ရှာပုံတော်
 ကျူးတဲ့အခါ မင်းအဖို့ ကောင်းကျိုး ဖြစ်လိမ့်မယ်။”
 ဒီတွင် တောသား နှလုံးမြူးကာ ပေးတော့တယ်။

နောက်တနေ့မှာတော့ အဲဒီလမ်းကို ကုလားရွှေ
 ဆင်ယင်တဲ့ လုံမတသိုက်၊ မြို့ထဲ ဣန္ဒ
 နတ်စင်က ကချေသည်မတွေ၊ အတီးအမှုတ်
 သမားတွေနဲ့အတူ ဖြတ်သွားကြတယ်—တဦးက
 ဒေါင်းမွေး ရဲတဲ့စည်ကို တီးသူ၊ တဦးက
 ဗန်သူလိ ပြေမှုတ်သူ။ တဦး သုံးကြိုးတပ်

သီတာရီ စပ်သူ။ ကျောက်တန်းတတန်းက တတန်း၊
 ပဆစ်ကွက် လမ်းတွေ ဖြတ်၊ ပျော်ဖွယ် ပဲ့ တခုဆီ
 ပေါ့ပါးပါး နှင်ကြရာ၊ ငွေချွေ့တွေက
 ခြေညှိလေးတွေမှာ တချင်ချင် မြည်သံသာ၊
 လက်ကြပ် လက်ကောက်တို့ စူးရှ ခုန်းတုံ့မြည်။
 သီတာရီ သယ်သူက ကြေးဝါ ကြိုးတို့ကို
 ဖျင်းကာ ညှိုင်းကာ၊ ဘေးက လုံမ တေးသီပါ။

“သီတာရီကို ညှိုင်းတော့ အကလှလှလေးပါကွယ်
 မရော့ မတင်း သီတာရီကို ညှိုင်းလို့ ပေးပါကွယ်၊
 လူတွေ အသဲခိုက်အောင် တို့ ကပြပါမယ်။

တင်းလွန်းတဲ့ ကြိုး ပြတ်၊ တေးသံ ထွက်ပြေးရော၊
 ရော့လွန်းတဲ့ ကြိုး အ၊ တေးသံ သေပါရော။
 မရော့ မတင်း သီတာရီကို ညှိုင်းလို့ ပေးပါကွယ်။”

ပြေနဲ့ ကြိုးအလိုက် ကံချေသည် တေးသီကာ၊
 တောလမ်းတရွောက် မြေကွက်လပ်တခုက တခုဆီ
 ရောင်စုံလိပ်ပြာ အမှိုက်အမဲလို ပျံပြေးပေါ့၊
 ပေါ့ဆဆ သူစကား လမ်းဘေး သပြေပင်အောက်
 အတွေးထဲ မျော ထိုင်နေသူ သူတော်စဉ် နား
 ပဲ့တင်ထပ်မယ် မတွေးမိဖူး။ ဒါပေမဲ့
 ရှုပ်တေးတို့ လွန်တော့ ဗုဒ္ဓ ခေါင်း မော့ကာ၊
 ဆိုတယ်-“လူမှိုက် ပညာရှင်ကို သင်မြဲ။
 ကယ်တင်မှုန့် ဂီတပြုမယ် ရည်ရွယ်ကာ
 ငါလဲ့ ဘဝ စောင်းကြိုး တင်းလွန်းခဲ့ပြီ ထင်။

သစ္စာကို မြင်မှ မျက်လုံးတွေ ဝါးပီ၊
အလိုဆုံး အချိန်မှာမှ ငါ့ခွန်အား ရော့ပီ၊
လူသား လိုတဲ့ အကူမျိုး ရမှ ဖြစ်မယ်၊
ငါ သေလိမ့်၊ ငါ့ဘဝ လူအပေါင်း မြော်လင့်ချက်။”

အဲဒီ မြစ်အနီးမှာ မြေရှင်တဦး နေတယ်၊
တရားကျင့်၊ ချမ်းသာ၊ နွားအုပ်အများကို ပိုင်သူ၊
သဘောကောင်းသူ၊ သူဆင်းရဲအပေါင်းရဲ့ မိတ်ဆွေ။
သူ့အိမ်ကို မှီပီး ရွာနာမယ် တွင်တာ—
“သေနာနီ”တဲ့။ ချမ်းမြေ့-သာယာ နေခဲ့၊
ဇနီးက သုဇာတာတဲ့။ မျက်လုံးမဲမဲ
လွင်ပြင်သူအားလုံးမှာ အလှဆုံးပါပဲ။
နူးညံ့-သစ္စာရှိ၊ ရိုးသား-ကြင်နာတတ်၊
မြင့်မြတ်တဲ့ ရုပ်သွင်၊ အားလုံးကို စကားချိုး
နှစ်လိုဖွယ်ရုပ်ရည်၊ မိန်းမဘဝရဲ့ ပုလဲ၊
ဣန္ဒြိယ အိမ်ဆိတ်ငြိမ်မှာ သူ့အရှင်နံဘေး
အိမ်ထောင်သူခ အေးမြမြ ကုန်ခဲ့ရာ၊
သားယောကျ်ား မင်္ဂလာ ကင်းမဲ့တာ တခုပဲ။
ဒါကြောင့် လက်ရှမီဆီ အကြိမ်များစွာ ဆုတွေ
ခွဲခဲ့ပီ။ လပြည့်ည များစွာမှာ ထမင်း၊
စပယ်ကိုး၊ စန္ဒကူးဆီ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတွေနဲ့
ကိုးဆ ကိုးလီ မဟာလိဂ်ကို ပတ်ကစ
သားဆု တောင်းပီ။ သုဇာတာ ကတိပြုခဲ့—
ဒီဆု ပြည့်ရင်၊ နတ်နှုတ်ခမ်းတို့ မြည်းချင်ဖွယ်၊
စားချင်ဖွယ်၊ သူ့သစ်ပင်အောက်၊ ရွှေခွက်နဲ့
တည်ခင်းကာ၊ ပေါများတဲ့၊ နူးညံ့လှတဲ့

အစာကို ရုက္ခစိုက်ကို ပူဇော်ပါမယ် တဲ့။
ဒါ ဖြစ်ခဲ့ပီ။ သူ့ကို သားလှလှကလေး
ဖွားမြင်ခဲ့ပီ။ ခု သုံးလသားလေးပဲ။
သုဇာတာ့ ရင်ကြား လျောင်းလို့။ သူလဲပဲ
ကျေးဇူးတင် ခြေလှမ်းနဲ့ နတ်ဆီ လာပေါ့။
လက်တဖက်က ဆာရီနီထွေးကို ကိုင်ကာ
သူ ပီတိရဲ့ကျောက်မျက် သားကို ခြုံပေး
လက်တဖက်က လှလှလေး ကွေးမြှောက်ထားကာ၊
နတ်မင်းဖို့ စားမြိန်စာတွေ ထည့်ထားတဲ့
ခွက်နဲ့ ပန်းကန်ကို ခေါင်းပေါ်မှာ ထိန်းထားရဲ့။

ဒါပေမဲ့ မြေကို တံမျက်လှည်း၊ သစ်ပင်ကို
ခြည့်နီတွေ ပတ်ဖို့ လွှတ်လိုက်တဲ့ ရာဇ
လာတဲ့ပီး-“အို၊ သခင်မ၊ ကြည့်တော့၊ ရုက္ခစိုက်
ကိုယ်ထင်ပြပီး နေရာမှာ ထိုင်နေတယ်။
ဒူးပေါ် လက်ရှက်လို့။ သူခေါင်း ပတ်လည်မှာ
အလင်းရောင် ထွန်းပနေလိုက်ပုံ ကြည့်ပါစမ်း။
နတ်မျက်လုံးတွေနဲ့ နူးညံ့ ကြီးမြတ်ပေ။
နတ်များ ဖူးတွေ့ရတာ ကံကောင်းလှရဲ့။”

ဒါနဲ့ (သူ့ကို နတ်ထင်ကာ) သုဇာတာ
တုံတုံရီရီ ချဉ်းလာ။ မြေကို နမ်းကာ
မျက်နှာ ငုံ့ပီး-“သစ်ပင်မှာ နေထိုင်တဲ့
အရှင်မြတ်၊ ကောင်းကျိုးပေးသူ၊ ကျွန်တော်မကို
ကြင်နာသူ၊ ကိုယ်ထင်ပြ ဖူးတွေ့ခံသူ၊
ထွင်းထုပီးစ ဆင်စွယ်လို ပြုဆွတ်တဲ့

နှားနို့က လုပ်ပီးစ ဒီ နှင်းပွင့်နယ်
နို့ခဲတို့ကို လက်ခံစေချင်ကြောင်းပါ။”

ဒီနောက် ရွှေဖလားထဲကို ဒိန်နဲ့ နို့တို့
လောင်းထည့်ကာ၊ ဗုံဒွဲရဲ့ လက်အစုံပေါ်မှာ
နှင်းဆီတို့ နှလုံးသားက ပေါင်းခံယူတဲ့
နို့သင်္ကေ ကျောက်သလင်းဗူးထဲက သွန်းရဲ့။ သူ
စားတယ်။ စကားတခွန်း မဆို။ ဝမ်းမြောက်တဲ့ မိခင်
တလေးတစား အနားက ရပ်နေရဲ့။ ဒီအစာက
အာနိသင် ထူးခြားလှသမို့ တို့အရှင်မှာ
ခွန်အားနဲ့ ဘဝ ပြန်လည်ရခဲ့၊ အအိပ်မဲ့
ညများ၊ အစားမဲ့ နေ့များ အိပ်မက်ပမာသာ
ထင်ရတော့တယ်။ စိတ်လဲ သွေးသားနဲ့အတူ
ဒီအစာကောင်း မျှ၊ အမွှေးအတောင်သစ် ဆင်ဟန်ပဲ။
အဆုံးမဲ့ သဲပြင်ပေါ် ပျံ့လို့ ပန်းတဲဌက်
ရုတ်တရက် ချောင်းတွေရာ ဝမ်းမြောက်မိ၊ လည်နဲ့
ခေါင်းက သဲမှုန့်တွေ ဆေးကြောပစ်ဟန်ပဲ။
တို့အရှင် ပိုလှ၊ ရုပ်သွင် ပို ဝင်းပတာ
မြင်ရတော့ သုဇာတာ ပို ရှိခိုးရဲ့။
“သင် တကယ် နတ်လား” အသာအယာ သူ မေးလိုက်တယ်။
“ပူဇော်တာ နှစ်ချိုက်ပါစ။”

ဗုဒ္ဓက—

“ငါ့ဆီ မင်း ယူလာတာ ဘာလဲ။”

“အရှင်မြတ်”

သုဇာတာ ဖြေတယ်—“နှားအုပ်တွေထဲက

သားဖွားပီးစ နွားမ တရာရဲ့ နို့ကို ယူ၊
 ဒီ နို့နဲ့ နွားဖြူမ ငါးဆယ်ကို ကျွေး၊
 သူတို့ နို့နဲ့ နှစ်ဆယ်ငါးကောင်ကို ကျွေး၊
 သူတို့ နို့နဲ့ ဆယ်နှစ်ကောင်၊ သူတို့ နို့နဲ့
 နွားအုပ်ထဲက အမြတ်ဆုံး အကောင်းဆုံး ခြောက်ကောင်၊
 ဒီ နို့ကို အသစ်ထွန် မြေမှာ လက်ရွေးစင်
 မျိုးစေ့က စိုက်၊ အစေ့တိုင်း ပုံလဲလို ရအောင်
 ဆုတ်အပ်တဲ့ ဆန်နဲ့၊ စန္ဒကူးနဲ့၊ အမွှေးနဲ့
 ငွေအိုးတွေမှာ ထည့်ပီး ကျိုချက်ပါတယ်။
 ဒီလို စေတနာနဲ့ လုပ်တာက သားလေး
 မွေးခဲ့ရင်၊ ကြည်နူးဝမ်းသာ ပူဇော်ပဲ
 လုပ်ပမယ် သင့်အပင်အောက် ကတိခံခဲ့ရာ
 ခု သား ရပါ၊ ဘဝ ချမ်းမြေ့ ပီမို့ပါ။”

အနူးအညံ့ တို့အရှင် အဝတ် နီတျာကို ဆွဲဖယ်၊
 ခေါင်းလေးပေါ်မှာ ကမ္ဘာကို ကယ်တဲ့ လက်တွေ
 တင်ပီး ဆိုတယ်-“သင့် သုခ အဓိန့်ရှည်စေ၊
 သူအပေါ် ဘဝရဲ့ ဝန်ထုပ် ပေါ့ပါးပါစေ၊
 မင်း ငါ့ကို ကူညီခဲ့ပါ၊ ငါ နတ် မဟုတ်၊
 မိမိ အကို တဦးပဲ၊ အရင်ကတော့ မင်းသားပဲ၊
 ခု ခရီးသည်တဦး၊ သိခဲ့ရင် လူတွေရဲ့
 အမှောင်ကို လင်းပေးမယ်၊ တနေရာမှာ လင်းတဲ့
 အလင်းကို ခြောက်နှစ်လုံး နေ့ည ရှာခဲ့တယ်။
 အလင်းကို ငါ တွေ့မယ်၊ ဂုဏ်ပြောင်၊ ကုကယ်မယ်၊
 အလင်း အာရုဏ် ကျင်းမှ ငါ့ကိုယ် အားပြတ်ရာ၊
 ဘဝ လျင်မြို့ ဘဝအလို့လိုက ထုတ်အပ်တဲ့

ဒီ အစာမှန်က ပြန်ဖြည့်ခဲ့တယ်၊ နှမချော၊
ဘဝကိုယ်တိုင် ဇာတိ အများဖြတ်၊ ပိုမြတ်တဲ့
အမြင့်တွေဆီ ရောက်၊ ဒုစရိုက် စင်ကြယ်သလိုပ။
မင်းကော ဘဝနဲ့တင် သုခချမ်းသာကို
ရပလား။ ဘဝနဲ့ မေတ္တာနဲ့ပဲ ပီးပလား။”

သုဇာတာ ဖြေတယ်-“အရှင်မြတ်၊ ငါ့နှလုံးသား
သေးငယ်ရဲ့၊ သေးငယ်တဲ့ မိုး လယ်ကွက်ကို
မစွတ်တတ်ပေမဲ့၊ ကြာခွက်ကိုတော့ ဖြည့်တယ်။
ငါ့သခင် အလှ၊ ငါ့ခလေး အပြုံးမှာ ဘဝနေခြည်
ထွန်းလင်းကာ၊ တို့အိမ်မှာ မေတ္တာ နေ့ရတု
ကျရောက်တာ သိရရင် ငါ့အဖို့ တော်ပီ။
အိမ်မှုအပြည့်နဲ့ နေ့ရက်တွေ သာယာရဲ့။
နေထွက်မှာ ငါ နိုးထ၊ နတ်တွေ ရှိခိုး၊
သီးနှံကို ထုတ်ပေး၊ ပင်စိမ်း ပင်ကိုညှိ၊
အစေခံမတွေ့ကို တာဝန်ကိုယ်စီ ခိုင်း၊
မွန်းတည့်မှာ ငါ့အရှင် ငါ့ပေါင်ပေါ် ခေါင်းတင်၊
တေးသံနဲ့နဲ့ ယပ်အခပ်မှာ မွေးသိပ်။
ဒီလိုနဲ့ ညနေချမ်း ညစာ စားချိန်
သူဘေးမှာ ငါ ရပ်လို့ မုန့်တွေ ကျွေးမွေး။
ဘုရားကျောင်း သွား၊ အဆွေများနဲ့ စကားပြောပီးနောက်၊
ကြယ်လေးတွေ အိပ်ဖို့ ငွေဆီမီး ညှိပေး၊
ဒီလို ချမ်းမြေ့တယ်၊ သားမွေးတော့ သားရဲ့
လက်ကလေးတွေက လိုအပ်ရင် သူဝိညာဉ်
သဂ္ဂဆီ ခေါ်မယ်၊ ငါ ဘယ်မပျော် ရှိမလဲ။
ကျမ်းစာတွေမှာ ခရီးသည်တွေ အရိပ်ရဖို့

အပင်စိုက်၊ လူတွေ သုံးဖို့ ရေတွင်း တူးမယ်၊
သားရတယ် ဆိုရင် သေပီးနောက် ကောင်းမတဲ့။
ကျမ်းတွေ ဆိုတာ ငါ နှိမ့်ချစွာ ယုံရဲ့။
ရှေး သူမြတ်တို့ထက် ပညာ မရှိဖဲကိုး။

သူတို့က နတ်တွေနဲ့ စကားပြော၊ ဂါထာ
မန္တရား၊ ပုည၊ သုခလမ်းတွေ သိတယ်။
အားလုံးအဖို့ နေရာ မရွေး၊ အချိန် မရွေး၊ မုချ၊
အကောင်းက အကောင်း၊ အဆိုးက အဆိုး လာရမယ်လို့
ငါ ထင်တယ်။ ကောင်းမှုနဲ့တဲ သစ်မြစ်ကနေ
အသီးချို၊ အဆိပ်မြစ်ကနေ အသီးခါးခါးတွေ
သီးတာ၊ အသက်ရှင်စဉ်မှာပဲ ရန်ငြိုးက
အမုန်း၊ မေတ္တာက အဆွေ၊ ခန္တီက ငြိမ်းမှု
ပေးတာ မြင်ရသကိုး။ သေနေ ကြုံတဲ့ခါ၊
“အခု”လောက် ကောင်းတဲ့ “နောင်”တို့ မကြုံရပါလား။
ပို ကောင်းမှာပဲ။ စပါးစေ့လေး တစုံကနေ
ပုလဲ ငါးဆယ် စီတဲ့ ငှက်တောင်စိမ်း ပေါက်မြဲ။
ကြယ်လို စံကား အဖြူနဲ့ ရွှေရောင်ဟာ နွေဦး
ဝတ်လစ်စလစ် အင်္ဂုညီလေးတွေထဲ ပုန်းမြဲ။
အို၊ အရွှင်၊ ခံရမယ့် ဆင်းရဲ သည်းခံသူ
မျက်နှာ မြေပေါ် လဲစေမယ် ငါ သိရဲ့။
ဒီ ငါ့ခလေး အရင် လွန်ရင် ငါ့ နှလုံး ကွဲမယ်
ထင်တယ်—ငါ့ နှလုံး ကွဲပါစေ ဆုတောင်းရဲ့။
ဒါမှ၊ သူ့အချိန် စေ့တဲ့ထိ ပြုစုသူ၊
တာဝန်သိ၊ သစ္စာရှိ မိန်းမ ရောက်ရာ
ဘဝကနေ၊ သူ့သေလေး ပိုက်၊ အရှင် စောင့်မယ်။

သေမင်းက သေနာနီကို ခေါ်ရင်တော့၊
 ထင်းပုံပေါ်တက်၊ နေ့စဉ် လုပ်သလို သူခေါင်း
 ငါ့ ပေါင်ပေါ်တင်၊ မီးညှိ လိုက်လို့ မီးတောက်၊
 မီးခိုးတွေ လိမ့်တက်လာရင် ဝမ်းမြောက်မယ်။
 စာဆိုအရ ဣန္ဒြိယသူ တဦး ဒီလို
 သေရင်၊ သူ မေတ္တာက သူ ခင်ပွန်းရဲ့
 ဝိညာဉ်ကို ဆံတပင် နှစ် တကုဋေ ကျနဲ့
 သဂ္ဂံမှာ နေစေသတဲ့။ ဒါကြောင့် ငါ မကြောက်။
 ဒါကြောင့် ငါ ဘဝဟာ ပျော်ရွှင်တယ်၊ အရှင်မြတ်၊
 နာကျင်၊ ဆင်းရဲ၊ ရက်စက်၊ ဒုက္ခပြင်းတဲ့
 တခြား ဘဝတွေကို ငါ မေ့တာတော့ မဟုတ်ဖူး။
 သူတို့ကို နတ်များ မ ပါစေ။ ငါတော့။
 ကောင်းတယ် မြင်တာကလေးကို လုပ်ဖို့ ကြိုးတယ်။
 တရားကို ရိုသေစောင့်ထိန်းတယ်။ လာမယ့်ဟာ၊
 လာရမယ့်ဟာ၊ ကောင်းကောင်း လာမယ် ယုံရဲ့။”

ဒီတော့ တို့အရှင်က—“သင်သူတွေကို မင်း
 သွန်သင်ပါ၊ ရိုးရိုး မေတ္တာနဲ့ မင်းဟာ
 ပညာထက် ပညာရင့်ရဲ့။ မသိတာပဲ
 ကျေနပ်တော့။ တာဝန် ဝတ်တရား သိပိပဲ။
 အေးရိပ်မှာ မျိုးတူတို့ကြား ပေါက်ရောက်တော့၊
 ပန်းကလေး အသင်၊ သစ္စာ အသင်းရဲ့ မှန်းတည့်ဟာ
 တခြား နေရောင်မှာ ပွင့်ရမယ်၊ နောင် ဘဝမှ
 မိုးဆီ ခေါင်းမော်မယ် ရွက်နုတို့တွက် မဟုတ်။
 ငါ့ကို ရှိခိုးသူ၊ ငါ သင့် ရှိခိုးရဲ့။
 မေတ္တာနဲ့ အိမ်ဆီ ပျံတဲ့ ချိုးငှက်ပမာ

မသိဖဲ တတ်နေတဲ့ မှန်မြတ်တဲ့ နှလုံးသား။
 ဘာကြောင့် လူမှာ မြော်စရာ ရှိတယ်၊ ဘယ်မှာ
 ဘဝ ဘီး ထိန်းကြတယ် သင့်မှာ ငါ တွေ့ပီ။
 မင်း ငြိမ်းချမ်းစေ၊ ဘဝအလုံး ချမ်းမြေ့စေသော။
 မင်းအောင်မြင်သလို ငါ အောင်ပါရစေ။ မင်းက
 နတ် ထင်သူက မင်းကို ဆုတောင်းခိုင်းရဲ့။”

“အရှင် အောင်ပါစေ၊” သူက ဆိုကာ သားကို
 ရှုမဝ ငုံ့ကြည့်ရာ၊ ခသေး လက်နုလေးများ
 ဗုဒ္ဓဆီ လှမ်းတယ် (တို့ ထင်တာထက်ပဲ
 ခလေးတွေ ပို သိမြဲအတိုင်းသိ၊ ရှိခိုးဟန်)။
 သူ့လဲ အစာမှန်ကြောင့် အားပြည့်လာကာ၊ ထ၊
 မဟာ သစ်ပင် ပေါက်ရာ ရှေးရှု လှမ်းကြွခဲ့၊
 ဗောဓိ ပင်ပ (ဒီ နောင် နှစ်အပေါင်းတို့မှာ
 မညှိုးတော့၊ ကမ္ဘာ့ အလေးအမြတ် ပြုရာ အဖြစ် ထာဝရ၊
 ထားရှိခဲ့ကြတယ်)။ သူ့ အရွက်တို့ အောက်မှာ
 ဗုဒ္ဓဆီ သစ္စာ ရောက်လာမယ် ဖြစ်တယ်။
 ဒါကို ခု သခင် သိပီ၊ ဒါကြောင့် ခြေလှမ်း
 ညီညီ၊ မှန်မှန်၊ ခန့်ခန့်ငြားငြားနဲ့ သူ
 ဗညာ အပင်ဆီ သွားပေါ့။ အို အသင် ကမ္ဘာတို့၊
 စမ်းမြောက်ကြ။ တို့သခင် အပင်ဆီ ကြလေပီ။

တိုင်လုံးသဖွယ် အကိုင်းတွေ စုကျ၊ စိမ်းလက်လက်
 အမိုးခုံးတွေနဲ့ မိုးလို့၊ အရိပ် သာတဲ့ဆီ
 သူ လှမ်းကြွခဲ့ရာ၊ သိတတ်တဲ့ မြေက
 သူ ခြေရင်းမှာ လှိုင်းလွန်မြက်တွေ၊ ရုတ်ခြည်း

ပန်းတွေနဲ့ ပူဇော်တယ်။ တော သစ်ကိုင်းတို့
 ခိုကိုင်း အရိပ်ပြုကြတယ်။ ရေနတ်တို့က
 မှတ်လှင့်တဲ့ ကြာနံ့သင်း လေအေးနဲ့တော့
 မြစ်ခါးက ညည်းလာတယ်။ တောသတ္တဝါတို့
 (သစ်၊ တောဝက်၊ သမင်) ညနေမှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ
 ရှိရာက မျက်လုံး ပြူးကျယ်ကာ၊ ဂူထဲ
 ခြုံထဲက မျက်နှာညွှန့်ကို ကြည့်ကြ။
 ကျင်းအေးစိမ့်က မြေပြောက် ပါးပျဉ်းထောင် ကပီး
 တို့ အရှင်ကို ဂုဏ်ပြုတယ်။ လိပ်ပြာဝင်းတို့
 အပြာ၊ အစိမ်း၊ ရွှေ တောင်ပံတွေ တဖျပ်ဖျပ် သူ့ကို
 ယပ်ခပ်ပေးကြတယ်။ ကြောက်ဖွယ်စွန့် သားကောင်
 လွှတ်ချပီး အော်တယ်။ ထန်း ရှဉ့်ကျား တပင်က
 တပင် ပြေးပီး ကြည့်တယ်။ စာ ဗူးတောင်း သူ့အသိုက်
 တဲလဲ့က ညံ့နေတယ်။ ပုတ်သင် ပြေးတယ်။
 ဥဩ တွန့်သံချို။ ချိုးတို့ ဝိုင်းဖွဲ့ကြ။
 ဟူးသူးကောင်တွေတောင် သိပီး ဝမ်းမြောက်ကြ။
 မြေနဲ့ လေ အသံတို့ တေးသံ တသံထဲ ပေါင်း၊
 ကြားတဲ့ နားတွေထဲမှာ—“အရှင်နဲ့ မိတ်ဆွေ၊
 ချစ်သူ၊ ကယ်တင်သူ၊ အမျက်၊ မာန၊ ရမက်၊
 အကြောက်၊ သံသယတို့ကို ချိုးနှိမ်ခဲ့သူ အသင်၊
 သူငါ အားလုံးအတွက် သင့် ဘဝ လူသူ အသင်၊
 အပင်ဆီ ကြွပါ။ ဒုက္ခ ညှိမ်းမယ့် ဗုဒ္ဓ
 ဖြစ်သူ သင့်ကို လွမ်းကမ္ဘာ ကောင်းချီးပေးပေါ့။
 ဂုဏ်ပြုအပ်သူ၊ ကြွပါ၊ နောက်ဆုံး ကြိုးပါ။
 မင်းမြတ်၊ အောင်နိုင်သူမြတ်၊ သင့်အချိန် ရောက်ပါ။
 ဒါ ခေတ်အဆက်ဆက် စောင့်ခဲ့ရတဲ့ ညပဲ။”

ဒီနောက် အပင်အောက်မှာ တို့သခင် ထိုင်စဉ်ပဲ
 ည ကျပေါ့။ ဒီတွင် ဒါ လူတွေ ကယ်မယ်
 ဗုဒ္ဓ၊ အခု သစ္စာကို တွေ့ပီး ကမ္ဘာကို
 ကယ်မယ် အချိန် ဖြစ်ကြောင်း အမှောင်ထဲရဲ့ မင်းသား
 မာရက သိရှိသမို့ သူ့ရဲ့ ဒုစရိုက်
 အင်အားစု အားလုံးဆီ အမိန့် ပေးတော့တယ်။
 ဒါကြောင့် အနက်ရှိုင်းဆုံး တွင်းအသီးသီးကနေ
 ပညာနဲ့ အလင်းကို၊ စစ်ခင်းတဲ့ ဘီလူးတွေ၊
 အာရတိ၊ တဏှာ၊ ရာဂနဲ့ သူတို့ တပ်သား
 အလို၊ အကြောက်၊ မသိမှု၊ ရမက်တို့ ချီလာကြပေါ့။
 အမှောင်နဲ့ ကြောက်ဖွယ်ရဲ့ သားတွေပဲ။ အားလုံး
 စိတ် ခါဖို့ ကြိုးသူ ဗုဒ္ဓကို မုန်းရဲ့။
 အဲဒီည ဗုဒ္ဓ အမှန် မရအောင် သရဲတွေ
 တိုက်ကြပုံ ပညာအရှိဆုံးတောင် မသိဖူး။
 ရံဖန် ပြိုကွဲဆဲ ကောင်းကင်က ခရမ်းရောင်
 ဒေါသ လှံချန်တွေနဲ့ လွင့်တဲ့ စူးရှ
 လျှပ်စစ်နဲ့၊ မိုးချုန်းသံနဲ့၊ လေတပြင်လုံး
 တိမ်ဖုံးစေတဲ့ ဘီလူးတပ် မုန်တိုင်းထွေခဲ့။
 ကြောက်ဖွယ် လေရိုင်းနဲ့။ ရံဖန် စွဲမက်ဖွယ်
 အလှသဏ္ဌာန်တွေက တိတ်ဆက် သစ်ရွက်၊ ညွန့်
 လေထဲမှာ မာယာတွေ၊ သံသာ စကားတွေနဲ့၊
 တေးပလီတွေ၊ ချစ်သံတိုးတွေနဲ့၊ ရံဖန်
 မင်းအဖြစ် မြှူဆွယ်ကာနဲ့၊ ရံဖန် အမှန်ကို
 ပျက်အောင် ဒွံ့ဟတွေနဲ့။ ဒါတွေ အပြင်မှာ
 မြင်သာအောင် ကြုံရသလား၊ သူ့အတွင်း နှလုံးထဲ

ဆဋ္ဌမကျမ်း

စိတ်ယုတ်တွေနဲ့ ဗုဒ္ဓ ရုန်းကန်ရသလား၊
ချင့်ကြတော့—ငါ ရှေးစာ အဆို ရေးတာပဲ။

ဒုစရိုက်ကြီး ဆယ်ပါး (မာရရဲ့ သူရဲ၊
မိစ္ဆာ နတ်များ) လာပေါ့။ အတ္တဝါဒ
ပထမပဲ။ ငါ အယူ။ သူက မှန်မှာလို
စကြဝဠာမှာ ကိုယ့်မျက်နှာကို မြင်ကာ၊
“ငါ”လို့ အော်၊ ကမ္ဘာလဲ “ငါ”ဆိုစေချင်တယ်။
သူ တည်မြဲရင် အရာအားလုံး ပျက်စီးမြဲ။
သူက—“သင် ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ရင်၊ တခြားသူများ
အလင်း ရှာပေ့စေ။ သင်ဟာ မပြောင်းလဲဖဲ သင်
ဖြစ်ရင် တော်ပဲ။ မပြောင်း၊ မမှု၊ မကြိုးတဲ့ နတ်တို့
ချမ်းသာ ထ ခံစားလေ”တဲ့။ ဗုဒ္ဓက—
“နင့်ဆီက အမှန် ယုတ်ညံ့၊ အမှား ကဲချိန်စာပဲ။
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ချစ်သူတွေကို လှည့်စားချေ။”
ဒီနောက် ယုံမှားမှု၊ ငြင်းတတ်၊ လှောင်တတ်ကဲ့။
သင့် နားဝ ဆိုတယ်—“အားလုံး ပြရုပ်တွေ။
သူတို့ အချီးနှီး ဖြစ်ပုံ သိမှု အချီးနှီး။
သင်ဟာ သင့်အရိပ်သင် လိုက်ဖမ်းနေတာပဲ။
ထ၊ ပြန်တော့။ အသာ ရှိရှာရုံထက် ကောင်းတဲ့
လမ်း မရှိပါ။ လူကို ကယ်စရာလဲ မရှိပါ။
သံသရာ ဘီးကို တန့်လို့လဲ မရပါ”တဲ့။
တို့အရှင်က—“လူ့ ရန်သူတွေအနက် အနုဆုံး
ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မင်းနဲ့ ငါ မဆိုင်ဖူး”တဲ့။
တတိယ၊ အယူမှောင်တွေကို အစွမ်းတန်ခိုးပေးသူ၊
သိလဗ္ဗတပရာမာသ၊ ကဇဝမ၊ လာပေါ့။

အပြည်ပြည်မှာ အယူနိမ့်အဖြစ် ဆင်ယင်ထားကာ၊
 ဝတ်တွေ၊ ပရိတ်တွေနဲ့ စိတ်ကို ဆော့ကစားရဲ့။
 ငရဲကို ပိတ်၊ နတ်ဘုံကို ဖွင့်တဲ့ သော့တွေ
 ထိန်းသူပေါ့။ သူက- “သင် ဝံ့ဝံ့ စားစား
 တို့ ကျမ်းမြတ်တွေ ပယ်၊ တို့ နတ်တွေ နန်းချ၊
 ဘုရားကျောင်းတွေ လူမဲ့စေကာ၊ ရဟန်းတွေ ကျွေး၊
 နိုင်ငံတွေ စောင့်တဲ့ တရားကို ခါမလို့လား။”
 ဗုဒ္ဓက ဖြေတယ်- “နင် အထိန်းခိုင်းတာက
 မမြဲတဲ့ ရုပ်ပဲ။ အမှန်တရားဟာ တည်မြဲတယ်။
 နှင့် အမှောင်ထဲ ပြန်ဝင်။” နောက် ရဲရဲရင့်ရင့်
 ချဉ်းလာတဲ့ သတ္တိခဲ သွေးဆောင်သူက
 ကာမ တဲ့။ ရမက်တို့ ဘုရင်။ နတ်တွေကိုပဲ
 စိုးပိုင်သူ၊ မေတ္တာအားလုံးရဲ့ အရှင်သခင်၊
 ပျော်မှု နိုင်ငံရဲ့ မင်း။ ရယ်မောကာ သူ
 အပင်ဆီ လာပေါ့။ ပန်းနီတွေ မှန်းထားတဲ့
 ရွှေလေး၊ ထိမှန်ရာ နှလုံးသားကို အဆိပ်လူး
 အထစ်ထက် နာစေတဲ့ လျှာ ငါးခွ မီးလျှံ
 အချွန်ပါ ဆန္ဒ မြှားတို့ကို ဆောင်ထားရဲ့။
 သူ့ကို ဝိုင်းကာ ဆိတ်ငြိမ်အရပ်ဆီကို နတ်
 မျက်လုံး၊ နှုတ်ခမ်းနဲ့ သဏ္ဌာန်ဝင်းတွေ လာကြတယ်။
 မမြင်ရတဲ့ ကြိုးက ဂီတ သံနဲ့ အညီ
 စကားလုံးလှလှနဲ့ မေတ္တာဖွဲ့ သိကြ၊
 ညှိစွမ်းသမို၊ ညတောင် ငြိမ်ဆိတ်စွာ ရပ်ပီး
 နားဆင်၊ ကြယ်တွေနဲ့ လလဲ ဂြိုဟ်လမ်းမှာ
 ရပ် နားထောင်ဟန်ထင်။ သူတို့ ဗုဒ္ဓကို
 ကွယ်ခဲ့တဲ့ ပျော်မှုတွေအကြောင်း၊ လူသားအဖို့

လှသူ က ပေးအပ်တဲ့ သင်းပျံ့ ရင်မြွှာ၊
 အချစ်ရဲ့ ပတ္တမြား နှင်းဆီ ရင်အုံ ပန်းထက်
 ချစ်ဖွယ်ကောင်းတာကို လောကသုံးပါးမှာ
 မတွေ့ရကြောင်း။ ဒါအကောင်းဆုံး၊ ဒါ လူသားတွေ
 နတ်လို့၊ ဖန်ဆင်းသူလို့၊ သခင်လို့ နေရာ
 ကောင်းကင်ဘုံ အစစ်၊ ဒါ အမြဲ သစ်သစ်နေပီး
 ခုက္ခ အထောင် အသောင်း ထိုက်တဲ့ ဆုတကာ၊ ဆု လို့
 သိသမို့၊ ခုန်ကာ ဖမ်းယူသူ လိုရမက်က
 ကိုးကွယ်တဲ့၊ တခုနဲ့တခု သွေးသားက ပိုင်တဲ့၊
 ပြော မဖြစ်ပေမဲ့ စိတ်-စိတ်ချင်း ပြောတတ်တဲ့၊
 အလှ မျဉ်းတော့-မက်စရာတွေမှာ မြင်ရတဲ့၊
 ရုပ် သံစုံငြိမ့်ထက် ထိတွေ့ဖွယ် မရှိကြောင်း။
 လက်နဲ့တွေ့က သိုင်းဖက်ထား၊ ဘဝ တခုလုံး
 ပင့်သက်ထဲ ပျော်ဝင်ကာ၊ လောကတခုလုံး
 အနမ်းနှေး ဖြစ်သွားရာ၊ ဘသူ စိတ်ဆင်းရဲသလဲ။
 ဒီလို ငြိမ့်ငြိမ့်ငြောင်းငြောင်း လက်ယပ် သိကြတယ်။
 ညှိအပြုံးတွေ၊ အချစ်မီးလဲလဲ မျက်လုံးတွေ။
 အရောင် ပြပေမဲ့ နှလုံး ဝှက်တဲ့ ပွင့်အာစ
 ဖူးဝံ့ပမာ၊ အကန့်နဲ့မှာ ခြေလက်နဲ့
 ဘေးသားအိတွေ့က ဝှက်ကြ ဖော်ကြတယ်။
 သလောက် အတုမဲ့ ကြည်နူးဖွယ်မျိုး မမြင်ဖူးသေး၊
 သန်ကောင် ကချေသည်တို့ တသုတ်ပီး တသုတ် အပင်နား
 နီးသထက် နီး၊ တဦးထက် တဦး လှသထက် လှကာ၊
 “အို မဟာသိဒ္ဓတ္ထ၊ ငါ့ကို သင် ပိုင်တယ်၊
 နဲ့ပျိုမှု ချိုပါစ ငါ နှုတ်ခမ်း မြည်းပါ။”
 ဘာကမှ တို့သခင် စိတ်ကို မလှုပ်စေတဲ့အခါ၊

ဟော၊ ကာမ သူနတ်လေးကို ဝှေ့ပေါ့၊ ဟော၊
 ကချေသည်စု ပွင့်သွား၊ အလှဆုံး အခန့်ဆုံး
 သဏ္ဌာန်တခု ယသောဓရာ အသွင် ဆောင်ကာ ထွက်လာပေါ့။
 မျက်ရည်စိုရွှဲနဲ့ မျက်လုံးညိုတွေ့ရဲ့
 ရမက်ဇော နုပေရဲ့။ တောင့်တဟန် လက်တွေ
 သူ့ဆီ ဆန့်တန်း၊ ဂီတကို ညည်းသံနဲ့
 အရိပ်လှက သူ့နာမည်ကို ခေါ်လိုက်တယ်။
 “မင်းသား၊ သင် မရှိလို့ ငါ သေရတော့မယ်။
 ရောဟိနီ ကမ်းပါး စံနန်းတော်မှာ တို့
 ရခဲ့တဲ့ ဘယ် နိဗ္ဗာန်မျိုး သင် တွေ့ပလဲ။
 ဒီ နှစ်နှမ်းတွေအလုံး သင့်တက် ငါ ငိုပီ။
 ပြန်ခဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ၊ ပြန်ခဲ့။ ငါ့ နှုတ်ခမ်းတွေ
 ထိပါဦး။ သင့် ရင်ထဲ တခါ ဝင်ရရင်၊
 ဒီ အိပ်မက်ဆိုးတွေ ဆုံးလိမ့်။ အို၊ ကြည့်ပ၊
 ငါ သင် ချစ်တဲ့ သူ မဟုတ်လား။” ဗုဒ္ဓက-
 “သူ ကိုယ်စား ခုလို နင် အရိပ်တု လှလှ
 ကပြရာ၊ နင့် ကပြမှု အချိုးနီးသာ။
 ချစ်လှတဲ့ သဏ္ဌာန် ဆောင်သူ နင့် ငါ မကျိန်ဆဲ။
 နင့်လိုပဲ၊ မြေသား အရိပ် အားလုံးဟာလဲ။
 နင့် သူညီထဲ ပျော်ဝင်တော့”တဲ့။ ဒီတုင်
 အသံတသံ တောထဲ စူးရှကာ၊ အလှတပ်ဖွဲ့
 မှိတ်တုတ် မီးလျှံလွင့်၊ အငွေ့အခိုး ကြိုးတန်းနဲ့
 မှုံဝါးသွားပေါ့။

ဒီနောက် ကောင်းကင်မဲအောက်၊
 မုန်တိုင်းသံထဲ၊ ဒုစရိုက်ရိုင်းတွေ လာပေါ့။

ဆယ်ပါးအနက် နောက်ဆုံးက ပဋိသ-အမုန်းပ။
 သူ ခါးမှာ မြေတွေ ပတ်ထားပီး သူတို့
 သူ နို့တဲလဲတွေက အဆိပ်နို့ စို့နေ၊
 သူ ဆဲသံ၊ သူတို့ ဒေါသသံ ရောခဲ့။
 အရှင်မြတ်ကိုတော့ သူ ဘာမှ မတတ်နိုင်ဖူး။
 မျက်လုံးငြိမ်တို့နဲ့ သူ နှုတ်ဆိုး ပိတ်စေ၊
 မြေနက်တွေ လိမ်တုန့်ကာ အစွယ် ဝှက်စေတယ်။
 ဒီနောက် ရူပရာဂ—ဘဝ တပ်မက်မှု။
 ဘဝကို မက်မောသမို့ ဘဝကို မေ့တတ်တဲ့
 ကာမ ဒုစရိုက်။ သူ နောက်မှာ ပိုမြတ်တဲ့
 အရူပရာဂ—ကျော်ကြားလို့စိတ်။ သူ
 တန်ခိုး ပညာရှိကို လှည့်စားရဲ့။ စစ်ပဲ့၊
 ရဲဝံ့တဲ့ အမှု၊ ကြိုးစားမှုတို့ မိခင်။
 ဘီလူးဆိုး မာန၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမှန်ယူမှု၊
 ဥဒ္ဓစ္စ။ ပီး၊ ဖားပြုတ်နှယ် လင်းနို့နှယ်
 တွားကြ ပျံကြတဲ့ သဏ္ဌာန်မဲ့ အကောင်ယုတ်စု
 အများအပြားနဲ့—မသိမှု။ အကြောက်နဲ့ အမှားတို့ရဲ့
 တာတမံ၊ ရှုံ့မုန်းစရာ ကဝေမအို၊ အဝိဇ္ဇာ။
 သူ ခြေလှမ်းတွေ သန်ကောင်ကို ပိုမောင်စေရဲ့။
 တောင်ငြိမ်တို့ လှုပ်ကြ၊ လေရိုင်းတို့ အော်ကြ။
 တိမ်ပြိုဟွေက လျှပ်စစ်ဝင်း မိုးမြစ်တွေ
 ဂူထဲက ထုတ်၊ မိုးပေါ်က ကြယ်တွေ ကြေ၊
 သူ အနာဝထ၊ မီးလျှံ ထည့်ပေးလိုက်သလို
 မြေကြီး ရမ်းခါသွား။ စုတ်ပြတ်တဲ့ လေနက်
 လှူရှူ တောင်ပံတွေ၊ အော်သံ ဟစ်သံတွေ၊
 ပြုံးကြည့် မျက်နှာဆိုးတွေ၊ ကြောက်ဖွယ် ခန့်ညားတဲ့

ရုပ်သွင်တွေ ပြည့်နေပေါ့။ ငရဲ နတ်မင်းတွေ
ငရဲဘုံ အထောင်ထောင်က တပ်တွေ ချီခွဲကာ
သခင်ကို စမ်းကြရဲ့။

ဗုဒ္ဓကံတော့ မမှု၊

တံခါးတွေ မြို့ရိုးတွေနဲ့ ခံတပ်မြို့ပမာ၊
ပါရမီ တံတိုင်းကာလို့ တည်တည် ထိုင်နေရဲ့။
မြင့်မြတ်တဲ့ သစ်ပင်၊ ဗောဓိပင်ဟာလဲ၊
အုံးအုံးသဲသဲမှာ မလှုပ်ရှက်၊ လရောင်ခ
ညချမ်းမှာ နှင်းရတနာလဲတို့ လေကြောင့်
မလှုပ်သလို သစ်ရွက်တိုင်း ငြိမ်သက် ပင်းပရဲ့။
ဆူညံသံ ထန်တာက အပင်စု ဖြန့်ရာ
အရိပ်ရဲ့ ပြင်ပမှာသာ။

တတိယ ယံမှာ၊

မြေငြိမ်ခိုက်၊ ငရဲတပ်တွေ ထွက်ပြေးကြပီ၊
ကျဆင်းဆဲ လက လေနဲ့ သွေးလာချိန်၊
တို့အရှင် သမ္မာ သမ္မောဓိ ရတော့တယ်။
လူ့ဥာဏ်ကို လွန်တဲ့ အလင်းနဲ့ အကမ္ဘာ ဘာမှာ
မိမိ ဘဝ တစဉ်တတန်းကို နောက်ပြန်တဲ့ကာ၊
ဝေးစွာ၊ ပိုဝေးစွာ၊ အဝေးဆုံးထိ မြင်ပီ။
ဘဝပေါင်း ငါးရဲ့ ငါးဆယ်ပ။ တောင်ထိပ်မှာ
နားနေသူ တဦး ချောက်ကမ်းပါးတွေ တောင်စောက်တွေ
ကွေ့တက်လာတဲ့ သူ့လမ်းကို မြင်သလိုပဲ။
အကွက်မျှ ငယ်နေတဲ့ တောအုပ် ဖြတ်၊ အစိမ်းတူ
လက်နေတဲ့ နွဲ့အိုင်တွေ ကြား၊ အသက် မရှူနိုင်

ပန်းခဲရတဲ့ ချိုင့်များ၊ ခြေမချော်ရုံ တမယ်
 မူးချင်စရာ တောင်တန်း၊ နေရောင်ဖြာ မြက်ခင်း၊
 ဒါ လွန်တော့ ရေတံခွန်ရယ် ဂူရယ် အိုင်ရယ်၊
 နောက်ဆီမတော့ မိုးပြာဆီ သူ ခရီး စရာ
 မြေပြန့် မှုံဝါးဝါး။ ဒီလိုပဲ ဗုဒ္ဓ
 ဘဝ တက်လမ်းပုံ မြင်ပါ။ အသက် ယုတ်နိမ့်တဲ့
 မြေခိုမ့်ကနေ တောင်တွေ မြင့်ကာ မြင့်ကာ၊
 အကုန်မှာ ပါရမီဆယ်ပါးက တက်သူကို
 မိုးဆီ ပို့တော့တယ်။ ဒါ့ပြင်၊ ဘဝသစ်ဟာ
 ဘဝဟောင်း ပျိုးခဲ့တာ ရိတ်ပုံ၊ ခရီး ပြတ်ရာ
 ခရီး စပုံ၊ အမြတ်ကို သိမ်း၊ အရှုံးကို ပေးဆပ်၊
 ဘဝတိုင်းမှာ အကောင်းက ပိုကောင်းတာ၊ အဆိုးက
 အဆိုးသစ် ရပုံ၊ သေမင်းက ပေးစရာနဲ့
 ရစရာ တွက်ချက်ကာ၊ မှန်ကန် မျှတတဲ့
 သေချာတဲ့ ဂဏန်းသချာနဲ့ (တရွေးသားမလွဲ)
 ကုသိုလ် အကုသိုလ် စာရင်းချုပ် တခုကို
 အသစ်ပေါ်လာတဲ့ ဘဝတခုပေါ် ချပေးပုံ၊
 ဒီမှာ အတိတ် အတွေ့နဲ့ အပြုများ၊ ကြိုးပမ်းမှု၊
 အောင်မှုများ၊ ရှေးဘဝ မှတ်တမ်း မှတ်ရာများ
 ပေါင်းစုထား-ရေးမှတ်ထားပုံတို့ကိုလွှဲ
 ဗုဒ္ဓ မြင်ရဲ့။

ညလယ် ယံမှာ တို့အရှင်
 အဘိညာ ရတယ်—ဒီဘုံကနေ အမည်မဲ့
 ဘုံများ၊ စကြာဝဠာ အဆင့်ဆင့်၊ ကွဲပေမဲ့
 တခုထဲ၊ ကွဲရက် ဆက်နေတဲ့ တဖွဲ့ပီး တဖွဲ့၊

အတိုင်းအတာကြီးတွေနဲ့ ရှေ့နေတဲ့၊ မရေနိုင်
 ကမ္ဘာများနဲ့ နေများ၊ မရပ်မနား ပြောင်းလဲမှု
 ဒီရေမှာ လိမ့်နေတဲ့ လှိုင်းတို့ လှုပ်ရာ၊
 မတိုင်းနိုင်၊ မဆုံးနိုင်၊ ကမ်းမဲ့ နိလာပင်လယ်
 ငွေကျန်းများတို့တိုင် ကျယ်ဝန်းတဲ့ ဥာဏ်ပ။
 မမြင်သာ နှောင်ကြီးတွေနဲ့ ကမ္ဘာတွေ ထိန်းသူ
 အလင်းသခင်တို့ကို မြင်ရဲ့။ သူတို့ ကိုယ်တိုင်
 ပိုကြီးတဲ့ အဝန်းတွေ ကျိုးနဲ့ ပတ်ကြရ၊
 ဒါတွေက ပိုမြတ်တဲ့ အလင်းတွေ ခကြ၊
 တကြယ်က တကြယ်၊ အမြတ်ဆုံးမဲ့ စက်ဝန်းများဆီ
 ရှေ့နေတဲ့ ဗဟိုတို့ကနေ ဘဝ အလင်းကို
 မနားတမ်း လင်းနေကြရဲ့။ ဒါတွေကို သူ
 အကွယ်မဲ့ အမြင်နဲ့ မြင်ပီ။ အဲဒီ ကမ္ဘာတွေ၊
 တပတ်ပီး တပတ်၊ သူတို့ရဲ့ ဇာတ်လမ်းစုံတွေ၊
 ကပ္ပ၊ မဟာကပ္ပတွေ (မြစ်ဖျားကနေ
 ပင်လယ်တိုင် ဂင်္ဂါရဲ့ ရေစက်တွေတို့
 သိပေမဲ့၊ လူသား မငုံ့မိနိုင်၊ စကားနဲ့
 မတိုင်းနိုင်တဲ့ အချိန်ပိုင်းတွေ၊) ဒီအတွင်း သူတို့
 တက်ကြ ဆုတ်ကြ။ ဒီအတွင်း ဒီ ကြယ်စုတွေ
 အလင်း ဘဝ ရကြ၊ မဲမှောင်မှောင် သေကြရ။
 စက္ကဝါပီး စက္ကဝါ၊ အနက် အမြင့်တွေကို လွန်၊
 အပြာရောင် အနန္တတွေထဲ သူ ပေါက်ရောက်ခဲ့၊
 နောက်ပီး—သဏ္ဌာန်အားလုံး နောက်၊ ဘုံအားလုံး အထက်၊
 အဝန်းတခုစီရဲ့ လောင်ကျွမ်းတဲ့ လှုပ်သက်အလွန်—
 ငြိမ်ဆိတ် လှုပ်ရှားနေတဲ့ မြဲတဲ့အမိန့်က
 အမှောင်ကို အလင်း၊ အသေကို အရှင်၊ သုညကို အပြည့်၊

မှုဖြစ်သေးကို အဖြစ်၊ အကောင်းကို ပိုကောင်း၊ ပိုဆောင်း
 အကောင်းဆုံး၊ စကားမဲ့ တရားနဲ့ ဖန်တီးနေရဲ့။
 ခိုင်းမယ့်သူ တဦးမှ မရှိ၊ တားမယ့်သူလဲ
 ဟဦးမှ မရှိ၊ ဒါ နတ်အားလုံးကို လွန်တယ်။
 ပြောင်းလဲလို့ မရ၊ ပြောလို့ မဖြစ်၊ အမြင့်မြတ်ဆုံး။
 ဆောက်လုပ်၊ ဖျက်ပစ်၊ ဆောက်လုပ်ပြန်တဲ့ တန်ခိုးတော်။
 အလွှ၊ အမှန်၊ အသုံးဆိုတဲ့ အရည်အချင်းကောင်း တရားနဲ့
 ညီညွတ်စွာ အရာအားလုံးကို စိုးမိုးရဲ့။
 တန်ခိုးတော် ရိုကျိုးသူ ကောင်းကျိုး၊ ဟန့်တားသူ
 ဆိုးကျိုး ဖြစ်ရ။ ကိုယ့်အမျိုး စောင့်တဲ့ ပိုးကောင်
 အကျိုးဖြစ်၊ သွေးရဲရဲ သားကောင်တွေကို သူ
 ခလေးငယ်တွေဆီ သယ်တဲ့ စွန် အကျိုးဖြစ်ရဲ့။
 နှင်းစက်နဲ့ ကြယ် ညီမသဖွယ် ဝင်းပကာ၊
 ဗိုလုပ်ငန်းမှာ အတူတူ ဝန်းဝိုင်းနေရဲ့။
 ဘဝလမ်းကို အပြစ်မဲ့နဲ့ ညွှန်ပြကာ၊
 ကြီးငယ်မဟု ဘဝ ရှိတဲ့အရာ အားလုံးကို
 မဖျက်ဆီးဖဲ ကူညီဖို့ စိတ်သာ စောရင်၊
 သေဖို့ ရှင်တဲ့ လူ အရှင်ကောင်းဖို့ သေရဲ့။
 ဒါတွေကို တို့သခင် အလယ်ယံမှာ မြင်ပီ။

စတုတ္ထယံ ရောက်တဲ့ခါမတော့ ဒုက္ခရဲ့
 လျှိုဝှက်ချက် လာပေါ့။ အစိုနဲ့ ချော် ပန်းပဲမီး
 ဖျက်သလို ဒါနဲ့ ဒုစရိုက်တရားကို ဖျက်ရဲ့။
 ဒီတုင် “မြတ်သစ္စာ” လေးပါးမှာ ပထမ
 ဒုက္ခသစ္စာ သူမှာ ပွင့်ပီ။ ဒုက္ခ

ဘဝရဲ့ အရိပ်၊ ဘဝ ရွှေ့လေရာ လိုက်ရွှေ့တယ်။
 မွေးဖွားမှု၊ ကြီးထွားမှု၊ ပျက်မှု၊ အချစ်၊ အမုန်း၊
 ပျော်မှု၊ နာမှု၊ ဖြစ်မှု၊ ပြုမှု ဆိုတဲ့
 ပြောင်းလဲမှု အဖုံဖုံနဲ့ ဘဝကို မဖယ်မချင်း
 ပယ်လို့မရဖူး။ ကျော့ကွင်းတွေ မသိတဲ့သူ
 ဘယ်သူမှ ဒီဆွေးဖွယ် ပျော်မှု၊ ပျော်ဖွယ်
 ဆွေးမှုတို့ကို မဖယ်ရှားနိုင်။ လှည့်စားမှု
 အဝိဇ္ဇာက ဒီ ကျော့ကွင်းတွေ ထောင်ကြောင်းကို
 သိသူ ဘဝကို မချစ်တော့၊ လွတ်ရေး လိုက်ပီ။
 ဒီလို လူမျိုးရဲ့ မျက်လုံးတွေ ကျယ်ရဲ့။
 အဝိဇ္ဇာက လမ်းလွဲလိုက်မှု သင်္ခါရ
 ဖြစ်၊ လမ်းလွဲလိုက်မှုက စွမ်းအင်—ဝိညာဉ်၊
 ဒီကမ္ဘာ နာမရူပ လာ၊ ခုဘဝ
 ရုပ်နဲ့ နာမနဲ့ ခန္ဓာစု၊ ခံစားစရာ
 ခံစားမယ့် အာရုံတွေ လူ့ဆီ ယူလာ၊
 နှလုံးသားမှာ ဖြတ်သန်းသမျှ ပြုရပ်အပေါင်းရဲ့
 သနားစရာ ကြေးမုံပ။ ဒီလိုနဲ့ ဝေဒနာ၊
 “အာရုံဘဝ”—သူပျော်တာ မှား၊ ဆွေးတာ ကြမ်း၊
 ဆွေးဆွေး-ပျော်ပျော်၊ တဏှာ-ရမက်ရဲ့ မိခင်သာ၊
 တဏှာ အာသာက သက်ရှိအပေါင်းကို သူတို့
 မျောရာ မမှန် လှိုင်းငန့်တွေကို နက်သထက် နက်
 သောက်စေတယ်—ပျော်မှု၊ လောဘဇော၊ ဥစ္စာဓန၊
 ချီးကျူးစကား၊ ကျော်ကြားမှု၊ စိုးမိုးရေးများ၊
 အောင်ပွဲ၊ အချစ်၊ အစားကောင်း၊ အဝတ်ကောင်း၊
 နေအိမ်ကောင်း

မၤရီးရီးမာန၊ ဘဝစည်းစိမ်၊ ဘဝတိုက်ပွဲ၊
 တချို့ချို့၊ တချို့ခါး၊ ဘဝတိုက်ပွဲက လာတဲ့
 ဒုစရိုက်တွေ။ ဒီလိုနဲ့ ဘဝ အာသာဟာ
 သောက်လေ နှစ်ဆတိုး ငတ်လေ။ ပညာရှိဟာ
 ဒီ တဏှာကို ကိုယ့်စိတ်က ဖယ်၊ အာရုံကို
 ပြရပ်မှားတွေ မကျွေးတော့ မြဲမြဲတဲ့ စိတ်
 မရှာစော့၊ မကြိုးတော့၊ မမှားတော့။ အတိတ်ဒုစရိုက်က
 စီးလာတဲ့ ဆင်းရဲအပေါင်းကို အသာ သည်းခံ၊
 ရမက်တွေကို ချုပ်တည်းထားသမို့ အစာငတ်မွတ်
 သေကုန်ထယ်။ ဒီလိုနဲ့ အဆုံးဘဝ ရလဒ်၊

ကံ၊ သူ လုပ်ခဲ့သမျှ အရာ၊ ထားခဲ့သမျှ စိတ်
 စုစုပေါင်း။ အမြင်မဲ့ အချိန်ရဲ့ အဖောက်ခြည်ကို
 မမြင်ရတဲ့ ပြုမှု အတိုင်ပေါ် ရှက်သန်းကာ
 ရက်လုပ်တဲ့ “အတ္တံ၊” စကြာဝဠာပေါ်မှာ
 သူရဲ့ နောက်ဆုံးအကျိုးစက်ဟာ စင်ကြယ်လာ၊
 ဒုစရိုက် ကင်းလာတယ်။ ကိုယ်နဲ့ နေရာကို
 ရှာဖို့ မလိုတော့ဖူး ရှိချင်လဲ ရှိမယ်။

ရုန်းကန်မှု အသစ်တွေ မရှိတော့သလောက် ပေါ့သထက်
 ပေါ့ပါးနေမယ့် ဘဝသစ်မှာ ဘယ်လိုမျိုး
 သဏ္ဌာန်သစ်ကို ယူမယ် အသိပေးကောင်း ပေးမယ်။

ဒါနဲ့ “လမ်း ပီးဆုံး၊” ကမ္ဘာ့ လှည့်စားမှု ကင်း၊
 သွေးသားရဲ့ ခန္ဓာ အပေါင်းက လွတ်မြောက်ခဲ့၊
 အနှောင် ဥပါဒါန က ပြတ်ထွက်၊ ဘီးပေါ်
 လည်ရာက လွတ်လာ၊ အိပ်မက်ဆိုးတွေက
 နိုးလာသူလို လှုပ်ရှား-အသိဝင်လာတယ်။

နောက်ဆုံး(ဘုရင်တို့ထက် မြတ်၊ နတ်တို့ထက် ပျော်)
ရှင်နေ့ဖို့ တပ်မို့ဆိုး အဆိုးသတ်။ ဘဝဟာ—
ဘဝမဲ့မဲ့—အမည်မဲ့ အငြိမ်၊ အမည်မဲ့ ချမ်းသာ၊
အပြစ်မဲ့၊ အလှုပ်မဲ့တဲ့ နားရာ—မြတ်နိုးဗွာန်၊
မပြောင်းတော့တဲ့ အပြောင်းဆီ စီးပေါ့။

ဟော၊ ဗုဒ္ဓ

အောင်ပွဲနဲ့အတူ အာရုဏ် ကျင်းပီ။ အရှေ့မှာ
ည ဝတ်ရုံနက်ရဲ့ ပြေးဆဲ ခေါက်တုန့်တော့
ဖောက်ကံ နေအလှရဲ့ မီးဦး အလှည့်ပီးပီ။
ကျယ်ပြန့်တဲ့ အပြာမြင့်ဆီမှာ ရှေ့ပြေးကြယ်
ငွေရောင်မိုနီပီ။ မွဲပြာပြင်မှာ တောက်သထက်
တောက်ပတဲ့ နှင်းဆီရောင် အလင်းတန်းတွေက
တက်လာပီကိုး။ ဟိုအဝေး အရိပ်မောင် တောင်တွေ
ကမ္ဘာ မသိခင် မဟာနေကို မြင်ကြပီမို့
နီတျာ သရဖူ ဆောင်းကြပီ။ ပန်းတပွင့်ပီး
တပွင့် မနက် လေနှေး ထိကာ မျက်ခွံနဲ့တော့
ဖွင့်ကြတော့တယ်။ ကြယ်ပွင့်ပြောက်တဲ့ မြက်ပေါ်
ချစ်ဖွယ် အလင်းက ခြေလှမ်း သွက်သွက် လှမ်းကာ၊
ညရဲ့ မျက်ရည်တွေကို ကျောက်မျက်လှ ပြု။
မြေကို တောက်ပမှု ဆင်ယင်၊ ကျဆင်းဆဲ
မုန်တိုင်းတိမ်တို့ကို ရွှေအနားကွပ် ပေးနေ။
ဦးညွတ် ဝှေ့ရမ်းတဲ့ ထန်းလက်အတောင်တို့ကို
ရွှေချပေး။ တောလမ်းတွေထဲ ရွှေခြည်တွေ
ပစ်သွင်း။ ချောင်းကို မှော်တောင်ဝှေးနဲ့ တို့ကာ
လှိုင်းပတ္တမြား ပြု၊ ချုံထဲမှာ ဒရယ်တို့ရဲ့

နူးညံ့ညံ့ မျက်လုံးတို့ကို တွေ့တဲ့အခါ
 “နေ့ရောက်ပြီ” လို့ ပြော။ သို့က်မြုံ့မှာ မွေးစက်၊
 တောင်ပံအများအောက်က ခေါင်းလေးတွေကို ထိ၊
 “ခလေးတို့၊ နေ့အလင်း ရှိခိုးကြ” တီးတိုးပြော၊
 ဒီတုန်း ငှက်အပေါင်းရဲ့ တေးသံတွေ ထွက်လာ။
 ဥကြွေရဲ့ ပြေးတေး၊ ဗွတ်ကလုံရဲ့ သာ ချင်း၊
 နေထိုင်ရဲ့ မြေလူးငှက်ရဲ့ “မနက်ခင်း၊ မနက်ခင်း၊”
 ပျားတွေ မထွက်ကြခင် ပျားရည် ရှာရအောင်
 ထွက်လာတဲ့ ပန်းရည်စုတ်တို့ တတုတ်တုတ်သံ၊
 ကျီးညိုရဲ့ အ အ၊ ကျေးတို့ရဲ့ ဟစ်သံ၊
 ငှက်ပန်းတိမ်စိမ်းရဲ့ တူသံ၊ ဇရက် ညံ့စာစာ၊
 ချိုးတို့ရဲ့ မဆုံးတော့တဲ့ ချစ်တင်းခနာသံ၊
 အိမ်း၊ အောင်ပဲ့နဲ့ အတူ ကျင်းတဲ့ အာရုဏ်မြတ်
 ဩဇာ ညောင်းမှုဟာ မြင့်မြတ်လွန်း ပေသမို့၊
 အဝေး အနီး၊ လူတို့ အိမ်များမှာ ထူးဆန်းတဲ့
 ငြိမ်းချမ်းမှု ပျံ့တယ်။ သူသတ် ဒါးကို ဝှက်၊
 ခိုးသူ ခိုးခံတာ ပြန်ထား။ ငွေလဲသူ
 ဒင်္ဂါးတွေ စေ့အောင် ရေ၊ နှလုံးဆိုး အားလုံး
 သိမ်မွေ့၊ နှလုံးကောင်း ပိုသိမ်မွေ့လာ၊ အမြတ်ဆုံး
 မိုးသောက်ရဲ့ ဆေးကမ္ဘာကို လင်းစေပီကိုး။
 စစ်ပြင်းတိုက် မင်းတို့ စစ်ရပ်။ လူနာတို့
 အနာ အိပ်ရာက ရယ်မော ခုန်၊ သေဆံတို့
 ဒီ မနက်ဟာ အရှေ့ပက် အကျဆုံးထက် ဝေးရာ
 စိမ်းစမ်းတွေက လာကြောင်း သိသလို ပြုံးကြ။
 သိဒ္ဓတ္ထရဲ့ အိပ်ရာမှာ ဆွေးလျလျ
 ဆိုင်နေသူ ယသောရာ မျောရဲ့ နှလုံးသားထက်

ရုတ်တရက် ပီတိ လာရဲ့။ မေတ္တာ မကုန်ခမ်း၊
 ဒီမျှ ဒုက္ခ သုခမှာ ဆုံးမှာ မလဲ့။
 ကမ္ဘာမြေ ပျော်နေရဲ့- ဘာကြောင့် မှန်းတော့ မသိ၊
 လူမနီး ကန္တာရ တဝှန်း မြူးကြွတေးတွေ
 ပျံပေါ့။ ဗုဒ္ဓ နိမိတ်မြင်တဲ့ ပြိတ္တာနဲ့
 ဘုတ်တို့ အသံပ။ သေထဲက နတ်တွေက
 အော်ကြ-“ပီးပီး၊ ပီးပီး” တဲ့။ ပုရောဟိတ်တို့
 လမ်းပေါ်မှာ တအံ့တဩ လူတွေနဲ့ ရပ်ကာ
 မိုးပေါ်မှာ ရွှေရောင်ဝင်းဝင်း လျှံတာ ကြည့်ရင်း-
 “ရောမ အဖြစ် တခုတော့ ဖြစ်ခဲ့ပီ” တဲ့။
 အဲဒီနေ့က တောထဲ မြိုင်ထဲမှာလဲ
 သတ္တဝါတို့ ချစ်ကြည်ကြ။ ကျားမ သားတို့
 နို့တိုက်ရာမှာ သမင်ပြောက် အကြောက်မဲ့ မြက်စား။
 သမင်တို့ဘေးမှာပဲ ကျားသစ်တို့ အိုင် ရေသောက်။
 လင်းယုန်ရဲ့ ကျောက်ဆောင်အောက် ယုံညိုတို့ ပြေး၊
 ကြောက်ဖွယ် သူ့နှုတ်သီး အတော်ပဲ သနေ၊
 မြေ သူ ရတနာအားလုံး နေရောင် ပြရာ
 အစွယ်တွေ ဖုံးထား။ ငှက်ဘီလူးက သိုက်မြုံဝပ်
 ငှက်ပုတီးကို မသိကျိုးကျင်။ အောက်မှာ ငါးတို့
 ဆော့စဉ် မြတ်မည်ညင်းတို့ စိတ်ကူးယဉ်နေ။
 ပျားထိုးငှက်တို့ မဖမ်း၊ လိပ်ပြာတွေကတော့
 နီကျာ၊ အပြာ၊ ပယင်းရောင်၊ သူ နားရာ တဝိုက်မှာ
 လူးလာ မဆုံး။ တို့ အရှင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ
 အားလုံးအတွက် ရတဲ့ အောင်ပွဲရဲ့ ဂုဏ်ပြောင်၊
 နေ့ အလင်းထက် ကြီးတဲ့ အလင်းနဲ့ ဝင်းပကာ

ဗောဓိပင်အောက် ဝင်စားနေခိုက်မှာပဲ
လူ၊ ငှက်၊ တိရစ္ဆာန်တို့အပေါ် သြဇာ လွှမ်းမိုးပေ။

ဒီနောက် သူ၊ ဝင်းပ၊ ဝမ်းမြောက်၊ ခွန်အားနဲ့၊
အပင်အောက်မှာ ထ၊ အသံကို မြှင့်တင် လိုက်ပီး၊
ကာလ- လောက အားလုံး ကြားဖို့ မိန့်ပီး-

အနေကဇာတိ သံသာရုံ
သဗ္ဗာ ဝိဿုံ အနိဗ္ဗိသံ၊
ဂဟ ကာရကံ * ဂဝေသန္တော
ဒုက္ခာဇာတိ ပုန ပွဲနံ။

ဂဟကာရက ဝိဇ္ဇာသိ၊
ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ၊
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘစ္စါ၊
ဂဟ ကျင့် ဝိသင်္ခတံ၊
ဝိသင်္ခါရ ဂတံ ဝိတ္တံ၊
တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။

* မူကွဲ- ဂဟကာရက။

ဒုက္ခဗြမ်း ဒီ ကာမ
အကျဉ်းထောင်များ ဆောက်လုပ်သူကို ရှာဖွေရင်း၊
ဘဝ အိမ် အမြောက်အမြား ငါ့ကို နှောင်ဖွဲ့မိခြင်း၊
မနားတမ်း ငါ့အပြင်း ကြိုးရ။

ခု ပင်၊

အသင်၊ ဒီ အဆောက်အအုံကို
ဆောက်လုပ်လေသူ- အသင်၊
သင့် ငါ သိပါ၊ ဒီ ဆင်းရဲ နံရံတွေ
ပြန် မဆောက်ရလေ။
လှည့်စားမှု ခေါင်ရိုး မထူရ၊ မြေပေါ်မှာ
ဒိုင်း အသစ်တွေလဲ မတင်ရာ။
သင့် အိမ် ပျက်ပါ၊ ခေါင်တန်း အက်ကဲ့ခဲ့ပေါ့၊
ယောင်မှားမှု ဖန်ဆင်းသပေါ့။
လွတ်မြောက်မှု ရဖို့ ဘေးမဲ့ ငါ သွားပေ။

သတ္တမကျမ်း

စိတ်ဆင်းရဲကာ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန နေရ၊
ဒီ နှစ်ရှည်တွေ အတွင်း သကျအမတ်တို့အလယ်၊
သုဿာ မရှိ၊ သူ စကားသံ မကြားရဖဲရယ်။
စိတ်ဆင်းရဲကာ ယသောဓရာအလှ စံပယ်ရ၊
ဒီ နှစ်ရှည်တွေအတွင်း၊ ဘဝ ချမ်းသာကို မသိ၊
သူ အရှင်၊ သူ မင်းသားနဲ့ ရှင်ရက် ကဲ့ခဲ့။
အမြက်အစွန်းအတွက် ဇမ္ဗူကောက် ရှောက်တဲ့ ကုန်သည်တွေ။
ကံ ဘေးအိုင်ကျောင်းသမားတွေ အဝေးမှာ မြင်ခဲ့တဲ့
ချသေ့တပါးပါး သတင်း ကြားရတိုင်း ကြားရတိုင်း၊
ဘုရင့်မိက တမန်တွေ သွားကြ လာကြကာ
ဘကိုယ်ထူး အိုးမဲ့ အိုးမဲ့ ရသေ့ သူမြတ်အများ

သတင်းတွေ ယူလာကြတယ်။ သတင်း မရသူက
မြို့ပြ ကပိလဝတ္ထု မင်းဆက် သရဖူ၊
ဘုရင်မင်းရဲ့ အသရေ၊ သူ့ရဲ့ မြော်လင့်ချက်၊
ယသောဓရာ အလှရဲ့ နှလုံးသား လိုအင်ဖြည့်သူ။
အဝေး လွင့်နေ၊ မေ့နေ၊ ပြောင်းနေ၊ သေနေရော့။

ဒါပေမဲ့ ဝသန္တ ချိန် တနေ့ဆီမှာတော့၊
ငွေစက်တို့ သရက်ပင်တွေပေါ် ဟီးလေးခို၊
ကမ္ဘာမြေ တခုလုံး နေ့ဦး ဝတ်စုံ ဆင်စဉ်၊
မင်းသမီး ဥယျာဉ် ချောင်းလဲ့ဘေး ထိုင်နေတယ်။
ကြာခွက် အနားသတ်တဲ့ ချောင်းရေ မှန်သားဟာ
ရှေးပဝေ ပျော်စဉ်က သူရို့ လက်ချင်းဆက်၊
နှုတ်ခမ်းချင်း ထိတာ ကြေးမုံသွင် ထင်ခဲ့သပေါ့။
မျက်ခွံတွေ မျက်ရည်နဲ့ ရော်၊ ပါးနု လျှာ
နှုတ်ခမ်းကွေး ချိုချိုတို့ အဆွေးတတ်ကြောင့် ကျုံ့နေ၊
ဝင်းလဲ့လဲ့ ဆံကေ့ ကျက်သရေ ဖုံးကွယ်ထား၊
မုဆိုးမဟန် ပိပိ ထိုးထား၊ အလှ တန်ဆာ
မဆင်၊ (ကြမ်းထမ်း၊ ကျေကျင်မှုအရောင် ဖြူဖြူဖွေး)
ရင်လှမ်း အဝတ်မှာ ဘာကျောက်မျက်မှ မတူယ်ထား။
အရင် နှစ်တွေက သူ့ မေတ္တာ အသံ ကြားရင်၊
သမင်မ ဟန်၊ နှင်းဆီရွက် ကြွေဟန် ရှိတဲ့
ခြေနှံမလေးတို့ ဖြေးနှေး ခဲခက် လှမ်းပေါ့။
အနက်ဆုံး အမှောင်ထဲက နေရောင် ထွက် လင်းက
ည ငြိမ်းမှုကို နေ့အလင်းနဲ့ ထွန်းသလိုသာ
ရှိခဲ့တဲ့၊ မေတ္တာဆီမီး မျက်လုံးတွေ
ခုတော့ မလင်းပါ၊ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ လှည့်ရာ၊

နေ့ဦးရဲ့ နိမိတ် အစုကိုမှ မြင်ဟန် မတူ၊
 ပိုးမျက်တောင်တွေ မျက်ဝန်းပေါ် ငိုက်ကျရဲ့။
 လက်တဖက်မှာ ပုလဲအပြည့် ခါးပတ်-သိဒ္ဓတ္တရဲ့
 ခါးပတ်-သူ ပြေးတဲ့ ညကတည်းက တမြတ်တနိုးပ။
 (အို ခါးသီးတဲ့ည။ ငိုရက်တို့ မိခင်။
 အချစ်ဟာ အချစ်ကို ဘယ်ခါ အသနားမဲ့ခဲ့သလဲ၊
 အချစ်ကို ဘဝနဲ့ ကျဉ်းပစ်တာတော့ မုန်းရဲ့)
 လက်တဖက်က သားလေး၊ နတ်လို့ လှပတဲ့
 သူငယ်လေး၊ သိဒ္ဓတ္တ ချန်ခဲ့တဲ့ ရင်နှစ်။
 ရာဟုလာ တဲ့။ ခု ခုနစ်နှစ်သား။ မိခင်
 ဘေးမှာ မြူး ကိုက်လာ။ နေ့ဦးပန်းပွင့်တွေ
 ကမ္ဘာပေါ် ဝေလာတာ မြင်ပီး ရှင်ပျလို့။

ဒါနဲ့ သူတို့ ကြာကန်ဘေး လေးတို့က၊
 အသာ ရယ်ရင်း ရာဟုလာ ထမင်းတွေ ပစ်ပီး၊
 အပြာရောင် ခရမ်းရောင် ငါးတွေ အစာကျွေးခိုက်၊ သူ
 ပျံလာတဲ့ ကြိုးကြာတွေ ဆွေးလျ ကြည့်ရင်း၊
 “အို လှည့်လည်တဲ့ တောင်ပံရှင် သတ္တဝါတို့၊
 ငါ့ ချစ်သခင် ပုန်းရာ မင်းတို့ နားမိရင်၊
 သူ့နှစ် စကားတခွန်း၊ သူ့အထိတခု တမ်းတရင်း
 ယသောဓရာ သေလုနီးပေါ့ ပြောလိုက်ပါ!” တဲ့။
 ဒီလို သား-အမိ ဆော့ကာ ညည်းကာ နေခိုက်၊
 နန်းတွင်းသူ လုံမေ့တချို့ ရောက်လာကြကာ
 ဆိုတယ်-“မဟာ မင်းသမီး၊ ဟတ္ထိပူရက
 ကုန်သည်တွေ တောင်ဖက် တံခါးမှာ ဝင်လာကြ၊
 တံခါးသန့် ဘလ္လိက တဲ့၊ သူကောင်းတွေ။

ပင်လယ်စွန်းက ခရီးဝေး လှည့်လာ၊ ရွှေရုပ်
 ရေးတဲ့ အံ့ဖွယ် လှပတဲ့ အထည်တွေနဲ့၊
 ရွှေချ သံမဏိ ဓားတွေ၊ ကြေးဝါ ခွက်တွေ၊
 ဆင်စွယ်တွေ၊ ဟင်းမွှေး၊ ဆေး၊ ထူးဆန်း ငှက်တွေ၊
 ရပ်ဝေးလူတို့ ဘဏ္ဍာတွေ သယ်လာကြ။
 အထူးဆုံး သယ်လာတာက—သူကို တွေ့ပီ။
 သင့် အရှင်၊ တို့ အရှင်၊ တပြည်လုံးရဲ့ မြှော်လင့်ချက်။
 သိဒ္ဓတ္ထ။ သူတို့ ရင်ဆိုင် တွေ့ခဲ့ပီ။
 အိမ်း၊ သူတို့ သူကို ဒူးတုပ် ဦးခိုက်ခဲ့၊
 လူဖွယ်တွေ လှခဲ့ပီ၊ သူဟာ နိမိတ်အဘိုင်း
 လောက ဦးညွှတ်တဲ့ အံ့ဖွယ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့၊
 ပညာရှိတို့ရဲ့ ဆရာ၊ အချို့ဆုံး စကားနဲ့၊
 မိုးလို ကျယ်ပြောတဲ့ ကရုဏာနဲ့၊ လူနဲ့
 သတ္တဝါအပေါင်းကို ဘယ်သူ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ပီ။
 ကဲ၊ သူ ဒီ ကြွလာပတဲ့ သူတို့ ဆိုရဲ့။”

ဒီတွင်—မြစ်ဖျားဆီမှာ တောင်နှင်းတို့ အရည်
 ပျော်ဦးစ ဂင်္ဂါ ခုန်သလို ပီတိသွေး
 အကြွေထဲ ခုန်ကာ၊ ယသောဓရာ ထိုင်ရာ တ၊
 လက်ခုပ် တီး၊ ရယ်ရွာသမို့၊ မျက်တောင်တွေမှာ
 မျက်ရည် ပုလဲသိရဲ့။ “အို ဒီ ကုန်သည်တွေ
 ငါ့ တင်းတိမ်ဆီ အမြန်ခေါ်ပ။ ငါ့နားတွေ
 မင်္ဂလာသတင်းကို လည်ခြောက်နှယ် သောက်လို့ပေါ့။
 သွားခေါ်ချေကြ—သူတို့ သတင်းမှန်ခဲ့ရင်၊
 ဘုရင်တွေ မနာလိုစရာ ကျောက်တွေ ရွှေတွေနဲ့
 သူတို့ ခါးပတ် ဖြည့်မယ် ပြော။ မင်းတို့လဲ လာ၊

သတ္တမကျမ်း

လုံမတို့၊ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြဖို့ ဆု
ပေးရင်၊ မင်းကိုလဲ ဒီအတွက် ပေးရမယ်။”

ဒါနဲ့ ကုန်သည်တွေ စံနန်းဆီ သွားကြ၊
ပြုကြည့်နေတဲ့ လုံမတို့ အလယ်၊ ဖိနပ် မပါ၊
ရွှေလမ်းတွေထဲ ညင်သာသာ၊ ခြေ နင်းကာ၊
နန်းရဲ့ ခင်းနားမှုတွေ အလွန် အံ့ဩကြ။
တင်းတိမ်အပြင်ဖက် ရောက်တဲ့ခါ သူတို့ကို
တုံ့ရီ ဂီတ ပြည့်လျှမ်း နှစ်လို ဖွယ်ရာ
ညှို့ ထက်သန်တဲ့ အသံက- “အရှင် ကောင်းတို့၊
သင်တို့ အဝေးက လာခဲ့၊ ငါ့ အရှင် တွေ့ခဲ့၊
အိမ်း၊ ရှိခိုးခဲ့တယ်- သူ လောက ထိပ်တင်၊
မြင့်မြတ်တဲ့၊ လူတွေ ကယ်တင်တဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဖြစ်ပီ ဒီ ကြလာပီ။ ပြောပါ၊ ဟုတ်ရင်၊
သင်တို့ ငါ့ နန်းရဲ့ အဆွေတွေ၊ ကြိုဆိုရဲ့။”

ဒီတော့ တပုသ ဖြေတယ်- “မြတ်စွာ သခင်ကို
ဘို့ တွေ့ခဲ့တယ်၊ မင်းသမီး။ သူ ခြေရင်းမှာ
ဦးညှိတ်ခဲ့တယ်။ မင်းသားအဖြစ် ပျောက်သွားသူ
ဘုရင်တော်ဘွဲ့ ဘုရင်ထက် မြတ်သူအဖြစ် တွေ့ရပီ။
အောင်ဂူရဲ့ ကမ်းပါး၊ ဗောဓိပင်အောက်မှာ
ကံ့မှာကို ကယ်မယ့် ဟုာကို မကြာမီက သူ
ပြုပီ—အားလုံး အဆွေ၊ အားလုံးရဲ့ မင်းသား၊
သင် အပိုင်ဆုံးပါ၊ ရှင်မ၊ သင့် မျက်ရည်ကြောင့်
သခင် စကားတော် နှစ်သိမ့်မှု လူတို့ ရပီ။
ရော ဂါအပေါင်း ကင်းသူလို သူ ကျန်းမာရဲ့။

နှုတ်နှယ် မြေကြီးရဲ့ ဒုက္ခိတေ့ လွန်မြောက်၊
 သစ္စာနဲ့ ထွန်းပ၊ ရွှေအဆင်း၊ ကြည်လင်ရဲ့။
 ဒါတွင် မက၊ တမြို့ပီးတမြို့ သူ ဝင်တဲ့ကာ၊
 ငြိမ်းချမ်းရေးသွား လမ်းမြတ်ကို ဟောကြားရာ၊
 လေနောက် သစ်ရွက်တို့ ပါသလို၊ စားကျက်သိတဲ့
 သိုးနောက် သိုးတို့ လိုက်သလို လူတို့ နှလုံးသား
 ဆူလမ်း လိုက်ကြပေါ့။ ငါတို့ ကိုယ်တိုင်ပဲ
 ဂယာ အနီး စီရန်က တောအုပ်စိမ်းထဲမှာ
 ဒီအံ့ဖွယ် နှုတ်သံ ကြားကာ ရှိခိုးပီ။
 သူ မိုးဦး မကျခင် ဒီကို လာလိမ့်မယ်”

ဒီလို သူ ပြောရာ၊ ယသောရာ ဝမ်းသာလို့
 အသက်ရှူ မှားမတတ်၊ ဖြေရှာတယ်- “ဆွေစစ်တို့၊
 သတင်းကောင်း သယ်လာသူ သင်တို့ဟာ ခုရော
 အမြဲပါ ကျန်းမာကြပါစေ။ ဒီ မဟာ အဖြစ်
 ဖြစ်ခဲ့ပုံ သိပါစေ။”

ဘလ္လိက က—

ချိုင့်ဝှမ်းက လူတွေ သိသလို ပြောပြတယ်၊
 အဲဟို ကြောက်ဖွယ် ည တိုက်ပွဲအကြောင်း။ ဘီလူး သရဲ
 အရိပ်တွေနဲ့ လေ မှောင်မဲလာပုံ။ မြေကြီး
 လှုပ်ပုံ။ ရေပြင် မာရ အမျက်နဲ့ ကြွပုံ။
 လူတို့ အဖို့ တက်လာတဲ့ မြှော်လင့်ချက်နဲ့
 ဝင်းကာ မနက်ခင်း ဂိုဏ်ပြောင်စွာ လင်းလာပုံ။
 အပင်အောက် အရှင် ဝမ်းမြောက်နေတော့ တွေ့ရပုံ၊
 ဒွီဟ မုန်တိုင်း အားလုံးကို လွန်မြောက်ကာ

သစ္စာရဲ့ ကမ်းပေါ် ဆိုက်ရေး၊ လွတ်မြောက်ရေး
 ဝန်ထုပ်ဟာ ရက်ပေါင်း များစွာ သူ စိတ်ထဲ
 ရွှေဝန်ထုပ် ဖြစ်နေပုံ။ ဗုဒ္ဓ တွေးသတဲ့—
 ဒုစရိုက်တွေ ချစ်၊ အာရုံလှည့်စားမှု တွယ်၊
 စိမ့်စမ်းပေါင်း တထောင်က အမှားကို သောက်၊ မြင်လို
 စိတ်လဲ မရှိ၊ နှောင်ထားတဲ့ သွေးသားကျော့ကွင်း
 ဖောက်ဖို့ အားလွှဲ မရှိတဲ့ လူတွေ ဘယ်လို
 လုပ်ပိုး နိဒါန ဆယ်နှစ်ပါး၊ အကျိုးထူးတဲ့
 အားလုံး လွတ်ရေး တရားတို့ကို လက်ခံမလဲ။
 လှောင်ချိုင့်စံငှက် ပွင့်တဲ့ တံခါး ရှောင်သလိုသာ။
 ကိုးရာမဲ့ ဒီမြေမှာ လမ်းကို တွေ့သူ
 ဗုဒ္ဓက ဒီလမ်းခက်သမို့ လူတို့ခြေ
 မလိုက်နိုင် ယူကာ နောက်လိုက်မဲ့ လွန်ခဲ့ရင်၊
 ကယ်မယ့် အောင်ပွဲကို တို့ လွဲခဲ့မှာပဲ။
 တို့ အရှင် ကရုဏာတရားကတော့ ဆင်ခြင်ရဲ့။
 အဲဒီ အချိန်မှာ သားဖွားမှု ဝေဒနာနဲ့
 ကမ္ဘာ ညည်းသလို၊ သားဖွားသံနယ် စူးရှတဲ့
 အော်သံ ပေါ်လာကယ်- “နသျှမိ အဟံ ဘူ
 နသျှတိ လောက။” ငါ တကယ် ပျက်စီးပေါ့၊
 ငါရော ငါ့ သတ္တဝါများ။ ပီး၊ ခဏနား၊ ပီး
 အနောက်လေမှာ ပါလာတဲ့ တောင်းပန်သံ ညည်း၊
 “ဩယတာမိ ဓရိမ၊ ဘဂဝတ်။” အို၊ အမြတ်ဆုံး၊
 သင့် တရားမြတ်ကို မိန့်ကြားပ-တဲ့။ ဒီတွင်
 သခင် သတ္တဝါဟို့အပေါ် မြင်ကွင်း ဖြန့်ကျက်ရာ၊
 ကြာကန်တို့ပေါ် ရွှေချယ်တဲ့ နေမင်းဟာ
 ဘယ် ဖူးငုံ သူ ရောင်ခြည်မှာ ပွင့်လိမ့်မယ်၊

ဘယ်ဖူးငုံ အမြစ်က မထွက်သေးဖူး မြင်သလို၊
ဘသူ ကြားသင့်တယ်၊ ဘသူ ကြားဖို့ စောင့်ရမယ်
မြင်ကာ၊ နယ်နယ် ပြုံးပီး- “အိမ်း၊ ငါ ဟောမယ်၊
နားထောင်သူ ဘသူမဆို၊ တရားကို သိစေ” တဲ့။

အဲဒီနောက် သူတောင်တွေကို ဖြတ်ခဲ့ကာ
ဗာရာဏသီ သွား၊ ပဉ္စဝဂ္ဂတို့ သွန်သင်၊
မွေးခြင်းနဲ့ သေခြင်း ဘယ်ပုံ ဖျက်ရမယ်၊
လူမှာ အတိတ်ကံက လဲလို့ ကြမာ မရှိကြောင်း၊
သူ လုပ်တာက လဲလို့ ငရဲမရှိ၊ တဏှာကို
ချိုးနှိမ်သူ မရောက်နိုင်တဲ့ ကောင်းကင် မရှိကြောင်း
ဟောပြတယ်။ ဒါ ဝေဿု ဆယ့်ငါးရက်နေ့
နေ့လယ်ပ။ အဲဒီည လပြည့် ဖြစ်သတဲ့။

ရသေ့တွေထဲမှာ ပထမဆုံး ကောဏ္ဍည
သစ္စာ လေးပါး ပိုင်၊ လမ်းပေါ် ဝင်ရောက်တယ်။
သူ နောက်မှာတော့ ဘဒြက၊ အသ္မာဇိတ်၊
ဗဿင်၊ မဟာနာမ။^၁ နောက်ပီး အဲဒီမှာ
သမင် ဘောအတွင်း ဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေတော်ရင်းမှာ
ယသဒ် မင်းသားနဲ့ အမတ် ငါးဆယ့်လေးဦး
တို့ သခင် ဟောတဲ့ မင်္ဂလာစကားကို ကြားပီး
ကိုးကွယ်၊ နောက်လိုက်ရဲ့၊ ကြားသူ အားလုံးမှာ
လူတို့အတွက် ခေတ်သစ် အသိနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး
ပေါ်လာတယ်။ သဲ လွင်ပြင်ထက် ရေ လက်ရင်
ပန်းတွေ မြက်တွေ ပေါ်ပေါက်လာကြသလိုပဲ။

၁၊ မူကွဲ—ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ၊ အသ္မာဇိအစဉ်လိုက်။

အကျင့် သီလ ပြည့်စုံ၊ ရာဂ ကင်းပီးတဲ့
 ဒီ ခြောက်ကျိပ်ကို လမ်းမြတ် သင်ဖို့ တို့သခင်
 လွှတ်လိုက်သတဲ့။ လောက ဦးခိုက်သူကတော့
 သမင်တောနဲ့ ဣသိပတန်က တောင်ဖက် လှည့်၊
 ယသ်တိနဲ့ ဘုရင် ဗိမ္ဗသာရ နိုင်ငံ ကြ၊
 အဲဒီမှာ ရက် အများ ဟောကြားတယ်။ ဒီနောက်
 ဘုရင် ဗိမ္ဗသာရနဲ့ ပြည်သူတို့ ယုံကြည်၊
 မေတ္တာနဲ့ ဘဝကံ တရားကို သိသွားရဲ့။
 ပီးတော့လဲ သူ သခင်ကို ချောင်းတွေ၊ ဂူတွေ၊
 နှစ်လိုဖွယ် တောလမ်းတွေနဲ့ ဝေဠုဝန
 ခေါ် ဝါးဥယျာဉ်ကို ဗုဒ္ဓ လက်တော်ပေါ်
 ရေ သွန်းလောင်းပီးတော့ လှူဒါန်းလိုက်ပါသတဲ့။
 ဘုရင် ကျောက်တုံး စိုက်ထူ၊ ဒါကို ထွင်းထားသတဲ့—

ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ
 ယေသံ ဟေတုံ တထာဂတော
 အာဟ ယေသဉ္စ ယော နိရောဓော
 ဧဝံ ဝါဒီ မဟာသမဏော။

“ဘာ ဘဝရဲ့ လမ်းနဲ့ အကြောင်း ဖြစ်
 ဒါတွေ တထာဂတ ရှင်းလစ်၊
 ဘဝ ဒုက္ခက ဘာက ကယ်
 တို့ ဒေရင် တို့ကို သိစေတယ်။”

ပီး၊ အဲဒီ ဥယျာဉ်မှာ၊ အစည်းအဝေးကြီး တရပ်
ကျင်းပရာမှာ ဆရာမြတ်က ပညာနဲ့
စွမ်းအင်အကြောင်း ဟောရာ ကြားသူတိုင်း စွဲသမ္ပို
ကိုးရာ (သခင် ဝတ်သလိုမျိုး) သင်္ကန်း ဝါဝါ
ဝတ်ဆင်ကြပီး သူတရားကို ဖြန့်ကြသတဲ့။
ဟောဒါ သူ နိဂုံး ချုပ်ရာ ဂါထာပါ—

သဗ္ဗ ပါပံဿ အကရဏံ၊
ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ၊
သ စိတ္တ ပရိယောဒါပနံ၊
ဧတံ ဗုဒ္ဓါနိဿာသနံ။

“မကောင်းမှု ကြွေးမြီ တိုးစေတယ်၊
ကောင်းမှု လွှတ်စေ ကင်းစေတယ်၊
မကောင်း ရှောင်၊ အကောင်း လုပ်၊ ကိုယ့် စိတ်ဝယ်
ထိန်းချုပ်စေ။ ဒါ လမ်း ဖြစ်တယ်။”

ဒီလို သူတို့ သူ့အကြောင်း ပြောလို့ဆုံးတော့၊
ဆုတော့၊ ကျောက်မျက်ကို ခြိန်စေတဲ့ ကျေးဇူး
စကားတွေနဲ့ မင်းသမီး ပေးဆပ်တယ်။ “ငါ့ သခင်
ဘယ်လမ်းက လာမလဲ” မေးတယ်။ ကုန်သည်တို့—
“မြို့ရိုးကနေ ရာဇဂြိုဟ်သိ ယူဇနာပေါင်း
ခြောက်ဆယ် ဝေးတယ်။ အဲဒီကနေ ဒီကို
သောဏနဲ့ တောင်တွေ လမ်းကောင်း ဖြစ်လာတယ်။
တို့နှားတွေ တနေ့ ရှစ်ကောသ ပြေးပြေး လာ၊
တလနဲ့ ရောက်ရဲ့။”

ဒီနောက် ဘုရင် သတင်း ကြားရူး
 မူးမတ်တွေ (မြင်းသည်တော်ကောင်းတွေ) လွှတ်ပီး
 သီးခြား တမန် ကိုးဦးပဲ။ သံ အသီးသီးကို
 မှာတော်မူပုံက—“သေဖို့ရာ ခဲ့ရက်
 ခုနစ်နှစ် ပိုနီးလာသူ၊ ဒီအတွင်း သင့်ကို
 အရှာ မစဲခဲ့သူ သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးက၊
 သင့်မျက်နှာ မမြင်ဖဲ သေရမှာ စိုးလို့၊
 ထီးနန်းနဲ့ လွှမ်းသူတိုင်းပြည်က ပြည်သူ၊
 ကိုယ့်ရပ် လာဖို့ သားတော်ကို ပန်ရဲ့” တဲ့။
 ယသောဓရာကလဲ မြင်းသည် ကိုးဦး စေကာ
 မှာလိုက်ပုံက—“သင့် စံနန်းက မင်းသမီး၊
 ရာဟုလ၊ မိခင်က၊ ညပွင့် လပန်း
 လကို မြော်သလို၊ အာသောက ဖူးပျော့တို့
 မိန်းမ ခြေကို စောင့်စားသလို၊ သင့် မျက်နှာ
 မြင်လိုလှပါတယ်။ ဆုံးရှုံးခဲ့တာထက်
 ပိုတာ ရသားရင်၊ ရာဟုလ၊ ဝေစု၊
 သူ ဝေစု၊ အများဆုံး သင့်ကို၊ ရပရစေ။”
 ဒါနဲ့ သကျ အမတ်တွေ အပြင်းနှင်ကြတယ်၊
 ကြုံရပုံက အသီးသီး မှာစကား နှုတ်မှာ
 သယ်လို့ ဝါးဥယျာဉ် ဝင်တော့၊ အဲဒီ အချိန်
 ဗုဒ္ဓ တရား ဟောနေတယ်။ ဒါကို ကြားတော့
 ပြောဖို့ မေ့ကုန်၊ ဘုရင်နဲ့ လာခဲ့ရင်း အကြောင်း၊
 လွှမ်း မင်းသမီးအကြောင်း သတိမရတော့၊ သခင်ကိုသာ
 မျက်စိ စူးစိုက် ခေးကြည့် ဩဇာညောင်း၊ ပြည့်စုံ၊
 စင်ကြယ်၊ အားလုံး လင်းစေတဲ့ မိန့်သံသာ
 နှလုံးစွဲပြီနေပေါ့။ ဥပမာ-ပျားအုံ့ဆီ

ပျံ့တဲ့ ပျား ပြန်နေတဲ့ မြတ်လေးတွေ မြင်၊
 ကြိုင်မဆုံးရှုံးရန်ကို လေထက်က မွေးမိရာ၊
 သူ ပျားရည်ပြည့်ရရင်၊ ဘာကမှ မမူတော့။
 ည နီးနီး၊ မိုး ရွာရွာ၊ သူ ဂရု မစိုက်တော့။
 ဒီ ချိုမြိန်တဲ့ ပန်းတွေပေါ် နားရမယ်၊
 စိတ်ရည် စုတ်ရမယ်။ ဒီ တမုန်တော်တွေလဲ
 တယောက် မကြွင်းမကျန်၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ စကားကို ကြားရာ၊
 နှင်ခွဲရင်း အကြောင်းကို သတိ လွတ်၊ ဘာကမှ မမူ၊
 သခင် ပရိသတ်ကြား ရောနှောသွားကြတော့တယ်။
 ဒါကြောင့် ဘုရင် ဥဒါယိကို စေရတယ်။
 နန်းတော်ထဲမှာ အချုပ်ဆုံး၊ သစ္စာ အရှိဆုံး၊
 ပျော်စဉ်က သိဒ္ဓတ္ထရဲ့ ကစားဖော်ပ။
 သူ ဥယျာဉ်နား ချဉ်းလာတော့ ပင်အုပ်က
 ပင်မေးနုတစု ဆုတ်ကာ ကြားမှု တံခါးကို
 ပိတ်ဆို့လိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ သူ ဒီ အရပ်ရဲ့
 မြင့်မားတဲ့ အန္တရာယ်က လွန်မြောက်ခဲ့ကာ
 ဘုရင်နဲ့ မင်းသမီးရဲ့ မှာစကား ပြောပြတယ်။

ဒီတော့ အနူးအညွတ် ခေါင်းကို ညှိတ်ကာ တို့အရှင်
 ပရိသတ်ရှေ့ မိန့်ပီ-“မုချ ငါ သွားမယ်။
 ငါ တာဝန်ဖြစ်သလို ငါ့အလိုလဲ ဖြစ်တယ်။
 ကိုယ့်ကို ဘဝ ပေးသူကို အရိုအသေ ပြုဖို့
 ဘသူမှ မပျက်ကွက်စေနဲ့။ ဘဝ ရလို့သာ
 တရားကို ကျင့်၊ အတိတ် အပြစ်တွေ ပယ်၊ နောက်ထပ်လဲ
 မပြည့်လောင်း၊ မေတ္တာ ကရုဏာနဲ့ ပြည့်စုံရင်၊
 ရှင်ဖို့၊ မသေဖို့ လမ်းပေါ်ပေါက်လာ၊ နိဗ္ဗာန်

ချမ်းသာကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရရှိမယ်၊
 မင်းကြီး သိစေတော့၊ မင်းသမီး ကြားစေတော့။
 ငါ ချက်ချင်း ခရီး စမယ်။” ဒါ ကြားသိရာ၊
 ကပိလဝတ္ထု မြို့နဲ့ တော ပြည်သူတို့
 သူတို့ မင်းသား ဝင်လာဖို့ အသင့် ပြင်ပေါ့။
 တောင်တံခါးမှာ၊ ပန်းရစ်တဲ့ တိုင်တွေ၊ အနီနဲ့
 အစိမ်းပေါ်မှာ ရွှေခြည် ဖောက်ယက်တဲ့ ပိုးသား
 နံရံတွေနဲ့ မဏ္ဍပ်ဝင်းဝင်း ပေါ်လာ။
 လမ်းတွေမှာလဲ မွေးနို့သင်း တမာနဲ့ သရက်
 အကိုင်းများ ရံ၊ မြေပေါ်မှာ သားရေအိတ်တွေနဲ့
 စန္ဒကူးနဲ့ စပယ် ရေများ ဖြန်းကာ၊ အလံတွေ
 တလူလူနဲ့။ သူ ရောက်လာမယ့် နေ့မှာလဲ
 ငွေကတွေ၊ ရွှေကုပ် အစွယ်တွေနဲ့ ဆင်က
 ဘယ်နှစ်ကောင် မြစ်တဖက်က စောင့်ရမယ်၊ ဘယ်မှာ
 စည်တွေ “သိဒ္ဓတ္ထ လာပီ” တီးရမယ်၊
 ဘယ်မှာ အမတ်တွေ ဆင်းပီး ရှိခိုးရမယ်၊
 ကချေသည်တွေ ဘယ်မှာ အကအခုန်တွေနဲ့
 ပန်း ကျဲပီး သူ စီးတဲ့ မြင်း နှင်းဆီနဲ့
 ဒန်းပွင့် ဒူးနစ်စေ၊ လမ်း လှစေရမယ်
 အမိန့်မှတ်လိုက်တယ်။ တမြို့လုံးမှာ တီးမှုတ်သံ
 ရွှင်မြူးသံ ဆူညံနေတော့တယ်။ ဒီလို
 ခိုင်းထားသမျှ လူတွေအားလုံး တအာရုဏ်က
 တအာရုဏ် ပထမစည်သံရဲ့ “သူလာပီ”
 ကျေညာသံ နားစွင့်နေပေါ့။

ဖြစ်ပုံက-

ဦးဦးဖျားဖျား ဖြစ်ချင်ဇောနဲ့ ယသောဓရာ
 မဏ္ဍာပံဝင်းဝင်း မိုးမတ်ရာ မြို့တံဘိုင်းဆီ
 ထမ်းစင်နဲ့ လာခဲ့တယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ
 ဥယျာဉ်လှတခု ပြုံးနေ—နိဂြောဓတဲ့။
 ဗံပင်တွေ၊ ရွက်စိမ်း စွံပလွံပင်တွေနဲ့၊
 ညိုဖြတ်ထားစ၊ ဝေလွင်လွင်ပ။ ကေ့ကောက်
 လမ်းတွေ၊ အသီးအပွင့်တန်းတွေနဲ့။ မြက်ခင်းကို
 ဘောင်ဖက်လမ်း ပတ်နေ။ ဒီဖက်မှာ အရွက်အပွင့်၊
 ဟိုဖက်၊ တံခါးပြင်ပမှာ မြို့စုန် တဲတွေ၊
 စိတ်ရှည် ဆင်းရဲဇာတ်နိမ့်တို့ နေကြတယ်။
 သူတို့ ထိရင် ခတ္တိယ ဗြဟ္မဏတို့
 မသန့်စင်တော့ဖူး။ ခမျာများလဲ မြော်လင့်စိတ်
 ပြင်းပျံ့ပျံ့နဲ့၊ အရုဏ် မကျင်းမီ ထကြ၊
 လမ်းပေါ် ပြုကြည့်ကြ၊ အဝေးက ဆင်အော်သံ၊
 ဘုရားကျောင်း ဗုံသံ ကြားရင် သစ်ပင်တွေပေါ်
 တက်ကြည့်ကြနဲ့။ ဘယ်သူမှ မသာလေတော့၊
 မင်းသား ကြည်အောင် တတ်အားသရွေ့ လုပ်ရှာကြ။
 တံခါးကျောက်တုံးကို တံမျက်လှည်းကြ။ အလုံထူကြ၊
 အသီးနဲ့တကွ သမန်းရွက်တွေ ကုံးသိကြတယ်။
 လိက်ကို အသစ် ပွတ်ဘိုက်ကြ၊ နှမ်းနေတဲ့
 မနွေကံ သစ်ကိုင်း ခုံးကို အသစ်ဆင်ကြတယ်။
 ခရီးသွားတို့ကိုလဲ မဟာသိဒ္ဓတ္တရဲ့
 လမ်းမှာ ဘာသံ ကြားစ အမြဲ မေးကြတယ်။
 ဒါတွေ မင်းသမီး ပန်းလျ မျက်လုံးနဲ့ကြည့်၊
 သူတို့လို ဘောင်ဖက် လွင်ပြင် မျှော်၊ လမ်းသတင်း

ခရီးသွားတွေက ပေးမလား သူတို့လိုပဲ
 နားစွင့်နေရဲ့။ ဒီတွင် ဦးပြည်းသစ်နဲ့
 ပြေးပြေး ချဉ်းလာသူတဦး သူ မြင်ရတယ်၊
 အဝတ်ဝါဝါ တထည်ကို ပုခုံးထက် ပစ်တင်ထား၊
 ရသေ့ ရဟန်း တို့လို ဝင်ဆင်ထား၊ လက်ထဲမှာ
 ဖရဲသီးသဏ္ဌာန် မြေသပိတ်ကို ကိုင်ဆွဲထားပီး၊
 တဲဝုတိုင်းမှာ သိမ်မွေ့စွာ သပိတ်ကို ဟ၊
 ပေးသမျှ ညင်သာတဲ့ ကျေးဇူးစကားနဲ့ ယူ၊
 မှပေးလဲ ညင်ညင်သာသာပဲ လွန်သွားတယ်။
 သူ့ နောက်က သင်္ကန်းဝါဝတ် နှစ်ဦး ပါရဲ့။
 သပိတ် စွဲသူဟာ ခန့်ငြား ထယ်ဝါလွန်းလှ၊
 ကြည်ညိုဖွယ်၊ လှမ်းကြည့် သပ္ပာယ်လှကာ၊
 ဝန်းကျင်တခုလုံးကို လှမ်းမိုး၊ မြင့်မြတ်မှု
 မျက်လုံးတွေနဲ့ အားလုံးကို ဖမ်းစားသမို့၊
 ဆွမ်းလောင်းရင်းက သူ့မျက်နှာကို တအံ့တဩ
 ငေးမိကြတော့တယ်။ တချို့လဲ ဦးညွတ်ကာ
 ရှိခိုးကြ၊ တချို့ အသစ် လှစရာ ပြေးယူကြ၊
 ဆင်းရဲလို့ ပူဆွေး။ တဖြေးဖြေး တသုတ်ပီး တသုတ်
 ခလေးတွေ၊ ယောက်ျားတွေ၊ မိန်းမတွေ သူ့နောက်
 လိုက်လာ၊ နှုတ်ခမ်းကို ကွယ် တီးတိုး မေးကြတယ်။
 “သူ ဘသူလဲ။ ဒီလို ရသေ့မျိုး ကြုံဖူးစ။”
 ငြိမ်ဆိမ် ခြေလှမ်းနဲ့ သူ မဏ္ဍာပ်ဆီကို
 နီးကပ်လာတဲ့ အခါ။ ဟော၊ ပိုးသား တံခါးဟာ
 မြောက်သွားပီး၊ မျက်နှာလှမ်းပုဝါ မပါ၊ ယသောဓရာ
 သူ့ လမ်းမှာ ရပ် အော်ရော့- “သိဒ္ဓတ္ထ။ သခင်။”

မျက်လုံးတွေ စိမ့်၊ လက်အစုံ ပူးရှက်လို့။
 ပီး ရှိုက်ကာ သူ့ ခြေပေါ် လဲ ကျတော့တယ်။

နောင်အခါ၊ ဒီ ငိုသူ အမျိုးသမီး လမ်းမြတ်ထဲ
 လွန်ပီးနောက်မှာ၊ ဗုဒ္ဓကို ဘာကြောင့်များ
 လူသား ရမက် အားလုံးနဲ့ ပန်းလို နံကာ
 အောင်တတ်တဲ့ မိန်းမသား လက် အထိအတွေ့ ကင်းဖို့
 ထိန်းသူ ဖြစ်ရက်နဲ့ ခုလို ပွေ့ဖက်မှု
 ခွင့်ပြုသလဲ မေးလျှောက်ရာ သခင်က ဖြေတယ်—
 “ကြိုးတဲ့ မေတ္တာက အငယ်ကို သည်းခံမှ
 အမြင့်ဆီ လွယ်လွယ်နဲ့ မြှင့်တင်ပေးနိုင်မယ်။
 အနှောင်က လွတ်ပီးသူ ဘသူမှ လွတ်ပီလို့
 ကြားကာ နှောင်ဆဲတို့ စိတ် မဆင်းရဲစေနဲ့။
 သင်တို့ လွတ်မြောက်တာ စိတ်ရှည်ရှည်၊ ပညာ
 သား ပါပ၊ လွတ်မြောက်ရေး ဖြန့်ချိဖို့သာ။
 ဒီ အမှောင်လောကကို လမ်းပြ ကူညီမယ်
 ဗောဓိသတ်တို့ လွတ်မြောက်ရေး ကြိုးပန်းရာ
 ခေတ် သုံးခေတ် ရှိတယ်။ ပထမ ခေတ် အမည်က
 “အဓိဋ္ဌာန်”တဲ့။ ဒုတိယက “ကြိုးပမ်းမှု”တဲ့။
 တတိယက “ချိန်းဆိခြင်း”တဲ့။ အဲ၊ ငါဟာ
 အဓိဋ္ဌာန် ခေတ်မှာ နေစဉ်၊ ကောင်းမှု လိုလား၊
 ပညာ ရှာခဲ့ရဲ့၊ မျက်လုံး ပိတ်ဆဲသာ၊
 ဟို ကြက်ဆူတောက် အစေ့ညို့တွေ ရေကြည့်၊
 အဲသလောက် မိုးတွေ အရင်က ငါ ရာမ တဲ့။
 လင်္ကာနဲ့ ပုလဲတို့ ပုန်းရာ တောင်ဖက်ဆီ
 မျက်နှာမူတဲ့ ကမ်းပေါ်က ကုန်သည်ပ။

အဲဒီ ဝေးလန်တဲ့ ခေတ်က ယသောဓရာလဲ
 ပင်လယ် ကမ်း ရွာမှာ ငါနဲ့ နေခဲ့တယ်။
 ခုလို နွဲ့နောင်း၊ နာမယ်က လကွမီ တဲ့။
 တို့ အိမ်ထောင် ဆင်းရဲ နိမ့်ကျလှသမို့ ငါ
 စီးပွား အရှာ ထွက်ခဲ့ပုံ သတိရမိတယ်။
 ခုထက် မနဲတဲ့ မျက်ရည်တွေနဲ့ ငါ့ကို
 သူ မသွားဖို့၊ ကုန်းလမ်း ရေသမ်း အန္တရာယ်တွေ
 မရှာဖို့ တောင်းပန်တယ်။ “အချစ်ဟာ ချစ်ရာကို
 ဘယ်လိုလုပ် ပစ်နိုင်မလဲ” လို့ ငိုရဲ့။ ငါ
 ရေလက်ကြားဆီ စွန့်ထွက်လာ၊ မုန်တိုင်းကြို၊
 ပင်ပန်း၊ ရေ သတ္တဝါတွေနဲ့ တိုက်ပွဲ ပြင်း၊
 သန်ကောင်ရော မုန်းတည့် ဒုက္ခတွေ တွေ့ပီးနောက်၊
 လှိုင်းထဲ ရွာရာ၊ ရွှေဘိုက် သွန်ပီး ဘုရင်တွေ
 ဝယ်မယ့် လလို ဝင်းလက် ခန့်ငြားလှတဲ့
 ဗုလဲ တလုံး ရတယ်။ ဒီတိုင် ငါ ဝမ်းမြောက်စွာ
 တောင်တွေဆီ ပြန်ခဲ့တယ်။ ဒီဒေသတဝှန်း
 အငတ်ဘေး ကြုံနေရာ၊ အိမ်အပြန်လမ်းမှာ ငါ
 အသက်ဆက်ရေး ခက်၊ အိမ်တံခါး ခဲယဉ်းစွာ ရောက်၊
 အစာ မဲ့လို့ နာ၊ ပင်လယ်ရဲ့ ဥစ္စာ ဖြူ
 ခါးပတ်မှာ ချည်လို့။ အစာ ဒီမှာလဲ မရှိ။
 တံခါးဝမှာတော့ သူ (ငါ့ဖို့ထက် သူ့ဖို့
 အပန်းခံခဲ့တာ) စကားမဲ့တဲ့ နှုတ်ခမ်းနဲ့
 ဆန်အနဲ မရလို့ သေ လုနီး လဲနေရဲ့။
 ဒီတိုင် ငါ “ဆန် ရှိသူများ ရှိခဲ့ရင်၊
 ဟောဒီမှာ အသက်တချောင်းအတွက် ပြည်တန်တဲ့ ဟာ။
 လကွမီကို ထမင်း ပေး၊ လရောင် ပုလဲ ယူတော့”

အော်ရာ၊ တဦးက သူထုထုံးသမျှ နောက်ဆုံး
 လူးဆပ်—သုံးလမယ်—ယူလာ၊ ရတနာ ဆုပ်ပေါ့။
 လက္ခမီ ရှင်ခဲပီ၊ အားကလေး ဖျစ်ညှစ်ကာ
 “သင်ငါ့ကို ချစ်သား”တဲ့။ အဲဒီ ဘဝက
 တခြားနည်း ဖြေသိမ့် မရတဲ့ စိတ်နှလုံး ဖြေဖို့
 ပုလဲကို ကောင်းစွာ သုံးခဲပီ။ ပိုနက်တဲ့
 လှိုင်းက ရတဲ့၊ ငါ့ နောက်ဆုံးဆု၊ ဟောဒီ
 ပုလဲတွေ (နိဒါန ဆယ်နှစ်ပါးနဲ့ မြတ်တရား)
 ကတော့ဖြင့် သုံးလို့ မကုန်နိုင်၊ အရောင် မပြယ်နိုင်၊
 အရက်ရောဆုံး ပေးရင် လှပမှု အပြဆုံး။
 မြင့်မိုနဲ့ ခြကလေးတို့ စုပုံထားတဲ့
 ဟို တောင်ပို့လို၊ ခုန်ဆွဆွ သမင်မရဲ့
 ခြေရာထဲ ကျတဲ့ နှင်းစက်နဲ့ ကမ်းမဲ့
 ပင်လယ်လို၊ ဟိုစဉ် ပေးတာနဲ့ ခုဘဝ
 ငါ ပေးတာ နှိုင်းအပ်တယ်။ အာရုံ တပ်မှု
 ကင်းသမို့ ပို ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာဟာလဲ
 အားနဲ့ နှလုံးသားအလို လိုက်ရောရာ အသင့်ဆုံး။
 ညင်သာစွာ လမ်းပြသမို့ ယသောဓရဘုံ ခြေတို့
 ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ သုခဆီ လှမ်းခဲပီ။”

ဒါပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ ဦးပြည်ကတုံးနဲ့၊
 သူတောင်းစားရဲ့ ကျေကွဲဖွယ်အရောင် အဝတ် ဝတ်ကာ၊
 ဇာတ်နိမ့်တို့ စားကြွင်းစားကျန် သပိတ်ကမ်း ခံယူရင်း
 လာပုံ ဘုရင် ကြားရာ၊ ဝမ်းနဲ့ ဒေါသက
 မေတ္တာကို သူနှလုံးက နှင်ပေါ့။ သုံးကြိမ်
 မြေပေါ် တံတေး ထွေး။ ငွေ မုတ်ဆိတ်ဆွဲ တန်းပီး

ထွက်၊ တုံ့ရီရီ အမတ်တွေ လိုက်။ မျက်မှောင်ကုပ်
စစ်မြင်းပေါ် တက်၊ ဖနောင့် ဆူးတို့၊ ဒေါသတကြီး၊
လမ်းတွေ လူတန်းတွေ ကြား ဒုန်းစိုင်းသွားပေါ့။

“ဘုရင်ဟေ့၊ ဦးညွတ်” ပြောချိန်တောင် မရလိုက်ခင်
မြင်းတပ် တခုပ်ခုပ် မြည်ဟိန်း ဖြတ်သွားတော့တယ်။
ဘုရားကျောင်း တံတိုင်းအနီး လမ်းကွေ့မှာ တောင်တံခါးကို
မြင်ရရာ၊ ရောမ လူအုပ်ကြီးနဲ့

တိုးစော့တယ်၊ လူအုပ် အစုန်းတိုင်းမှာ လူတွေ
ဝင်လာမစဲ။ လမ်းတွေ ကွယ်ပျောက်ကုန်အောင်ပဲ
လူတွေ စုရုံးလာ၊ ကြီးထွားလာ၊ သူနောက်

ကပ်လိုက်လာကြတယ်။ သူ့ရဲ့ တည်ငြိမ် အကြည့်
ဘုရင်အို့ အကြည့်နဲ့ ဆုံပေါ့။ ဖအေကြီး ဒေါသ
မကြာလိုက်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ နူးညံ့ မျက်လုံးများ

သူ ဒေါသ မျက်ခုံးပေါ် တလေးတမြတ် ရောက်သွား၊
ဒီနောက် မာန်ဝင် နှိမ့်ချစွာ မြေပေါ်ကို
ဒူးထောက် ဆင်းခဲ့ပေါ့။ မင်းသားကို မြင်ရ၊
ကျန်းကျန်းမာမာ တွေ့ရ၊ မြေဆန်တာထက်

ကြီးမြတ်တဲ့ သူ ခေါင်းက အသရေ၊ လူအပေါင်းကို
အံ့ဩ ဆိတ်ငြိမ် သူ လမ်းကို လိုက်စေတဲ့
ခန့်ညားမှုကို တွေ့ရ၊ မြတ်နိုးဖွယ်ပ။

ဒါပေမဲ့ ဘုရင် ပေါက်ကွဲရဲ့ “ဒီလိုမျိုး
ဆိုးရသတဲ့လား၊ မဟာ သိဒ္ဓတ္ထ ပြည်တော်
ဝင်တာက အဖာအထေး ဝတ်၊ ခေါင်းရိတ်၊ ညှိပ်ဖိနပ်
စီး၊ ဇာတ်နိမ့်တို့ အစာ တောင်းသတဲ့။ နတ်ဘဝမျိုး
နေခဲ့သူ။ ငါ့သား။ ဒီပြည်ကြီး အမေ့ခံ၊

မြေကြီးပေးတာ ရဖို့၊ ခိုင်းချင်တာကို
 စိတ်တိုင်း ကျဖို့ လက်ဖျောက်ပဲ တီးရတဲ့
 ဘုရင်တို့ အမေ့ခံ။ သင့်အဆင့်နဲ့ ဝတ်စားပီး
 လှံဘဝင်းဝင်း ခွါသံ၊ ခြေသံ တခွပ်ခွပ်နဲ့
 လာရောပ။ ကြည့်၊ ငါ့ စစ်သားတွေ လမ်းပေါ်
 စခန်းချ၊ တမြို့လုံး တံခါးမှာ စောင့်နေကြပီ။
 ဒီ နှစ်ဆိုးတွေအတွင်း ဘယ်ဆီ လှည့်နေလဲ။
 မင်း ခမည်းတော် ငိုကြွေးခဲ့ရ၊ သူ့မျှာမလဲ
 မုဆိုးမလို နေထိုင်၊ သူ့ ကင်းခဲ့၊
 တကြိမ် တခါမှ ဘေးသံ တီးသံ နားမဆင်ခဲ့၊
 ပဲ့လမ်းအဝတ် တခါမှ မဆင်မြန်းခဲ့၊ ခုတော့
 ရွှေအဝတ် ဝတ်လို့ သူ့မျှာ အဝါရောင် အဝတ်စုတ်
 ဝတ်တဲ့ သူတောင်းစား လင်ကို ကြိုနှုတ်ရပေါ့။
 သား၊ ဘာကြောင့်လဲ။”

“ခမည်းတော်”တဲ့ အဖြေလာတယ်။
 “ဒါ ငါ့ အမျိုးရဲ့ ဓလေ့ ဖြစ်တယ်။”

“သင့် အမျိုးဟာ”
 ဘုရင်က ဖြေတယ်။ “မဟာသမ္မတက ရေရင်
 မင်းဆက် တရာ ရှိပီ။ ဒါမျိုးဘော့ မလုပ်စဖူး။”

“လူသား မျိုးဆက်ကို ငါ ပြောတာ မဟုတ်”တဲ့
 သခင်က၊ “မမြင်သာတဲ့ မျိုးဆက်၊ ပွင့်ခဲ့ပီး
 ပွင့်မယ့် ဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ အဆက်ကို ပြောတာ။
 ငါ သူတို့ အမျိုး၊ သူတို့ လုပ်တာ လုပ်တယ်။
 ခု ကြုံရတာ ရှေးကလဲ ကြုံရပီ။

မြို့တံခါးဝမှာ စစ်ချုပ်ဝတ် ဘုရင် တပါးဟာ
 သူသား၊ မင်းသားကို ရသေ့ရဟန်းအသွင်နဲ့ တွေ့၊
 မေတ္တာနဲ့ ချုပ်တည်းမှုကြောင့်၊ အကြီးမြတ်ဆုံး
 ဘုရင်တို့ထက် ဘုန်းတန်ခိုးအရာ သာလွန်သူမို့၊
 လောက အပေါင်းကို ကယ်တင်သူဟာ ခု ငါ
 ပြုသလို ဦးညွှတ်၊ အကြွေးတို့ တင်လေရာမှာ၊
 သူဆောင်လာတဲ့ ဥစ္စာရဲ့ အသီးဦးကို
 နှိမ့်ချတဲ့ မေတ္တာနဲ့ ပေးဆပ်မြဲပဲ။
 ခု ငါ ပေးဆပ်မယ်။”

ဒီဟော့ ဘုရင် တအံ့တဩ
 မေးတယ်—“ဘာ ဥစ္စာလဲ။” ဆရာမြတ် ဘုရင်ရဲ့
 လက်ကို ညှင်သာ ကိုင်ယူ၊ ရှိခိုးနေတဲ့
 လမ်းထဲကို၊ မင်းသမီးနဲ့ ဘုရင်က တဖက်တချက်၊
 လာကြစဉ်၊ ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ စင်ကြယ်မှု
 ရကြောင်း တရားများ၊ ကမ်းတို့ ပင်လယ် ပိတ်သလို
 ပညာကို ဆောင်တဲ့ မြတ် သစ္စာ လေးပါး၊
 အဆင့် လေးဆင့် သီလ ရှစ်ပါး ပါဝင်တဲ့
 လမ်းမြတ်ပေ ၇ ရောက်လို့သူ၊ ဘုရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်
 ဖြစ်ဖြစ်၊ ရှောက်နိုင်တဲ့၊ ကြီးမြတ်သူ၊ နိမ့်သူ၊
 ပညာရှိ၊ ပညာမဲ့၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကြီးငယ်၊ မဟူ၊
 ကျင့်သူတိုင်း အနှေးနဲ့အမြန် သံသရာစက်က
 လွှတ်ထွက်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန် ရောက်စေမယ့် လမ်းမှန်
 ရှစ်ရပ်အကြောင်း ပြောပြတယ်။ သလိုနဲ့ သူတို့
 နန်းတော် မုတ် ရောက်လာကြရာ၊ သုဒ္ဓေါဒန

မျက်မှောင် မကြပ်ဖဲ မဟာစကားတို့ကို သောက်သုံး၊
 သူ့ ဇာန်နွဲ့ပဲ ဗုဒ္ဓံ သပိတ် ပိုက်လာရဲ့။
 အလင်းသစ်တခု ယသောဓရာအလှရဲ့ မြတ်နိုးဖွယ်
 မျက်လုံးတို့ လင်းစေ၊ မျက်ရည် ခြောက်စေပီ၊
 အဲဒီ ည သူတို့ ငြိမ်းမှု လမ်း ဝင်ပေါ့။

အဋ္ဌမကျမ်း

ကောဟာန မြစ်ကမ်း နဂရမှာ မြက်ခင်းကျယ်
ပြန့်နေတယ်။ ဗာရာဏသီ ဘုရားကျောင်းဟောက
ဒီကို နားလှည်းနဲ့ အရှေ့နဲ့ မြောက် စူးစူး
ခရီးနှင်ရင် ငါးရက် ကြာမယ်။ ဖြူဖွေးဖွေး
ဟိမဝါရဲ့ ထိပ်ချွန်တို့ ငုံ့ကြည့်နေရဲ့။
တနှစ်လုံး ပန်းတွေနဲ့ မြူးကြ၊ ချောင်းငယ်ရဲ့
လှိုင်းဝင်းဝင်းကြောင့် အပင်အုပ်တို့ စိမ်းစိုစို၊
တောင်ရှေ့တို့ ညင်သာ၊ မွေးရိပ်တို့ အေးမြ၊
ဝန်းကျင် တခုလုံးရဲ့ စိတ်ဓါတ်ဟာ ကနွေထဲ
မြင့်မြတ်ဆဲ။ နွယ်သဖန်းရဲ့ အမြစ်၊ ပင်စည်တို့
ခွဲအက်ရာ၊ အရွက်နဲ့ မြက် လှိုင်းတုန် ပုဝါပါး
ခြုံလွှမ်းရာ၊ ကျောက်အုတ်နီအပုံတို့အပေါ်၊
ချုံ့ရှုပ်ထွေးတို့အပေါ်၊ ညနေ လေနှလေး

ငြိမ်ဆိတ် ညှင်းလာတယ်။ မြေငြိမ် ဆီဒါနဲ့
 ချိပ် ယက်မအပြိုတို့က ဝင်းလက် ထွက်လာ၊
 ထွင်းထု ကျောက်ပြားတို့ပေါ် ခေလာတော့တယ်။
 ဘုရင်တို့ လှမ်းခဲ့ရာ ရောင်စုံ ကြမ်းပြင်ထက်
 ဖွတ် ခုန်ပေါက် နေထိုင်ပေါ့။ ပလ္လင်ပြိုတို့အောက်
 မြေခွေးညို့ သားမွေးနေပေါ့။ တောင်ထွတ်တွေ၊
 ချောင်း၊ နိမ့်ရွှေ့ မြက်ခင်းတွေ၊ လေညှင်း တို့သာ
 မပြောင်းလဲဖူး။ ဘဝ အရိပ် အားလုံးလို တခြားအရာ
 အားလုံး မရှိပီ။—ဒါ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနရဲ့
 မြို့တော် တည်ခဲ့ရာပဲ။ ဒီက တောင်ပေါ်
 နေ အစောင်း ရွှေရောင် အပြာရောင် ညနေချမ်းမှာ
 ဗုဒ္ဓ အရှင် ထိုင်တော်မူပြီး သူ့ အမျိုးအဆွေ
 အပေါင်းတို့ ကြားနာဖို့ တရား ဟောခဲ့လေရဲ့။
 အိမ်း၊ ကျမ်းမြတ်တို့မှာ သင်တို့ ဖတ်ရမယ်၊
 ရှေးအခါက ရိပ်သာ လမ်းတွေ၊ ရေပန်းတွေ၊
 ကန်တွေ၊ နှင်းဆီရံတဲ့ စင်္ကြံမြင့်တွေ၊
 ပတ်လည်မှာ မဏ္ဍပ်တွေ ခန့်ထည်လှတဲ့
 နန်းဆောင်တွေ တသိတန်းနဲ့ ဥယျာဉ်၊ သာယာ
 ကြည်နူးဖွယ် စခန်းသာမှာ၊ စည်းဝေးကြခိုက်၊
 ပူဇော်ခံလို့ သခင် ထူးကဲ ထိုင်နေတယ်။
 ပရိသတ်အပေါင်း သူနုတ်အဟကို စောင့်စားကာ
 တို့အာရှကို ယဉ်စေတဲ့ ဉာဏ် ကြားကြ၊
 သက်ရှိ သတ္တဝါ ကဲ့ဋေ လေးရာ ဒီပုံကို
 ကြုံကြိုက်ကြတယ်။ ဘုရင့် လကျာဖက်မှာ သူ
 ထိုင်တယ်၊ ပတ်လည်မှာ သကျ မှူးမတ်တွေ၊
 အာနန္ဒ၊ ဒေဝဒတ္တ၊—တနန်းလုံးပဲ။

နောက်မှာတော့ သင်ကန်းဝါဝတ် သံဃာထု၊
 သူတော်စင် အပေါင်းရဲ့ အကြီးအကဲ သာရိပုတ်၊
 မောဂ္ဂလာန်တို့ ရပ်နေရဲ့။ သူ ဒူးကြားမှာ၊
 ကြည်ညိုဖွယ် မျက်နှာကို ခလေးရဲ့ အံ့သြ
 မျက်စိနဲ့ စိုက်ကြည့် ရာဟုလာ ပြုံးနေ။
 ခြေရင်းမှာ ယသေ့စရာ၊ လွမ်းဆွေးမှု ကင်းပီး၊
 မမြဲတဲ့ အာရုံကို မမှီဝဲတဲ့ မေတ္တာ၊
 အိုခြင်း ကင်းတဲ့ ဘဝ၊ သေခြင်း သေလွန်ရာ
 နောက်ဆုံး သေခြင်းမြတ်၊ သူတို့နှစ်ဦး အောင်ပွဲ
 ရှေ့ရ သိမြင်ခဲ့ပီ။ ဒါကြောင့် လက်ကို
 သူလက်ပေါ် တင်ထား၊ မိမိ ငွေ တဘက်မှာ
 သူ သင်္ကန်းစ ဝါဝါကို ရစ်ထားရဲ့၊
 သုံးပါးလှောက် နားစွင့် နေရ သူရဲ့
 အနီးဆုံးမှာပ။ ဗုဒ္ဓ နှုတ်တော်ဖျားက
 ထွက်လာတဲ့ တရားမြတ်ရဲ့ အနဲငယ်ကိုတောင်
 ငါမပြောနိုင်။ ငါက နှောင်းခေတ် စာရေးတဦးမျှ၊
 သခင်ကို၊ သူ လူတွေချစ်တာကို ချစ်သူ၊
 ဉာဏ်တော် ယုံလို့၊ ဒီဇာတ်လမ်း ပြောသူမျှ။
 ဒါပေမဲ့ ကျမ်းတွေ ကျော်ပီးတော့ မပြောတတ်၊
 တချိန်က သစ်လွင် အားကောင်း လူအပေါင်း စွဲရာ
 ကျမ်းအရေးနဲ့ ရှေးအဓိပ္ပါယ် အချိန်ကြောင့် ဝါးပီ။
 ဣန္ဒြိယ ညနေနံနက်မှာ ဗုဒ္ဓ
 ဟောတဲ့ တရားကို နဲ့နဲ့တော့ ငါ သိရဲ့။
 နာသူတွေကလဲ မြင်ရတာထက်ကို
 ကုဋေကုဋာ ချီပီး ပိုကြောင်း ကျမ်းမှာ ဆိုတယ်။
 နတ်တွေ ဝိညာဉ်တွေ အကုန် လာစုကြသမို့။

အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

ကောင်းကင် သတ္တမ ဘုံအထိ ပြောင်တလင်းခါကာ၊
အမှောင်ဆုံး ငရဲတွေလဲ အတားအဆီး ပွင့်ကုန်သတဲ့။
နွေအလင်းဟာ အချိန်ကို လွန်ပီး ဖင်နဲ့ခဲ၊
တောင်ထွတ်တို့ပေါ် နှင်းဆီရောင် ဝင်းပနေ၊
ညက ရှိမြှောင်ထဲ၊ နေ့က တောင်ပေါ်က
နှားထောင်နေကြဟန်ပဲ။ သူတို့ နှစ်ဦးကြား
ညနေခင်းဟာ ချစ်စိတ်မွန်၊ ဈာန်ဝင်စား
နတ်ကညာဟန် ရပ်နေရဲ့။ ညင်သာ လိပ်တက်
တိမ်တွေက သူဆံကေ၊ ကြယ်ပွင့်တွေက
သူသရဖူရဲ့ ပုလဲတွေ စိန်တွေ၊ လက
သူနဖူး ကျောက်မျက်၊ နက်ရှိုင်းလာတဲ့ အမှောင်က
သူဝတ်ရုံ။ သူပင့်သက်လေးတွေက
သင့်ပြန်ပြန်နဲ့ မြက်ခင်းပေါ် ဖြတ်လာခိုက်
တို့အရှင် တရားဟောတယ်။ သူ ဟောတုန်း ကြားသူ
ဒီ ပြည်မှာ သူစိမ်း ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန် ဖြစ်ဖြစ်၊
ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့်၊ အရိယန် သွေးက လာလာ၊
မိလက္ခူ တေးတွင်းသားဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ့်ဆွေ
ကိုယ့်မျိုး ပြောတဲ့ ဘာသာစကားပဲ ကြားသတဲ့။
ကြီးငယ်မဟူ၊ မြစ်ကမ်းပါး စုသူတို့အပြင်၊
ငှက်တွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ၊ တွားသွားကောင်တွေလဲ၊
ဗုဒ္ဓရဲ့ မဟာ မေတ္တာ အဓိပ္ပာယ် သိကြ၊
သူကရုနာ စကား ကတိကို ခံယူကြသတဲ့။
မျောက်၊ ကျား၊ သမင်၊ အမွေးထူ ဝက်ဝံ၊ ခွေးအနဲ့
ဝံပုလွေ၊ အညစ်အကျေးစားစွန်၊ ပုလဲချိုး၊ ကျောက်စီ
ခေါင်း၊ ဆောင့်ကြောင့် ဖားပြုတ်၊ အစက်အပြောက် မြွေ၊
ဖုတ်၊ လင်းနို့၊

အိမ်း၊ မြစ်လှိုင်းထဲ တဖျတ်ဖျတ် လူးလာတဲ့ငါး—
 သဏ္ဌာန်တွေနဲ့ အကျဉ်းကျနေတဲ့ သူတို့ ဘဝ၊
 သူတို့လောက် အပြစ်ကင်းမှု မရှိတဲ့ လူနဲ့
 ဘဝတူအဖြစ်မှာ အနူးအညွတ် ဆုံမိကြကာ၊
 အနှောင်အဖွဲ့ ပြတ်ပီ စကားမဲ့ ဝမ်းသာ သိပေ၊
 ဘုရင်ခွေ ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတာတွေကတော့—

သြင်း၊ အမိတယ။ မတိုင်းတာနိုင်တဲ့ ဟာကို
 စကားနဲ့ မတိုင်းနဲ့။ အတိုင်းအဆမဲ့ထဲကိုလဲ
 အတေး ခြည်မြင် မချနဲ့။ မေးသူ မှားတယ်၊
 ဖြေသူ မှားတယ်။ မပြောနဲ့။

ကျမ်းစာ အဆိုအရ ပထမဦးဆုံး အမှောင်ရယ်
 အဲဒီည တကိုယ် တွေးနေတဲ့ ဗြဟ္မာရယ်သာ။
 ဗြဟ္မာနဲ့ အစတို့ အဲဒီမှာ မရှာလေနဲ့။
 သူ့ကိုရော အလင်းကိုပါ

လူသား မျက်စေ့နဲ့ တွေ့ရမယ် မဟုတ်ဖူး။
 ရှာသူ လူ့စိတ်နဲ့ သိမယ်လဲ မဟုတ်ဖူး။
 ကန့်လန့်ကာ တခုပီး တခု ကွာမယ်၊ ဒါပေမဲ့
 နောက်မှာလဲ တခုပီး တခု။

ကြယ်တွေ ပြန့်ရဲ့၊ မမေးကြဖူး။ ဘဝ၊သေခြင်း၊
 သုခ၊ ဒုက္ခ ရှိတယ် ဆို တော်ပီသာ။
 အကြောင်းနဲ့ အကျိုး၊ အချိန်နဲ့ လမ်းကြောင်း၊ ပီး ဘဝရဲ့
 မစတော့တဲ့ ဒီရေဟာ

မပြောင်းမလဲ စီးသွား၊ မြစ်တစ်ဝိုက်လို့ အဆက်အစပ်နဲ့၊
 လှိုင်းတသုတ်နောက် လှိုင်းတသုတ်လိုက်၊ နှေးချည် မြန်ချည်၊
 သူပဲ၊ သူတော့လဲ မဟုတ်- အဝေး မြစ်ဖျားက
 ရေတွေ ပင်လယ်ထဲ ဆီ

စီးဆင်းသွားတယ်။ ဒါတွေ နေဆီ အငွေ့ပျံ၊
 ကွယ်ခဲ့ လှိုင်းတို့ကို တိမ်အဖြစ် ပြန်ပေးကာ၊
 တောင်တွေပေါ် စီးကျ၊ လျှောဆင်းသွားပြန်တယ်၊
 မရပ်နား၊ ငြိမ်းမှု မရှိပါ။

ဒါ သိရင် တော်ပီ၊ အရိပ် အယောင်တွေချည့်သာ-
 မိုး၊ မြေ၊ ကမ္ဘာတွေ၊ သူတို့ကို ပြောင်းစေတဲ့
 ပြောင်းမှုတွေ၊ ရုန်းရ ကန်ရ မဟာ စက်ဝန်း၊
 ဘာသူမှ မရပ်နားနိုင်ခဲ့။

မတောင်းနဲ့၊ အမှောင် လင်းမသာဖူး။ ဆိတ်ငြိမ်ဆီက
 ဘာကံမှ တောင်းခံမနေနဲ့။ စကား မပြောတတ်ဖူး။
 နာကျင် အကျင့်တွေနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ မခံနဲ့။
 ညီအကို အမတို့၊ နာဦး၊

ကူကယ်မဲ့ နတ်တွေဆီ ပသ မတောင်းနဲ့။
 သွေး မပူဇော်နဲ့၊ သစ်သီးနဲ့ မုန့် မကျွေးနဲ့။
 ကိုယ့်အတွင်းမှာသာ လွတ်မြောက်ရေး ရှာရမယ်၊
 ကိုယ့်အကျဉ်းထောင် ကိုယ်ပြုရဲ့။

အမြင့်ဆုံး မင်းလို အာဏာ လူတိုင်း ရှိတယ်။
ထက်အောက် ညာကျေ တန်ခိုးရှင်တွေမှာ လို့ပဲ၊
သက်ရှိတိုင်း သတ္တဝါ မှန်သမျှတိုင်း မှာလဲ၊
ဆင်းရဲ ချမ်းသာ ကံ ပြုရဲ့။

ဆိုး၊ ကောင်း၊ နောက်ဆုံးကို ပထမ၊ ပထမ နောက်ဆုံး၊
ဖြစ်မှာ၊ ဖြစ်ဆဲကို ဖြစ်ပြီးက ဆောင်တယ်။
သုခ ချမ်းသာ ဘုံတွေက နတ်တွေလဲ
အတိတ် အသီး အပွင့် ခံစားတယ်။

အောက် ကမ္ဘာက၊ နတ်ဆိုးတွေ အတိတ် ရှေးဆီက
မကောင်းမှုကံ ခံစားနေကြရ တာပဲ။
ဘာမှ မမြဲ။ ကောင်းမှု အချိန် ကြာတော့ ကုန်သွား၊
မကောင်းမှု ကြာတော့ ရပ်စဲ။

ကောင်းမှု ကုသိုလ် ပြုခဲ့မိတဲ့ အတွက်ကြောင့်
ကျွန်ခံနေသူ မင်း အသစ် ဖြစ်လာနိုင်တယ်။
လုပ်မိ- မလုပ်မိတာတွေကြောင့် မင်း စံသူ
စုတ်ပြတ် လှည့်လည်ရမယ်။

ဣန္ဒြေထက် မြင့်တဲ့ ဘဝမျိုး တက်ချင် တက်၊
ပိုးလောက်ထက် နိမ့်နိမ့် ဆင်းချင်လဲ ဆင်းမယ်၊
ဘဝ အသင်္ချေချေတို့ရဲ့ အဆုံးက ဒီလို၊
အသင်္ချေ အဆုံးက ဒီ့နယ်။

မမြင်ရတဲ့ ဒီ စက် လည်နေစဉ် အတွင်းမှာ
မရပ်နား၊ မငြိမ်းချမ်း၊ တန့်ရပ်ရာ မရှိနိုင်ဖူး။
တက်သူ ကျ၊ ကျသူ တက်နဲ့၊ ဘီးထောက်တွေ
လည်တာ မရပ်နားတော့ဖူး။

*

*

*

*

*

ပြောင်းလဲမှု စက်မှာ တုပ်နှောင်ခံကြကာ၊
နှောင်ကြီးကို ချိုးဖောက် ထွက်လမ်း မရှိခဲ့ရင်၊
အနန္တ ဗြဟ္မာရဲ့ နှလုံးသားဟာ ကျိန်စာမျှ၊
နာပေါ့ သတ္တဝါတို့ ဝိညာဉ်။

သင်တို့ ချည်နှောင်မထား။ သတ္တဝါတို့ ဝိညာဉ်လဲ
ချိုးရဲ့၊ ဗြဟ္မာရဲ့ နှလုံးသား ငြိမ်းချမ်းမှုပဲ။
ဒုက္ခထက် စေတနာ အားကြီး၊ ကောင်းတာက
ပိုကောင်း-အကောင်းဆုံး-ပြောင်းလဲ။

ငါ့ ညီနောင်တို့ မျက်ရည်နဲ့ ငိုတဲ့ ငါ၊
ကမ္ဘာ့ ဒုက္ခကြောင့် အသဲကဲ့သူ ငါ ဗုဒ္ဓ၊
မှယ်ရဲ့၊ ပျော်ရဲ့၊ လွတ်မြောက်ရေး ရှိနေတယ်၊
ဒုက္ခသားတို့၊ သိကြ

ကိုယ်ကြောင့် ကိုယ် ခံစားရတာ။ ဘ သူ က မှ
ရှင်ဖို့ သေဖို့၊ စက်ဝန်းပေါ် လည်ပတ်ဖို့
ဒုက္ခ လှည်းထောက်တွေနဲ့၊ မျက်ရည် ဘီးခွေ၊
နတ္ထိ လှည်းပတောင်း နမ်းဖို့

ပေ့ဖက်ဖို့ အတင်း အဓမ္မခိုင်းနေတာ မဟုတ်။
 ကြည့်ကြ၊ ငါ့ အမှန် ပြမယ်။ ငရဲထက် နိမ့်စွာ၊
 မိုးထက် မြင့်စွာ၊ အဝေးဆုံး ကြယ်တို့ ပြင်ပ၊
 ပြဟွာ နေရာထက် ဝေးရာ၊

အစ မတိုင်ခင်မှာ၊ အဆုံး ရယ်လို့ မရှိဖဲနဲ့၊
 ထာဝရ လေဟာပြင်လို့ သေချာ မုချ၊
 ကောင်းရာ ရွှေ့တဲ့ တန်ခိုးတော်တခု တည်ရှိတယ်၊
 သူ တရားတို့သာ မြဲသပ။

နှင်းဆီပွင့်ပေါ် သူ တို့ထိ ထားတာပေါ့၊
 ကြာရှက်တို့ သူ လက် ပုံဖော်ထားတာပဲ။
 မြေမှောင်မှာ၊ အစွေ့တို့ တိတ်ဆိတ်မှုထဲမှာ၊
 နွေ ဝတ်ရုံ သူ ယက်တာပဲ။

ထိန်ညီးတဲ့ တိမ်တွေပေါ် သူ ပန်းချီကားပေါ့။
 ဒေါင်းမြီးပေါ်မှာ သူရဲ မြတွေပဲပ။
 ကြယ်တွေမှာ သူ ကုန်း။ လျှပ်စီး၊ လေ၊ မိုးတို့
 သူရဲ ကျေးကျွန်တွေပ။

အမှောင်ထဲကနေ လူ့-နှလုံး သူ ဖန်ဆင်းတယ်၊
 အခွံညိုတွေနဲ့ ဘုတ်ရဲ့ ရောင်စုံ လည်တံ၊
 အမြဲ ကြိုးပမ်းနေရာ ရှေးခေတ် အချက်နဲ့ အပျက်
 ချစ်ဖွယ်မှု ပြုခဲ့ပြန်။

ရွှေ ပန်းရည်စုတ်ငှက် အသိုက်ထဲက ဥတွေ
 သူ့ဘဏ္ဍာ၊ ပျားရဲ့ ခြောက်နားပါ အခန်းငယ်
 သူ့ပျားရည်အိုး။ ပရုတ် သူ့နည်းတွေကို သိ၊
 ချိုးဖြူ ကောင်းကောင်း သိတယ်။

အမဲကောင် အိမ်သယ်ချိန် လင်းယုန် တောင်ပုံတွေ
 ပျံ့ဖို့ ဖြန့်ပေးကာ၊ ဝံပုလွေမကိုလဲ
 သားတို့ဆီ ပို့ပေးတယ်။ အချစ်မဲ့တို့ကို
 အစာနဲ့ အဆွေ ရှာပေးရဲ့။

ဘယ် အသုံးမှာမှ ဖျက်တာ- တန့်တာ မခံရ၊
 အားလုံးက ကြိုက်ရဲ့။ နို့ရည်ချို ဖြူဖြူ
 အမိတို့ရင် ယူပေး၊ မြွေငယ်တို့ ကိုက်ရာ
 အဖြူစက်တို့ ဆောင်တာ သူ။

ချီတက်သူ ဂြိုဟ်တို့ရဲ့ တေးဂီတကို
 အမြင်မဲ့ မိုးခွင်မှာ သူ ဖန်ဆင်းပေးတယ်။
 မြေရဲ့ ကျင်းနက်မှာ ရွှေ မဟူရာ၊ နီလာ၊
 ကျောက်ပြာတို့ သူ ဝှက်တယ်။

လျှိုဝှက်ချက်တွေ အမြဲ ဖော်ထုတ် နေကျမို့
 တောမြေ စိမ်းလဲ့လဲ့မှာ သူ ထိုင်တဲ့ကာ
 ဆီဒါပင် ခြေရင်း အပင်ပေါက်တွေ ယုယ၊
 အရှက် အပွင့် ပုံဖော်တော့တာ။

သတ်လဲ သတ်၊ ကယ်လဲ ကယ်တယ်။ လွတ်မြောက်ရေး
 ကြိုးမူက လဲ့လို့ ဘာကြောင့်မှ မရွေ့ရှား။
 သူ ခြည်မြင် မေတ္တာနဲ့ ဘဝ။ သေခြင်းနဲ့
 ဆင်းရဲခြင်း သူ လွန်းများ။

ပြုလဲ ပြု၊ ဖျက်လဲ ဖျက်၊ အားလုံး ပြုပြင်၊
 သူ ပြုတာ ဖြစ်ခဲ့တာထက် ပို ကောင်းရဲ့၊
 သူ လက်တို့ စီစဉ်အပ်တဲ့ လှပ သဏ္ဌာန်
 တဖြေးဖြေး ပုံပေါ်လာခဲ့။

သင်တို့ မြင်သမျှမှာ သူ လက်ရာပဲ့ပေါ့၊
 မမြင်တာက ပိုရဲ့။ လူ့နှလုံးတွေ၊ စိတ်တွေ၊
 လူတို့ရဲ့ အတွေး၊ အမူအကျင့်၊ စိတ်ဆန္ဒတွေ၊
 မဟာ “တရား” ချည်နှောင်ထားပေ။

မမြင်ရဖူး၊ သစ္စာရှိ လက်နဲ့ ကူညီ၊
 မကြားရ၊ မှန်တိုင်းထက် ပြင်းပြင်းစကားဆိုရဲ့၊
 ကြာရှည် ဆင်းရဲ ဒြပ်ကန်းကို ပုံဖော်သမို့
 မေ့တ္တာ ကရုနာ လူ ရခဲ့။

ဘသူကိုမှ သူ မထိမဲ့မြင် မပြုတတ်ဖူး။
 သူကို ပယ်သူ ရှုံး၊ လိုက်သူ မြတ်တာပဲ။
 ကောင်းမှုကို ငြိမ်းမှု၊ ချမ်းသာမှု ပေးဆပ်၊
 မကောင်းမှု ရရဲ့ ဆင်းရဲ။

နေရာတကာကို မြင်၊ အားလုံးကို သူ ပြု၊
 အမှန်ပြု—ဆုချလိမ့်မယ်။ မှားတာ ပြုလေ၊
 ညီတူတဲ့ တုံ့ပြန်မှု ပြုလုပ်လိမ့်မယ်။
 ဓမ္မဟာ ကြာတာ တခုပေ။

သူမှာ အမျက်ထွက်တာ၊ ခွင့်လွှတ်တာမရှိ၊ သူ
 အတိုင်းအတာ တိကျလှ။ သူ့ချိန်ခွင် အမှားကင်း၊
 အချိန် အရေးမကြီး။ နက်ဖြန်မဟုတ်ခွဲရင် နောက်နောင်
 အခါများ ဆုံးဖြတ်မှာပင်။

ဒါကြောင့် သူသတ် ဒါး မိမိကိုယ် ပြန်ထိုး၊
 မတရားတဲ့ တရားသူကြီး ကာကွယ်မဲ့ရ။
 လျှာလိမ် မုသားကြောင့် ပျက်စီး၊ ခိုးသား ဒါးမြ
 ခိုးခဲ့တာ ပြန်ပေးရ။

ဒါ တရားမျှတမှုဆီ ရွှေ့နေတဲ့ တရား၊
 ဘယ်သူမှ မရှောင်ကွင်းနိုင်၊ ဆီးတားလို့ မရ၊
 သူ့လုံးက မေတ္တာ၊ သူ့အဆုံးသတ်ကတော့
 ငြိမ်းချမ်းမှု၊ ပြီးပြည့်စုံမှု။ လိုက်နာကြ။

ကျမ်းစာအဆို မှန်ရဲ့၊ ညီအကိုတို့၊ လူ့ဘဝ
 ရှေးအတိတ်ဘဝရဲ့ အကျိုးစက်ချသော ဖြစ်တယ်၊
 အတိတ် မကောင်းပြစ် ဒုက္ခ သောကကို ဆောင်ကျဉ်း၊
 အတိတ် မှန် ချမ်းသာ ဆောင်တယ်။

စိုက်တာကို ရိတ်တာပဲ။ ဟို လယ်တွေ ကြည့်၊
 နှမ်းဟာ နှမ်း ဖြစ်တယ်။ စပါးဟာ စပါးဖြစ်တယ်။
 ဆိတ်ငြိမ်မှုနဲ့ အမှောင်ထုတို့ သိကြသား။
 လူ့ ကံ သလို ဖြစ်လာတယ်။

နှမ်း၊ စပါး၊ အတိတ် ဘဝက ကျေခဲ့လေသမျှ၊
 ကိုယ် စိုက်ခဲ့တာကို ရိတ်သူ လာရတယ်။
 သူနဲ့ မြေကြီးကို ဖျက်တဲ့ ပေါင်းပင်တွေ
 အဆိပ်ပင်တွေလဲ ဒီ့နွယ်။

နည်းမှန် ကြိုးစား၊ ဒါတွေကို နှုတ်ပစ်မယ်၊
 ပျိုးပင်ကောင်းတွေ မြေမှာ စိုက်မယ် ဆိုရင်း၊
 မြေလဲ အောင်မြင်၊ လှပ၊ သန့်စင် လာမယ်၊
 သီးထွက် ကောင်းမွန်မှာပင်။

ဒုက္ခ ဘယ်က ပေါက်ဖွားကြောင်း သိသူ တဦး၊
 သည်းခံစိတ် မွေး၊ အတိတ်က မကောင်းပြုခဲ့သမျှ
 အကြွေးတွေ မေတ္တာ သစ္စာနဲ့ ပြန်ဆပ်ဖို့
 ကြိုးပမ်း အားထုတ်ပါက၊

ဘသူမှ မလိုစေရ၊ အတ္တ တဏှာနဲ့ အမှား
 သွေးထဲက လုံးလုံးလျားလျား ထုတ်ပစ်က၊
 နှိမ့်ကျစွာ ဆင်းရဲခံ၊ မကောင်း ပြုတာကို
 အကောင်းနဲ့ တုံ့ပြန်ပါက၊

နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ကရုနာတရားနဲ့ မြင့်မြတ်၊
 မျှတ၊ ကြင်နာ၊ မှန်ကန်စွာ နေထိုင်က၊
 အလိုရမက်ကို သွေးရဲရဲ အမြစ်နဲ့ နှုတ်ပစ်၊
 ဘဝ တဏှာ အဆုံးသတ်ပါက၊

သေတဲ့ခါ သူ မိမိ နောက်မှာ ဘဝဇာတ်
 ပိတ်ထားခဲ့တယ်။ မကောင်းမှုတွေ သေပျက်ပီ၊
 ကောင်းမှုတွေ မြန်ဆန်၊ ကြီးမား၊ ဝေးနီး ပြန့်၊
 အသီးအပွင့်တွေ လိုက်လာပီ။

သင်တို့ဘဝ ခေါ်တာ သူ နေဖို့ မလိုတော့၊
 သူ စတင်စဉ်က စတင်ခဲ့တဲ့ အရာ
 ပီးဆုံးပီ။ သူ့ကို လူ ဖြစ်စေခဲ့တဲ့
 ဦးတည်ချက် ပီးပီသာ။

တောင့်တမှုတွေ မနှိပ်စက်တော့၊ ဒုစရိုက်တွေ
 မပေစွန်း၊ မြေဆန်တဲ့ သုခ ဒုက္ခ ဒဏ်
 သူ့ ထာဝရ ငြိမ်းမှုထဲ မကျူးဝင်၊ သေခြင်း၊
 ရှင်ခြင်း မဖြစ်တော့။ နိဗ္ဗာန်

ရောက်သွားပေါ့။ သူဟာ ဘဝနဲ့ တသားထဲသာ။
 ရှင်တော့ မရှင်။ ချမ်းသာရဲ့ ဖြစ်မှု မဖြစ်တော့
 သြင်၊ မဏိ ပဒ်မေ၊ သြင်၊ နှင်းစက် ဝင်းပတ်
 ပင်လယ်ထဲ ကျဆင်းပေါ့။

ဒါ ကမ္မ တရားတော်မဲ့။ လေ့လာကြကုန်။
 ဒုစရိုက် ချေးညော် အားလုံး ကုန်စင်မှသာ၊
 ငြိမ်းသွားတဲ့ မီးလျှံလို ဘဝ သေမှသာ၊
 သေခြင်းလဲ သေတော့တာ။

“ငါ ဖြစ်တယ်၊” “ငါ ဖြစ်ခဲ့ပါ၊” “ငါ ဖြစ်မယ်၊”
 မဆိုနဲ့။ တည်းရာဆိုး၊ တည်းရာကောင်း၊ မေ့သူ
 သတိရသူ၊ ခရီးသည်တွေလို သွေးသားတအိမ်က
 တအိမ် ကူးတယ် မထင်အပ်ဖူး။

ဘဝတွေရဲ့ နောက်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဒီ ရလဒ်
 စကြာဝဠာပေါ်မှာ ထွက်ပေါ်လို့ လာတာ။
 ပိုးဟာ ပိုးခြည် ငင်သလို အိမ်ကို ပြုပီး
 နေတာ ဖြစ်တယ်။ မြေဟာ

ဥဒ္ဓံက ပေါက်ပီး အကြေးနဲ့ အစွယ် ရသလို
 လှုပ်အားနဲ့ ခြပ်ရတယ်။ အမွှေးပါ ကျူစေ့
 ကျောက်ဆောင်၊ မြေနဲ့ သဲပေါ် ပျံ့ဝဲခဲ့ကာ
 နံ့ထဲ ရောက်၊ ပေါက်ပွားလေ့။

ကယ်ဖို့၊ ဝါ၊ နာစေဖို့လဲ ထွက်လာရဲ့။
 သူသတ်ဆိုး သေမင်း ထိုးနှက်လာတဲ့ခါ၊
 သူရဲ့ မသန့်သေးတဲ့ အပိုင်းဟာ အနာ ရောဂါ
 တောင်ပံနဲ့ လှည့်လည်တာ။

နူးညံ့သူ တရားသူ သေရင်၊ လေချိုသွေး၊
 ကမ္ဘာ ပိုလှလာ၊ ကန္တာရ စိမ့်စမ်း
 နိမ့်ဆင်းသွားပီး ပိုသန့်၊ ပိုဝင်းပကာ
 ပြန်ထွက်ပေါ် လာလေဟန်။

ကုသိုလ်ကြောင့် ချမ်းသာတဲ့ ဘဝ ရရှိတယ်။
 အကုသိုလ်ကြောင့် သက်တမ်းတိုရပြန်တယ်။
 ဒါပေမဲ့ ကပ်မဆုံးခင် ဒီ မေတ္တာ တရား
 မင်းတကာ့ မင်း စိုးရမယ်။

ဘာက ဖြစ်စေသလဲ။ အချင်းတို့၊ 'အမှောင်ပဲပ။
 အမှောင်က မသိမှု ဖြစ်စေ၊ မသိတော့ အချိန်တွေ
 တကယ်ထင်၊ ရချင်၊ ရတော့ တွယ်တာ၊ ဒါက
 ဖြစ်စေပေါ့ ဒုက္ခတွေ။

ဆင်ခြင်တုံ တရားက ပြည့်နဲ့၊ ငြိမ်းမှုက
 အချောကိုင်တဲ့ အလယ်လမ်းကို လိုက်မယ့် အသင်း၊
 မြတ်နိုးဗျာန်ရဲ့ လမ်းကို လိုက်မယ့် အသင်းတို့၊
 သစ္စာ လေးပါး နားဆင်။

ပထမ သစ္စာက ဒုက္ခ။ အလှည့် မခံနဲ့။
 သင်တို့ အထင်ကြီးတဲ့ ဘဝ ဒုက္ခရှည်သာ။
 နာမှုပဲ မြဲရဲ့။ ပျော်မှု ဆိုတာတွေ
 နားပီး ပျံ့ ငှက်တို့ ပမာ။

မွေးစဉ် ဒုက္ခံ၊ ကုကယ်မဲ့ အရှယ် ဒုက္ခံ၊
 လူငယ်ရှယ် ဒုက္ခံ၊ ဘဝ အထွတ်အထိပ် ဒုက္ခံ၊
 အေးစက် ဆံဖြူအရှယ် ဒုက္ခံ၊ သေရခြင်း၊
 ဒါတွေ ပြည့်ရဲ့ သင့် ဘဝ။

အချစ် ချိုရဲ့။ ဒါပေမဲ့ မသာ မီးလျှံက
 ခေါင်းအုံး ရင်မြွှာ၊ တွယ်ကပ် နှုတ်ခမ်း နမ်းလိမ့်။
 စစ်မာနီ စွမ်း ဝင်ရဲ့။ ဗိုလ်မှူးနဲ့ ဘုရင်ရဲ့
 ရိုးဆစ် လင်းတ ဆိတ်လိမ့်။

ကမ္ဘာမြေ လှရဲ့။ တော သတ္တဝါတို့ကတော့
 ရှင်ရေး ငတ်မွတ်သမို့ အချင်းချင်း သတ်နေကြ။
 ကောင်းကင်တို့ နီလာရောင်။ လူတွေ ငတ်မွတ်
 ငိုတော့၊ တစက်ကမှ မပေးကြ။

နာသုက္ခိ၊ ပူဆွေးသုက္ခိ မေး၊ တကိုယ်ရေ
 ဖော်မဲ့ တောင်ဝှေးနဲ့ ဒယိဒယိုင် သွားသူမေး။
 “ဘဝ ချစ်လား”လို့။ မွေးလာတော့ ငိုတဲ့ ခလေး
 မှန်တယ် သူတို့ အဖြေပေး။

ဒုတိယ သစ္စာက ဒုက္ခရဲ့ အကြောင်းရင်း။
 ရမက်က မလာ၊ ဖာသာ ပေါ်တဲ့ ဒုက္ခ ဘယ်
 ရှိမလဲ။ အာရုံသိနဲ့ အာရုံ နှောမိ၊
 ရမက် မီးပွား တောက်လာတယ်။

ဒီလိုနဲ့ တပ်မက်မှု ရမက် တကုံဘဲ လောင်ကျွမ်း၊
အရိပ်တွေ တွယ်တာ၊ အိပ်မက်ကို စွဲလန်းကြ။
အလယ်မှာ အတ္တများ စိုက်ထူ၊ ဝန်းကျင်မှာ
ထင်ရရုံ ကမ္ဘာ ပြုကြ။

ဟိုမှာဖက် အမြင့်ကို မမြင်၊ အဝေး လူနွဲ့ရဲ့
မိုးခွင်က လွင့်တဲ့ တေးသံသာကို မကြား။
အများကို ပယ်သူအတွက် ထားတဲ့ ဘဝမှန်ရဲ့
ခေါ်သံကို နှုတ်အငြား။

ဒါနဲ့ မြေရဲ့ စစ်၊ ရန်တွေ ရမက်တွေ ပွား။
ဒါနဲ့ အလှည့်ခံ နှလုံးတို့ ဆွေး၊ မျက်ရည် စီး၊
ဒါနဲ့ ရမက်၊ မနာလိုစိတ်၊ အမျက်၊ အမုန်းတို့ တိုး။
ဒါနဲ့ သွေးစွန်း နှစ်အသီးသီး

ခြေရိုင်းနီတွေနဲ့ လိုက်ကြ။ ဒါနဲ့ စပါး
ပေါက်ရမယ့် နေရာ အမြစ်တွေ အပွင့်တွေနဲ့
အဆိပ်ပင် ပေါက်တော့တယ်။ မျိုးစေ့ကောင်း တို့မှာ
ကျ- ပေါက်စရာပင် မရှိခဲ့။

အဆိပ်ရည် မူးမေ့ကာ ဝိညာဉ် ထွက်ခွါလာ၊
သောက်လိုစိတ် ပြင်းပျ ကံ ပြန်လည်ရောက်ခဲ့၊
အာရုံ စွဲပြန်ကာ အတ္တ စတင်ရာ၊
လှည်းစားမှုသစ်တွေ ရခဲ့။

တတိယက ဒုက္ခရဲ့ အဆုံး။ ငြိမ်းချမ်းမှု—
အတ္တ ချစ်မှု၊ ဘဝတပ်မှု အောင်နိုင်ရေး၊
အမြစ်တယ်တဲ့ တဏှာကို ရင်မှ နှုတ်ပစ်ရေး၊
အတွင်း ရန်ပဲ့ ငြိမ်းအေးရေး။

မေတ္တာအတွက်၊ ထာဝရ အလှကို ဆုပ်ကိုင်ရေး၊
အသုရေအထွက်၊ အတ္တ နိုင်ရေး၊ ပျော်မှုအတွက်
နတ်တို့ ဟိုဖက် နေရေး၊ မရေနိုင် နေအတွက်၊
အကောင်းမွန်ဆုံး ကူညီချက်

ပေးခြင်း၊ မေတ္တာနဲ့ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်း၊
စကားချိုသာ၊ အပြစ်မဲ့ ဘဝ၊ ထာဝရ ရတနာများ
သိမှီးရေး။ ဒီ ဓနုတွေ ဘဝမှာ မမှေးပြယ်၊
သေလဲ အပြစ်မတင်ရာသား။

ဒါနဲ့ ဒုက္ခဆုံး၊ ဘဝနဲ့ သေခြင်း စဲ၊
ဆီ ခမ်းရင် ဆီမီး ဘယ်လို လင်းလက်မလဲ။
ဆွေးဖွယ် စာရင်းဟောင်း ရှင်းပီ၊ အသစ် စင်ကြယ်ရဲ့၊
ဒါနဲ့ ကျေနပ်မှု ရခဲ့။

✱ ✱ ✱ ✱

စတုတ္ထ သစ္စာက လမ်း။ ကျယ်ပြောပေရဲ့၊
ခြေ အားလုံး နင်းနိုင်အောင် ရှင်း၊ လွယ်၊ နီးသပ။
မြတ် ရှစ်ရပ် လမ်း။ ငြိမ်းမှုနဲ့ ခိုရာဆီ
တန်းတန်း ရောက်ရဲ့။ ကြားကြ။

ဟို ထောင်ထွက်နှစ်ခုဆီ ခြေလမ်း အများ ရောက်တယ်၊
 နှင်းတို့ ပတ်လည် ရွှေတိမ်လိပ်တို့ ဝန်းနေ။
 လမ်းမတ် လမ်းပြေ ကြိုက်ရာက တက်လာသူ
 ကမ္ဘာခြား စရာ ရောက်မလေ။

ခြေသန့်သူတို့ မြင့်မား ဘေးထူ၊ တောင်ရဲ့
 ရင်ခွင် တိုက်ခိုက်တဲ့ လမ်းကြမ်း လိုက်ရဲကြ။
 အားနဲ့သူ ကုန်းနိမ့် တခုပီး တခု ကွေ့ဝိုက်
 နှားနှားနေနေ တက်ကြ။

ဒီလိုပဲ ငြိမ်းမှု ပေးတဲ့ ရှစ်ရပ် လမ်း၊
 လမ်းနိမ့်-လမ်းမြင့်တို့နဲ့ ပေါက်ရောက်နိုင်တယ်။
 စိတ်ခိုင်သူ မြန်၊ ချိနဲ့သူ နှေး။ အားလုံး
 နှင်းခဲ ထောင်ထိပ် ရောက်မယ်။

ဖထမ အဆင့်က အယူမှန်။ ဓမ္မကို ကြောက်စွာ
 ရှောင်လေ။ ပြစ်မှုအားလုံးကို ပယ်ရှောင်လေ။
 ဇာသား ကြမာ စိရင်သူ ကံကို သတိထား၊
 အာရုံကို နိုင်နှင်းစေ။

ဒုတိယက ရည်ရွယ်ချက်မှန်။ သက်ရှိအပေါင်း
 မေတ္တာ ထားလေ။ ရက်စက်မှု၊ လောဘနဲ့
 ဒေါသ ချုပ်စေ။ ကိုယ့်ဘဝကို ညင်းလာတဲ့
 လေပြေပမာ ရှိစေကဲ့။

ဓာတိယကတော့ အပြောမှန်။ နှုတ်ခမ်းတို့ကို
 အတွင်းက ဘုရင် ရှိရာ နန်းတံခါးတို့ ပမာလို
 စောင့်ထိန်း။ ဘုရင် နှစ်ချိုက်အောင် ဇာတားတို့ အေးဆေး၊
 လှပ၊ ယဉ်ကျေး စေလို။

ဓတုတ္တ အမှုအကျင့်မှန်။ ပြုသမျှ အမှုတိုင်းဟာ
 အမှားကို တိုက်၊ ကောင်းမှုကို တိုးပွားနိုင်စေ။
 သလင်း ပုတီးလုံးတို့ကြား ငွေခြည် မြင်ရသလို၊
 ကောင်းမှုကြား မေတ္တာ ပြစေ။

ပို့ မြင့်တဲ့ လမ်းလေးသွယ်။ လောကီ ကိစ္စ
 လွန်ပီး သူတို့သာ နင်းရှောက်နိုင်ကြရဲ့။
 စင်ကြယ်မှုမှန်၊ အတွေးမှန်၊ အထီးကျန်မှုမှန်၊
 ဝင်စားမှုမှန်။ အမွေးမဲ့

အတောင်နဲ့ အသင်၊ နေဆီ ပျံ့ဖို့ အတောင် မဖြန့်နဲ့။
 အောက်ခြေလေ ချိုမြ၊ ဘေးကင်းရဲ့။ ကိုယ့်အရပ်
 ရင်းနှီးရဲ့။ ခွန်အားကြီးသူတို့သာပဲ
 ကိုယ့် သိုက်မြိုက် ခွဲတတ်။

သားမယားကို ချစ်စိတ် ကြီးစွာ ငါသိရဲ့။
 အဆွေတွေ၊ ဘဝရဲ့ ပျော်မှုတွေ ကြည်နူးစရာ။
 ဘဝကောင်းရဲ့ မေတ္တာနုတွေ အကျိုးရှိရဲ့။
 ကြောက်စိတ် ခိုင်ပေမဲ့ မမှန်ပါ။

ဒီလို ဘဝ နေရမယ့် အသင်တို့၊ နေကြ၊
 ကိုယ့်အားနဲ့မူကို ရွှေလှေခါး ပြုလေ။
 ဒီ စိတ်ကူးယဉ်တွေနဲ့ နေ့စဉ် နေရင်း၊
 ပိုလှတဲ့ အမှန်ဆီ တက်ကြ။

ဒါနဲ့ ပို ထင်ရှားတဲ့ အမြင့်တွေဆီ ဆောက်၊
 တက်ရ လွယ်၊ ဒုစရိုက် ဝန်ထုပ် ပေါ့လာမယ်။
 အာရုံ အနှောင်အဖွဲ့ ချိုးဖောက်လိုစိတ် ကြီးလာ၊
 လမ်းပေါ် ရောက်လာလိမ့်မယ်။

ဒီလို အစ စသူ ပထမ အဆင့် ရောက်ပေါ့။
 မြတ်သစ္စာများ၊ ရှစ်ရပ်လမ်း၊ သူ သိတယ်။
 ခြေလှမ်း အနဲ-အများ လိုက်ကာ ဒီလို လူမျိုး
 နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာ ရမယ်။

ဒုတိယအဆင့်မှာ ရပ်သူ ယုံမှားမှု ကင်း၊
 လှည်းစားမှုတွေ ကင်း၊ အတွင်း တိုက်ပွဲ ငြိမ်းကာ၊
 တဏှာကို နိုင်၊ ပုရောဟိတ်တွေ ကျမ်းတွေ စွန့်ပယ်။
 နောက် တဘဝပဲ နေတော့မှာ။

ရှေ့မှာတော့ တတိယအဆင့်။ ခန့်ထယ်တဲ့ စိတ်
 သန့်ရှင်း၊ စင်ကြယ်ခဲ့ပြီ။ ငြိမ်းမှု အစစ်နဲ့
 သက်ရှိ အားလုံးကို မေတ္တာ ပွားခဲ့ပြီ။
 ဘဝ ဆုံးပီမို့ ဘဝရဲ့

အကျဉ်းထောင် ပြိုပီ။ ဒိမ်း၊ အသက်ရှိစဉ်၊ မျက်မြင်
 ဘဝမှာပဲ သူတော်စင်တွေ၊ ဗုဒ္ဓတွေ၊
 စွန်းစက်မဲ့ စိတ် ရှင်တွေ စတုတ္ထအဆင့်နဲ့
 ပန်းတိုင်မြတ် ရောက်ကြပေ။

စစ်သည် သတ်ထားတဲ့ ကြောက်ဖွယ် ရန်သူများပမာ
 ဒီ အဆင့်တို့လမ်း အပြစ်ဆယ်ပါး လဲနေပါ။
 အတ္တချစ်မှု၊ အယူမှား၊ ယုံမှား—သုံးခု၊
 နောက် နှစ်ခု-အမုန်းနဲ့ တဏှာ။

ဒီ ငါးခုကို အောင်နိုင်သူ လေးဆင့်မှာ
 သုံးဆင့် ရောက်ပီ။ ဒါပေမဲ့ ကျန်တက်၊
 မြေပေါ် ဘဝ ချစ်မှု၊ နတ်ဘဝ လိုချင်မှု၊
 ကြားမှု၊ မှားမှု၊ မာန။

ဟို နှင်းဖွေး တောင်ထွတ်မှာ ရပ်နေတဲ့ သူ၊
 မိုးပြာက လွဲ ဘာမှ သူ့အထက် မရှိသလိုသာ၊
 ဒီ အပြစ်တွေကို သတ်ဖြတ်ပြီးတဲ့ သူလဲ
 နိဗ္ဗာန် အစွန်း ရောက်လို့လာ။

သူ့ကို နတ်ဗြဟ္မာတို့ အနိမ့်ကနေ အားကျ၊
 သူ့ကို ပျက်ဆဲ သုံးလောက မလှုပ်နိုင်လေ။
 သူ့ဘဝ နေပီးပီ၊ သေခြင်း သေခဲ့ပီ၊
 ကံတရားက အိမ်သစ်တွေ

မပြုတော့ပူး။ ဘာကမှ မရှာဖဲ၊ အားလုံး ရ။

အတ္တ ပယ်ရာ၊ စကြာဝဠာ “ငါ” ဖြစ်သွား။
နိဗ္ဗာန်ဟာ ပြတ်တာလို့ သင်သူ ရှိရင်၊
သူတို့ လိမ်တယ် ပြောပါ။

နိဗ္ဗာန်ဟာ အသက်ရှင်တာလို့ သင်ပြရင်၊
သူတို့ မှားတယ် ပြောပါ။ ဒါကိုလဲ မသိ၊
ဆီးမီးပျက်တို့ အလွန် ဘာအလင်း လင်းမှန်း မသိ၊
အဝမဲ့၊ အချိန်မဲ့ ချမ်းသာ မသိ။

လမ်းထဲ ဝင်ကြ။ အမုန်းလို့ ပူမှု မရှိဖူး။
တဏှာလို့ ဒုက္ခ၊ အာရုံလို့ လှည့်မှု မရှိ။
လမ်းထဲ ဝင်ကြ။ ပြင်မှု တခုကို ခြေနှံ
နှင်းချေသူ ခရီး ပေါက်လှပီ။

လမ်းထဲ ဝင်ကြ။ စိမ့်စမ်းတို့ စီးခနရာ
ရေငတ် ပြေစေလိမ့်။ မသေပန်းတို့ ပွင့်နေ၊
အလမ်းလုံး ကော်လောဝင်းဝင်း ခင်းရဲ့။ အလျှင်ဆုံး
အသာဆုံး အချိန်တို့ ပြည့်နေ။

* * *

ကျောက်မျက်တို့ထက် တရား ရတနာ ပိုက်တယ်။
တရားအရသာ ပျားသလက်ထက် ချိုရဲ့။ တရားခမ္မ
ချမ်းသာ နှိုင်းရာမဲ့တယ်။ တရားနဲ့ နေရေး
ငါးပါး သီလ နာကြ—

မသတ်နဲ့၊ ကရုနာ ထား၊ အနိမ့်ဆုံး သတ္တဝါကို
အထက်ဆီ တက်လှမ်းရှာစဉ် မသတ်မိစေခလို့။

ရက်ရောစွာ ပေးလေ၊ ယူလေ။ ဘသ္မာသိကမှ
သောဘနဲ့၊ အဓဉ္ဇနဲ့၊ အလိမ္မနဲ့၊ မယူရ။

မမှန်သက်သေ မထွက်နဲ့၊ ဂုံးမချောနဲ့၊ မလိမ္မနဲ့၊
သစ္စာဟာ အတွင်း စင်ကြယ်မှုရဲ့ စကားကဲ့။

အသိဉာဏ် မှောက်မှားမယ့် ဆေးနဲ့ အရည် ရှောင်ရာ၊
စိတ်ကြည်၊ ကိုယ်သန့်ရှင်း၊ သောမရည် မလိုပါ။

အိမ်နီးချင်း ဇနီးကို မထိနဲ့။ တရားမဝင်တဲ့၊
မတော်ရော်တဲ့ သွေးသား ပြစ်မှု မကျူးလွန်နဲ့။

ဒီစကားတွေနဲ့ တို့သခင် အဖ၊ အမိ၊ သားသမီး၊
အဆွေခင်ပွန်းတို့ ဝတ်တရားအကြောင်း ဟောခဲ့တယ်။
ခြေ မသန်သေးသမို့ လမ်းမြင့်ကို မလိုက်နိုင်သေး၊
အာရုံ နှောင့်ကြိုး မဖြတ်တောက်နိုင်သေးသူတို့
ဒီ သွေးသား ဘဝကို နေထိုင်ရာမှာ၊
မေတ္တာ ကရုဏာ ပွားများကာ၊ အင်ရှစ်ရပ်
လမ်းပေါ် ပထမ ခြေလှမ်းမှန် ချနိုင်ရေး
ဘယ်လို အပြစ်မဲ့မှ နေရမယ် သင်တယ်။
စင်ကြယ်၊ လေးမြတ်၊ သည်းခံ ကြင်နာရမယ်၊
ကိုယ့်လို အသက်ရှင်သူ အားလုံး ချစ်ရမယ်။
အကြောင်းက၊ မကောင်း ကြုံရကာ အတိတ်က မကောင်းမှု
ပြုတဲ့အကျိုး၊ ကောင်းတာ ကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးပဲ။
အိမ်ရှင်ဟာ မိမိ ကိုယ်က အတ္တကို
ဖယ်ထုတ်ကာ လောကကို ကူညီလေသလောက်၊

နောက်အဆင့်မှာ ချမ်းသာ သူခ ရရှိကာ၊
ပိုမြတ်တဲ့ ဘဝ ရရှိမယ်။ ဒါကို သူ
ဟို အရင်ကရော ရာဇဂြိုဟ်က ဝါးတောအတွင်း
တို့အရှင် လမ်းရှောက်စဉ်ကပါ ဟောခဲ့တယ်။

တမိုးသောက်မှဲ့ သူ အဲဒီ လမ်းရှောက်ခဲ့ရာ၊
အိမ်ရှင် သိင်္ဂါလ ရေမိုးချိုး၊ မြေကို
မိုးကို၊ အရပ် လေးမျက်နှာတို့ကို ဦးခိုက်
ရှိခိုးနေ၊ ဆန်ဖြူဆန်နီ လက်နှစ်ဖက်နဲ့
ကျဲနေတာ မြင်တော်မူတယ်။ “ဘာကြောင့်များ
ဒီလို ရှိခိုးသလဲ၊ အဆွေ” သခင်က မေးရာ၊
“အရှင်မြတ်၊ အာရုဏ်တက်၊ လုပ်ငန်း မစခင်မှာ၊
အထက် ကောင်းကင်၊ အောက် မြေကြီး၊ တိုက်ခတ်လဒ်သမျှ
လေတို့က အမင်္ဂလာတွေ ဟန့်တားဖို့
ဖိုးဖေးစဉ်ဆက် သင်ပြခဲ့တဲ့ အလေ့ပါ။”
ဒီတော့ လောကထိပ်တင်က—“ဆန် မကျနဲ့၊
အားလုံးကို မေတ္တာ အတွေး-အပြု ဝေလေ။
မိဖတို့ကို အလင်းရောင် ထွက်ရာ အရှေ့အဖြစ်၊
ဆရာတို့ကို လာဘ်သပ်ပကာ ဝင်ရာ တောင်အဖြစ်၊
သားနဲ့ မယားကို ချစ်မှု ငြိမ်းမှု အရောင်တို့
လင်းလက်ရာ၊ နေအားလုံး ဆုံးရာ အနောက်အဖြစ်၊
အဆွေ၊ ခင်ပွန်း၊ လအားလုံးတို့ကို မြောက်အဖြစ်၊
အနိမ့်ဆုံး သက်ရှိတို့ကို အောက်၊ ရံဟန္တာများ၊
နတ်ကောင်း နတ်မြတ်များတို့ကို အထက်ရပ်အဖြစ်။
ဒီလိုနည်း အမင်္ဂလာအပေါင်း တားနိုင်မယ်၊
ဒီလိုနည်း အရပ်ခြောက်မျက်နှာ လုံခြုံမယ်။”

သူ တပည့်ရင်း သင်္ကန်းဝါငတ်များကိုတော့၊
 နိုးထ လင်းယုန်နွယ်၊ ဘဝ ချိုင့်ဝှမ်းနိမ့်က
 ပျံတက်ကာ နေဆီ ပျံသူများကိုတော့၊
 သူတို့ကို စောင့်ထိန်းရာ ဆယ်ပါး၊ ဒသ
 သီလ သင်ပြတယ်။ ရဟန်းသမဏ တပါးဟာ
 တံခါး သုံးပေါက်၊ အတွေးအခေါ် သုံးလီ၊

စိတ်အခြေအနေ
 ခြောက်ရပ်၊ တန်ခိုးအစွမ်းငါးပါး၊ စင်ကြယ်မှုရဲ့
 တံခါးမြတ် ရှစ်ပါး၊ နားလယ်မှု နည်းလမ်းများ၊
 ဣဒ္ဓိ၊ ဥပေက္ခာ၊ သူတော်စင် စိတ်အဖို့
 နတ်ဩဇာထက် ချိတ် အစားအစာဖြစ်တဲ့
 စီးဖြန်းမှုကြီး ငါးပါး၊ ဖျာန်များ၊ ပီးတော့
 ကိုးကွယ်ရာကြီး သုံးပါး သိရမယ် တဲ့။
 တပည့်တို့ကို ဘယ်လို နေနည်းလဲ သင်တယ်။
 အချစ်နဲ့ ဓန ညွတ်ကွင်းက ကင်းကင်း နေဖို့၊
 ဘာကို စား၊ သောက်၊ သယ်ဆောင်-ပြောင်အထည် သုံးစ၊
 အဝါရောင်၊ ချုပ်ပီးသား၊ ပုခုံးလွတ် ဆင်မြန်းရ၊
 ခါးပတ်၊ သပိတ်၊ ရေစစ်။ ဒီလိုနဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့
 သင်္ကန်းဝါ အဖွဲ့အစည်း၊ ငါတို့ သံဃာရဲ့
 အခြေခံကြီးကို သူ ကောင်းစွာ ချခဲ့ရာ၊
 ကံနွေထိ ကမ္ဘာကို ကယ်ဖို့ ရပ်တည်နေရဲ့။

ဒါနဲ့ တညလုံး သူ တရားဟောပြောခဲ့တယ်။
 ဘယ်မျက်လုံးမှာမှ အိပ်ခြင်း မသက်၊ ကြားသူ
 မမော မပန်း ပီတိနဲ့ ဝမ်းမြောက်ရဲ့။ ဘုရင်လဲ
 တရား ဆုံးတော့၊ ရာဇပလ္လင်ပေါ်မှာ ထကာ၊

ဖိုနပ် ချွတ်ကာ၊ သူ့သား ရှေ့မှာ ဦးခိုက်ပီး
သင်္ကန်းစကို နမ်းကာ၊ “အို သား၊ ငါ့ကို
သင့် ပရိသတ်မှာ အနိမ့်ဆုံးအဖြစ် လက်ခံပါ။”
ချမ်းမြေ့နေပီ ဖြစ်တဲ့ ယသောဓရာအလှက-
“မြတ်စွာ ဘုရား၊ သင့် တရား နိုင်ငံ ဘဏ္ဍာကို
ရာဟုလာကို အမေ့အဖြစ် ပေးပါလေ’ လို့
ပြောပြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဒီသူ သုံးဦး
လမ်းပေါ် ရောက်ပေါ့။

သူက တို့ကို ချစ်သမို့
သခင်ကို ချစ်တဲ့ ငါ ရေးတာ ဒီမှာပဲ
ဆုံးပီ၊ နဲ့နဲ့ပဲ သိသမို့ နဲ့နဲ့ပဲ
ဆရာမြတ်နဲ့ ငြိမ်းမှု လမ်းအကြောင်း ပြောခဲ့ရဲ့။
အဲဒီနောက် လေးဆယ့်ငါးမိုး အပြည်ပြည်မှာ
စကားအမျိုးမျိုးနဲ့ သူ လမ်းပြကာ ငါတို့
အာရှကို အလင်းရောင် ပေးခဲ့ရာ၊ ခုထိ
လှဆဲ၊ မေတ္တာစိတ်နဲ့ ကမ္ဘာကို အောင်ဆဲ။
ဒါတွေ အကုန် ကျမ်းစာများမှာ ရေးထားရဲ့။
သူ ဘယ်သား၊ ဘယ် မာန် ဘွဲ့ ကေရာင်တွေက
သူ မိန့်သံကို ကျောက်မှာ ဂူမှာ ထွင်းထု
ထားကြကြောင်း၊ အချိန်စေ့ရောက်တဲ့အခါ၊ ဗုဒ္ဓ၊
မဟာ တထာဂတဟာ၊ တာဝန်ကျေပီမို့၊
လူတို့ကြားမှာ လူတယောက်နှယ် လွန်ခဲ့ကြောင်း၊
အဲဒီအချိန်က စပြီး ကုဋေ ကုဋ်တို့ဟာ

သူ သွားခဲ့ရာဆီ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု စံရာ
နိဗ္ဗာန်ဆီ ချောက်တဲ့ လမ်း နှင်းရွောက်ခဲ့ကြောင်း။

—
ဩ မြတ်စွာအရှင်၊ အို ကယ်ဘင်ရှင် မြတ်ဘုရား၊
သင့် မဟာ မေတ္တာကို ဉာဏ်ကသေးနဲ့ တိုင်းထွား
ပြစ်မှားမိသူ ဒီ စာရေးကို ခွင့်လွှတ်ပါ။
ဩ၊ ချစ်သူ၊ အစ်ကို၊ လမ်းပြ၊ တရားရဲ့ ဆီမီး။
သင့် အမည်နဲ့ သင့်ကို ငါ ကိုးကွယ်ပါရဲ့။
သင့် တရားမြတ် ဓမ္မကို ငါ ကိုးကွယ်ပါရဲ့။
သင့် သံဃကို ငါ ကိုးကွယ်ပါရဲ့။ ဩမ်။
ကြာပွင့်ပေါ်မှာ နှင်းစက်—ထတော့၊ နေမင်း။
ငါ့ အရွက်ကို မ၊ ငါ့ကို လှိုင်းနဲ့ ရောပ။
ဩမ် မဏိ ပဒိမေ ဟူမ်၊ နေရောင် လာပေါ့။
ဝင်းပ ပင်လယ်ထဲ နှင်းစက် လိမ့်ဆင်းပေါ့။

စူဠအဘိဓာန်

[ဗောဓာဖတ် ပရိသတ်အဖို့ မရင်းနှီးသေးဖူး ထင်ရတဲ့ ဝေါဟာရများကိုသာ ပေးထားပါတယ်။ သစ္စာ၊ ဒုက္ခ၊ ဗုဒ္ဓ၊ နိဗ္ဗာန် စတဲ့ ဗမာတို့ နားယဉ်ပြီး စကားလုံးများကို မပေး တော့ပါ။

ပုံနှိပ်စာလုံး အခက်အခဲကြောင့် သက္ကဋ် စကားလုံးတွေကို ဗမာ ပညာရှင်များ သုံးနေကျ အက္ခရာများနဲ့ မဖော်ပြနိုင်ပါ ဖူး။ အလျဉ်းသင့်သလိုသာ အက္ခရာဖလှယ် ထားပါတယ်။]

အ

အဆင့်လေးဆင့်- သောတာပတ္တိ၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ၊
အရဟတ္တဆိုတဲ့ မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန်
အတ္တဝါဒ- မိမိကိုယ်မိမိ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်စိတ်၊ တနည်း၊
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ

အတွေးမှန်၊ အထီးကျန်မှုမှန်- ဒီနှစ်ခုနဲ့ စင်ကြယ်မှုမှန်၊ ဝင်စားမှုမှန် စုပေါင်းပြီး သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိတို့ကို ပြန် ဆိုထား တာ ဖြစ်တယ်။ “အတွေးမှန်” က သမ္မာသတိ၊ “ဝင်စားမှုမှန်” က သမ္မာသမာဓိကို ဆိုလိုကြောင်း ထင်ရှားပေမဲ့၊ “စင်ကြယ်မှုမှန်”နဲ့ အထီးကျန်မှုမှန်” ဘယ်ဟာက သမ္မာအာဇီဝ၊ ဘယ်ဟာက သမ္မာဝါယမကို ပြန်ထားမှန်း ရိပ်ဖမ်းမရပါ။

အပြောမှန်- [ပါဠိ] သမ္မာဝါစာ

အဘိညာ- မြင့်မားတဲ့ ဉာဏ်ပညာ၊ အဘိညဉ်

အမိတယ [တနည်း၊ အမိတ]- မတိုင်းတာနိုင်

အမူအကျင့်မှန်- [ပါဠိ] သမ္မာကမ္မန္တ။ တနည်း၊ အလုပ်မှန်

အယူမှန်- [ပါဠိ] သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ တနည်း၊ အမြင်မှန်

အရိယန်- [သက္ကဋ္ဌ အရိယန်၊ ပါဠိ အရိယ] မြင့်မြတ်၊ စင်ကြယ်တယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ ဣန္ဒြေရောပလူမျိုး စုကြီးကိုလဲ ဒီလိုပဲ ခေါ်တယ်။ ဒီကျမ်း တနေရာမှာ အထက်တန်းလွှာ လူတန်းစားကို ညွှန်းတယ်။ မိလက္ခန္ဓာနဲ့ ယှဉ်ထားတယ်။

အရူပရာဂ- ရုပ်မဟုတ်တဲ့ အရာများကို (ကျော်ဇောမှု၊ ရဲရင့်မှု၊ ပညာစသည်) လိုချင်တပ်မက်စိတ်။ တနည်း၊ ရုပ်မဲ့ဘုံက ဘဝကို တပ်မက် လိုချင်စိတ်

အဝိဇ္ဇာ- [သက္ကဋ္ဌ အဝိဒျာ] မသိမှု

အသိတ- ရသေ့အမည်၊ ထချိုကျမ်းများမှာ ကာလဒေဝီလ
ရသေ့လို့ ဆိုတယ်

အဘ

အာစရိယ- [သက္ကဋ္ဌ အာစာရိယ] ဆရာ

ဣန္ဒ- [သက္ကဋ္ဌ ဣန္ဒြ] နတ်တို့ရဲ့ဘုရင်၊ သိကြားမင်း

ဣသိပတန- ရသေ့တို့နေထိုင်ရာအရပ်၊ ရိပ်သာ

ဥ

ဥဒ္ဓစ္စ- ကိုယ့်ကိုယ်ကို မျှတတယ်ထင်မှု၊ ဟုတ်ပီထင်မှု။ တနည်း၊
ပျံ့လွင့်မှု၊ တွေဝေမှု

ဥပါဒါန- ဥပါဒါနံ၊ စွဲလန်းမှု

ဩ

ဩနစ်- ကျောက်မျက်တမျိုး

ဩ၊ ဩင်၊ ဩမ်- ဘုရားရှိမခိုးခင်၊ တရားမထိုင်ခင် ရွတ်ရတဲ့
အက္ခရာမြတ်၊ ဗမာလို ဥပုံ

ဩ မဏိ ပဒ်မေ ဟူမ်- [သက္ကဋ္ဌ] ဥပုံ ကြာပွင့်ပေါ်က ကျောက်
မျက်၊ မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ရွတ်ဖတ်လေ့ရှိတဲ့
ဖော်မြူလာတခု

က

ကန္တ- ကျောက်မျက်တမျိုး

ကမ္မကဏ္ဍ- [သုက္ကဋ္ဌ ကရိမကဏ္ဍ] ဝေဒကျမ်းတို့မှာပါတဲ့အပိုင်း
ထပိုင်း၊ ဝတ်ပြုပုံ ပြုနည်းများအကြောင်း တင်ပြ
သုံးသပ်ထားတယ်

ကာမဓုက်- [သက္ကဋ္ဌ] နွားနို့၊ နွားတမျိုးက ရတယ်

ကာရန္တ၊ ကရန္တ- ကျူပင်တမျိုး

ကုမ္မဏ္ဍ-ကုမ္မန်၊ နတ်တမျိုး၊ လူမျိုးစုတမျိုးရဲ့အမည်လို့လဲ အမှတ်
အသားရှိတယ်

ကုသ- မြက်တမျိုး၊ သမန်းမြက်

ကိုးကွယ်ရာကြီးသုံးပါး- တိသရဏ၊ သရဏဂုံသုံးပါး၊

ကဲကုလ- {အင်္ဂလိပ်} သင်္ချာတမျိုး

ကောသ- နှစ်မိုင်ခန့်နဲ့ညီမျှမယ်လို့တချို့ဆိုရဲ့

ကျန်းမာစေပျား- မူရင်းမှာ “ငြိမ်းချမ်းပါစေ”လို့ ဖြစ်
တယ်၊ ရှေးခေတ် နှုတ်ဆက်နည်းတနည်းဖြစ်ပီး လူမျိုး
အတော်များများမှာ တွေ့ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ (ပဉ္စမ
ကျမ်း) ရသေ့တွေက ဘုရားလောင်းကို စကား
ဆက်မငြင်းချင်တော့တဲ့အတွက် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့
သွားပါတော့လို့ နှင်လွှတ်တာပါပဲ

ကျမ်းစာ- ဘုရားလောင်း ဝါ ဗုဒ္ဓက ပြောရာမှာ အဲဒီခေတ်
ဣန္ဒြိယမှာ တွင်ကျယ်နေတဲ့ ဝေဒစတဲ့ ရှေးကျမ်းတွေကို
ဆိုလိုတာဖြစ်ပြီး၊ စာရေးသူက ညွှန်းရာမှာတော့ ပိဋကတ်
ကျမ်းများကို ဆိုလိုတယ်

ခန္တိယ-ရှေးခေတ် ဣန္ဒြိယမှာ လူတန်းစား လေးရပ်ရှိတဲ့အနက်
စစ်သည်တော်လူတန်းစား၊ မင်းမှူးမတ်လူတန်းစား

ခန္တိ-သည်းခံစိတ်

ခရီသျှန-ဟိန္ဒူနတ်ဘုရားတပါး

ခေတ်သုံးခေတ်- ဘုရားလောင်းကနေ ဘုရားဖြစ်တဲ့ထိ အပိုင်း
အခြားသုံးခု။ (၁) ဒူရေနိဒါန-အဝေးခေတ်
("အဓိဋ္ဌာန်"), ဘုရားဖြစ်ဖို့ အဓိဋ္ဌာန်တဲ့ ဘဝကစပြီး
တုသိတာ နတ်ပြည်မှာ ဖြစ်တဲ့အထိ(လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာ
တသိန်း)။ (၂) အဝိဒူရေနိဒါန- မဝေးတဲ့ခေတ်
("ကြီးပမ်းမှု")၊ တုသိတာနတ်ပြည်က စုတေချိန်ကစပြီး
ဘုရားဖြစ်တဲ့ထိ။(၃) သန္တကေနိဒါန-နီးတဲ့ခေတ် ("ချိန်း
ဆိုခြင်း"), ဘုရားဖြစ်ချိန်ကနေ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်တဲ့ထိ။

ခရီသျှန-ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရားတပါး

၈

ဂင်္ဂါ- ဣန္ဒြိယပြည်က နာမယ်ကြော် မြစ်ကြီးရဲ့ အမည် ဖြစ်တဲ့ အပြင်၊ ဒီ စာအုပ်မှာ အမျိုးသမီးရဲ့အမည်လဲဖြစ်တယ်၊ သိဒ္ဓတ္ထရဲ့ ကိုယ်လုပ်တော်တဦး

ဂနေသျှ- ဟိန္ဒူနတ်ဘုရားတပါး

ဂါယတီ- ဝေဒကျမ်းများမှာ တွေ့ရတဲ့ အက္ခရာ နှစ်ဆယ် လေးလုံးပါ ကဗျာ အဖွဲ့တမျိုး။ ပြာဟ္မဏ လူမျိုးတွေ ဝတ်ပြုတိုင်း ရွတ်တဲ့ ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတပုဒ်ကိုသဲ “ဂါယတီ”ပဲ ခေါ်တယ်

ဂူရု- ဆရာ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဆရာမြတ်

ဂေ့ဒ်- [အင်္ဂလိပ်] ထာဝရဘုရား။ ဟိန္ဒူ ကျမ်းများက ဗြဟ္မာ၊ မဟာဗြဟ္မာ ဆိုတာနဲ့ အတူတူ ဖြစ်ပေမဲ့ ကဗျာဆရာက စကားလုံးအပေါ်မှာ ကစားတားတာ ကြောင့် ဘာသာမပြန့်မဲ့ ခုလိုအက္ခရာဖလှယ် ပီးတော့ သာ ရေးလိုက်တယ်။ ဥပမာ-တနေရာမှာ “ဂေ့ဒ်”ကို “ဂူဒ်” (ကောင်းတယ်)ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ ယှဉ်ပေးပြီး ကစားထားတာ တွေ့ရမယ် (တတိယကျမ်း အဆုံးပိုဒ် ရှုလေ။)

•

စက်- (ပါဠိ စက္က၊ သက္ကဋ္ဌ စကြ) ဘီး၊ ဘီးဝန်း။ ရံဖန် သံသရာ စက်အစား သုံးထားတယ်

စက္ကဝါ- [ပါဠိ စက္ကဝါလ၊ သက္ကဋ္ဌ စကြာဝါဠ] စကြာဝဠာ
 စကြ- [ပါဠိ စက္က]ဘီး၊ ဘီးဝန်း။ တချို့ နေရာများမှာ စကြ၊
 တချို့ နေရာများမှာ ဘီး၊ ဘီးဝန်း၊ ရံဖန် စက်၊
 သုံးထားပါတယ်

စကြဝတေး- [ပါဠိ စက္က ဝတ္တိ၊ သက္ကဋ္ဌ စကြဝါရိတိန်]
 စကြာမင်း၊ လေးကျွန်းလုံးကို ပိုင်တဲ့ မင်း၊ တကမ္ဘာ
 လုံးကို ပိုင်တဲ့ မင်း

စကြာ- [ပါဠိ သောတ္တိက၊ သက္ကဋ္ဌ သွသိတိက] ဟိန္ဒူတို့ရဲ့
 မြင့်မြတ်တဲ့ အမှတ်အသားတခု၊ ဟစ်တလာ နာဇီတို့က
 ယူပီး သုံးဖူးပီမို့ လူတိုင်း မြင်ဖူးကြမယ် အမှတ်
 လက္ခဏာ

စင်ကြယ်မှုအမှန်- အတွေးမှန် ကြည့်
 စန္ဒ- [ပါဠိ စန္ဒ] ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရားအမည်
 စိတ်အခြေအနေ- [ပါဠိ ဣန္ဒြိယ] ဣန္ဒြေ
 စိတြ- ကြယ်အမည်၊ လုံမ တဦးရဲ့ အမည်
 စိတြသုဒ္ဓ- နွေဦးရာသီ၊ မတ်ပြီ (တပေါင်း တန်ခူး) တို့နဲ့
 ညီမျှတဲ့ ရာသီ

ဆ

ဆဒိ-ကျောက်မျက်တမျိုး
 ဆာရီ-ဣန္ဒြိယ အမျိုးသမီး အဝတ်
 ဆိဒါ-(အင်္ဂလိပ်) သစ်ပင်တမျိုးအမည်

ဇ

ဇယ- အောင်ခြင်း၊ အောင်ပါစေ။ ဘုရင် စသူကိုကြွေးကြော်
နှုတ်ဆက်နည်း (ခုခတ် “ဇေ”ဟာ ဒီက ဆင်းသက်
လာပုံ ရတယ်)

ဇာတိ- မွေးဖွားခြင်း၊ ဘဝ

ည

ညာဏကဏ္ဍ- [သက္ကဋ္ဌ ဇ်ညာဏကဏ္ဍ] ဝေဒကျမ်းများထဲက
အသိပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အပိုင်း၊ အသိပညာ နည်း
လမ်းနဲ့သာ ဘဝ လွတ်မြောက်ရေး၊ အတ္တစင်ကြယ်ရေး
ရနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှု

တ

တန်ခိုးအစွမ်းငါးပါး - [ပါဠိ ပဉ္စဗလာနိ] သဒ္ဓါဗလ ယုံကြည်မှု
အစွမ်း၊ ဝီရိယဗလ-အားထုတ်မှုအစွမ်း၊ သတိဗလ-သတိ
အစွမ်း၊ သမာဓိဗလ-သမာဓိအစွမ်း၊ ပညာဗလ ပညာ
အစွမ်း

တထာဂတ- ဗုဒ္ဓကို ခေါ်ဝေါ်ပုံ တမျိုး၊ မြတ်စွာဘုရားက
မိမိကိုယ် မိမိ “တထာဂတ”လို့ ပြောလေ့ရှိတယ်။
ရင်းမြစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပညာရှင်တွေ ကြံဆပုံအမျိုးမျိုး
ရှိတယ်။ တမျိုးကတော့ “(ရှေးရှေး ဘုရားရှင်များ
သာ)သလို လာခဲ့သူ”လို့ ဖြစ်ပါသတဲ့

တပေါင်နံ-တောင်အမည်

တိလ်က- ဟိန္ဒူ အမျိုးသမီးတွေ နုဖူးမှာ၊ ဝါ၊ မျက်ခုံးနှစ်ခု
ကြားမှာ အလှဆင်ယင် ရေးခြယ်တဲ့ အစက်ကလေး
အပြောက်ကလေး

၁

ဒသသီလ- ဆယ်ပါးသီလ

ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး- မူရင်း အင်္ဂလိပ်စာမှာ ရှိတဲ့အတိုင်း ပြန်ဆို
လိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ တကယ်က သံယောဇဉ် ဆယ်ပါး
သာ ဖြစ်တယ် (ပါဠိ ဒသဝိဓံ သံယောဇနံ)၊ ဆယ်ပါး
ကတော့ ၁။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ (ဝါ၊ အတ္တဝါဒ) ငါ
ရှိတယ် ယုံကြည်မှု၊ ၂။ ဝီရိယိက္ခာ - ယုံမှားမှု၊
၃။ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ-ဝတ်ပြုခြင်း၊ ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲ
ခြင်း စတာတွေနဲ့ စိတ်စင်ကြယ်မယ် ထင်တဲ့ အယူအဆ၊
၄။ ကာမရာဂ-ကာမဂုဏ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ ရမက်၊ ၅။ ဗျာပါဒ
(ဝါ၊ ပဋိသံ)-အမျက်ဒေါသ၊ ၆။ ရူပရာဂ-ရုပ်နဲ့
ယှဉ်တဲ့ ရမက်၊ ၇။ အရူပရာဂ-ရုပ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ ရမက်၊
၈။ မာန-ထောင်လွှားခြင်း၊ ၉။ ဥဒ္ဓစ္စ-ပျံ့လွင့်ခြင်း၊
၁၀။ အဝိဇ္ဇာ-မသိခြင်း

၈၃၀- နတ်၊ ဂေါ်ဒါ။ ရံဖန် နတ်ရိုးရိုးကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်ပြီး၊ ရံဖန်
ငရဲ၊ ပြိတ္တာတို့ကိုပါ ညွှန်းတယ်၊ ရံဖန် ထာဝရဘုရား
ကို ညွှန်းတယ်

ဒေဝရာဇာ- နတ်တို့ရဲ့ ဘုရင်

ဒြောပတိ- ဟိန္ဒူနတ် ပုံပြင်ဆဲက ဇာတ်ကောင်တဦး

ဓ

ဓမ္မ- (ပါဠိ) တရား၊ ဟောကြားအပ်တဲ့ တရားကိုရော၊ မမြဲခြင်း၊ စတဲ့ သဘာဝ တရား၊ ဓမ္မဘာ ထရားတို့ကိုရော၊ စိတ်စေတသိက် စတာတို့ကိုပါ ညွှန်းထားတယ်။ အဋ္ဌမကျမ်းလာ တန်ခိုးတော်ရှင် “ဓမ္မ”က သဘာဝတရား၊ ဓမ္မတာ တရား၊ ကံတရားကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်

ဓရ်မ- (သက္ကဋ) တရား၊ ဓမ္မ

န

နဗ္ဗိကြော- {အင်္ဂလိပ်+ဗမာ} ရှေးက အာရုံကြောလို့ ခေါ်ခဲ့ကြတဲ့ အကြော

နသျှတိ- {သက္ကဋ}=နဿတိ [ပါဠိ] ပျက်စီးပေ၊
(နာမယောဂ-ကောဝုစ်)

နသျှမိ- [သက္ကဋ]=နဿာမိ {ပါဠိ} ပျက်စီးပေ၊
(အ မှ ယောဂ-ကောဝုစ်)

နာဂ- နဂါး၊ နတ်တမျိုး

နားလည်မှု နည်းလမ်း- [ပါဠိ ဗောဇ္ဈင်္ဂ] ဗောဇ္ဈင် ။
သတိ၊ ဝိရိယ၊ ဓမ္မဝိစယ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊
သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာ-

နိဒါန- အကြောင်းတရား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ ပါတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊
သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏတို့ တခုစီတခုစီကို နိဒါနလို့ခေါ်တယ်၊
ပေါင်း နိဒါန ၁၂ ပါး ရှိတယ်

၆

ပဋိသ- အမုန်း၊ အမျက်ဒေါသ
ပဒ်မ- [သက္ကဋ္ဌ]=ပဒုမ [ပါဠိ] ကြာပန်း
ပရဝတီ- [သက္ကဋ္ဌ ပရဝတီ၊ ပါဠိ ပဗ္ဗတီ] ဟိမဝန္တာတောင်ရဲ့
သမီးပျိုအဖြစ် မွေးဖွားလာယူ ဒုရဂါရဲ့ အမည်
ပုည- ကောင်းမှု၊ ကုသိုလ်

၇

ဖာလဂူ- မြစ်အမည်

၈

ဗန်သုလီ- ဣန္ဒြိယ ပြေတမျိုး
ဗာရသိဂ်- သမင်၊ ဒရယ်
ဗိမ္ဗသာရ- မင်းအမည်၊ တခြား ကျမ်းများမှာ “ဗိမ္ဗိသာရ”လို့
ရေးကြတယ်
ဗေဘာရ- တောင်အမည်၊ တခြား ကျမ်းများမှာ “ဝေဘာရ”
ရေးကြတယ်
ဗောဓိ- အသိဉာဏ်
ဗောဓိသတ်- [ပါဠိ ဗောဓိသတ္တ၊ သက္ကဋ္ဌ ဗောဓိ သတ္တဝါ]
ဘုရားအလောင်း

ဗြဟ္မ-ဗြဟ္မာ၊ ဂေါ်ဒါ၊ မြင့်မြတ်မှု၊ တန်ခိုးတော်
 ဗြဟ္မစာရီ၊ ရသေ့ရဟန်းတမျိုး၊ ဗြဟ္မာနဲ့ အတူ လမ်းရွှောက်သူ၊
 ဗြဟ္မာရဲ့ လမ်းကို လိုက်သူ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သူ
 ဗြဟ္မဏ-ရှေးခေတ် ဣန္ဒြိယ လူတန်းစား လေးရပ်အနက်
 ဘာသာရေး ကြီးကြပ်ရသူ လူတန်းစား၊ ဗမာ ကျမ်း
 များမှာ “ပုဏ္ဏား” လို့ ပြန်ဆိုလေ့ရှိကြပေမဲ့ ခုခေတ်
 ဗမာပြည်က ပုဏ္ဏားများနဲ့တခြားစီ၊ ခုခေတ်လဲ ဣန္ဒြိယမှာ
 ဗြဟ္မဏတွေ ရှိလေရဲ့

ဘ

ဘဂဝတ်=ဘဂဝဒ်-[ပါဠိ ဘဂဝါ] အရှင်၊ သခင်၊ ဘုရား
 အိက္ခု-ရသေ့ရဟန်းတမျိုး၊ ဘာသာရေး ကျင့်သူ (ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာမှာမှ မဟုတ်၊ တခြား ဘာသာများမှာလဲ
 အိက္ခု ရှိတယ်)
 အိရ်-ခွံပင် တမျိုး

မ

မင်းလေးပါး-စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးပါး၊ လောက
 ပါလ နတ်မင်းကြီး လေးပါးလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ကမ္ဘာ
 လောကကို စောင့်ရှောက် ကြသူများ ဖြစ်တယ်၊
 မြောင်ပိုင်းကို စောင့်သူ တေရဌ၊ တောင်ပိုင်းကိုစောင့်သူ
 ဝိရုဌ၊ အနောက်ပိုင်းကို စောင့်သူ ဝိရူပက္ခ၊ အရှေ့ပိုင်း
 ကို စောင့်သူ ဝဿဝဏ္ဏ (ဇေဂ္ဂသုတ်ကို ကြည့်လေ)

မဟာဗြဟ္မာ- ဣဿရ နိဗ္ဗာန၊ ထာဝရဘုရား၊ ဂေါတြ်

မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ ဘုရင်မင်းမြတ်

မာဂိယန်- နေကို ကိုးကွယ်သူ၊ ရှေးခေတ် ပါသျှက ဘာသာရေး
ဂိုဏ်းဝင်တမျိုး

မာရ- မကောင်းမှုသဘော (ကိလေသမာရ်၊ ခန္ဓမာရ် စသည်)၊
မာရ်နတ်

မိလက္ခ- [ပါဠိ မိလက္ခ၊ သက္ကဋ မိလက္ခ] နိုင်ငံခြားသား၊ အရိုင်း
အစိုင်း၊ တောတွင်းသား၊ ဆင်းရဲသား

မိုး - ရှေးက “နှစ်” ကို ခေါ်ပုံတမျိုး၊ “ဆယ်မိုး” ဆိုတာ
ဆယ်နှစ်၊ “မိုးအသင်္ချေ” ဆိုတာ နှစ်အသင်္ချေ

မောရ- ပန်းတမျိုး

မြတ်ရှစ်ရပ်လမ်း- [ပါဠိ အရိယော အဋ္ဌကိန္ဒကာ မဂ္ဂါ၊
အရိယန် ရှစ်ရပ်လမ်း] မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာ
သင်္ကပ္ပ စသည်။

မြတ်သစ္စာ လေးပါး- [ပါဠိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယန်
အမှန်တရား လေးပါး] သစ္စာလေးပါး၊ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊
နိရောဓ၊ မဂ္ဂ

ယ

ယက္ခ- ဘီလူး၊ နတ်တမျိုး

ယောဂ- ဟိန္ဒူ ကျင့်စဉ် တမျိုး

ယောဂီ- ယောဂ အကျင့် ကျင့်သူ ရသေ့ရဟန်း
 ယောဇန- ယူဇနာ၊ ၄ ဂါဠုတ်နဲ့ ညီမျှတယ်၊ ၁၂ မိုင်
 သာသနာ့လို့ ခန့်မှန်းကြတယ်

ရ

ရတနာဂီရီ- ရတနာတောင်၊ တောင်အမည်
 ရာမ- ဟိန္ဒူနတ်ဘုရား အမည်၊ ရာမဇာတ်ထဲက အဓိက
 ဇာတ်ကောင်
 ရူပရာဂ- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရာဝတ္ထုများကို လိုချင်တပ်မက်ခြင်း
 ရောဟိနီ- မြစ် အမည်
 ရှဲလ်- (အင်္ဂလိပ်) ပန်းအမည်။

လ

လင်္ကာ- အခု သီရိလင်္ကာ၊ တချိန်က သီဟိုဠ်ကျွန်း
 လမ်းမှန်ရှစ်ရပ်- မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး (မြတ် ရှစ်ရပ် လမ်းရှု)
 လိင်္ဂ- အင်္ဂါသဏ္ဌာန် ကျောက်ကို ထွင်းထု ထားပြီး ဟိန္ဒူတွေ
 ကိုးကွယ်ကြတဲ့ အရုပ်

ဝ

ဝင်စားမှုအမှန်- သမ္မာသမာဓိ၊ သမာဓိမှန်
 ဝသန္တ- မိုးရာသီ

ဝိညာဉ်- [ပါဠိ ဝိညာဏ] သံခြင်း၊ အသိထရား။ ရံဖန် စိတ်
အဓိပ္ပါယ်၊ ရံဖန် နတ်ဗြဟ္မာ အဓိပ္ပါယ်နဲ့ သုံးထားတယ်
[ပထမကျမ်း အစပိုင်း ရှု]

ဝိဿမိတ္တ-နာမယံကျော် ရှေးခေတ် ကျောင်းဆရာတဦး
ဝိဿရမ္မဝန်-သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ပျော်စံဆု နန်းဆောင် တဆောင်နဲ့
အမည်

ဝိစိကိစ္ဆာ-ယုံမှားခြင်း

ဝိဇ္ဇာ-လူနွယ် ကြိုးတပ် တူရိယာ တမျိုး၊ စောင်းဘမျိုး

ဝေပုလ္လ-တောင်အမည်

ဝေသျှ- {ပါဠိ ဝေသာခ} ဝါဆိုလ

ဝေဠုဝန- ဝါးတော၊ ဝါးဥယျာဉ်။ ရိပ်သာရဲ့ အမည်
[ကျောင်းကကျောင်းအမည် မဟုတ်၊ ခြံကြီးထဲမှာ
ကျောင်းသင်ခန်း အများအပြားနဲ့ ဖြစ်တယ်]

သ

သကျ- [သက္က၊ သာကီယ၊ သကျ အမျိုးမျိုး စာလုံးပေါင်းကြ
တယ်] မဂဓတိုင်း မြောက်ဖက် နယ်နိမိတ်နားမှာနေတဲ့
လူမျိုးစုရဲ့ အမည်၊ အများစုက လယ်ယာလုပ်ငန်း
လုပ်ကြတယ်၊ အနဲ့စု မင်းမှူးမတ် ဖြစ်ကြတယ်၊ ဗုဒ္ဓဟာ
ဒီလူမျိုးစုမှာ ပေါက်ဖွားခဲ့တာကြောင့် သူ့ကို “သက္က
ပုတ္တ” (သက္ကရဲ့သား)၊ “သက္ကမုနိ” (သက္ကရဟန်း)၊
“သက္ကသီဟ” (သက္ကခြင်္သေ့) စသဖြင့် ခေါ်ကြတယ်
ဗမာက “သာကီဝင်” မင်းမျိုးလို့ အသိများကြတယ်

သဂ္ဂ- [သက္ကဋ္ဌ သရ်၁] နတ်ပြည်၊ ကောင်းကင်ဘုံ

သီတိ- [သက္ကဋ္ဌ သိမြိတိ] ရှေးဟောင်းလူနွယ် ဂန္ထဝင် ကျမ်း
တကျမ်း အမည်၊ “မှတ်မိသမျှ”လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်

သမ္မာသမ္မောဓိ- အလုံးစုံကို ကောင်းကောင်း ပြည့်ပြည့်ဝဝ
သိမြင်တဲ့ ဥ-ဏ်၊ ဘုရားဥာဏ်တော်၊ ဘုရားအဖြစ်

သံဃ- အဖွဲ့အစည်း၊ ရဟန်းအဖွဲ့ (ဗမာမှာသုံးသလို ရဟန်းတပါး
စီကို ခေါ်တာ မဟုတ်ဖူး၊ ရဟန်းအဖွဲ့တင် မဟုတ်၊ ဘာ
အဖွဲ့အစည်းကို မဆို သုံးလို့လဲရတယ်၊ လယ်သမား
အဖွဲ့အစည်း၊ အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်း စသဖြင့်၊
လူနွယ်မှာ ကနေ့ထိ ဒီတိုင်း သုံးနေကြတယ်)

သံသာရ်- အပင် တမျိုး

သာသုတိ- မြစ်အမည်

သီတာ- ရာမရဲ့ ဇနီး၊ ရာမဇာတ်ထဲက ဇာတ်ကောင်

သီတာရ်- လူနွယ် ကြိုးတပ်တူရိယာ တမျိုး

သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ- ဝတ်ပြုခြင်း၊ ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ အစာရှောင်
ခြင်း၊ ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲခြင်း စတာတွေပြုပြီး စိတ်ရဲ့
စင်ကြယ်မှု ရမယ်လို့ ယုံကြည်မှု၊ အရိယာ ပယ်ရမယ့်
သံယောဇန တရား ဆယ်ပါးမှာ တပါး (ဒုစရိုက်
ဆယ်ပါး ရှု။)

သီဝ-(သက္ကဋ္ဌ ရှိဝ) ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရား သုံးပါးအနက် တပါး၊
ဖျက်ဆီးခြင်း အမှုကို ပြုလုပ်သူ လို့ ဆိုဘယ်၊ ရင်းမြစ်
အဓိပ္ပါယ်က ချမ်းသာခြင်း၊ ဝပြောခြင်း

သီဟဘာနု-ဘနည်း၊ သီ ဘာနု (ခြေသို့ ရဲ့ မေးရိုးရှိသူ)၊ ရှေး
ခေတ်က အလွန်ခွန်အားတောင့်တင်းတယ်လို့ ထင်ရှား
ကျော်စောခဲ့တဲ့ သူရဲကောင်း

သုတိ-(သက္ကဋ္ဌ ရှုရတိ) ဆရာစဉ်သားဆက် နှုတ်တိုက် ဆင့်ကမ်း
လာခဲ့ကြတဲ့ ဝေဒကျမ်းရဲ့အမည်

သုဒ္ဓ - ရှေးခေတ် ဣန္ဒြိယ၊ လူတန်းစား လေးရပ်အနက် အနိမ့်ဆုံး
လူတန်းစား၊ အလုပ်သမားလူတန်းစား၊ ဆင်းရဲသား
လူတန်းစား၊ ဇာတ်နိမ့်တွေရယ်လို့ အထက်တန်းလွှာ
တွေက နှိမ့်ချခံရသူများ

သုဒ္ဓဒေဝ - စင်ကြယ်တဲ့နတ်၊ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်

သုမေရု - မြင့်မိုတောင်

သေလဂီရိ - တောင်ရဲ့အမည်

သောဏ - ချောင်းအမည်

သောမ - အပင်များဘုရင်လို့ဆိုတဲ့ သောမအပင်က ရရှိအပ်တဲ့
အရည်၊ သောမရည်၊ နတ်သိကြားတို့သောက်တဲ့ အရက်
တမျိုး

ဩယဘာမ် - (သက္ကဋ္ဌ) ကြားစေတော့၊ ဟောပါတော့

ဟ

ဟသံ - မူရင်းကဗျာမှာ “တောင်နင်း” ဖြစ်တယ်။ ဗမာကျမ်း
များနဲ့ညီအောင် “ဟသံ” လို့ပြင်ထားပါတယ်

ဟတ္ထဂီရိ- တောင်အမည်

ဟာနုမာန်- ရာမဇာတ်ထဲက မျောက်ဇာတ်ကောင်

ဟိမဝန်၊ ဟိမဝါ- ဟိမဝန္တာတောင်ကို အမျိုးမျိုးခေါ်ဝံ့များ

မှတ်စရာ

မဂ္ဂိက ဂါထာတို့ရဲ့ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်များ

၁) “အနေကဇာတိ သံသာရံ……” ချီ

များပြားလှတဲ့ ဘဝသံသရာမှာ၊
အိမ်ဆောက်သူကို ရှာဖွေရင်း
မတွေ့မဲ ကျင်လည်ခဲ့ရပီ၊
ဘဝဆင်းရဲ ထပ်ခါထပ်ခါသာ။
အိမ်ဆောက်သူ၊ မင်းကို မြင်ပီ၊
နောက်ထပ် အိမ်ကို မဆောက်ရတော့ဖူး။
မင်းရဲ့ ထုတ်တွေ ကျိုးကုန်ပီ၊
အိမ်အထွတ် ပြိုပျက်ပီ။
ဖန်ဆင်းမှု မခံတော့တဲ့ စိတ်ဟာ
တဏှာတို့ ကုန်ခမ်းခြင်းဆီ ရောက်ပီ။

၂) “ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘာဝါ.....” ချီ
အကြင် တရားတို့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၊
ယင်းတို့ရှိ အကြောင်းရင်းကို တထာဂတ ပြောပြခဲ့တယ်၊
ယင်းတို့ရှိ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို ရောပ။
ဒီလို မဟာသမဏ ဟောကြားလေ့ ရှိရဲ့။

၃) “သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ.....” ချီ
~~အဘိဓာန်~~ အားလုံး မလုပ်တာ၊
ကုသိုလ်ကု ရယူဖြည့်တင်းတာ၊
ကိုယ့်စိတ်ကို စင်ကြယ်စေတာ၊
ဒါ ဗုဒ္ဓတို့ရှိ အဆုံးအမပဲ။

ကသိပဏ် ဗေဒ ဂန္ထဝင် အစီအစဉ်

ရူး၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဇရပ်တွေမှာ နီ၊ ဝါ၊ ခရမ်းရောင်စို့ တလှူ
ပျံ့နေတဲ့ ဗုဒ္ဓ သာသနာ့အလံကို တီထွင်ခဲ့သူ

ကျွန်းမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန်လည် ထွန်းကားရေး ခေါင်း
ကြိုးပမ်းခဲ့သူတဦးဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်လူမျိုး ဒေဝသောဖိက

လ်မှူးကြီးအော်

ဗေဒ သိသုဗေဒပေ

(ဗုဒ္ဓဘာသာ အမေးအဖြေကျမ်း)

ဘာသာပြန်သူ- အသိ ၂

* ရေးရင်းက ကလေးသူငယ်များ အဖို့ ဖြစ်ပေမဲ့ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မအရာ
ကလေးသာသာ ရှိနေသေးတဲ့ လူကြီးတွေ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မအကြောင်း
စတင် လေ့လာလိုသူတွေ လက်စွဲ ပြုကြရတဲ့ ကျမ်းထူး

* သီဟိုဠ် သာသနာပိုင် ဆရာတော်က ကျောင်းများမှာ သင်ကြ
ဖို့ ထောက်ခံလိုက်တဲ့ ကျမ်းမူနှ့်

ကေသိပဏ်ရဲ့ ဒုတိယ ခြေလှမ်း အဖြစ် ထွက်လာပါမယ်

